

Forsvarsministeriets finansielle regnskab 2013

Indholdsfortegnelse

1. Påtegning af det samlede regnskab	
1.1 Fremlæggelse	2
1.2 Påtegning	2
2. Beretning	
2.1 Præsentation	3
2.2 Virksomhedens samlede aktivitet	4
2.3 Årets faglige resultater	5
2.4 Årets økonomiske resultat	7
2.5 Opgaver og ressourcer	10
3. Regnskab	
3.1 Anvendt regnskabspraksis	10
3.2 Resultatopgørelse	10
3.3 Balancen	12
3.4 Egenkapitalforklaring	13
3.5 Opfølgning på likviditetsordning	13
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	14
3.7 Bevillingsregnskabet § 12.11.01. Departementet	14
4. Bilag 1 til regnskabet	
Note 1: Immaterielle anlægsaktiver	15
Note 2: Materielle anlægsaktiver	16
Note 3: Hensatte forpligtelser	17

1. Påtegning af det samlede regnskab

1.1 Fremlæggelse

Årsrapporten er aflagt i henhold til Finansministeriets bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen mv. § 39, stk. 4.

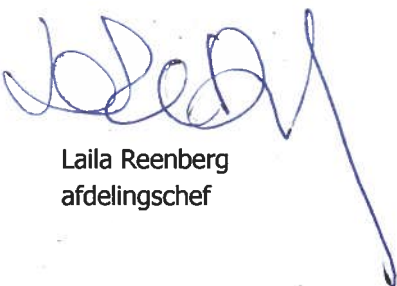
Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som departementet (CVR. Nr. 25775635), er ansvarlig for: § 12.11.01. Departementet, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2013.

1.2 Påtegning

Det tilkendegives hermed:

- at det finansielle regnskab er rigtigt, dvs. at det finansielle regnskab ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser.
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af det finansielle regnskab.

København 19 marts 2014

Laila Reenberg
afdelingschef

København 19 marts 2014

Lars Findsen
departementschef

2. Beretning

2.1 Præsentation

Forsvarsministeriets departement er forsvarsministerens sekretariat. Endvidere forestår departementet den overordnede planlægning, udvikling, styring og tilsyn med ministerområdet.

Ministerområdet består af det samlede danske forsvar, civile funktioner i tilknytning hertil samt beredskabsområdet. Under ministerområdet løses opgaver i forbindelse med internationale aktiviteter, samarbejdsaktiviteter til støtte for bevarelse og etablering af fred, civilbeskyttelse, overvågning af farvande omkring Danmark, Grønland og Færøerne, hævvelse af suveræniteten og søterritoriet, tilsvarende opgaver for luft- rummet samt opgaver knyttet til det statslige og kommunale beredskab.

I henhold til Moderniseringsstyrelsens vejledning fra januar 2014 om udarbejdelse af årsrapport skal departementer ikke aflægge en fuld årsrapport, men derimod et finansielt regnskab. Det finansielle regnskab for 2013 aflægges for hovedkonto 12.11.01 Departementet (driftsbevilling).

Forsvarsministeriets finansielle regnskab for 2013 omfatter departementet samt Christiansø.

Departementet

Mission og vision

Departementets overordnede formål fremgår af departements mission.

Forsvarsministeriets departement skal betjene ministeren og skabe et grundlag for en visionær dansk forsvars-, sikkerheds- og beredskabspolitik samt udøve den overordnede ledelse af ministerområdet.

Departementets mission er yderligere konkretiseret i en vision.

Forsvarsministeriets departement vil med udgangspunkt i ministerens behov arbejde for en yderligere målrettethed i ministerbetjeningen samt være – og blive opfattet som – dagsordensættende i forhold til såvel strategisk udvikling som koordination, styring og tilsyn inden for ministerområdet.

Med det formål yderligere at styrke fastholdelse og rekruttering af kompetente medarbejdere til gavn for opgaveløsningen vil departementet give medarbejderne udfordringer, ansvar, meningsfulde opgaver og udvikling.

På baggrund af departementets vision er der defineret fem strategiske indsatsområder:

- Ministerens konkrete og strategiske behov.
- Koncernledelse.
- Organisation, arbejdsprocesser og teknologi.
- Menneskelige ressourcer.
- Videndeling.

Opgaver og mål

Departementets overordnede planlægning, udvikling, styring og kontrol med ministerområdet omfatter:

Planlægning og operationer: Departementet skal på baggrund af politiske aftaler, fastlagte strategier og policy løbende vurdere og tilpasse ministerområdets struktur i overensstemmelse med regeringens forsvarspolitik. Endvidere skal departementet bidrage til oplæg til brug for regeringens og Folketingets beslutninger om internationale indsatser, der gennemføres af forsvaret og redningsberedskabet. Ligeledes skal departementet sikre, at regering og Folketing løbende informeres om udviklingen i de internationale indsatser.

Ressourcestyring: Departementet skal sikre en optimal og effektiv ressourceudnyttelse og driftsstyring inden for ministerområdet.

Strategi og policy: På baggrund af regeringens forsvars- og sikkerhedspolitik skal departementet fastlægge overordnede strategier og mål inden for ministerområdet.

Christiansø

Administrationen af Christiansø er organisatorisk forankret i Forsvarsministeriets departement, og Christiansø indgår således i departementets hovedkonto på finansloven.

Det er formålet at bevare Christiansø som en kulturhistorisk forsvarsbastion, herunder at sikre øens bevaringsværdige og fredede bygninger og de naturhistoriske værdier og seværdigheder på Ertholmene.

Øen har blandt andet eget kraftvarmeværk, vandværk, fyr og kirke. Hovedparten af de beboere, der er på arbejdsmarkedet, er ansat i eller af administrationen som håndværkere, i servicefagene eller i øens to virksomheder: Kroen og virksomheden "Ruths sild".

2.2 Virksomhedens samlede aktivitet

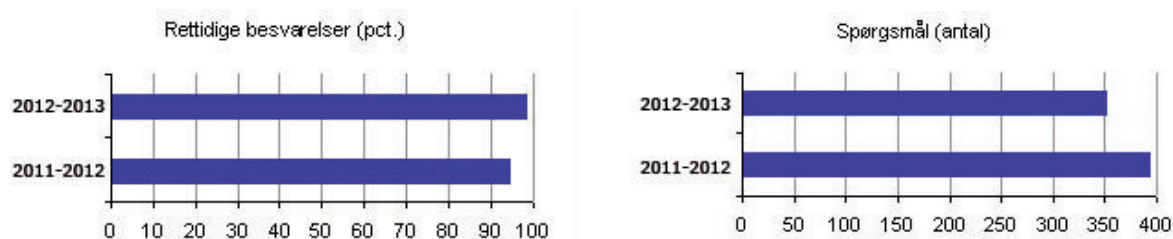
Departementets nettobevilling udgjorde i 2013 165,1 mio. kr. ekskl. reserveret bevilling. Årets resultat blev et samlet mindreforbrug på 0,7 mio. kr.

Departementet har ikke administrative ordninger og ingen særlig anlægsbevilling. Investeringer sker via låneramme.

Tabel 1. Virksomhedens samlede aktivitet

	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab
Drift	Udgifter	171,1	169,7
	Indtægter	6,0	4,7
Administrerede ordninger mv.	Udgifter	0	0
	Indtægter	0	0
Anlæg	Udgifter	0	0
	Indtægter	0	0

Figur 1. Folketingets forsvarsudvalg – udvikling i rettidige besvarelser og spørgsmål 2011-2012 og 2012-2013.

Kilde: Folketinget – Parlamentariske oplysninger for folketingsåret 2011-2012 og 2012-2013.

2.3 Årets faglige resultater

Forsvarsministeriets departements opgaver er først og fremmest betjening af ministeren og styring af koncernen.

Forsvarsministeriets departement har som en del af ministerbetjeningen bistået forsvarsministeren med at besvare spørgsmål fra Folketingets Forsvarsudvalg. Den procentvise overholdelse af Folketingets tidsfrist for besvarelser er en anelse højere for folketingsåret 2012-13 end for 2011-12, idet andelen af rettidige besvarelser er steget med 3 procentpoint til 98 pct. Antallet af spørgsmål stillet af Forsvarsudvalget til forsvarsministeren er i samme periode faldet fra 393 til 351, svarende til et fald på 11 procent (se figur 1). Uanset at Forsvarsministeriet sammenlignet med andre ministerier fortsat ligger pænt, når det kommer til andelen af rettidige besvarelse af udvalgsspørgsmål, vil ministeriet i det kommende år fortsat have stor fokus på at overholde tidsfristerne.

Regeringen besluttede i marts 2013 at genoptage anskaffelsesprocessen for nye kampfly. Som følge heraf blev Nyt kampFly Program etableret som en integreret programorganisation i Forsvarsministeriets departement under ledelse af en programdirektør. Programmet har til formål at forberede det politiske beslutningsgrundlag for typevalg, kontrahering og eksekvering i relation til anskaffelsen af nye danske kampfly.

Forsvarsministeriets departement har i 2013 forberedt regeringens forslag til ændring af "Lov om forsvarets formål, opgaver, organisation mv." Loven blev vedtaget i Folketinget i juni 2013. Lovændringen betyder bl.a., at den til enhver tid siddende forsvarsminister bemyndiges til at organisere ledelsen af Forsvaret inden for lovens rammer og begrænsninger. Derudover er der sket en ændring af loven som følge af et ønske om at få akkrediteret visse af Forsvarets uddannelser.

2013 var ligeledes året, hvor "Lov om Forsvarets Efterretningstjeneste" blev vedtaget, og hvor det i 2012 etablerede Center for Cybersikkerhed blev operativt som ny national it-sikkerhedsmyndighed.

Forsvarsministeriets departement har med udgangspunkt i væsentlighed og risiko systematisk ført tilsyn med centrale områder inden for ministerområdet, herunder med økonomistyring, med materielområdet og med Forsvarets større anskaffelser. Forsvarsministeriet har derudover haft fokus på, at effektiviseringstiltagene og udviklingsinitiativerne i "Aftale på forsvarsområdet 2013 – 2017" blev iværksat, og at der var den fornødne fremdrift heri. I den forbindelse har Forsvarsministeriet haft særligt fokus på iværksættelsen af forsvarsaftalens initiativer på bl.a. cyberområdet og Arktis. Forsvarsministeriets departement har desuden bidraget til,

at der den 11. marts 2013 blev indgået en politisk tillægsaftale til forsvarsaftalen vedrørende Forsvarets etableringer.

Forsvarsministeriets departement har også i 2013 haft fokus på Lean og effektiviseringer. Koncernledelsen har i 2013 vedtaget en ny Lean-strategi for perioden 2014-2020. Visionen er, at koncernen i 2020 har en stærk kultur for løbende optimeringer. I 2013 er der gennemført 14 Lean-projektforløb på ministerområdet (med gevinster på ca. 6,2 mio. kr.) samt uddannelse af ca. 400 medarbejdere i Lean.

Forsvarsministeriets departement har i 2013 bidraget til udmøntningen af "Aftale om redningsberedskabet 2013 og 2014". Det er et centralt element i aftalen, at der i aftaleperioden gennemføres effektiviseringer, der dels har til formål at reducere den økonomiske ramme for redningsberedskabet, dels vil finansiere en række udviklingstiltag med henblik på fremadrettet at understøtte redningsberedskabets robusthed og omkostningseffektivitet, krisestyringskapacitet og forebyggelsesindsats.

Af aftalen om redningsberedskabet 2013-2014 fremgår, at der skal gennemføres et udvalgsarbejde med henblik på at udarbejde et oplæg til en grundlæggende strukturændring af det samlede redningsberedskab. Forsvarsministeriets departement har i 2013 igangsat dette arbejde i form af etableringen af Redningsberedskabets Strukturudvalg, der er sammensat af embedsmænd, beredskabsfolk og faglige eksperter.

I relation til eftersøgnings- og redningsopgaven i Arktis blev denne i 2013 besluttet samlet hos Forsvarsministeriet. Forsvarsministeriet har

dermed fra 1. januar 2014 fået ressortansvaret for søredningen og flyveredningen i Grønland.

Forsvarsministeriets departement har i 2013 varetaget den politiske behandling og håndtering af forsvarets internationale operationer i Afghanistan, Mali, Sydsudan, Syrien, Kosovo, ud for Somalias kyst samt over Baltikum med Air Policing.

Afghanistanplanen 2013-14 trådte i kraft i 2013. Den udgør en samlet plan for det danske civile og militære engagement i Afghanistan i perioden frem til og med 2014. Parallelt hermed har de løbende operationer samt den store logistiske opgave i forbindelse med den løbende hjemtagning af styrker været i fokus.

I NATO's Operation Ocean Shield mod pirateri ud for Somalias kyst lykkedes det i efteråret 2013 at tilbageholde ni formodede pirater, og departementet bidrog til håndteringen af de formodede piraters overdragelse til retsforfølgning på Seychellerne.

I forbindelse med missionen til bortskaffelse af Syriens kemiske våben har Forsvarsministeriets departement arbejdet målrettet for, at Danmark kunne bidrage til og lede missionen med henblik på at hindre overgreb på civile med selvsamme våben.

I samarbejde med Udenrigsministeriet og Justitsministeriet har Forsvarsministeriets departement udarbejdet en politik for Danmarks samtænkte stabiliseringsindsatser i verdens brændpunkter, hvor bl.a. kapacitets- og institutionsopbygning spiller en central rolle. Departementet har i denne sammenhæng bl.a. fokuseret på indsatser i Libyen, Pakistan, Kenya og Sahel-regionen i

løbet af 2013. Departementet og arbejder desuden tæt sammen med de andre nordiske lande, hvor det nordiske forsvarssamarbejde, NORDEFCO, bl.a. danner rammen for den danske støtte til de østafrikanske reaktionsstyrker. De nordiske lande har herudover oprettet en fælles pulje af taktisk lufttransportkapacitet (NORTAT), der eksempelvis vil kunne anvendes til at understøtte FN's missioner.

Forsvarsministeriet gennemførte den 24. januar 2013 i samarbejde med ISAF en international ekspertkonference om insider-truslen i Afghanistan på den amerikanske basefacilitet Joint Military Training Command (JMTC) i Grafenwöhr, Sydtyskland. Konferencen fokuserede på erfaringsudveksling mellem nationernes eksperter med henblik på at tilføre merværdi til de eksisterende ISAF-initiativer. Hensigten var at øge bevidstheden om de initiativer, der finder sted til at imødegå insider-truslen.

Forsvarsministeriets departement har i 2013 været en væsentlig bidragsyder til den stadige effektivisering og prioritering i NATO, bl.a. ved udviklingen af et ammunitionsprojekt, der blev lanceret under NATO-forsvarsministtermødet i februar 2012. Projektet blev afsluttet i september 2013 med fremsendelse af et koncept til inspiration for Alliancens fremtidige multinationale ammunitionssamarbejde.

I samarbejde med Litauen fik Forsvarsministeriets departement sat Grønt Forsvar på dagsordenen i NATO. Det skete med præsentationen af et dansk-litauisk udviklingspapir "Towards a smarter and greener defence" på NATO forsvarsministtermødet i juni 2013. Papiret har igangsat arbejde i Alliancen, der forventes at sætte standarder for Alliancens videre arbejde med en mere optimal udnyttelse af de rådige ressourcer.

2.4 Årets økonomiske resultat

Nettobevillingen for departementet var i 2013 på 165,1 mio. kr. Ultimo 2013 var der brugt 164,4 mio. kr., hvilket giver et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. Mindreforbruget består af et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. til Christiansø og et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. til departementet. Det økonomiske resultat er tilfredsstillende set i lyset af de faglige resultater.

Resultatopgørelsen

Departementets indtægter i perioden 2011 - 2013 er faldet med ca. 11,3 %. Det skyldes færre indtægter på Christiansø grundet bl.a. færre besøgende.

De samlede ordinære driftsomkostninger i 2013 er på niveau med omkostningerne i 2012. Sammensætningen af omkostningerne er imidlertid forskellige. Omkostningerne til løn var således større i 2013 end i 2012, mens de øvrige driftsomkostninger var lavere. De højere omkostninger til løn skyldes, at projektorganisation Nyt kampFly Program blev etableret i 2013. De høje øvrige driftsomkostninger i 2012 var særligt begrundet i udgifter til konsulentstøtte i forbindelse med processen omkring anskaffelse af nye kampfly samt udgifter til retssager vedr. bl.a. afghanske tilbageholdte. Der har derudover i 2012 været afholdt udgifter til en analyse af det danske redningsberedskab. De høje øvrige driftsomkostninger i 2012 og de høje omkostninger til løn i 2013 er årsagen til, at de samlede ordinære driftsomkostninger i 2012 og 2013 er højere end i 2011.

Etablering af Nyt kampFly Program har medført en øget bevilling i 2013 og 2014.

Departementet har i 2013 et mindreforbrug på 0,7 mio. kr., der videreføres til 2014.

Tabel 2: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal			
(1.000 kr.)	2011	2012	2013
Resultatopgørelser			
Ordinære driftsindtægter	-154.393	-169.064	-169.795
- Heraf indtægtsført bevilling	-149.100	-163.800	-165.100
- Heraf eksterne indtægter	-5.293	-5.264	-4.695
Ordinære driftsomkostninger	132.925	143.106	144.565
- Heraf løn	90.921	89.251	94.021
- Heraf afskrivninger	1.304	1.137	1.200
- Heraf øvrige omkostninger	40.700	52.718	49.343
Resultat af ordinær drift	-21.468	-25.957	-25.230
Resultat før finansielle poster	878	-3.539	-1.523
Årets resultat	1.290	-2.186	-651
Balance			
Anlægsaktiver	13.125	16.108	16.129
Omsætningsaktiver	5.573	11.022	6.192
Egenkapital	-5.637	-7.823	-8.365
Langfristet gæld	-11.904	-15.653	-15.913
Kortfristet gæld	-24.848	-28.816	-27.807
Lånerammen	14,6	37,6	37,6
Træk på lånerammen	8,9	13,2	13,2
Finansielle nøgletal (%)			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	60,9	35,1	35,2
Negativ udsvingsrate	1,1	1,9	2,2
Overskudsgrad	-0,8	1,3	0,4
Bevillingsandel	96,6	96,9	97,2
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	148,4	142,0	149,0
Årsværkspris (1.000 kr.)	612,7	628,5	631,0
Lønomkostningsandel	58,9	52,8	55,4
Lønsumsloft (mio. kr.)	95,7	93,5	112,8
Lønforbrug (mio. kr.)	90,9	89,3	94,0

Balance

Der har fra 2011 til 2012 været en lille stigning i anlægsaktiver, hvilket primært hænger sammen med en ekstra investering på Christiansø til nyt tag på administrationsbygningen i størrelsesorden 3 mio. kr. Fra 2012 til 2013 er aktiverne stort set uændret. Der har dog været forskydning mellem immaterielle og materielle aktiver, hvilket skyldes, at et nyt tag på Christiansø har været konteret som immaterielt anlæg og nu er flyttet til materielt anlæg.

Omsætningsaktiverne, dvs. departementets tilgodehavender, blev næsten fordoblet fra 2011 til 2012. Dette skyldes periodeafgrænsningsposter, og at der ikke var foretaget afregning af foretagene udlæg for 2,5 mio. kr. på vegne af Social- og Integrationsministeriet. Omsætningsaktiverne er igen i 2013 på et normalt niveau.

Den langfristede gæld steg fra 2011 til 2012, hvilket hænger sammen med den ekstraordinære investering på Christiansø på ca. 3 mio. kr. til nyt tag på administrationsbygningen. Niveauet fra 2012 er stort set uændret i 2013.

Den kortfristede gæld steg fra 2011 til 2012 med 16 %. Dette skyldes at der var flere store regninger vedr. 2012, der først kunne betales i 2013. At beløbet i 2013 stadig er højere end 2011 skyldes bl.a., at bevillingen er forøget som følge af Nyt kampFly Program.

Finansielle nøgletal

Udnyttelse af lånerammen er næsten halveret, hvilket er en følge af, at lånerammen i 2012 er forhøjet med 23 mio. kr. til øremærkede endnu ikke iværksatte projekter på Christiansø.

Personaleoplysninger

Der skete et fald i antal årsværk fra 2011 - 2012, hvilket bl.a. var en følge af omstruktureringer, herunder besparelser, samt at departementet i 2011 begyndte at forberede besparelser som følge af effektiv administration. Disse initiativer er videreført i 2013, ligesom personalepolitikken i departementet i 2013 har været præget af en restriktiv ansættelses- og udnævnelsespolitik som led i de igangværende overvejelser om modernisering af forsvarrets ledelse. At antallet af årsværk alligevel stiger i 2013 er bl.a. en følge af etableringen af Nyt kampFly Program i 2013.

Den gennemsnitlige årsværkspris steg fra 2011 til 2012 med 4,3 %. Stigningen indeholder diverse overenskomstmæssige reguleringer, samt ændringer i sammensætningen af departementets personel. Fra 2012 til 2013 steg årsværkprisen alene med 0,4 %.

Det forhold, at lønomkostningsandelen (dvs. den del af udgifterne, der totalt set går til løn) faldt i 2012 i forhold til 2011, hænger sammen med det tidligere nævnte stigning i de øvrige driftsomkostninger, herunder til arbejdet med processen omkring anskaffelse af nye kampfly. Der har i 2013 været en mindre stigning i lønomkostningsandelen, hvilket hænger sammen med at lønsummen er steget i 2013 pga. Nyt kampFly Program.

2.5 Opgaver og ressourcer

Fordelingen, jf. finansloven, er foretaget efter procentvis fordeling - altså kun en beregnet og ikke en faktisk opdeling.

Tabel 3: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Opgave	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
0. Hjælpefunktioner samt ledelse og administration	67,1	0	66,7	0,4
1. Planlægning og operationer	27,4	0	27,3	0,1
2. Ressourcestyring	20,8		20,7	0,1
3. Strategi og policy	41,9	0	41,8	0,1
4. Bygningsdrift og vedligeholdelse på CHRØ	7,9	0	7,9	0,0
I alt	165,1	0	164,4	0,7

Vedrørende en beskrivelse af departementets opgaver henvises til afsnit 2.1.

Redegørelse for reservation

Tabel 4: Reservation, hovedkonto 12.11.01. Departementet

Reservationer (mio kr.)	Reserveret år	Reservation primo	Forbrug i året	Reservation ultimo	Forventet afslutning
1. Info + omstilling	2006	0,5	0	0,5	2015

Info + omstilling (etablering af reception m.v.) er ikke som forventet blevet afsluttet i 2013, men forventes afsluttet i 2015.

Departementet administrerer ikke indtægter og udgifter.

3 Regnskab

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Departementets regnskabspraksis følger retningslinjerne i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning.

Data i det finansielle regnskab er med baggrund i DeMars (SAP) tal afstemt med SKS.

3.2 Resultatopgørelse

Nettobevillingen for departementet var i 2013 på 165,1 mio. kr. Ultimo 2013 var der forbrugt 164,4 mio. kr., hvilket giver et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. Mindreforbruget fordeles med et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. til Christiansø og et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. til departementet.

1.000 kr.

Resultatopgørelse Forsvarsministeriets departement 2013				
		2012	2013	2014
Note	Ordinære driftsindtægter			
	Indtægtsført bevilling			
	Bevilling	-163.800	-165.100	-187.100
	Reserveret af indeværende års bevillinger	0	0	
	Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	0	0	
	Indtægtsført bevilling i alt	-163.800	-165.100	-187.100
	Salg af varer og tjenesteydelser	-5.264	-4.695	
	Tilskud til egen drift	0	0	
	Gebyrer	0	0	
	Ordinære driftsindtægter i alt	-169.064	-169.795	-187.100
	Ordinære driftsomkostninger			
	Ændring i lagre	0	0	
	Forbrugsomkostninger			
	Husleje	13.601	14.287	
	Forbrugsomkostninger i alt	13.601	14.287	
	Personaleomkostninger			
	Lønninger	79.488	83.447	
	Andre personaleomkostninger	350	750	
	Pension	12.449	12.736	
	Lønrefusion	-3.036	-2.911	
	Personaleomkostninger i alt	89.251	94.021	110.100
	Af- og nedskrivninger	1.137	1.200	1.000
	Andre ordinære driftsomkostninger	39.117	35.057	52.300
	Ordinære driftsomkostninger i alt	143.106	144.565	163.400
	Resultat af ordinær drift	-25.957	-25.230	-23.700
	Andre driftsposter			
	Andre driftsindtægter	-375	8	
	Andre driftsomkostninger	22.794	23.699	23.700
	Resultat før finansielle poster	-3.539	-1.523	0
	Finansielle poster			
	Finansielle indtægter	-31	0	
	Finansielle omkostninger	1.384	872	
	Resultat før ekstraordinære poster	-2.186	-651	0
	Ekstraordinære poster			
	Ekstraordinære indtægter	0	0	
	Ekstraordinære omkostninger	0	0	
	Årets resultat	-2.186	-651	0

Tabel 5: Resultatdisponering

Resultatdisponering (1.000 kr.)	
Disponeret til bortfald	0
Disponeret til udbytte til statskassen	0
Disponeret til overført overskud	651

Der var ultimo 2012 hensat 350.000 kr. vedrørende forpligtelser til honorarer samt 2,3 mio. kr. i skyldige omkostninger. Begge poster er tilbageført i 2013.

3.3 Balancen

Balance Forsvarsministeriet departementet 2013								
Note	Aktiver (1.000 kr.)	2012	2013		Passiver (1.000 kr.)	2012	2013	
1	Anlægsaktiver			3	Egenkapital			
	Immaterielle anlægsaktiver				Reguleret egenkapital (startkapital)	-2.630	-2.630	
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	285	79		Opskrivninger	0	0	
	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	0	0		Reserveret egenkapital	0	0	
	Udviklingsprojekter under opførelse	3.288	272		Bortfald af årets resultat	-109	0	
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	3.573	351		Udbytte til staten	0	0	
2	Materielle anlægsaktiver				Overført overskud	-5.084	-5.735	
	Grunde, arealer og bygninger	6.509	10.483		Egenkapital i alt	-7.823	-8.365	
	Infrastruktur	403	387		Hensatte forpligtelser	-6.079	-4.804	
	Transportmateriel	0	0					
	Produktionsanlæg og maskiner	3.948	3.646		Langfristede gældsforpligtelser i alt			
	Inventar og IT-udstyr	731	241		FF4 Langfristet gæld	-12.709	-13.033	
	Igangværende arbejder for egen regning	944	1.022		Donationer	-2.944	-2.880	
		Materielle anlægsaktiver i alt	12.535		15.778	Prioritetsgæld	0	0
	Finansielle anlægsaktiver				Anden langfristet gæld	0	0	
	Statsforskrivning	2.630	2.630					
	Øvrige finansielle anlægsaktiver	0	0		Langfristede gældsforpligtelser i alt	-15.653	-15.913	
		Finansielle anlægsaktiver i alt	2.630		2.630			
		Anlægsaktiver i alt	18.738		18.760			
		Omsætningsaktiver				Kortfristede gældsforpligtelser		
	Varebeholdninger	0	0	Leverandører af varer og tjenesteydelser	-11.419	-6.124		
Tilgodehavender	6.383	3.331	Anden kortfristet gæld	-5.042	-7.666			
Periodeafgrænsningsposter	4.639	2.861	Skyldige feriepenge	-11.972	-13.536			
Værdipapirer	0	0	Reserveret bevilling	-481	-481			
	Likvide beholdninger			Igangværende arbejder for fremmed regning	0	0		
FF5 Uforrentet konto	21.769	22.953	Periodeafgrænsningsposter, forpligtelser	99	0			
FF7 Finansieringskonto	6.540	8.797	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	-28.816	-27.807			
Andre likvider	302	188	Gældsforpligtelser i alt	-44.469	-43.720			
	Likvide beholdninger i alt	28.611	31.938					
	Omsætningsaktiver i alt	39.633	38.129					
	Aktiver i alt	58.371	56.889		Passiver i alt	-58.371	-56.889	

3.4 Egenkapitalforklaring

(1.000 kr.)

Egenkapital primo	2012	2013
Reguleret egenkapital primo	-2.630	-2.630
Ændring i reguleret startkapital	0	0
Reguleret egenkapital ultimo	-2.630	-2.630
Opskrivninger primo	0	0
Ændring i opskrivninger	0	0
Opskrivninger, ultimo	0	0
Reserveret egenkapital primo	0	0
Ændring i reserveret egenkapital	0	0
Reserveret egenkapital, ultimo	0	0
Bortfald af årets resultat primo	0	-109
Bortfald indeværende år	-109	0
Afregning	0	109
Bortfald af årets resultat ultimo	-109	0
Overført overskud primo	-3.007	-5.084
Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0	0
Regulering af overført overskud	0	0
Overført fra årets resultat	-2.186	-651
Bortfald årets resultat	109	0
Udbytte til staten	0	0
Overført overskud ultimo	-5.084	-5.735
Egenkapital ultimo	-7.823	-8.365

Der har været et mindreforbrug på 651 tkr., der videreføres til 2014.

3.5 Opfølgning på likviditetsordning

Udnyttelse af låneramme (mio kr.)	2013
Materiel- og immaterielle anlægsaktiver	13,2
Låneramme	37,6
Udnyttelsesgrad i pct.	35,2

Disponeringsreglerne er ikke overskredet.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

§ 12.11.01	(mio. kr.)
Lønsumsloft FL	92,0
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	99,2
Lønforbrug under lønsumsloft	94,0
Difference (mindreforbrug)	5,2
Akk. opsparing ultimo 2012	13,6
Akk. Opsparing ultimo 2013	18,8

Den større opsparing af lønsum er en følge af departementets restriktive ansættelses- og udnævnelsespolitik.

3.7 Bevillingsregnskabet § 12.11.01. Departementet

(mio. kr.)	Regnskab 2012	Budget 2013	Regnskab 2013	Difference	Budget 2014
Nettoudgiftsbevilling	161,6	165,1	164,4	-0,7	187,1
Nettoforbrug af reservation	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indtægter	5,3	6,0	4,7	-1,3	6,0
Udgifter	164,7	171,1	169,7	-1,4	193,1
Årets resultat	2,2	0,0	-0,7	-0,7	0,0

4. Bilag 1 til regnskabet

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

1.000 kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Kostpris	2.233	384	2.617
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	0	0	0
Afgang	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.2013	2.233	384	2.617
Akkumulerede afskrivninger	-2.154	-384	-2.538
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2013	-2.154	-384	-2.538
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	79	0	79
Årets afskrivninger	-206	0	-206
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	-206	0	-206

	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2013	3.288
Tilgang	0
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-3.016
Kostpris pr. 31.12.2013	272

Note 2: Materielle anlægsaktiver

(1.000 kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktions- anlæg og ma- skiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	Materielle anlægsaktiver i alt
Kostpris	7.148	471	6.089	0	14.547	28.256
Primokorrektioner og flytning ml. bogføring- skredse	0	0	0	0	0	0
Tilgang	4.202	0	232	0	48	4.481
Afgang	0	0	0	0	-1.586	-1.586
Kostpris pr. 31.12.2013	11.350	471	6.321	0	13.009	31.151
Akkumulerede afskrivninger	-867	-85	-2.675	0	-12.768	-16.394
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2013	-867	-85	-2.675	0	-12.768	-16.394
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	10.483	387	3.646	0	241	14.757
Årets afskrivninger	-228	-16	-534	0	1.049	270
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	-228	-16	-534	0	1.049	270

	Igangværende arbejder for egen regning
Primosaldo pr. 1. januar 2013	944
Tilgang	1.543
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte materielle anlægsak- tiver	-1.465
Kostpris pr. 31.12.2013	1.022

Note 3: Hensatte forpligtelser

(1.000 kr.)	Hensatte forpligtelser
Primo saldo pr. 1. januar 2013	6.079
Tilgang	1.375
Afgang	-2.650
Hensatte forpligtelser pr. 31. 12. 2013	4.804
Specifikation af de samlede hensættelser:	
Hensættelser til reetablering af lokaler (2001-2013)	3.704
Forpligtelser til medarbejdere	1.100
Hensatte forpligtelser i alt	4.804
Forpligtelserne forventes afviklet således:	
Inden for 1 år	-4.804
Udover 1 år	
Hensatte forpligtelser i alt	-4.804

Departementet har ikke indtægtsdækket virksomhed, gebyrfinansieret virksomhed, tilskudsfinansieret aktiviteter, samt forelagte investeringer.

FORSVARSKOMMANDOEN

2013

ÅRSRAPPORT

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 BERETNING	4
1.1 Forsvarets formål	4
1.2 Årets faglige resultat	5
1.3 Målrapportering over resultatkrav og de medgåede og afsatte økonomiske ressourcer	11
1.4 Årets økonomiske resultat	12
1.5 Forsvarets forventninger til det kommende år	15
2 UDVALGTE ANALYSEBIDRAG FOR 2013	18
2.1 Forsvarets indsats i Mali	18
2.2 Forsvarets økonomiske resultat 2013	23
3 REGNSKAB	30
3.1 Regnskabspraksis	30
3.2 Resultatopgørelse	32
3.3 Balance	33
3.4 Omregningstabel	35
3.5 Pengestrømsopgørelse	36
3.6 Bevillingsregnskab	37
3.7 Bevillingsafregning	38
3.8 Akkumuleret resultat 2013	39
3.9 Administrerede udgifter og indtægter	40
Ledelsespåtegning	41
Noter til resultatopgørelsen	42
Noter til balancen	43
4 BILAG TIL REGNSKAB OG BEVILLING	47
4.1 Leverede interne ydelser til Hjemmeværnet	47
4.2 Opgørelse af skibe over 24 meter	49
4.3 Indtægtsdækket virksomhed	50
4.4 Øvrige aktiviteter	50
4.5 Bygge- og anlægsregnskab	50
4.6 Nationalt finansierede bygge- og anlægsarbejder	52
4.7 Materielanskaffelser	58
4.8 Omkostningsbaseret resultat fordelt pr. hovedformål	58

5 BILAG TIL MÅLRAPPORTERING.....	60
5.1 Ny forsvarsaftale	60
5.2 Internationale operationer i Afghanistan og ved Afrikas Horn.....	63
5.2.2 Maritime sikkerhedsoperationer (Afrikas Horn).	66
5.3 Nationale operationer.....	69
5.3.2 Eftersøgnings- og redningstjeneste.....	71
5.3.3 Kapaciteter på beredskab tilmeldt internationale organisationer.	73
5.4 Styrkeproduktion	74
5.5 Materielanskaffelser.....	75
5.6 Økonomistyring.....	78
5.6.1 Forbedret økonomistyring.....	78
5.6.2 Konkurrenceudsættelse af etablisementsdrift.	79
5.7 Udestående på etablissementer og bygninger	80
5.8 Klima- og energistrategi i Forsvaret.....	81
5.8.1 Implementering af Klima- og energistrategi	81
5.8.2 Implementering af Miljø- og naturstrategi	82
5.8.3 Grønne etablissementer	83
5.9 Personalepolitiske kvalitetsmål	84
5.9.1 Veteranpolitik	84
5.9.2 Ligebehandling og mangfoldighed	85
5.9.3 Sygefravær	86
5.9.4 Forebyggende arbejde til sikring af arbejdsmiljøet.....	87
VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	88
FORSVARETS ORGANISATION	89

DEL 1

BERETNING

FORSVARSKOMMANDOENS BERETNING FOR 2013

1.1 FORSVARETS FORMÅL

Forsvarskommandoen er en styrelse under Forsvarsministeriet. Forsvarskommandoens myndighedsområde kaldes i daglig tale Forsvaret. Forsvarets opgaver er fastlagt i lov om Forsvarets formål, opgaver og organisation mv., også kaldet Forsvarsloven.

Formålet med Forsvaret er at:

- Bidrage til at fremme fred og sikkerhed
- Forebygge konflikter og krig
- Hævde Danmarks suverænitet og sikre landets fortsatte eksistens og integritet
- Fremme en fredelig udvikling i verden med respekt for menneskerettighederne

Forsvarets mission er:

‘Ved at kunne kæmpe og vinde fremmer Forsvarets soldater en fredelig og demokratisk udvikling i verden og et sikkert samfund i Danmark.’

Missionen beskriver Forsvarets grundlæggende opgave, som alle i Forsvaret bidrager til. At kæmpe og vinde dækker over en lang række opgaver fra at deltage i militære operationer overalt i verden til at sikre dansk territorium og bidrage til løsning af en række forskelligartede civile samfundsopgaver.

Forsvarets vision er:

Forsvarets vision er Forsvarets mål for fremtiden og er opdelt i tre områder der handler om Forsvarets operative virke, Forsvaret som virksomhed og Forsvarets medarbejdere. De tre områder skal ses som ét hele, der tilsammen vil give det bedste danske forsvar nu og i fremtiden. Visionen er udtryk for et værdigrundlag, som alle Forsvarets myndigheder skal læne sig op ad i deres daglige arbejde og tanker for fremtiden.

Forsvarets vision og strategiske målsætninger, som Forsvaret skal håndtere for at realisere visionen, skal sammenholdes med Forsvarsloven, de politiske intentioner for Forsvaret, der er fastlagt i forsvarsaftale 2013-2017 samt gældende resultatkontrakt mellem Forsvarsministeriets departement og Forsvarskommandoen.

1.2 ÅRETS FAGLIGE RESULTAT

På den internationale front har Forsvarets enheder i 2013 været indsat i Afghanistan, Mali, Kosovo, ved Afrikas Horn og i Syrien. Den største bidrager har fortsat været hæren i forhold til indsatsen i Afghanistan. I tråd med den overordnede plan for Danmarks engagement i Afghanistan blev den danske militære tilstedeværelse gradvist reduceret i løbet af 2013. I juli blev det danske infanterikompani hjemtaget. Efterfølgende blev også de danske bidrag til støtte for opbygningen af afghanske politistyrker hjemtaget. De danske specialoperationsstyrker i Task Force 7 afsluttede tillige deres samarbejde med den afghanske specialpolitienhed i Lashkar Gah, og bidraget blev hjemtaget ved årets udgang.

Samtidig har søværnet og flyvevåbnet leveret omfattende bidrag til indsatsen mod pirateri ved Afrikas Horn. Dertil kommer, at flyvevåbnet i januar 2013 med kort varsel udsendte et C-130J transportfly til støtte for den fransk-ledede operation 'Serval' i Mali. For flyvevåbnet blev året også præget af hjemtagningen af det danske transportfly og det mobile luftoperationscenter fra Afghanistan.

I slutningen af 2013 blev der indgået en international aftale om fjernelse af Syriens kemiske våben. Fra dansk side traf man efterfølgende beslutning om at bidrage aktivt til aftalens gennemførelse. Dansk forsvar varetager nu ledelsen af den samlede militære, maritime transportoperation og bidrager med en maritim føringskapacitet, en maritim eskortekapacitet samt en maritim transportkapacitet. Det danske fleksible støtteskib Esbern Snare med en dansk stab ombord, transportskibet Ark Futura samt Søværnets Operative Kommando har således siden december 2013 deltaget i transport og eskorte af kemiske kampstoffer ud af Syrien.

Forsvarets kapaciteter til den nationale opgaveløsning har været indsat inden for hele rigsfællesskabet, og ca. 600 personer i Forsvaret har til stadighed været indsat, på beredskab eller tilkald for at støtte det danske samfund, hvad enten der har været tale om eftersøgnings- og redningsoperationer, ambulanceflyvninger, ammunitionsrydning, bevogtning, overvågning eller suverænitetshævdelse. Denne støtte har været leveret i et godt samarbejde med civile myndigheder inden for staten, regionerne og kommunerne.

Styrkeproduktionen var i 2013 tilstrækkelig til at understøtte de planlagte og de pludseligt opståede indsættelser i nationale og internationale operationer. Forsvarets funktionelle tjenester har leveret en tilstrækkelig støttevirksomhed til Forsvarets samlede styrkeproduktion og styrkeindsættelse, hvilket har medvirket til opnåelse af et tilfredsstillende operativt resultat.

I slutningen af juli trak de danske soldater sig tilbage fra Main Operation Base Price, lige udenfor handelsbyen Gereshk i Afghanistan. Price har været omdrejningspunktet for de danske operationer i Helmand. Hovedlejren er nu Camp Bastion.

Samlet set har Forsvarets interne og eksterne produktion samt støtteproduktion været tilfredsstillende.

Internationale operationer

Forsvaret udsendte i 2013 enheder fra alle tre værn til støtte for gennemførelsen af internationale operationer. Det er vurderingen, at kerneopgaven i forhold til at kunne levere internationalt deployerbare militære kapaciteter i 2013 blev løst tilfredsstillende.

Afghanistan

2013 var kendetegnet af hjemtagning af en række militære enheder, men også af en fortsat støtte til opbygningen af afghanske kapaciteter, særligt inden for politiområdet. Panserinfanterikompaniet afsluttede sin opgaveløsning i juli, men det danske kontingent har beholdt en slagkraftig enhed i form af kampvogne og en række tilhørende støtteenheder, der fortsætter løsningen af kampopgaver som en del af en britisk ledet kampgruppe.

Efter knap to års samarbejde mellem danske specialoperationsstyrker i Task Force 7 og den afghanske specialpolitienhed i Lashkar Gah, opnåede afghanerne i december som planlagt operativ status som selvstændig taktisk enhed, hvorefter det danske bidrag kunne hjemtages. Også øvrige bidrag til støtte for opbygningen af afghanske politistyrker kunne hjemtages i løbet af 2013.

Omlægningen af den danske militære indsats illustreres desuden af, at Forsvaret i samarbejde med bl.a. Hjemmeværnet opstillede og udsendte et 'Agricultural Development Team', der havde til opgave at rådgive lokale landmænd, og hæren indledte udsendelse af instruktører og støttepersonel til den afghanske hærs uddannelsesfaciliteter i Kabul.

Efter mere end et års samlet udsendelse til støtte for ISAF blev det danske C-130J transportfly hjemtaget i april 2013. Ved udgangen af maj blev det mobile luftoperationscenter, den såkaldte MACC, også hjemtaget. Enheden havde siden begyndelsen af marts 2012 bidraget til luftrums- overvågning i den nordlige del af Afghanistan. Fra medio 2013 øgede Flyvevåbnet sit bidrag til støtte for driften af to strategiske lufthavne, herunder Kabul International Airport og Kandahar Airfield. Det samlede bidrag består af 25 mand. Ud over de faste bidrag til ISAF leverede Flyvevåbnet i 2013 transportstøtte bl.a. i forbindelse med udskiftning af personel.

Dansk kampvogn i Camp Bastion i Helmandprovinsen. Kampvognene blev ikke trukket hjem, selv om den danske styrke blev reduceret. Kampvognene indgår sammen med EOD bidraget i den britiske kampgruppe.

Internationale maritime sikkerhedsoperationer

Fregatten Iver Huitfeldt og støtteskibet Esbern Snare udgjorde sammen med det Challenger fly, som i perioden fra september til november var udsendt til Seychellerne, Forsvarets bidrag til internationale maritime sikkerhedsoperationer ved Afrikas Horn i 2013. I henhold til den danske anti-pirateristrategi kan et maritimt bidrag indsættes i op til seks måneder om året, men i 2013 leverede de to skibsbidrag i alt 203 dages indsættelse i perioden fra 1. januar til 11. maj og igen fra 26. oktober til 6. december.

Fregatten Iver Huitfeldt var indsat i Operation Ocean Shield i første halvår og blev forlænget frem til medio maj i forbindelse med frigivelsen af besætningen fra det danske skib Leopard. Støtteskibet Esbern Snare indgik i Operation Ocean Shield fra primo oktober og havde planlagt deltagelse frem til årsskiftet, men udgik af operationen 6. december, da skibet blev omdirigeret med henblik på at deltage i transport af kemiske kampstoffer fra Syrien.

I forbindelse med at fregatten Iver Huitfeldt ophold blev forlænget i Operation Ocean Shield, blev der gennemført et træningskursus for 'East Africa Standby Forces' og fælles træning med Seychellernes kystbevogtning.

I Mombasa i Kenya, deltog støtteskibet Esbern Snare i øvelsen Cutlass Express 13 med instruktør og koordinatører fra Søværnets Operative Kommando og med støtte fra danske officerer udstationeret i Kenya. I øvelsen indgik træning i at gennemføre maritime overvågnings- og sikkerhedsoperationer med lokale boarding teams og lokale maritime overvågningsoperatører. Øvelsen vurderes på sigt at bidrage til at styrke de regionale staters evne til at varetage egen maritim sikkerhed.

Pirateriaktiviteten var de første ti måneder forholdsvis lav, men kunne ses øget i slutningen af året. Støtteskibet Esbern Snare tilbageholdt i november ni formodede pirater mistænkt for at have angrebet det danskflagede skib Torm Kansas. For første gang forsøgte man en national retsforfølgelse, men statsanklageren fandt ikke tilstrækkeligt grundlag for at retsforfølge de formodede pirater i Danmark. Efterfølgende blev de ni formodede pirater overført til myndighederne på Seychellerne for at undersøge muligheden for en retsforfølgelse her.

De danske erfaringer og kapaciteter på anti-pirateriområdet er fortsat efterspurgt, og Forsvaret vurderer, at det militære pres har haft afgørende betydning for piraternes lave aktivitetsniveau i 2013.

Kosovo

Det danske styrkebidrag har i løbet af 2013 varieret fra 35 til 37 mand. Ved udgangen af 2013 bestod det danske styrkebidrag af en bevogtningsdeling på 29 soldater med ophold i Camp Novo Selo og seks stabsmedlemmer i hovedkvarteret KFOR i Pristina.

Bevogtningsdelingen var i første halvår af 2013 opstillet af Hjemmeværnet. I andet halvår 2013 og fremadrettet opstilles bevogtningsdelingen af Hærens Operative Kommando.

Ultimo 2013 meddelte Frankrig officielt, at man ikke længere vil være lead nation for Camp Novo Selo fra 1. januar 2014. En ny løsning, hvor NATO opstiller den nødvendige kommando- og kontrolstruktur og tilvejebringer den nødvendige logistik, forventes indført fra 1. april 2014.

Mali

På anmodning fra FN indledte Frankrig 11. januar 2013 en militæroperation i Mali. Operation 'Serval', blev iværksat med henblik på at bistå Malis regering i dens bestræbelser på at modstå forskellige oprørsgruppers forsøg på at overtage magten i den sydlige del af Mali samt genoprette landets territoriale integritet.

Med henvisning til FN Resolution 2085 valgte den danske regering at stille et militært bidrag til rådighed for den fransk-ledede operation. Det danske bidrag bestod af ét C-130J transportfly og et hold bestående af 40 mand. Udover Danmark har bl.a. USA, Storbritannien, Tyskland, Holland, Belgien og Sverige bidraget militært til operation 'Serval'. Det danske transportfly gennemførte sin sidste mission 14. maj 2013, hvorefter bidraget returnerede til hjembasen på Flyvestation Aalborg.

I afsnit 2.1 er der en samlet analyse af Forsvarets indsats i Mali.

Syrien

Med virkning fra 6. december 2013 blev støtteskibet Esbern Snare omdirigeret fra Operation Ocean Shield til Middelhavet for at deltage i transport og eskorte af kemiske kampstoffer ud af Syrien. Operationen gennemføres med baggrund i FN sikkerhedsresolution 2118 og Folketingets beslutning under overordnet ledelse af organisationen til forbud mod kemiske våben.

Nationale operationer

Forsvaret vurderer, at de nationale opgaver i 2013 blev løst tilfredsstillende. Uanset om det har været i Danmark eller i Arktis, og hvad enten det har drejet sig om suverænitetshævdelse, overvågning, bevogtning eller redningsoperationer, er opgaverne med at yde støtte til samfundet blevet løst professionelt og i god koordination med de øvrige nationale, statslige, regionale eller kommunale myndigheder.

Suverænitetshævdelse og myndighedsopgaver

I dansk område var der kontinuerligt været indsat tre skibe til løsning af suverænitets- og myndighedsopgaver. Derudover har der også været to F-16 kampfly på afvisningsberedskab. Afvisningsberedskabet har i 2013 været aktiveret i 50 tilfælde, alle inden for beredskabskravet. Der har været konstateret én krænkelse af dansk luftrum der fandt sted i juni 2013. Der har endvidere været konstateret én krænkelse af dansk søterritorium der fandt sted i februar 2013.

I det arktiske område har Forsvaret kontinuerligt haft tre til fire skibe indsat, hvoraf et har været helikopterbærende, samt periodevist et inspektionsfly til løsning af suverænitets- og myndighedsopgaver i Grønland. Ud over dette gennemførte Forsvaret ved hjælp af hundeslædepatruljen Sirius patruljering i Nordøstgrønland. På Færøerne har der kontinuerligt været indsat et skib, der i perioder har været helikopterbærende, til løsning af suverænitets- og myndighedsopgaver.

Myndighedsopgaverne i det arktiske område omfatter desuden udøvelse af fiskeriinspektion ved Færøerne og Grønland samt lejlighedsvis assistance til de lokale samfund.

Andre opgaver

Forsvaret kan konstatere, at støtten til samfundet i rammen af almindelig og særlig hjælp til politiet har været efterspurgt også i 2013. Der har for hele året været en 10 % stigning i antallet af indsættelser i forhold til 2012.

Efterårsstormene 'Allan' og 'Bodil' medførte et meget stort antal indsættelser. Stormene viste bl.a., at Hjemmeværnets og hærens støtte er efterspurgt, og at den i den givne situation kunne stilles til rådighed med kort varsel.

Eftersøgnings- og redningstjeneste

I 2013 har der generelt kun været ganske få timers udfald i SAR beredskabet. Målopfyldelse på overholdelse af tidskrav til reaktionstid har været 99,6 %. SAR Rønne har været etableret i 97 timer. Der er udført 74 redningsmissioner ud af 74 rekvrerede.

Forsvaret har gennemført 415 patient- og organtransporter 2013, hvilket er et fald på ca. 10 % i forhold til 2012.

Redningshelikopter EH-101 i aktion. SAR-vagten i Skrydstrup, Aalborg og Roskilde er døgnbemandede, og deltager med bl.a. eftersøgninger og patienttransporter.

Ammunitionsrydning mv.

Forsvarets ammunitionsrydningsberedskab, inklusiv Søværnets Frømandskorps og Hjemmeværnets ammunitionsrydningsassistenter, blev i 2013 benyttet 594 gange. Det er en stigning på 10 % i forhold til 2012. Alle opgaver blev udført som assistance til politiet. Stigningen i antallet af ammunitionsrydningen skyldes primært politiets frit lejde aktion i juni måned.

Helikopterstøtte til politiet

Forsvaret har støttet politiet ved 65 eftersøgninger. Derudover har Forsvaret støttet politiet med almindelig hjælp i 32 tilfælde i forbindelse med overvågningsopgaver samt flyvning i forbindelse med politiets opklaringsarbejde. Der har i 2013 været gennemført to operationer med særlig hjælp til Politiet. Dette er sket ved anvendelse af kapaciteter under Søværnets Operative Kommandos myndighedsområde og i overensstemmelse med procedurerne herfor. Forsvaret har iværksat tiltag til, at det eksisterende EH101 SAR-beredskab udvides til at kunne støtte politiet yderligere.

VIP flyvninger for Kongehuset og Statsministeriet m.fl.

I 2013 er der gennemført syv ud af otte rekvrirerede 'VIP 1' flyvninger for Kongehuset og Statsministeriet, idet en enkelt flyvning blev aflyst efter at være blevet rekvrireret. Der er udført 17 ud af 20 rekvrirerede 'VIP 2' flyvninger¹. Der er forbrugt 199 timer til flyvninger med CL-604, Challenger, og 211 timer med C-130J, Hercules.

Internationalt Sikkerhedssamarbejde

Aktiviteter omkring Internationalt sikkerhedssamarbejde består af kapacitetsopbygning, stabilisering og våbenkontrol.

Forsvarets deltagelse i kapacitetsopbygning er primært foretaget i rammen af regeringens Freds- og Stabiliseringsfond og implementeret ved regionale stabiliseringsprogrammer i samarbejde med internationale organisationer herunder NATO og FN eller i direkte bilateralt samarbejde. Forsvarets aktiviteter i relation til våbenkontrol er foretaget i rammen af Danmarks tiltrådte aftaler og konventioner og på vegne af Forsvarsministeriet. Aktiviteter gennemføres i Danmark og i udlandet i koordination med respektive lande og deres organisationer.

¹ 'VIP 2' er flyvning for Kongehuset og/eller statsministeren, når det ikke er i forbindelse med egentlige statsbesøg i udlandet. Øvrige flyvninger betegnes 'VIP 1'

Besætningsmedlemmer på den danske fregat Peter Willemoes under skibets besøg i København i marts 2013. Willemoes blev som den første af de tre nye fregatter testet færdig og overdraget til søværnet.

Kapacitetsopbygning

Forsvarskommandoens bidrag til kapacitetsopbygning i rammen af den danske Freds- og Stabilisering fond har overvejende været implementering og drift af de regionale stabiliseringsprogrammer for Afrika, Europa og Afghanistan-Pakistan for Forsvarsministeriet.

Supplerende har Forsvarskommandoen bidraget til Udenrigsministeriets og Forsvarsministeriets gennemførte midtvejsevalueringer af de tre regionale stabiliseringsprogrammer. Evalueringerne er gennemført i løbet af 2013 og rapporterne fra aktiviteterne vil sammen med arbejdet i 2014 danne grundlag for beskrivelse af den danske stabiliserings- og kapacitetsopbygningsindsats i årene efter 2014, hvor de regionale programmer afsluttes og bliver erstattet af nyformulerede regionale stabiliseringsprogrammer.

Våbenkontrol

Forsvarskommandoens bidrag til våbenkontrol i rammen af tiltrådte aftaler og konventioner og på vegne af Forsvarsministeriet har overvejende været implementering og drift. Der er gennemført inspektioner og evalueringer. Yderligere har danske inspektører deltaget i besøg på flyvestationer og andre militære faciliteter i rammen af konventionerne. Derudover har danske gæsteinspektører deltaget i inspektioner/evalueringer ledet af andre nationer. De pålagte traktatmæssige forpligtigelser i forhold til ovenstående gennemførte inspektioner i Danmark har været overholdt.

1.3 MÅLRAPPORTERING OVER RESULTATKRAV OG DE MEDGÅEDE OG AFSATTE ØKONOMISKE RESSOURCER

Det vurderes, at de opstillede resultatkrav i den indgåede resultatkontrakt for 2013 mellem Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriets departement generelt er opfyldt, idet 57 ud af i alt 69 resultatkrav er opfyldt, seks resultatkraver delvist opfyldt, og seks resultatkrav er ikke opfyldt. For 2013 skønnes det, at de 'ikke opfyldte resultatkrav' ikke har haft operative konsekvenser.

Målrapporteringen findes i bilagene. I afsnittet 'Bilag til målrapporteringen' er de resultatkrav, der er delvist opfyldt eller ikke opfyldt, forklaret i fodnoter eller i teksten. Årets faglige resultater fremgår af tabel 1.3.1 nedenfor.

TABEL 1.3.1 ÅRETS FAGLIGE RESULTATER

Styringsmål	Resultatkrav Antal	Opfyldte resultatkrav Antal	Delvist opfyldte resultatkrav Antal	Ikke opfyldte resultatkrav Antal	Afsatte økonomiske ressourcer ² mio. kr.	Anvendte økonomiske ressourcer mio. kr.
Mål 1: Forsvarsaftalen 2013-2017	5	4	1	-		
Mål 2: Internationale operationer – Afghanistan og Afrikas Horn	14	10	1	3	1.181	1.056
Mål 3: Nationale operationer – Suverænitæt, eftersøgning og beredskab	23	21	2	-	1.065	826
Mål 4: Styrkeproduktion	3	3	-	-	7.200	4.862
Mål 5: Materielanskaffelser ³	4	4	-	-	181	84
Mål 6: Økonomistyring	7	6		1		
Mål 7: Etablissementer og bygninger	2	2	-	-	55	48
Mål 8: Klima og energistrategi	5	4	1	-	211	185
Mål 9: Personalepolitiske kvalitetsmål	6	3	1	2	107	110
I alt	69	57	6	6	10.000	7.171

Årets faglige resultater viser, at Forsvaret har opfyldt knapt 83 % af de resultatkrav i resultatkontrakten. Forsvaret har med de udvalgte resultatkrav kunne henføre 37 % af den samlede bevilning, målt efter den del af bevillingen der er anvendt til forsvarsformål, jf. tabel 1.4.1.

Forskellen på opgørelsen af de anvendte økonomiske ressourcer i henholdsvis tabel 1.3.1. og tabel 4.8.1 består af fordelte omkostninger vedrørende de funktionelle tjenester, intern lagerfordeling, støtteopgaver og ikke afregnede materielkapaciteter. For styrkeproduktion skal det bemærkes, at de afsatte økonomiske ressourcer på 7.200 mio. kr. i resultatkontrakten for 2013 er udtryk for en totalomkostningsopgørelse. Opgørelsesmetoden for styrkeproduktionen er nu ændret, således at denne følger samme opgørelsesmetode som for den øvrige operative virksomhed.

2 Til de 'grå' skraverede felter er der ikke særskilt afsat økonomiske ressourcer i resultatkontrakten

3 Af de ni projekter er 'slæbebådsprojektet' stoppet pga. manglende lønsomhed. Slæbebådsprojektet udgjorde 30 mio. kr. De afsatte økonomiske ressourcer er nedskrevet fra de oprindelige 211 mio. kr.

1.4 ÅRETS ØKONOMISKE RESULTAT

Forsvaret kom ud af 2013 med et overskud – mindreforbrug – for året på ca. 600 mio. kr. i forhold til bevillingen på finansloven. Forsvaret har i 2013 haft en indtægt på ca. 270 mio. kr. fra en vundet erstatningssag vedrørende føringssystemet DACCIS⁴. Det samlede økonomiske resultat for 2013 bliver dermed ca. 870 mio. kr. i mindreforbrug.

Som det fremgår af afsnit 1.3 ovenfor, så er det økonomiske resultat opnået med en tilfredsstillende opgaveløsning med stor aktivitet internationalt og nationalt.

Sammen med det akkumulerede videreførelsesbeløb fra 2012 på 781,7 mio. kr. er der ved udgangen af 2013 en samlet opsparing på 1.653,3 mio. kr. som anført i tabel 1.4.1 nedenfor.

TABEL 1.4.1 ÅRETS RESULTAT

(mio. kr.)	2013
Bevilling til forsvarsformål	20.075,1
Anvendt til forsvarsformål	19.203,6
Årets overskud⁵	871,6
Tidligere års overførte overskud	781,7
Overskud herefter til videreførelse	1.653,3

Årets økonomiske resultat er opnået ved at fortsætte den stramme økonomiske styring, der nu gennem flere år har været et fokusområde for Forsvaret. Resultatet skyldes især uudnyttede reserver samt et generelt mindreforbrug hos hovedparten af Forsvarets myndigheder.

Der henvises til afsnit 2.2, der uddyber Forsvarets økonomiske resultat.

Danske soldater fra ISAF hold 15 marcherer gennem København på flagdagen 5. september. Her er flagkanonen lige blevet affyret ved Storkespringvandet.

⁴ Danish Army Command, Control and Information System, der var et digital it-system, der skulle bruges af soldaterne på kamppladsen. Forsvaret fandt ikke, at det leverede system levede op til kravene i kontrakten.

⁵ Indtægter på anlægsbevillingens §§ 12.21.13 og 12.21.14. er ikke medtaget i opgørelsen, idet der er tale om bruttobevillinger, hvorfor forskelle mellem bevilligede og realiserede indtægter på disse hovedkonti ikke påvirker årets resultat.

Tabel 1.4.2 viser Forsvarets økonomiske hovedtal i det udgiftsbaserede regnskab opdelt på hovedposter samt årets overskud opdelt på henholdsvis driftsbevilling og anlægsbevillinger, der tilsammen viser årets overskud.

TABEL 1.4.2 FORSVARETS ØKONOMISKE HOVEDTAL

(mio. kr.)		Udgiftsbaseret regnskab 2013	
Ordinære driftsindtægter (ekskl. bevilling)	-444,9		
Ordinære driftsomkostninger	18.323,2		
Heraf personaleomkostninger	9.576,5		
Andre driftsposter, netto	1.438,0		
Finansielle poster, netto	3,8		
Ekstraordinære poster, netto	0,0		
Årets resultat (ekskl. bevillinger)	19.320,1		
	Driftsbevilling		Anlægsbevilling⁶
Indtægter	-812,1	Indtægter	-2,6
Udgifter	19.855,1	Udgifter	279,6
Årets nettoudgifter (ekskl. bevillinger)	19.043,0	Netto	277,0
Bevilling inkl. tillægsbevilling, netto	19.730,7	Bevilling, indtægter inkl. tillægsbevilling	-2,5
		Bevilling, udgifter inkl. tillægsbevilling	463,4
Årets overskud	687,7		183,9
Til videreførelse	871,6		

Forsvarets bevilling er baseret på udgiftsprincippet. Det er dog ikke alle Forsvarets konti på finansloven, der indgår i beregningen af årets udgiftsbaserede overskud. En samlet oversigt over Forsvarets konti på finansloven kan ses i årsrapportens ledelsespåtegning. Årets overskud omfatter kun de konti, der er rettet mod Forsvarskommandoens forsvarsformål, hvilket vil sige uden bidrag til NATO, Hjemmeværnet, isafgifter og administrative bøder.

Far får en krammer til flagdagen 5. september. Over hele landet hædredes soldater hjemvendt fra internationale missioner.

⁶ Anlægsbevillingen er opgjort inkl. indtægterne på §§ 12.21.13 og 12.21.14 som følge af en særlig bevillingsbestemmelse i finansloven, der muliggør, at forskelle i bevilligede og realiserede indtægter på disse hovedkonti kan modregnes i udgifterne ved bevillingsafregningen. Indtægter på anlægsbevillingens §§ 12.21.13 og 12.21.14. er ikke medtaget i opgørelsen, idet der er tale om bruttobevillinger, hvorfor forskelle mellem bevilligede og realiserede indtægter på disse hovedkonti ikke påvirker årets resultat.

Årets udgiftsbaserede overskud jf. bevillingsafregningen kan henføres til følgende hovedkonti på finansloven:

§ 12.21.01	Forsvarskommandoen
§ 12.21.02	Materielinvesteringer
§ 12.21.13	Nationalt finansierede bygge- og anlægsarbejder
§ 12.21.14	Provenu ved salg af ejendomme iht. forsvarsaftale 2010-2014
§ 12.22.13	Internationalt finansieret NATO-investeringsprogram
§ 12.22.15	Nationalt finansieret NATO-investeringsprogram

Tabel 1.3.3 viser Forsvarets aktiver og passiver, der udover de konti på finansloven, der er nævnt i indledningen også omfatter disse konti:

§ 12.21.03	Hjemmeværnet
§ 12.21.09	Isafgifter fra skibe og havne
§ 12.21.10	Administrative bøder
§ 12.22.01	Bidrag til NATOs militære driftsbudgetter m.v.
§ 12.22.11	Bidrag til internationalt finansieret NATO-investeringsprogram

Aktiverne består af færdiggjorte udviklingsprojekter, grunde, bygninger, forsvarsmateriel, it-udstyr, varelager og likvide beholdninger. Passiverne viser Forsvarets egenkapital, skyldige feriepenge og leverandørgæld.

TABEL 1.4.3 STATUS PR. 31. DECEMBER 2013

Balance (mio. kr.)	31. december 2013	31. december 2012
Anlægsaktiver i alt	30.856,1	30.733,2
<i>Heraf immaterielle anlægsaktiver</i>	59,7	84,5
<i>Heraf materielle anlægsaktiver</i>	30.856,1	30.648,7
Omsætningsaktiver i alt	18.189,5	17.744,7
Aktiver i alt	49.105,3	48.477,9
Egenkapital	43.679,5	43.294,4
Hensatte forpligtelser og donationer	1.619,7	1.105,7
Øvrige forpligtelser	3.806,1	4.077,8
Passiver i alt	49.105,3	48.477,9

I løbet af 2013 har der været en stigning i værdien af anlægsaktiver fra 30,7 mia. kr. til 30,9 mia. kr., idet årets afskrivninger har været mindre end tidligere. Værdien af omsætningsaktiver er steget fra 17,7 mia. kr. til 18,2 mia. kr. væsentligst som følge af, at de likvide beholdninger er steget, idet årets likviditetsanvendelse har været mindre end bevilget.

Hensatte forpligtelser er steget fra 1,1 mia. kr. til 1,6 mia. kr. Den primære årsag hertil er ændrede regler for anerkendelse af PTSD⁷ i arbejdsskadesystemet. På nuværende tidspunkt findes der ikke tilstrækkelige statistiske oplysninger på området, hvorfor beregningerne er behæftet med en vis usikkerhed. Den største usikkerhedsfaktor i beregningen af hensættelserne er tilgangen i antallet af sager, herunder genoptagelse af tidligere afviste sager, kombineret med en endegyldig fastsættelse af erstatningsbeløbet. Forsvarskommandoen forventer i de kommende år yderligere forpligtelser på området, og Forsvarskommandoen har igangsat initiativer med henblik på at minimere denne usikkerhed i forhold til at estimere hensættelsens størrelse. Den forøgede hensættelse til PTSD erstatninger er indregnet under regnskabsposten 'Andre ordinære driftsomkostninger' i resultatopgørelsen.

Årets samlede resultat ses i tabel 1.4.4. Tabellen viser Forsvarets samlede økonomi. Til forskel fra opgørelse af overskud til videreførelse i tabel 1.4.1 indgår alle konti på finansloven, herunder også Hjemmeværnets bevilling og forbrug i både den omkostningsbaserede og den udgiftsba-

⁷ Posttraumatiske belastningsreaktioner (Posttraumatic Stress Disorder)

serede tabel. Årets likvide mindreforbrug, som udgør forskellen mellem den samlede bevilling fratrasket det samlede likvide forbrug, udgør 1.020,0 mio. kr.

Det likviditetsmæssige mindreforbrug overføres til Moderniseringsstyrelsen. Til sammenligning er der opført en omkostningsbaseret resultatopgørelse, der viser det faktiske forbrug, idet der heri indgår afskrivninger og periodiseringer.

TABEL 1.4.4 **ÅRETS SAMLEDE RESULTAT 2013**

(mio. kr.)	Omkostningsbaseret	Udgiftsbaseret
Ordinære driftsindtægter	-445,8	-445,8
Ordinære driftsomkostninger	20.865,8	20.563,7
Heraf personaleomkostninger	9.805,6	9.942,8
Andre driftsposter, netto	-178,1	-143,1
Finansielle poster, netto	3,8	3,8
Årets resultat, ekskl. bevilling	20.245,7	19.978,6
Årets samlede nettobevilling		20.998,6
Årets likvide mindreforbrug		1.020,0

Sammenhængene mellem det omkostnings- og udgiftsbaserede resultat er nærmere belyst i afsnit 3.4.

1.5 FORSVARETS FORVENTNINGER TIL DET KOMMENDE ÅR

Forligsimplicitering

Aftale på forsvarsområdet 2013-2017 (forsvarsaftalen) sætter rammen for Forsvarets udvikling i 2014 og de kommende år. Det fremgår for det første, at Forsvaret hurtigt og fleksibelt skal kunne indsætte operative kapaciteter i internationale operationer. For det andet skal Forsvaret gennemføre en omfattende effektivisering af driften, hvor effektiviseringen er tilrettelagt, så den ikke påvirker Forsvarets operative evne.

Aftalen blev indgået i november 2012, og Forsvaret gik straks i gang med implementeringen. Forsvaret er allerede kommet langt med at indfri aftalen i løbet af det første år. Aftalen indebærer en samlet reduktion af Forsvarets økonomiske rammer med ca. 2,7 mia. kr., og Forsvaret har nu udmøntet en reduktion på 2,4 mia. kr. i slutmålet i 2017, hvilket svarer til knap 90 pct. af det forudsatte. I 2014 skal Forsvaret udmønte de resterende effektiviseringer, så det er muligt at finansiere den fortsatte udvikling af Forsvaret i henhold til aftalen. Forsvaret har måttet konstatere provenuudfald for enkelte effektiviseringsinitiativer i forhold til det forudsatte i det

Kadetter fra Søværnets Officersskole under øvelsen Maverick i november 2013. Øvelser hvor skolens moderne simulator benyttes, sparer mange sejltimer til søs og giver kadetterne god erfaring.

Peter Bartram
general
Forsvarschef

bagvedliggende analysegrundlag, men det er fortsat Forsvarets forventning, at den samlede besparelse vil blive opnået ved kompenserende tiltag, herunder videreudvikling af de allerede iværksatte effektiviseringsinitiativer.

På uddannelsesområdet har Forsvaret udviklet nye grund- og videreuddannelser for officererne i 2013, og pr. 1. januar 2014 er Hærens, Søværnets og Flyvevåbnets Officersskoler blevet organisatorisk samlet under Forsvarsakademiet. Det er forventningen, at partierne bag forsvarsaftalen i løbet af 2014 skal tage stilling til, om den organisatoriske samling af officersskolerne skal følges op af en fysisk samling.

På baggrund af forliget har Forsvaret iværksat en grundlæggende omlægning af HR-området.

Et af de væsentligste elementer er, at Forsva-

rets Personeltjeneste ikke længere udstikker Forsvarets militære medarbejdere til tjeneste ved Forsvarets myndigheder. Fremover skal myndighederne slå ledige stillinger op, og de militære medarbejdere skal herefter søge stillinger, de er interesseret i. Det giver de militære ansatte større mulighed for at påvirke deres karriereforløb, og det er forventningen, at det højner motivationen hos medarbejderne og giver et bedre match mellem stillingens indhold og den ansattes ønsker og kompetencer. 2014 er året, hvor det nye ansøgningssystem skal stå sin prøve.

I 2014 vil Forsvaret blandt andet arbejde videre med effektiviseringerne af Forsvarets logistik og materielvedligehold, af HR-administrationen og af Forsvarets uddannelser. Derudover skal Forsvaret have gennemført de resterende del af tilpasningen af lønniveauet til det generelle niveau i staten.

Effektiviseringerne skaber det økonomiske råderum til at omstille Forsvaret til nye opgaver. I 2014 vil der blandt andet være fokus på analyser og forsøg i forhold til at styrke tilstedeværelsen i Arktis. 2014 er også året, hvor den aftalte omstilling af hæren finder sted med etablering af fleksible bataljonskampgrupper, som kan indsættes hurtigt i det fulde spektrum af operationer fra 2015. Endvidere vil antallet af værnepligtige og den tilhørende uddannelseskadrer blive justeret i 2014.

Forsvaret vil i 2014 forventelig implementere en række værnfælles operative kapaciteter i form af værnfælles militærpoliti-, føringsstøtte- og ingeniørkapaciteter, idet disse oprettes under Forsvarets respektive værnfælles centre under hærens centerstruktur. I 2014 vil der forventelig ske en afdækning af potentiale for etablering af øvrige værnfælles kapaciteter, som kapacitet til sikring på tværs af værnene, samt etablering af værnfælles operative logistisk- og sanitetskapaciteter. I konsekvens heraf nedlægges Combat Support Wing senest med udgangen af 2014.

I 2014 vil en større del af de etablisementsjusteringer, der er besluttet i Tillægsaftalen til Forsvarsaftalen, blive udført med bl.a. flytning af Hærens Sergentskole fra Sønderborg til Varde samt udflytning fra Bülow, Stensved og Odense kaserne til følge.

Forsvaret afventer en godkendelse af implementeringsgrundlaget for værnfælles specialoperationsstyrker, herunder en specialoperationskommando, samt etablering af en værnfælles operativ kommando.

Forsvaret vil i 2014 fortsætte med at afdække mulighederne for at optimere driften ved at sammenlægge myndigheder og oprette værnfælles kapaciteter. Det er forventningen, at partierne bag

Forsvarsaftalen i løbet af 2014 vil blive forelagt vurderinger af mulighederne for sammenlægning af Forsvarets personelrelaterede myndigheder og af Forsvarets Materieltjeneste og Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste.

Opgaveløsning

I Afghanistan vil ISAF-strukturen løbende blive reduceret, hvilket sandsynligvis vil afspejles i en tilsvarende reduktion af de danske enkeltmandsbidrag til ISAF kommandostruktur. Det danske militære bidrag til ISAF-missionen vil fortsat blive reduceret i takt med den strategiske intention, som formuleret i Afghanistanplanen 2013-2014. Det sidste væsentlige kampbidrag i form af en kampvognsdeling vil blive hjemtaget i løbet af 2014, hvorefter det resterende militære aftryk i Helmand-provinsen alene har til formål at understøtte national logistik og redeployering. Det danske militære engagement i Afghanistan vil samtidig ændre både geografisk og opgavemæssig fokus, idet det samlede bidrag vil være rettet mod rådgivning af militære myndigheder og institutioner.

Forsvaret fortsætter i 2014 indsatsen mod pirateri ved Afrikas Horn. Forsvaret udsender et bidrag i seks måneder i form af chef samt tilhørende stab for NATO's stående flådestyrke 1, samtidig med at posten som styrkechef for NATO's flådestyrke til anti-pirateri ved Afrikas Horn varetages i perioden fra juni til december 2014 i rammen af Operation Ocean Shield. Forsvaret vil ligeledes stille med et flagskib inkl. en helikopter, et særligt maritimt indsatshold, en efterretningskapacitet med støtte fra hæren og flyvevåbnet samt et lægefagligt bidrag fra Forsvarets Sundhedstjeneste i tilsvarende periode. I rammen af indsættelserne gennemføres der kapacitetsopbygningsinitiativer i såvel en regional som bilateral ramme med udvalgte organisationer og lande i regionen inden for Freds- og Stabiliseringsfondens programmer.

Der foreligger desuden en politisk beslutning om at Danmark fortsat bidrager til operationen i Mali⁸, hvor Forsvaret i 2014 vil udsende stabsofficerer samt et bidrag bestående af flyvevåbnets C-130J transportfly⁹.

Folketinget har 19. december 2013 besluttet, at Danmark skal bidrage til FN-mission i Syrien. Efter ønske fra FN vil Danmark i 2014 lede og sikre søtransporten af de kemiske våben væk fra Syrien. Identifikationen og destruktions af de kemiske våben i Syrien udføres i henhold til FN's Sikkerhedsråds Resolution 2118. Udover at bidrage med søtransport og et eskorteskib, bidrager Forsvaret til den fælles FN mission¹⁰ med et personbeskyttelseshold samt flytransport.

I de hjemlige operationer er enheder fra Forsvaret i indsats 24 timer i døgnet i 365 dage. Uanset om det er i Nordatlanten, ved Færøerne, i Grønland eller i Danmark og drejer sig om redningsoperationer, bevogtning, overvågning eller suverænitetshævdelse, så løses opgaverne med at yde støtte til det danske samfund, efter Forsvarets vurdering, i god koordination med de øvrige statslige, regionale og kommunale myndigheder.

I 2014 vil Forsvaret fortsat have fokus på at opretholde og videreudvikle et relevant og moderne forsvar, både operativt og i støttestrukturen. Forsvaret ser i årets løb desuden frem til at fejre hærens 400-års jubilæum.

8 The United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali (MINUSMA)

9 Dette bidrag kan efter ny politisk beslutning også anvendes til støtte for andre FN missioner

10 The United Nations and the Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW)

DEL 2

UDVALGTE ANALYSE- BIDRAG FOR 2013

2.1 FORSVARETS INDSATS I MALI

Situationen i Mali

Situationen i Mali har gennem en længere årrække været præget af splittelse mellem den sydlige og nordlige del af landet. Det er navnlig etniske og sociale modsætninger, der har bidraget til at øge ustabiliteten i landet, men den regionale dynamik har også spillet en afgørende rolle i forhold til den generelle sikkerhedssituation internt i Mali.

Forholdene i Mali blev i 2012 forværret som følge af et militærkup. I kølvandet på militærkuppet udnyttede forskellige oprørsgrupper, herunder islamistiske grupperinger, det opståede magttomrum til at sikre sig kontrol over områder, der hidtil havde været domineret af regeringen i Bamako.

Franske soldater på vej ind i et dansk C-130J Herculesfly i Mali i foråret 2013. Som symbol for det gode samarbejde, deltog et dansk Herculesfly ved fejringen af Bastilledagen i Paris

Situationen i Mali blev yderligere forværret 10. januar 2013, da oprørsgrupper fra det nordlige Mali iværksatte en offensiv mod syd. Inden for få døgn var de maliske regeringsstyrker trængt i defensiven, og det lykkedes samtidig oprørerne at erobre en række strategisk vigtige knudepunkter. Udviklingen fik, 11. januar 2013, den maliske præsident Traoré til at anmode Frankrig om at yde militær støtte til de maliske sikkerhedsstyrker.

Politisk beslutning om bidrag

Frankrig besluttede 11. januar 2013 at yde militær støtte til den maliske hær. Danmark modtog kort efter en anmodning fra Frankrig om et dansk bidrag i form af et C-130J transportfly til den militære operation.

Der blev 15. januar 2013 truffet politisk beslutning om, at Danmark skulle udsende et militært flybidrag til indsættelse i Mali. Udsendelsen af bidraget skete i rammen af Folketingsbeslutning B49 om dansk militært bidrag til støtte for indsatsen i Mali samt med henvisning til FN's Sikkerhedsrådsresolution 2085 af 20. december 2012. Folketingsbeslutningen berammede udsendelse af ét C-130J-bidrag med op til ca. 40 personer i op til tre måneder. Efter de tre måneders udsendelse ønskede Frankrig fortsat dansk tilstedeværelse i missionen, og på baggrund af dette bemyndigede Forsvarsministeriet Forsvarskommandoen til at forlænge bidraget i 30 dage indtil 15. maj 2013. Bidraget blev herefter ikke yderligere forlænget.

Mandatet for det danske bidrag samt opgavens karakter og omfang

Det danske bidrag havde til opgave at gennemføre transportopgaver. De inkluderede eksempelvis transport af personel og materiel, som f.eks. pansrede køretøjer, reservedele og farligt gods (ammunition) i relation til den franske operation i Mali. Der var ikke i folketingsbeslutning B49 anført særlige begrænsninger i relation til last eller til lande, der kunne anflyves.

Ud over selvforsvar var det danske bidrag ikke bemyndiget til magtanvendelse. Det danske personel måtte medbringe håndvåben til selvforsvar.

Franske soldater står klar til at blive transporteret ud af Mali i et dansk Hercules fly.

Tilvejebringelse/opstilling af dansk bidrag

Det danske bidrag blev opstillet af Air Transport Wing Aalborg med en minimumskonfiguration i regi af MEDEVAC beredskabet¹¹. MEDEVAC-beredskabet er normalt på 48 timer, men blev 13. januar 2013 reduceret til 24 timer for at kunne imødekomme en hurtig iværksættelse. Air Transport Wing Aalborg havde på samme tid et C-130J detachement udstationeret i ISAF, Afghanistan, hvilket udfordrede strukturen i Danmark. For at imødekomme presset for to parallelle udsendelser, reducerede man det tekniske personel i såvel ISAF- som til bidraget til Mali. Dette personel blev samlet i Danmark på beredskab, således at de kunne sendes til den af missionerne, hvor behovet for assistance opstod.

Afledte konsekvenser for Forsvarets planlagte aktiviteter

For en kortere periode måtte der anvendes en anden flytype, CL-604, til at varetage det normale MEDEVAC beredskab på 48 timer. Der var endvidere behov for, at planlagt støtte til trænings- og øvelsesaktivitet for Hærens Operative Kommando og Arktisk Kommando blev gennemført ved hjælp af indchartring af civil kapacitet. Dette er inkluderet i de meromkostningsberegninger, der var for Mali-missionen.

Dansk bidrag til Operation Serval

Efter den politiske beslutning var truffet, blev det danske C-130J transportfly udsendt 15. januar 2013 med henblik på at yde logistisk støtte til Operation Serval. Ud over Danmark bidrog bl.a. USA, Storbritannien, Tyskland, Holland, Belgien og Sverige til Operation Serval.

I den indledende fase løste det danske bidrag transportopgaver af strategisk karakter; flytning af gods/materiel fra Frankrig til operationsområdet. Efter anmodning fra Frankrig blev der 23. januar 2013 truffet beslutning om at deployere det danske bidrag til Dakar i Senegal. Herfra opererede bidraget gennem de næste måneder og løste en stribe forskelligartede taktiske transportopgaver til støtte for de franske styrker, der var indsat i Mali. På de fire måneder, hvor flyet var indsat, gennemførtes 200 flyvninger med en samlet flyvetid på ca. 520 timer. Samlet set under-

¹¹ MEDEVAC – medicinsk evakuering. Beredskabet muliggør evakuering af personer (som regel ved hjælp af lufttransport) til et sted, hvor personerne kan modtage lægehjælp.

støttede det danske bidrag transport af 1.500 personer samt gods svarende til 676 ton. Dertil kom, at den danske C-130J udførte taktisk drop af gods. Det danske C-130J fly var under hele udsendelsen en meget efterspurgt kapacitet, hvilket uden tvivl skyldes, at bidraget ikke var behæftet med nævneværdige restriktioner.

Det danske C-130J transportfly gennemførte sin sidste mission 14. maj 2013, hvorefter det returnerede til hjembasen på Flyvestation Aalborg.

Vurdering af operative erfaringer ved deltagelse i operationen

Indsættelsen af det danske C-130J fly i Mali understregede først og fremmest vigtigheden af løbende at have adgang til et retvisende efterretningsbillede. Dette var gældende for både selve planlægningsfasen og den egentlige indsættelse af bidraget. Forsvaret havde forud for indsættelsen af C-130J flyet i Mali ikke den store erfaring med at operere i Vestafrika. Dertil kom, at det danske transportfly, som det eneste bidrag udover franske styrker, allerede i den indledende fase af Operation Serval gennemførte missioner i den nordlige del af Mali, hvor langt hovedparten af kamphandlingerne fandt sted. Spørgsmålet om efterretninger udgjorde således et meget afgørende element for den danske deltagelse i Operation Serval.

Udsendelsen af forbindelsesofficerer til franske militære hovedkvarterer viste sig at få væsentlig betydning for det dansk-franske samarbejde i Operation Serval. Anvendelsen af forbindelsesofficerer medvirkede til, at man fra start fik etableret et tæt og tillidsfuldt samarbejde, der dannede grundlag for en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den danske transportkapacitet.

Det danske transportfly fløj missioner med meget forskellig last. Her bliver flyet lastet med feltsenge, der har været anvendt af franske soldater.

Det franske forsvar var det danske Herculesflys primære samarbejdspartner under Operation Serval i Mali.

Samarbejdet med de franske styrker fungerede således under hele forløbet godt og førte bl.a. til, at det danske bidrag var en meget efterspurgt kapacitet.

Som en direkte følge af det gode samarbejde med franske styrker blev der indgået aftale om, at det danske C-130J fly blev certificeret til at gennemføre 'airdrop' af fransk materiel og udstyr. Det danske bidrag udførte således i den afsluttende fase af sin indsættelse en række 'airdrop' i den nordlige del af Mali. Forholdet vurderes at være betydningsfuldt i relation til eventuelt fremtidigt samarbejde med franske styrker.

På det rent taktiske plan gav deltagelsen i Operation Serval også en række lærerige erfaringer, som vurderes at være væsentlige i forhold til Forsvarets indsigt i og forståelse af de krav, som stilles i forhold til at kunne operere i et land/område med eksempelvis særdeles ringe infrastruktur.

Økonomi

Forsvarets udgifter og aktivitetsbaserede omkostninger til bidraget til missionen i Mali udgør 23,6 mio. kr. Bidraget er finansieret inden for Forsvarskommandoens driftsbevilling på Finansloven.

Perspektivering

Evnen til, inden for relativt kort tid, at kunne imødekomme Folketingets ønske om at stille et dansk militært bidrag til rådighed for Operation Serval, vurderes at have haft en afgørende betydning i forhold til det tætte og tillidsfulde samarbejde, som blev etableret mellem danske og franske styrker. Indsættelsen af det danske C-130J bidrag demonstrerede, at Forsvaret råder over en række kapaciteter, der med meget kort varsel kan indsættes internationalt og i geografiske områder, som stiller særlige krav til både udstyr og personellets uddannelsesniveau. Samlet set vurderes erfaringerne fra Forsvarets indsættelse i Mali i 2013 at have været afgørende i relation til anmodningen til Danmark om at bidrage til FN's Multidimensional Integrated Stabilization Mission i Mali fra februar 2014. Det danske bidrag vil indledningsvis bestå af ét C-130J transportfly samt et antal stabsofficerer, der vil blive integreret på hovedkvarterniveau.

2.2 FORSVARETS ØKONOMISKE RESULTAT 2013

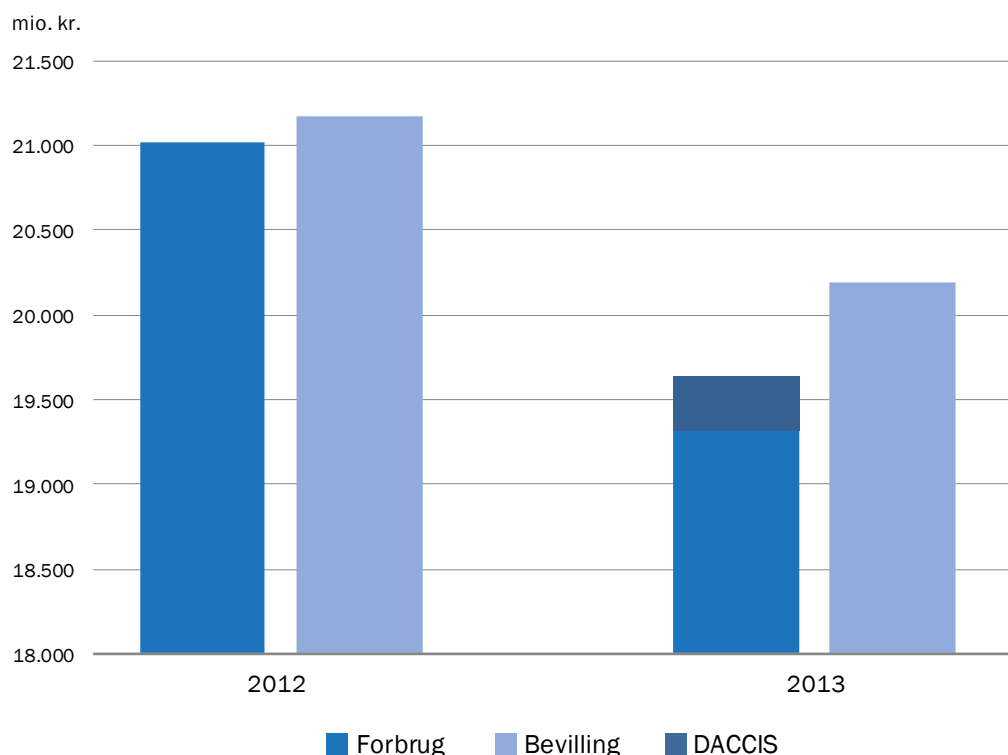
Forsvaret kom ud af 2013 med et overskud – eller et mindreforbrug – på ca. 600 mio. kr. i forhold til budgettet. Mindreforbruget skyldes især uudnyttede reserver samt et generelt mindreforbrug hos hovedparten af Forsvarets myndigheder. Årets økonomiske resultat skal ses i lyset af, at implementeringen af Aftale på forsvarsområdet 2013-2017 (forsvarsaftalen) har udgjort en særlig rammebetingelse for Forsvarets økonomistyring i 2013. Forsvarsaftalen blev indgået kort før budgetårets start og efter budgetterne var lagt for 2013. Der skulle derfor ske effektiviseringer for ca. 0,9 mia. kr. i et allerede planlagt budgetår.

Effektiviseringerne i forsvarsaftalen er i det store og hele gennemført som planlagt i 2013, samtidig med at Forsvaret har løst sine kerneopgaver tilfredsstillende. Som det fremgår af afsnit 1.2 vurderes årets faglige resultat at være tilfredsstillende, og Forsvaret har opfyldt knapt 83 % af de stillede resultatkrav i resultatkontrakten.

Udover mindreforbruget på 600 mio. kr. i forhold til årets budget har Forsvaret haft en indtægt på ca. 270 mio. kr. i 2013 fra en vundet erstatningssag vedrørende føringssystemet DACCIS (Danish Army Command, Control and Information System).

Det samlede økonomiske resultat for 2013 bliver dermed ca. 870 mio. kr. i mindreforbrug.

TABEL 2.2.1 FORBRUG OG BEVILLING 2012-2013

Det økonomiske resultat for 2013 skal også ses som et resultat af et fortsat fokus på stram styring af Forsvarets økonomi. Det har nu i en årrække været et fokusområde for Forsvaret at forbedre økonomistyringen. I perioden 2011-2013 er det sket inden for rammerne af Forsvarets økonomistyringsstrategi 2011-2013. Økonomistyringsstrategien og de opnåede resultater gennemgås særskilt i et afsnit nedenfor.

Mindreforbruget i 2013 på 600 mio. kr. udgør ca. 3 pct. af Forsvarets samlede bevilling på 20 mia. kr. Mindreforbruget skyldes primært:

- Forsvarets myndigheder (primært hæren, flyvevåbnet og Forsvarets Bygnings- og Etablismentstjeneste) ca. 280 mio. kr.
- It-projekter, bygge- og anlægsprojekter, mv. ca. 120 mio. kr.
- Uforbrugte reserver på ca. 200 mio. kr. (bl.a. budgetbuffer til forlig og sikkerhed for overholdes af budgetloft samt reserver til hjemtagning af materiel, Nato Response Force tilmelding mv.)

Implementeringen af forsvarsaftalen og den medfølgende usikkerhed i implementeringsfasen har betydet, at Forsvarets myndigheder har udvist en meget stram økonomisk styring, ligesom der fortsat gælder et selektivt ansættelsesstop.

Forsvaret har udskudt flere bygge- og anlægsprojekter til 2014, da det ikke har været muligt at gennemføre projekterne som planlagt i 2013. Det gælder bl.a. projekter vedrørende støjdempering af skydebaner og handicapfaciliteter på Svanemølle Kaserne. Der er ligeledes flere it-projekter, som er blevet forsinket, eller hvor udgifterne har været mindre end forventet. Hjemtagningen fra Afghanistan har eksempelvis betydet, at Forsvarets i stigende omfang har kunnet genbruge hardware og dermed ikke haft behov for at genanskaffe i det forventede omfang.

I forhold til materielområdet har den styrkede økonomistyring muliggjort en smidigere prioritering af Forsvarets ressourcer. Eksempelvis er der på materialeområdet løbende hen over året sket fremrykninger af materielinvesteringer og indkøb, der har kompenseret for forsinkede projekter mv. Der blev i 2013 blandt andet investeret i hjelme og beskyttelsesveste samt ændret i betalingsplanen for Seahawk helikoptererne, hvor dele af udgifterne blev fremrykket fra 2014.

Den nye budgetlov og de tilhørende udgiftslofter fordrer, at der er sikkerhed for, at årets resultat ikke bliver et merforbrug. Det har Forsvaret konkret sikret ved at afsætte en reserve på ca. 1 pct. af bevillingen. Reserven har fungeret som en budgetbuffer med henblik på at kunne håndtere eventuelle budgetusikkerheder. Det er Forsvarets vurdering, at reservens størrelse er et minimum henset til de løbende ricisi, der er ved Forsvarets opgaveløsning og implementering af forsvarsaftalen.

Forud for 2013 afsatte Forsvaret endvidere reserver til at finansiere de budgetusikkerheder, der var forbundet med implementeringen af den kommende forsvarsaftale. Aftalen blev indgået i november 2012, hvilket gav en risiko for, at hele det forudsatte provenu ikke kunne indhentes i 2013. Mindreforbrug hos Forsvarets myndigheder er ligeledes i løbet af 2013 blevet afsat som reserver med henblik på finansiering af manglende provenu ved forligsimpliciteringen. Som det fremgår af afsnittet nedenfor om forligsimpliciteringen, så har Forsvaret gennemført en stor del af effektiviseringsinitiativerne og opnået det forudsatte provenu i 2013. Det betyder, at der kun i begrænset omfang har været brug for reserverne i 2013.

Sammenfattende kan det konkluderes, at Forsvaret i 2013 har opnået et godt økonomisk resultat og står godt rustet til den fortsatte implementering af forsvarsaftalen.

Forligsimplicitering

Aftale på forsvarsområdet 2013-2017 indebærer en betydelig udvikling og omstilling af Forsvarets opgaver og virksomhed.

For det første indeholder aftalen en række udviklingsinitiativer, som blandt andet skal medvirke til, at Forsvaret kan indsætte Forsvarets kapaciteter hurtigt og fleksibelt med fokus på kortvarige missioner – dog med mulighed for indsættelse i længerevarende missioner.

For det andet indeholder aftalen en række effektiviseringsinitiativer, som både omfatter effektivisering og optimering af Forsvarets støttestruktur samt tilpasning af løn- og ansættelsesforhold

til den generelle statslige praksis. Effektiviseringerne af Forsvaret skal gennemføres uden at det påvirker Forsvarets operative evne og investeringsniveau.

Samlet set indebærer Aftale på forsvarsområdet 2013-2017, at Forsvarets bevilling reduceres med ca. 0,9 mia. kr. i 2013 stigende til ca. 2,7 mia. kr. i 2017.

I løbet af 2013 har Forsvaret udmøntet hovedparten af forligsinitiativerne svarende til en samlet budgetreduktion på ca. 2,4 mia. kr. fuldt indfaset i 2017. Fremdriften i forligsimpliciteringen vurderes at være tilfredsstillende – især i lyset af forligsinitiativernes størrelse og kompleksitet, den korte tid fra forligets indgåelse til implementeringens begyndelse samt udskydelsen af den endelige beslutning om tilpasning af Forsvarets etableringer til marts 2013.

Den samlede bevillingsreduktion på ca. 0,9 mia. kr. i 2013 dækker blandt andet over effektiviseringstiltag for -1.044 mio. kr. og udviklingstiltag for 282 mio. kr., jf. tabellen nedenfor:

STATUS FOR FORLIGSIMPLEMENTERING 2013

Initiativ (mio. kr.)	Forligs forudsætninger	Udmøntede initiativer	Udestående
Effektiviseringsinitiativer inkl. ændringer i værnepligt	-1.044	-743	-301
Udviklingsinitiativer	282	150	132
Omprioritering fra materielanskaffelser	-100	-100	0
I alt	-862	-693	-169

Effektiviseringsinitiativer

Forsvaret er samlet set kommet langt i forhold til at implementere effektiviseringsinitiativerne. Forsvaret har i 2013 udmøntet effektiviseringer og tilpasninger af indkøb, logistik, materielvedligehold, HR-administration, arbejdstid, midlertidig tjeneste, fastholdelsestiltag, aflønning under uddannelse, officersuddannelser, engangsvederlag og sundhedsydelse.

På de udmøntede initiativer har Forsvaret realiseret ca. 740 mio. kr. ud af et forudsat provenu på ca. 940 mio. kr., og der er dermed et udfald på ca. 200 mio. kr. i 2013 på de udmøntede initiativer. Udfordringerne med at implementere det fulde effektiviseringspotentiale i 2013 skal ses i lyset af den korte periode mellem forligets indgåelse og bevillingsperiodens begyndelse og udskydelsen af beslutningen på etableringsområdet. Derudover fremgår det af forsvarsaftalen, at forligstekstens forudsætninger omkring den økonomiske indfasning af initiativerne er et foreløbigt estimat, hvorfor den konkrete indfasning kan afvige fra forudsætningerne i forliget.

Forsvaret mangler fortsat at tilpasse værnepligtskadren med et forudsat provenu på 8 mio. kr. i 2013, tilpasse faste, lokalt indgåede løntillæg med et provenu på 23 mio. kr. samt tilpasse af faglærte tillæg og tillæg til motormekanikere med et samlet provenu på 69 mio. kr. Den udsatte implementering af initiativerne resulterer samlet set i et udfald på 100 mio. kr. i 2013. Udfordringerne med at implementere tilpasningen af løntillæggene kan henføres til, at området er overenskomstbelagt, mens forsinkelsen af tilpasningen af værnepligtskadren skyldes et behov for at konsolidere konsekvenserne for værnepligtskadren i lyset af den aftalte justering af antallet af værnepligtige.

Samlet set har Forsvaret udmøntet effektiviseringsinitiativer i 2013 svarende til en reduktion på 743 mio. kr., hvilket er 301 mio. kr. mindre end det forudsatte provenu på 1.044 mio. kr., der fremgår af aftaleteksten. Det ændrer ikke ved, at Forsvaret skal og forventer at realisere det samlede aftalte provenu i forligsperioden 2013-2017.

Forsvaret vil løbende følge op på, at effektiviseringsinitiativerne bliver implementeret i praksis, og at Forsvarets myndigheder følger de bagvedliggende intentioner, f.eks. at de tilpasser aflønningen til det generelle niveau i staten.

Under den missionsorienterede uddannelse for ISAF hold 16 landede et Hercuels C130J på Vejers Strand ved Oksbøl.

Udviklingsinitiativer

Forliget omfatter udviklingsinitiativer svarende til en samlet nettoudgift på 282 mio. kr. i 2013. Det fremgår af forsvarsaftalen, at der kun kan igangsættes anskaffelser eller andre udgiftskrævende initiativer, når der er sikkerhed for, at der er finansiering hertil på kort og lang sigt. På den baggrund har Forsvaret udmøntet udviklingsinitiativer svarende til en samlet udgift på 150 mio. kr. i 2013, hvilket resulterer i en mindreudgift i forhold til forligsforudsætningerne på 132 mio. kr.

Det skal bemærkes, at de udmøntede udviklingsinitiativer omfatter tre projekter mv., som er finansieret af Forsvarets bevilling, men hvor andre myndigheder forestår implementeringen. Det drejer sig om etableringen af programorganisationen for typevalg af nyt kampfly, oprettelsen af Center for Cybersikkerhed og samlingen af Forsvarets Efterretningstjeneste i ét domicil. Projekterne svarer til en samlet reduktion af Forsvarets bevilling med 95 mio. kr. i 2013 og indgår ikke i Forsvarets øvrige opfølgning på forsvarsaftale 2013-2017.

De udmøntede udviklingsinitiativer, som Forsvaret forestår implementeringen af, omfatter blandt andet reorganiseringen af hæren med centerstruktur og bataljonskampgrupper, grønne udviklingsprojekter og investeringer, etablering af Arktisk Kommando, sammenlægning af Forsvarsakademiet og Forsvarets Center for Digital Forvaltning og Uddannelse, anskaffelsen af det tredje inspektionsfartøj af Knud Rasmussen-klassen, samling af Søværnets skolestruktur samt første del af tilpasningerne af Forsvarets Kystudkigstjeneste og af de maritime overvågningscentre.

Forsvaret har endnu ikke iværksat oprettelse af en arktisk beredskabsstyrke, samlingen af specialoperationsstyrkerne i en værnfælles kapacitet, oprettelse af en værnfælles operativ kommando samt sammenlægningerne af henholdsvis de personelrelaterede myndigheder og af Forsvarets Materieltjeneste og Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste. De forudgående analyser er igangsat og i nogle tilfælde afsluttet, men iværksættelse af initiativerne kræver politisk stillingtagen.

Opsummering

Implementeringen af forligsaftalen har været en omfangsrig opgave for Forsvaret i 2013. De udestående effektiviseringer for 301 mio. kr. og mindreudgiften på udviklingsinitiativerne på 132 mio. kr. medfører i alt, at Forsvaret mangler at realisere en budgetreduktion på 169 mio. kr. i 2013 i forhold til forudsætningerne i forsvarsaftalen. Ved planlægningen af budgettet for 2013 i slutningen af 2012 har Forsvaret udvist rettidig omhu ved i videst muligt omfang at afsætte

Sommer 2013. ISAF hold 16 gennemgår den sidste træning, inden de tog af sted til Afghanistan i august

midlertidige reserver til at finansiere eventuelle udeståender i forhold til den planlagte forligsimplementering. Dette har gjort, at Forsvaret har kunnet håndtere de økonomiske udfordringer ved implementeringen af forliget inden for rammerne af den reducerede bevilling, herunder konsekvenserne af den forholdsvis sene indgåelse af Aftale på forsvarsområdet 2013-2017.

En stor del af forligsinitiativerne indebærer, at Forsvaret skal nedlægge stillinger og afskedige medarbejdere. Implementeringen af initiativerne sker over en årrække, og Forsvaret vil imødegå en del af afskedigelserne ved naturlig afgang, omplacering og frivillig fratræden.

I 2013 er der i alt nedlagt ca. 1.450 stillinger i forbindelse med implementeringen af forsvarsaftalen. Ca. 850 af stillingerne var besatte på nedlæggelsestidspunktet, og Forsvaret har måttet afskedige 362 medarbejdere i 2013 som følge af forsvarsaftalen. Forsvaret har imødegået en del af afskedigelser ved hjælp af frivillig fratræden, naturlig afgang, om- og genplaceringer mv., og derudover har der været kontraopsigelser mv. fra de afskedigede.

Forsvaret er kommet langt med implementeringen af Aftale på forsvarsområdet 2013-2017, og implementeringen vurderes samlet set at forløbe tilfredsstillende. Hovedparten af effektiviseringsinitiativerne er udmøntet, og Forsvaret er i gang med at udmønte de resterende, hvilket samlet skal tilvejebringe det tilstrækkelige økonomiske råderum til at finansiere den fortsatte udvikling af Forsvaret i henhold til forsvarsaftalen. Dertil kommer, at Forsvaret har formået at implementere effektiviseringerne på en måde, som har begrænset konsekvenserne for medarbejderne.

Forbedring af Forsvarets økonomistyring

De seneste år har Forsvaret gennemført en stram økonomistyring og skabt øget gennemsigtighed i økonomien. Det har medvirket til, at Forsvaret har stået godt rustet til at implementere de nødvendige effektiviseringer, som indgår i Aftale på forsvarsområdet 2013-2017. Forbedringen af økonomistyringen i Forsvaret har været centreret omkring en økonomistyringsstrategi, som Forsvaret har udarbejdet for perioden 2011 til 2013.

Økonomistyringsstrategien 2011-2013 er udmøntet gennem ti konkrete udviklingstiltag, der alle understøtter visionen om, at Forsvarets økonomistyring skal være blandt de bedste på det statslige område.

Fokus i 2011 og 2012 var på at skabe større gennemsigtighed i ressourceanvendelsen, ensrettet og rettidig ledelsesinformation samt aktivitetsbaseret styring. I 2013 har Forsvaret arbejdet videre

med indfrielse af disse strategiske målsætninger og afledte udviklingstiltag, samtidig med at den forbedrede økonomistyring er udbygget gennem kompetenceudviklingstiltag, forbedring af den interne afregning og ikke mindst systemunderstøttelse af nyudviklede tiltag.

I forlængelse heraf skal det nævnes, at den supplerende oplysning om Forsvarets økonomistyring, som fremgik i beretningen om statsregnskabet for 2011 udgik i forbindelse med årsrevisionen af regnskabet for 2012. Det er Forsvarets opfattelse, at dette afspejler den eksterne revisions anerkendelse af indsatsen og de opnåede resultater for forbedring af den samlede økonomistyring i Forsvaret.

Konkret har Forsvaret i 2013 udviklet systemunderstøttelsen af Forsvarets flerårige budget- og planlægningsværktøj, som konceptuelt blev udviklet i 2012. Det giver Forsvaret grundlag for bedre økonomisk overblik i det flerårige perspektiv, ligesom det giver nye muligheder for at optimere og styre Forsvarets samlede økonomi. Sideløbende er der udviklet en systemunderstøttelse af Forsvarets nye finanslovsstruktur, med 16 nye hovedkonti, som tages i brug fra 2014.

I 2013 har Forsvaret også forenklet den interne afregning, så fokus lægges på udvalgte og styringsrelevante ydelser i afregningen mellem Forsvarets myndigheder.

Generelt er fokus på implementering og forankring af udviklingsarbejdet på tværs af Forsvaret blevet skærpet i 2013, ligesom kendskabet til økonomistyringen er forsøgt udbredt. Forsvaret har i relation hertil kortlagt og analyseret kompetenceudviklingsbehovet i økonomifunktionerne, hvilket har givet en prioritering af konkrete indsatser. Eksisterende kurser er opdaterede, og der er udviklet et økonomikursus for budgetansvarlige chefer, med henblik på at skabe en fælles forståelse for økonomistyringens rammer, værktøjer og ansvar. Kurset er gennemført tre gange i 2013.

11. marts offentliggjorde forligskredsen den politiske aftale om forsvarrets kaserne. Det medførte blandt andet, at Hærens Sergentskole ikke længere skal være på Sønderborg Kaserne. Sergentuddannelsen flyttes til Varde.

CBRNE-øvelse i Viborg med deltagelse af soldater fra Norge, Sverige, Finland og Danmark. Der øves i afværgelse af bl.a. giftgas og bilbomber. CBRNE står for Chemical, Biological, Radiological, Nuclear, Explosive.

Det er Forsvarets samlede vurdering, at økonomistyringsstrategiens formål og intentioner er indfriet i tilfredsstillende omfang ved udgangen af 2013, og at det systematiske arbejde har medført betydelige forbedringer i Forsvarets økonomistyring.

Forventninger til den fortsatte udvikling af økonomistyringen i 2014 og frem

Forsvaret ønsker fortsat at udvikle økonomistyringen med henblik på at blive blandt de bedste i staten til at økonomistyre. Mens strategien for økonomistyringen for 2011 til 2013 har fokuseret på at udvikle modeller og etablere gennemsigtighed i ressourceanvendelsen, så vil fokus fra 2014 og frem i endnu højere grad være rettet mod den praktiske anvendelse af systemer, modeller og koncepter for at sikre mere forsvar for pengene. Økonomistyringen er på den måde et middel til at sikre den nødvendige prioritering og en effektiv ressourceanvendelse i de opgaver og resultater, som Forsvaret løser og leverer.

Arbejdet fra 2014 og frem vil i lighed med strategien for 2011-2013 tage afsæt i en formuleret økonomistyringsstrategi med målbillede, strategiske målsætninger og konkrete udviklingsområder. Formuleringen af en samlet strategi for udvikling af den økonomiske styring er et væsentligt element til at sikre en målrettet, konsistent og koordineret indsats på tværs af Forsvaret.

Målbilledet for Forsvarets økonomistyring fastlægges i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens målbillede for økonomistyring i staten generelt. Det er en grundlæggende præmis, at Forsvarets økonomistyring lever op til de eksternt fastsatte krav til økonomistyring i staten. Målbilledet tager således udgangspunkt i, at *'god økonomistyring skaber mest mulig værdi i forhold til de fastsatte mål for færrest mulige ressourcer og samtidig sikrer, at disponerings- og regnskabsregler bliver overholdt'*.

DEL 3

REGNSKAB

Forsvarskommandoen modtager udgiftsbaserede bevillinger, der i 2013 udgjorde 21,0 mia. kr. for samtlige hovedkonti.

Årets resultat i resultatopgørelsen og balancen nedenfor er opstillet efter omkostningsbaserede principper.

3.1 REGNSKABSPRAKSIS

Generelt

De udarbejdede regnskaber for Forsvarskommandoen er aflagt i overensstemmelse med bestemmelserne i Regnskabsbekendtgørelsen, Moderniseringsstyrelsens vejledning samt de nærmere retningslinjer i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning, dog med enkelte undtagelser som angivet nedenfor.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Samtlige hovedkonti, som Forsvarskommandoen er ansvarlig for, er udgiftsbaserede. Alle Forsvarskommandoens og Hjemmeværnets bevillinger er således udgiftsbaserede.

Regnskabsaflæggelsen omfatter dels et omkostningsbaseret årsregnskab bestående af en resultatopgørelse og balance, jf. afsnit 3.2 og 3.3, dels et udgiftsbaseret bevillingsregnskab (Moderniseringsstyrelsens SKS-regnskab), der består af en udgiftsbaseret resultatopgørelse, jf. afsnit 3.6- 3.9.

Om den anvendte regnskabspraksis vedrørende henholdsvis årsregnskabet og bevillingsregnskabet kan der i øvrigt oplyses følgende:

Årsregnskab (omkostningsbaseret)

Årsregnskabet, der fremgår af resultatopgørelse og balance i afsnit 3.2 og 3.3, er udarbejdet i overensstemmelse med statens omkostningsbaserede regnskabsprincipper, og omfatter samtlige de hovedkonti som Forsvarskommandoen er ansvarlig for, jf. ledelsespåtegningen. Resultatopgørelsen omfatter således også Hjemmeværnets ressourceforbrug, ligesom Hjemmeværnets balanceposter indgår som en del af balancen for Forsvarskommandoen, jf. i øvrigt afsnit 4.1.

Finansministeriets retningslinjer foreskriver en bagatelgrænse for aktivering af produktionsanlæg og maskiner, transportmateriel, inventar og it-udstyr på kr. 50.000. Efter godkendelsen fra Moderniseringsstyrelsen anvender Forsvarskommandoen kr. 100.000 som bagatelgrænse. Denne grænse er begrundet dels i Forsvarskommandoens store mængder af aktiver under kr. 100.000, hvor registrering som anlæg vil være ressourcekrævende, og dels i det forhold at værdien af disse aktiver ikke er væsentlig i forhold til Forsvarskommandoens samlede værdi af anlægsaktiver.

Ved værdiansættelsen af varebeholdninger nedskrives ukurante og ældre varebeholdninger til nettorealisationsværdi, hvis denne er lavere end kostprisen. Behovet for nedskrivning baseres på faktiske forhold, historiske erfaringer samt skønsmæssige vurderinger. Disse skønsmæssige vurderinger er baseret på en række principper. Hovedprincipperne bag nedskrivningen af varelageret er:

- Reservedele og komponenter nedskrives på baggrund af seneste indkøbstidspunkt.
- Væsentlige reservedele og komponenter bliver nedskrevet på baggrund af den akkumulerede afskrivningsprocent på hovedmaterielsystemet, hvortil genstanden kan relateres.
- Ammunition og sprængstof nedskrives, såfremt sidst anvendelsesdato er overskredet.

Bevillingsregnskab (udgiftsbaseret)

Bevillingsregnskabet for Forsvarskommandoen, der fremgår af afsnit 3.6 – 3.9, er udarbejdet i overensstemmelse med statens udgiftsbaserede regnskabsprincipper, da alle bevillinger er udgiftsbaserede. De nævnte principper fraviges dog på et enkelt område, idet forskudsbetalinger til leverandører vedrørende levering af materiel m.v. vedrørende flerårige kontrakter indregnes og udgiftsføres i bevillingsregnskabet på betalingstidspunktet i henhold til tekstanmærkning på finansloven.

Bevillingsregnskabet omfatter samtlige de hovedkonti, som Forsvarskommandoen er ansvarlig for, jf. ledelsespåtegningen. Hjemmeværnet har imidlertid selvstændig ledelse og aflægger selvstændig bevillingsafregning og årsrapport, hvori det udgiftsbaserede bevillingsregnskab for Hjemmeværnet indgår, jf. afsnit 4.1. Regnskabet for § 12.21.03 Hjemmeværnet er derfor ikke medtaget i afsnit 3.6 – 3.9.

Omregningstabel

Forskellen mellem det omkostningsbaserede og det udgiftsbaserede regnskab fremgår af afsnit 3.4.

3.2 RESULTATOPGØRELSE

(mio. kr.)	Note	2013	2012	Budget 2014 ¹²
Ordinære driftsindtægter, ekskl. bevilling				
Salg af varer og tjenesteydelser		-445,8	-550,0	
Tilskud til egen drift		0,0	0,0	
Øvrige driftsindtægter		0,0	0,0	
Gebyrer		0,0	0,0	
Ordinære driftsindtægter i alt		-445,8	-550,0	-489,4
Ordinære driftsomkostninger				
Ændring i lagre		3.629,5	1.814,2	
Forbrugsomkostninger:				
Husleje		71,3	67,2	
Andre forbrugsomkostninger		120,0	99,7	
Forbrugsomkostninger i alt		191,3	166,9	
Personaleomkostninger:				
Lønninger		8.885,8	9.173,4	
Pension		1.141,0	1.149,9	
Lønrefusion		-276,5	-290,4	
Andre personaleomkostninger		55,3	21,5	
Personaleomkostninger i alt	1	9.805,6	10.054,4	9.639,2
Andre ordinære driftsomkostninger		5.656,1	6.513,1	11.569,9
Af- og nedskrivninger	2	1.583,3	1.697,2	
Ordinære driftsomkostninger i alt		20.865,8	20.245,8	21.209,1
Resultat af ordinær drift		20.420,0	19.695,8	20.719,7
Andre driftsposter:				
Andre driftsindtægter		-367,0	-178,8	-100,0
Andre driftsomkostninger		188,9	202,1	
Resultat før finansielle poster		20.241,9	19.719,1	20.619,7
Finansielle poster:				
Finansielle indtægter		-75,2	-5,0	
Finansielle udgifter		79,0	-4,6	
Resultat før ekstraordinære poster		20.245,7	19.709,5	20.619,7
Ekstraordinære poster:				
Ekstraordinære indtægter		0,0	0,0	
Ekstraordinære udgifter		0,0	0,0	
Årets omkostningsbaserede resultat i alt¹³		20.245,7	19.709,5	20.619,7

Resultatopgørelsen for den omkostningsbaserede regnskab udviser et resultat på 20,2 mia. kr. i 2013 mod et resultat på 19,7 mia. kr. i 2012.

Resultat af ordinær drift udgør 20,4 mia. kr. i 2013 imod 19,7 mia. kr. i 2012, hvilket skyldes et fald i de samlede 'Personaleomkostninger' på 0,2 mia. kr., et fald i andre 'Ordinære driftsomkostninger' på 0,9 mia. kr., hvoraf 0,6 mia. kr. modsvares af en tilsvarende omkostning under regnskabsposten 'Ændring i lagre'. Den resterende ændring af regnskabsposten 'Ændring i lagre', skyldes primært en stigning i nedskrivning for ukurans samt kassationer.

Andre driftsposter omfatter indtægter og omkostninger, der ligger ud over ordinær drift, herunder bl.a. tab og gevinst ved afhændelse af anlægsaktiver.

12 Beløbene svarer til det udgiftsbaserede grundbudget, der er indberettet til Moderniseringsstyrelsen. Budgettet for 2013 indeholder årets omkostninger for Hjemmeværnet, men er ikke reduceret med den aftalte besparelse i forbindelse med forsvarsaftalen. Budgetterne for de enkelte områder i 2014 kan derfor ikke umiddelbart sammenlignes med tidligere år. Se bemærkningerne til den ændrede finanslovsstruktur i afsnit 3.6.

13 Hjemmeværnets forbrug og omkostninger er indeholdt i resultatopgørelsen.

3.3 BALANCE

Aktiver (mio. kr.)	Note	Ultimo 2013	Ultimo 2012
Anlægsaktiver			
Immaterielle anlægsaktiver			
Færdiggjorte udviklingsprojekter		12,1	53,9
Erhvervede koncessioner, patenter m.v.		4,7	5,3
Udviklingsprojekter under udførelse		42,9	25,3
Immaterielle anlægsaktiver i alt	3	59,7	84,5
Materielle anlægsaktiver			
Grunde, areal og bygninger		7.506,5	7.639,8
Infrastruktur		0,0	0,0
Produktionsanlæg og maskiner		3.896,0	3.987,8
Transportmateriel		12.048,9	12.609,3
Inventar og it-udstyr		24,1	34,1
Igangværende arbejde for egen regning		7.380,6	6.377,7
Materielle anlægsaktiver i alt	4	30.856,1	30.648,7
Finansielle anlægsaktiver		0,0	0,0
Anlægsaktiver i alt		30.915,8	30.733,2
Omsætningsaktiver			
Varebeholdninger		13.810,2	13.812,5
Tilgodehavender		2.820,7	2.835,7
Værdipapirer		0,0	0,0
Likvide beholdninger		1.558,6	1.096,5
Omsætningsaktiver i alt		18.189,5	17.744,7
Aktiver i alt		49.105,3	48.477,9

Passiver (mio. kr.)	Note	Ultimo 2013	Ultimo 2012
Egenkapital i alt	5	43.679,5	43.294,4
Hensættelser	6	1.619,7	1.052,8
Langfristede gældsposter			
Prioritetsgæld		0,0	0,0
Anden langfristet gæld		0,0	0,0
Statsgæld		0,0	0,0
Donationer		72,7	52,9
Langfristet gæld i alt		72,7	52,9
Kortfristede gældsposter			
Leverandører af varer og tjenesteydelser		1.767,0	2.069,5
Anden kortfristet gæld		825,4	790,9
Skyldige feriepenge		1.136,8	1.212,1
Igangværende arbejder for fremmed regning		0,0	0,0
Periodeafgrænsningsposter		4,2	5,3
Kortfristet gæld i alt		3.733,4	4.077,8
Gæld i alt		3.806,1	4.130,7
Passiver i alt		49.105,3	48.477,9

Eventualforpligtelser vises i note 7 til balancen.

Balancen pr. 31. december 2013 udviser en balancesum på 49,1 mia. kr. imod 48,5 mia. kr. i 2012.

I løbet af 2013 har der været en stigning i værdien af anlægsaktiver, idet foretagne afskrivninger har været mindre end årets tilgange. Stigningen på igangværende arbejder for egen regning, vedrører væsentligst opbygningen af nye fregatter, samt forudbetalinger på skibsbaserede helikoptere.

Forsvaret er i gang med at teste fem kandidater som erstatning for den nuværende pansrede mandskabsvogn. Forhandlinger med leverandørerne forventes afsluttet i første halvår 2014.

Værdien af omsætningsaktiver er steget fra 17,7 mia. kr. til 18,2 mia. kr. væsentligst som følge af, at de likvide beholdninger er steget, idet årets likviditetsanvendelse har været mindre end årets tildelte likviditet. Se pengestrømsopgørelsen i afsnit 3.5.

Egenkapitalen er i 2013 opgjort til 43,7 mia. kr. mod 43,3 mia. kr. i 2012. Stigningen i egenkapitalen herefter skyldes at den tildelte likviditet har oversteget det omkostningsbaserede regnskabsmæssige resultat. Der henvises til note 5.

Hensættelser er steget som følge af hensættelser vedrørende posttraumatisk belastningsreaktioner (PTSD). Den forøgede hensættelse til PTSD-erstatninger er indregnet under regnskabsposten 'Andre ordinære driftsomkostninger' i resultatopgørelsen. Der henvises til note 6.

3.4 OMREGNINGSTABEL

Omregningstabellen viser omregningen af årets resultat fra omkostningsbaserede principper til udgiftsbaserede principper (årets nettoudgifter). Det fremgår af tabellen, at det omkostningsbaserede resultat for 2013 udgør 20,2 mia. kr., og at det udgiftsbaserede resultat udgør 20,0 mia. kr. Årets bevillinger indgår ikke i årets omkostningsbaserede resultat eller i årets nettoudgifter.

Nedenstående omregningstabel omfatter alle delregnskabsnumre (underkonti) for Forsvarskommandoens virksomhed.

TABEL 3.4.1 OMREGNINGSTABEL

(mio. kr.)	2013
Årets resultat efter omkostningsbaseret princip	20.245,7
Afskrivninger	-1.583,3
Nedskrivning	0,0
Ændring i hensættelser	-566,5
Anskaffelser	0,0
Lagerregulering	-145,5
Igangværende arbejder/udviklingsprojekter under opførelse	1.988,9
Regulering af personaleomkostninger (skyldige feriepenge og skyldigt overarbejde)	137,2
Periodiseringer	0,0
Tab på debitorer	-0,4
Korrektion af forskellen mellem salgspris og tab/gevinst ved salg af aktiver	-97,5
Årets nettoudgifter	19.978,6

Afskrivninger og nedskrivninger på i alt 1,6 mia. kr. og regulering af hensættelser på 0,6 mia.kr. indgår alene i det omkostningsbaserede regnskab.

Lagerregulering på 0,1 mia. kr. er udtryk for, at det udgiftsbaserede indkøb af lagervarer på 3,5 mia. kr. er mindre end det omkostningsbaserede forbrug af lagervarer på 3,6 mia. kr.

Indkøb til igangværende arbejder for egen regning og udviklingsprojekter under opførelse udgør 2,0 mia. kr. og indgår alene i det udgiftsbaserede resultat.

Korrektion af forskellen mellem salgspris og bogført værdi ved salg af aktiver indgår i det omkostningsbaserede regnskab. I det udgiftsbaserede regnskab indgår alene salgspris ved salg af anlæg.

3.5 PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen er opstillet efter den indirekte metode med udgangspunkt i bevillingen og det omkostningsbaserede resultat. Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme for året fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, samt hvorledes disse pengestrømme har påvirket årets likvide midler.

TABEL 3.5.1 PENGESTRØMSOPGØRELSE

(mio. kr.)	2013	2012
Samlet bevilling for de konti der er nævnt i påtegningen	20.998,6	22.039,6
Omkostningsbaseret resultat	-20.245,7	-19.709,5
Tilbageførte afskrivninger og nedskrivninger	1.583,3	1.697,2
Ændringen i hensættelser	566,9	213,9
Forskydning varebeholdninger	2,3	-1.102,9
Forskydning omsætningsaktiver	15,1	-208,3
Forskydning kort- og langfristet gæld i øvrigt	324,6	18,0
Driftens likviditetsvirkning	2.595,9	2.948,0
Likviditetsvirkning fra anlægsaktivitet ¹⁴	1.766,0	-2.704,0
Pengestrømme af investeringsaktivitet	1.766,0	-2.704,0
Årsafregning til Moderniseringsstyrelsen for tidligere år	-172,1	-1.248,5
Efterbetaling vedr. solgte ejendomme 2010-2012	-195,7	-
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-367,8	-1.248,5
Årets likviditetsforskydning	462,1	-1.004,5
Likvid beholdning ved årets begyndelse	1.096,5	2.100,9
Likvid beholdning ved årets udgang	1.558,6	1.096,5

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som bevillingen fratrasket det omkostningsbaserede resultat og reguleret for ikke likvide driftsposter samt ændringer i driftskapitalen.

Driften har, i lighed med forrige år, bidraget med et stort likviditetsmæssigt overskud som følge af, at det omkostningsbaserede resultat er under bevillingen, samt en positiv forskydning i hensættelser. Forskydninger i den kortfristede gæld har medført en negativ likviditetsvirkning på driften som kan henføres til et fald i leverandørgælden.

Pengestrømme til investeringsaktivitet omfatter køb og salg af anlægsaktiver.

Likviditetsvirkningen fra anlægsaktiviteter stammer hovedsageligt fra køb af skibsbaserede helikoptere og har i 2013 været på højde med af- og nedskrivninger. Forsvaret har endvidere solgt bygninger for kr. 84,9 mio. i 2013.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter årsafregning til Moderniseringsstyrelsen som konsekvens af et mindreforbrug i forhold til bevillingen og en ekstraordinær regulering i forbindelse med afhændelse af ejendomme fra tidligere år.

¹⁴ Likviditetsvirkningen fra anlægsaktiver opgøres ved forskellen mellem primo og ultimo poster på henholdsvis materielle anlægsaktiver på -207,4 mio.kr og immaterielle anlægsaktiver på 24,7 mio. kr. med tillæg af tilbageførte af- og nedskrivninger på -1583,3 mio. kr.

3.6 BEVILLINGSREGNSKAB

Som det fremgår af bevillingsregnskabet for Forsvarskommandoens driftsbevilling på finanslovs-konto 12.21.01, jf. tabel 3.6.1 nedenfor, var årets overskud 687,7 mio. kr. Til sammenligning var der på samme konto et overskud på 11,3 mio. kr. i 2012.

TABEL 3.6.1 BEVILLINGSREGNSKAB FOR FINANSLOVS § 12.21.01

Driftsbevilling (mio. kr.)	Regnskab 2012	Budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse	Budget 2014
Udgifter	21.410,6	20.451,2	19.855,1	596,1	18.126,0
Indtægter	-629,3	-720,5	-812,1	91,6	-488,9
Resultat, brutto	20.781,3	19.730,7	19.043,0	687,7	17.637,1
Bevilling, netto	20.792,6	19.730,7	19.730,7	0,0	17.637,1
Resultat, netto	11,3	-	687,7	-687,7	-

Resultatet afspejler Forsvarets fortsatte stramme økonomiske styring, ligesom implementeringen af forsvarsaftalen har udgjort en særlig rammebetingelse for Forsvarets økonomistyring i 2013.

Årets resultat kan især henføres til uudnyttede reserver samt et generelt mindreforbrug hos hovedparten af Forsvarets myndigheder. Resultatet er endvidere påvirket af, at Forsvaret i 2013 har haft en indtægt på ca. 270 mio. kr. fra en vundet erstatningssag ved Højesteret vedrørende føringssystemet DACCIS (Danish Army Command, Control and Information System).

I forbindelse med etableringen af en ændret finanslovsstruktur fra og med forslag til finanslov for 2014 er budgetterne for de operative kommandoer, de funktionelle tjenester mv. og en række drifts- og anlægsområder udskilt på selvstændige hovedkonti. Budgettallene for 2014 i tabel 3.6.1 er således et udtryk for den samlede driftsbevilling under finanslovens § 12.23. Forsvarskommandoen med tilhørende myndigheder og områder.

Center for Koldkrigsforskning

Restbevillingen på ca. 0,3 mio. kr. anvendes i 2014 til publicering af forskningsresultater, hvorefter projektet afsluttes.

Dansk Institut for Militære Studier

Instituttet er i 2010 overdraget til Københavns Universitet. Driften af centret finansieres fortsat af Forsvaret med ca. 9 mio. kr. årligt (2010-niveau).

3.7 BEVILLINGSAFREGNING

Den samlede bevillingsafregning på Forsvarskommandoens hovedkonti fremgår af nedenstående tabel 3.7.1. Indtægter på kontiene 12.21.13 'Nationalt finansierede bygge- og anlægsarbejder' og 12.21.14 'Provenu ved afhændelse af ejendomme i henhold til forsvarsaftale 2010-2014' er ikke medregnet i summeringen af bevilling, regnskab og årets overskud, idet der er tale om brutto-bevillinger.

TABEL 3.7.1 BEVILLINGSAFREGNING

Hovedkonti (mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Disponibelt overskud der bortfalder	Akkumuleret overskud til videreførelse
Anlæg § 12.21.02:					
Udgifter	120,8	69,6	51,2	-	48,1
Indtægter	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Anlæg § 12.21.13:					
Udgifter	318,8	195,5	123,3	-	195,0
Indtægter	31,5	31,5	0,0	-	0,0
Anlæg § 12.21.14:					
Udgifter	10,0	0,0	10,0	-	10,0
Indtægter	85,0	84,9	0,1	-	0,0
Anlæg § 12.22.13:					
Udgifter	2,5	2,6	0,1	-	0,0
Indtægter	2,5	2,6	-0,1	-	0,0
Anlæg § 12.22.15:					
Udgifter	11,3	11,9	-0,6	-	23,1
Indtægter	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Anlægsbevilling i alt¹⁵	460,9	277,0	183,9	-	276,3
Driftsbevilling § 12.21.01:					
Lønsum	9.708,5	9.587,1	121,4	-	802,2
Øvrig drift	10.022,2	9.455,9	566,3	-	574,8
Driftsbevilling i alt	19.730,7	19.043,0	687,7	-	1.377,0
Drifts- og anlægsbevilling i alt	20.191,6	19.320,0	871,6	-	1.653,3

Driftsbevillingen er i løbet af 2013 blevet reduceret med 913,0 mio. kr., hvoraf de 862,0 mio. kr. er en udmøntning af effektiviseringer, der blev pålagt Forsvaret som en del af forsvarsaftalen. Som nævnt i afsnit 3.6 er der i 2013 opnået indtægter fra DACCIS, uudnyttede reserver samt et generelt mindreforbrug hos hovedparten af Forsvarets myndigheder. Der er opnået et overskud på bevillingen på i alt 687,7 mio. kr. Det akkumulerede overskud på driftsbevillingen var ultimo 2012 på 689,3 mio. kr. efter bortfald af 769,3 mio. kr. Ved udgangen af 2013 er driftsbevillingens akkumulerede overskud til videreførelse 1.377,0 mio. kr.

Bevillingsafregningen for anlægsbevillingerne viser et samlet overskud på 183,9 mio. kr. Ved udgangen af 2012 var anlægsbevillingens akkumulerede overskud på 92,4 mio. kr. efter bortfald af 130,7 mio. kr. Ved udgangen af 2013 er det akkumulerede overskud til videreførelse steget til 276,3 mio. kr.

¹⁵ Anlægsbevillingen er opgjort ekskl. indtægterne på §§ 12.21.13 og 12.21.14, idet der er tale om bruttobevillinger, hvorfor forskelle mellem bevilligede og realiserede indtægter på disse hovedkonti ikke påvirker årets resultat.

3.8 AKKUMULERET RESULTAT 2013

Årets samlede akkumulerede resultat for 2013 er opgjort til 1.653,3 mio. kr. Det akkumulerede resultat videreføres til 2014.

TABEL 3.8.1 AKKUMULERET RESULTAT¹⁶

Hovedkonti (mio. kr.)	Ultimo 2010	Ultimo 2011	Ultimo 2012	Resultat 2013	Ultimo 2013
Forsvarskommandoen, driftsbevilling, § 12.21.01	203,7	1.447,3	689,3	687,7	1.377,0
Materielanskaffelser, anlægsbevilling, § 12.21.02 ¹⁷	65,4	2,6	-3,1	51,2	48,1
Nationalt finansierede bygge- og anlægsarbejder, anlægsbevilling, § 12.21.13	60,0	47,3	71,7	123,3	195,0
Provenu ved afhændelse af ejendomme i henhold til forsvarsaftale 2010-2014, § 12.21.14	0,0	0,0	0,0	10,0	10,0
Internationalt finansieret NATO-investeringsprogram, anlægsbevilling, § 12.22.13	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nationalt finansieret NATO-investeringsprogram, anlægsbevilling, § 12.22.15	5,0	32,5	23,7	-0,6	23,1
Samlet resultat	334,1	1.529,8	781,7	871,6	1.653,3

Udviklingen i det akkumulerede resultat afspejler Forsvarets fortsatte stramme økonomiske styring, ligesom implementeringen af forsvarsaftalen har udgjort en særlig rammebetingelse for Forsvarets økonomistyring i 2013.

I 2013 besluttede Folketinget at Forsvaret skal have et tredje inspektionsfartøj af Knud Rasmussen-klassen. Kontrakt med Karstensens Skibsværft A/S i Skagen blev underskrevet i december.

¹⁶ Det akkumulerede resultat for 2012 er opgjort efter bortfald af 900 mio. kr.

¹⁷ Opgørelsen er ekskl. indtægterne på anlægsbevillingens §§ 12.21.13 og 12.21.14, idet der er tale om bruttobevillinger, hvorfor forskelle mellem bevilligede og realiserede indtægter på disse hovedkonti ikke påvirker årets resultat.

3.9 ADMINISTREREDE UDGIFTER OG INDTÆGTER.

Forsvarskommandoen administrerer Forsvarets bidrag til NATO's militære driftsbudgetter og NATO's investeringsprogram.

Som det fremgår af tabel 3.9.1 nedenfor, var der i 2013 et mindreforbrug på 31,3 mio. kr. på § 12.22.01 'Bidrag til NATO's militære driftsbudgetter mv.' Mindreforbruget kan bl.a. henføres til udgifter til NAEW (luftbåret varslings- og kontrolsystem), AOM (fællesfinansierede driftsaktiviteter i forbindelse med operationer), FORACS (Naval Forces Sensors and Weapons Accuracy Check Sites) og driftsudgifter til hovedkvarteret i Stettin i Polen samt et mindre forbrug til nyt NATO hovedkvarter i Bruxelles.

På § 12.22.11 'Bidrag til internationalt finansieret NATO-investeringsprogram' var der et mindreforbrug på 11,4 mio. kr. Mindreforbruget skal ses i sammenhæng med, at udgiftsniveauet i de enkelte år påvirkes af NATO-landenes anmeldelser af refusionsberettigede udgifter.

TABEL 3.9.1 VIRKSOMHEDENS ADMINISTREREDE UDGIFTER OG INDTÆGTER

Art (mio. kr.)	Bevillingstype	Hovedkonti		Bevilling	Regnskab	Forskel
Administrative tilskud og lovbundne ordninger	Reservationsbevilling	§ 12.22.01	Udgifter	260,9	229,6	31,3
			Indtægter	-	-	-
Øvrige administrative udgifter og indtægter	Reservationsbevilling	§ 12.22.11	Udgifter	89,2	77,8	11,4
			Indtægter	-	-	-

Ved udgangen af 2013 var der et akkumuleret overskud på § 12.22.01 på 99,8 mio. kr. Ved udgangen af 2013 var der et akkumuleret overskud på § 12.22.11 på 53,4 mio. kr.

LEDELSESPÅTEGNING

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Forsvarskommandoen under CVR nr. 16287180 er ansvarlig for, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2013:

§ 12.21.01	Forsvarskommandoen ¹⁸
§ 12.21.02	Materielinvesteringer
§ 12.21.09	Isafgifter fra skibe og havne
§ 12.21.10	Administrative bøder
§ 12.21.13	Nationalt finansierede bygge- og anlægsarbejder
§ 12.21.14	Provenu ved afhændelse af ejendomme i henhold til forsvarsaftale 2010-2014
§ 12.22.01	Bidrag til NATOs militære driftsbudgetter m.v.
§ 12.22.11	Bidrag til internationalt finansieret NATO-investerings program
§ 12.22.13	Internationalt finansieret NATO-investeringsbevilling
§ 12.22.15	Nationalt finansieret NATO-investerings program
§ 12.21.03	Hjemmeværnet. Kontoen indgår bevillingsmæssigt i Forsvarskommandoens CVR nr. 16287180. Hjemmeværnet udarbejder selv bidrag til bevillingslove mm., herunder årsrapport.

Det tilkendegives hermed:

- at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at måloppstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter, samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, den

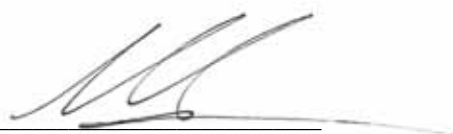
17/3 2014

Peter Bartram
general, forsvarschef

København, den

19/3-14

Lars Findsen
departementschef

¹⁸ Forsvarsministeriets Interne Revision har gennemgået regnskabsdelen af årsrapporten for 2013 og finder ikke anledning til at fremkomme med bemærkninger.

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

Note 1

Personaleomkostninger (antal årsværk)	2010	2011	2012	2013	Budget 2014 ¹⁹
Officerer	3.603	3.820	3.850	3.795	3.693
Stampersonel	12.467	11.702	11.776	12.135	11.483
Værnepligtige	2.240	2.021	1.931	1.760	1.775
Civile	6.081	5.808	5.533	5.388	4.931
Kontraktansatte ²⁰	1.285	1.158	1.006	751	305
I alt	25.676	24.509	24.096	23.829	22.187

Stigningen i stampersonel fra 2012 til 2013 skyldes primært ændringer i ansættelsesforholdene i forbindelse med opstilling af styrkebidrag til internationale operationer.

1.760 værnepligtsårsværk svarer til ca. 4.200 værnepligtige, idet værnepligtige til særtjenesterne (Livgarden, Dannebrog og Hesteeskadronen) med 8, 9 og 12 måneders tjeneste indgår i opgørelsen.

Faldet i antallet af civile vedrører primært udlicitering, herunder af facility management i Østdanmark.

Ændringen i kontraktansatte vedrører fald i antallet af korttidsansatte til internationale operationer og et fald i antallet af ansatte under socialt kapitel.

Note 1, fortsat

Tilgang og afgang af medarbejdere	2010	2011	2012	2013
Tilgang af medarbejdere	1.552	1.746	2.098	1.101
Afgang af medarbejdere	2.415	2.298	1.844	2.231

Der er i 2013 afgået 1.130 flere medarbejdere end der er nyansat i Forsvaret, hvilket er en nettoafgang fordelt på 770 militære ansatte og 360 civile medarbejdere. Den mindre tilgang er især forklaret af færre ansættelser af sergenter og konstabler bl.a. som følge af mindre aktivitet i internationale operationer samt tilbageholdenhed i ansættelsen af civile under implementeringen af forsvarsaftalen.

Implementering af forsvarsaftalen, bl.a. i form af udliciteringer og personaletilpasninger er ligeledes forklaring på den større afgang i forhold til 2012. Forsvaret har som følge af de indgåede forlig afskediget 362 ansatte og yderligere 115 er frivilligt fratrådt i 2013.

Note 2

Af- og nedskrivninger (mio. kr.)	2013	2012
Årets af- og nedskrivninger	1.684,2	1.689,9
Regulering af tidligere års afskrivninger af reklassificerede anlæg	-100,9	7,3
Af- og nedskrivninger i alt	1.583,3	1.697,2

19 De budgetterede årsværk er hentet fra Finanslov 2014.

20 Kontraktansatte består af personel på tids afgrænsede kontrakter til INTOPS, rådighedstjeneste (heraf bl.a. 115 personer af reserven med en rådighedskontrakt) og socialt kapitel.

NOTER TIL BALANCEN

Note 3

Immaterielle anlægsaktiver (mio. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	I alt
Kostpris	850,9	121,7	972,6
Primo korrektioner og flytning ml. bogføringskredse	0,0	0,0	0,0
Tilgang	0,0	3,5	3,5
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2013	850,9	125,2	976,1
Akkumulerede afskrivninger	-838,8	-120,5	-959,3
Akkumulerede nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2013	-838,8	-120,5	-959,3
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	12,1	4,7	16,8
Årets afskrivninger	-41,8	-4,1	-45,9
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	-41,8	-4,1	-45,9
Afskrivningsperiode/år	5 til 8 år	3 år eller rettighedens levetid	

Note 3, fortsat

Udviklingsprojekter under udførelse (mio. kr.)	
Primo saldo pr. 1. januar 2013	25,3
Tilgang	21,1
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-3,5
Kostpris pr. 31.12.2013	42,9

Sarex 2013 blev afholdt i Østgrønland i september 2013. Arktisk Kommandos redningsøvelse havde mere end 1.000 deltagere og med deltagelse af fly og skibe fra USA, Canada, Island og Danmark.

Note 4

Materielle anlægsaktiver (mio. kr.)	Grunde arealer og bygninger	Infra- struktur	Produk- tionsanlæg og maskiner	Transport- materiel	Inventar og it-udstyr	I alt
Kostpris	8.840,9	0,0	9.701,5	28.486,5	535,2	47.564,1
Primo korrektioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilgang	129,0	0,0	495,7	560,6	10,4	1.195,7
Afgang	-101,5	0,0	-84,6	-1.169,9	0,0	-1.356,0
Kostpris pr. 31.12.2013	8.868,4	0,0	10.112,6	27.877,2	545,6	47.403,8
Akkumulerede afskrivninger	-1.361,1	0,0	-5.911,0	-15.704,8	-521,5	-23.498,4
Akkumulerede nedskrivninger	-0,8	0,0	-305,6	-123,5	0,0	-429,9
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2013	-1.361,9	0,0	-6.216,6	-15.828,3	-521,5	-23.928,3
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	7.506,5	0,0	3.896,0	12.048,9	24,1	23.475,5
Årets afskrivninger	-160,8	0,0	-71,6	113,3	-20,4	-139,5
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	-160,8	0,0	-71,6	113,3	-20,4	-139,5
Afskrivningsperiode/år	0 år til 50 år	10 år	10 år til 20 år	5 år til 30 år	3 år	

Til- og afgang, akkumulerede af- og nedskrivninger og årets af- og nedskrivninger på produktionsanlæg og maskiner er i mindre omfang påvirket af reklassifikationer af aktiver.

Note 4, fortsat

Igangværende arbejder for egen regning (mio. kr.)	
Primo saldo pr. 1. januar 2013	6.377,7
Tilgang	1.976,3
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdiggjorte materielle anlægsaktiver	-973,4
Kostpris pr. 31.12.2013	7.380,6

Forudbetalinger vedrørende igangværende arbejder indgår i regnskabsposten.

Note 5

Egenkapitalforklaring (mio. kr.)	
Primo saldo pr. 1. januar 2013:	
Startkapital	43.294,4
Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0
Bevægelser i årets løb:	
Likviditetstildeling	20.998,6
Mellemregning med andre statsinstitutioner	0,0
Afstemningsdifferencer	0,0
Regulering af tildelt likviditet, sidste års likvide mindreforbrug	-172,1
Regulering af tildelt likviditet, tidligere år	-195,7
Overført resultat:	
Årets resultat efter omkostningsprincippet	-20.245,7
Egenkapital pr. 31.12.2013	43.679,5

Note 6

Hensættelser i balancen (mio. kr.)	
Primo saldo pr. 1. januar 2013	1.052,8
Tilgang	797,9
Afgang	-231,0
Hensatte forpligtelser pr. 31.12.2013	1.619,7
Specifikation af de samlede hensættelser:	
Forpligtelse vedrørende posttraumatiske belastningsreaktioner (PTSD)	599,3
Forpligtelser til fratrådte medarbejdere	57,7
Kursus- og lønudgifter vedrørende civile uddannelser	391,0
Engangsvederlag	89,6
Afviklings- og miljøforpligtelser	459,7
Forpligtelse til destruktion af ammunition mv.	19,9
Andre hensættelser	2,5
Hensatte forpligtelser i alt	1.619,7
Forpligtelserne forventes afviklet således:	
Inden for 1 år	354,7
Udover 1 år	1.265,0
Hensatte forpligtelser i alt	1.619,7

Note 7

Eventualforpligtelser (mio. kr.)	
Forpligtelser vedrørende igangværende lejemål	124,0
Reetableringsudgifter ved fraflytning af områder mv.	487,5
Vedligeholdelsesmæssigt udestående på bygninger	279,1
Kursus- og lønudgifter vedrørende civile uddannelser	488,3
Øvrige forpligtelser, erstatninger og retssager	13,3
Eventualforpligtelser pr. 31.12.2013	1.392,2

Ud over ovenstående forventer Forsvarskommandoen fremadrettet yderligere eventualforpligtelser til miljøoprydning og reetablering af Forsvarets anlæg. Dertil kommer eventuelle fraflytningsomkostninger på etableringer, der ikke er planlagt fraflyttet.

Forsvarskommandoen forventer endvidere omkostninger til bortskaffelse af ammunition og udfaset materiel ud over det beløb, der er anført under hensættelser.

Ændrede regler for anerkendelse af PTSD i arbejdsskadesystemet er den primære årsag til den forøgede hensættelse i 2013. På nuværende tidspunkt findes der ikke tilstrækkelige statistiske oplysninger på området, og beregningerne er derfor behæftet med en vis usikkerhed. Den største usikkerhedsfaktor i beregningen er tilgangen i antallet af sager, herunder genoptagelse af tidligere afviste sager, kombineret med en endegyldig fastsættelse af erstatningsbeløbet. Forsvarskommandoen forventer i de kommende år yderligere forpligtelser på området. Forsvarskommandoen har igangsat initiativer med henblik på at minimere denne usikkerhed i forhold til at estimere hensættelsens størrelse.

Det ovenfor nævnte beløb på 279,1 mio. kr. til vedligeholdelsesmæssigt udestående vedrører renovering af Forsvarets fredede bygninger, hvoraf renovering af Nyboder udgør 272,3 mio. kr.

Forsvarets valutaeksposering omfatter primært USD. Valutarisici afdækkes i størst muligt omfang via indgåelse af valutaterminskontrakter. Med virkning fra 31. december 2013 er der indgået valutaterminskontrakter for USD 680 mio., til levering i perioden 2014 – 2025.

Forsvaret er i kraft af forretningsområdet part i tvister vedrørende kontrakter og udbudssager, som ikke er usædvanlige for forretningen. Ledelsen foretager en løbende vurdering og hensættelse hertil.

Forsvarets Materieltjeneste testede kandidater til at blive hærens nye lette maskingevær. Det nye maskingevær fra U.S. Ordnance er af typen M60E6 og skal afløse det meget tunge M 62, som hæren har brugt i mange år.

DEL 4

BILAG TIL REGNSKAB OG BEVILLING

4.1 LEVEREDE INTERNE YDELSER TIL HJEMMEVÆRNET

Hjemmeværnet har egen hovedkonto på finansloven samt selvstændig ledelse. Hjemmeværnets støttevirksomhed er tidligere overdraget til Forsvarskommandoen. Støttevirksomhed til hjemmeværnet omfatter bl.a. ansøgningsvirksomhed vedrørende frivillige soldater, uddannelse og forvaltning af ansat personel, materielanskaffelse og materieldrift, drift af etableringer og arealer, samt it-drift. Forsvarskommandoens årsrapport indeholder derfor et omkostningsbaseret regnskab vedrørende ydelse af støtte til Hjemmeværnet.

Af tekniske årsager er samtlige af hjemmeværnets aktiver og passiver indeholdt i Forsvarskommandoens balance, og Hjemmeværnet indgår i Forsvarskommandoens bogføringskreds. Hjemmeværnet aflægger selvstændig bevillingsafregning og årsrapport, hvori regnskabet indgår.

Som grundlag for det omkostningsbaserede regnskab anvender Forsvarskommandoen en tilpasset afregningsmodel for de afregnede ydelser. Således er det kun ydelser produceret af Forsvarets Materieltjeneste, Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste og Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste, der afregnes direkte og systemunderstøttet. Den omkostningsmæssige værdi af de ydelser og overheads, der ikke er omfattet af den interne afregning, fordeles på regnskabs-tidspunktet centralt ved hjælp af fordelingsnøgler. Årets samlede omkostningstræk udgør 493,0 mio. kr., jf. tabel 4.1.2. nedenfor.

Af det samlede omkostningsforbrug på 493,0 mio. kr. udgør det direkte ydelsestræk 275,5 mio. kr., fordelingen heraf ses i tabel 4.1.1 nedenfor.

TABEL 4.1.1 HJEMMEVÆRNETS SAMLEDE DIREKTE OMKOSTNINGSTRÆK

(mio. kr.)	2013
Forsvarets Materieltjeneste	33,4
Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste	191,3
Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste	45,6
Øvrige ydelsestræk	5,1
Hjemmeværnets samlede direkte omkostningstræk	275,5

De leverede ydelser fra Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste udgør leje af kontorfaciliteter for 64,1 mio. kr., leje af depotfaciliteter 67,9 mio. kr. og øvrige omkostninger udgør 30,6 mio. kr. Af de aktivitetsbaserede ydelser er der leveret for 22,3 mio. kr. undervisningsfaciliteter og 6,4 mio. kr. kvarterer. Den samlede afregning for 2013 er steget med 51,6 mio. kr., hvilket skyldes en stigning i det afregnede antal kvadratmeter.

Den relativt lave afregning fra Forsvarets Materieltjeneste skyldes, at Forsvarskommandoen som grundlag for den direkte afregning i 2013 har ændret princip fra en direkte fordeling af totalomkostningerne til en fordeling af incitamentsbaserede omkostninger. De resterende omkostningselementer forbundet med produktionen af disse ydelser er efterfølgende fordelt ved hjælp af fordelingsnøgler. Samlet er der afregnet 33,4 mio. kr. i direkte afregning, hvoraf de 21,1 mio. kr. er aktivitetsafhængige ydelser.

Det samlede omkostningsforbrug forbundet med ydelser af støtte til Hjemmeværnet ses i tabel 4.1.2. Udover den direkte afregning for levering af ydelser til Hjemmeværnet, indeholder denne opgørelse tillige 217,5 mio. kr. i overheadfordelte omkostninger.

**TABEL 4.1.2 HJEMMEVÆRNETS SAMLEDE OMKOSTNINGSFORBRUG
I FORSVARSKOMMANDOENS REGNSKAB**

(mio. kr.)	2010	2011	2012	2013
Forsvarets Materieltjeneste	162,2	164,9	230,9	193,3
Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste	127,4	120,2	139,7	191,3
Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste	46,1	40,6	48,5	45,6
Forsvarsakademiet	1,7	2,0	2,6	-
Forsvarets Personeltjeneste	23,6	24,6	36,1	36,3
Forsvarets Regnskabstjeneste	5,3	5,0	7,0	8,7
Andre beregnede ydelser og træk	48,1	77,5	16,2	17,8
Hjemmeværnets samlede omkostningsforbrug	414,4	434,8	481,0	493,0

Leveringerne fra Forsvarets Materieltjeneste udgør i 2013 193,3 mio. kr., hvoraf de 159,9 mio. kr. er overheadomkostninger, som vedrører ikke afregnede dele af Forsvarskommandoens samlede materielrelaterede omkostninger.

Hjemmeværnets samlede omkostningstræk er i 2013 steget med 12,0 mio. kr. som primært udgøres af en stigning i afregningen fra Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste, og et modsatrettet fald i afregning for ydelser fra Forsvarets Materieltjeneste.

4.2 OPGØRELSE AF SKIBE OVER 24 METER

Der har været et overskud på 51,2 mio. kr. vedrørende skibe over 24 meter i 2013. Det videreførte akkumulerede overskud udgør herefter 48,1 mio. kr.

TABEL 4.2.1 **ANLÆGSREGNSKAB FOR § 12.21.02 MATERIELINVESTERINGER, SKIBE OVER 24 METER**

(mio. kr.)	2012 Regnskab	2013 Budget	2013 Regnskab	2013 Budget-regnskab	2014 Budget ²¹
Indtægter:					
Netttotal (tilskud)	-	-	-	-	-
Udgifter:					
Anlægsudgifter	235,2	120,8	69,6	51,2	-
Resultat, netto	235,2	120,8	69,6	51,2	-

TABEL 4.2.2 **BEVILLINGSAFREGNING FOR § 12.21.02 MATERIELINVESTERINGER, SKIBE OVER 24 METER**

(mio. kr.)	2013
Bevilling og tillægsbevilling	120,8
Regnskab	69,6
Afvigelse mellem bevilling og regnskab	51,2
Årets overskud	51,2
Opgørelse af akkumuleret resultat:	
Akkumuleret resultat ultimo 2012	-3,1
Akkumuleret resultat primo 2013	-3,1
Årets overskud (jf. resultatopgørelsen)	51,2
Akkumuleret overskud ultimo 2013	48,1
Akkumuleret overskud til videreførelse ultimo 2013	48,1

TABEL 4.2.3 **AKKUMULERET RESULTAT FOR § 12.21.02 MATERIELINVESTERINGER, SKIBE OVER 24 METER**

(mio. kr.)	2010	2011	2012	2013
Primo saldo	65,7	65,4	2,7	-3,1
Årets resultat	-0,3	-62,7	-5,7	51,2
Ultimo saldo	65,4	2,7	-3,1	48,1

21 § 12.21.02 ophører ved udgangen af 2013 og erstattes fremover af § 12.23.40, der i alt i 2014 udgør 2.350,0 mio. kr.

4.3 INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED

Den indtægtsdækkede virksomhed indgår i § 12.21.01 Forsvarskommandoen (driftsbevillingen) og fremgår særskilt af underkonto 90, indtægtsdækket virksomhed.

TABEL 4.3.1 INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED

(mio. kr.)	2010	2011	2012	2013	Akkumuleret resultat
Køreteknisk Anlæg Nordjylland	0,1	0,0	1,6	1,2	2,9
Facility Management, Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste	0,8	-1,0	-	-	-
Facility Management, Søværnets Operative Kommando	-0,1	1,8	-	-	-
Årets resultat	0,8	0,8	1,6	1,2	4,4
Overført resultat	0,8	0,8	1,6	1,2	4,4

I 2013 havde Forsvaret én ordning inden for underkonto 90: Køreteknisk Anlæg Nordjylland.

Køreteknisk Anlæg Nordjylland opfylder kravet om at være indtægtsgivende set over en periode på fire år jf. ovenstående tabel.

Med virkning fra 1. januar 2012 overgik den indtægtsdækkede virksomhed vedrørende facility management ved Søværnets Operative Kommando og Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste til almindelig drift, da kontrakten udløb i 2011. Den indtægtsdækkede virksomhed blev udført på baggrund af vundet udbud og er nu en del af de samlede udbud af facility management i hhv. Øst- og Vestdanmark.

Overskuddet på Forsvarskommandoens indtægtsdækkede virksomhed blev i 2013 på 1,2 mio. kr. ud af en samlet omsætning på 3,5 mio. kr. Overskuddet er i 2013 overført til alm. virksomhed.

4.4 ØVRIGE AKTIVITETER

Forsvarskommandoen har ingen gebyrfinansieret virksomhed, tilskudsfinansierede aktiviteter, administrative tilskudsordninger og lovbundne ordninger. Der er således ikke udarbejdet tabel for disse aktiviteter.

4.5 BYGGE- OG ANLÆGSREGNSKAB

Der er udvalgt to bygge- og anlægsprojekter til særlig rapportering for de aktiviteter, der i 2013 er gennemført ved Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste. De udvalgte projekter er:

- Bade- og omklædningsfaciliteter på Antvorskov kaserne
- Støjdæmpning og modernisering af Varde skydebaner

Projekt Bade- og omklædningsfaciliteter på Antvorskov kaserne

Med baggrund i Forsvarets overordnede mål om at sikre tidssvarende og moderne etableringer, uddannelsesfaciliteter og indkvarteringsforhold, iværksatte Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste i 2012 bygge- og anlægsprojekt nr. 740 vedrørende etablering af nye bade- og omklædningsfaciliteter til ca.160 personer på Antvorskov Kaserne.

Byggeprojektet opfylder ud over bad og omklædning tillige et behov for nye opbevarings- og tørrefaciliteter til delingsmateriel og specialudrustning, der førhen midlertidigt har været opbevaret i elopvarmede containere.

Endvidere dækker projektet et behov for flere pudsestuer og toiletfaciliteter M/K, der midlertidigt har været løst ved opstilling af elopvarmede containere og pavilloner.

FORBEDRING AF BADE- OG OMKLÆDNINGSFACILITETER (BAP 740)

Hjemmel	Aktstykke nr. 36, tiltrådt af Finansudvalget d. 8. december 2011
Byggestart	2012
Forventet afslutningstidspunkt ved byggestart	Juni 2013
Faktisk afslutningstidspunkt	Juni 2013
Tildelt budgetramme	25,0 mio. kr.
Totaludgift	20,5 mio. kr.

Projektet er gennemført ved opførsel af en nybygning med følgende hovedindhold:

- Ca. 600 m² bade- og omklædningsfaciliteter, herunder skabe og tørreskabe til ca. 160 personer
- Ca. 300 m² opvarmet og ventileret depot til materielopbevaring
- Ca. 100 m² pudsestuer med mekanisk ventilation
- Ca. 100 m² briefingrum med borde og stole
- Teknik-, kopi- og rengøringsrum samt tekøkken

Udbudsmaterialet blev færdiggjort i 1. kvartal af 2012. Efterfølgende er projektet udbudt i totalentreprise, hvor firmaet Dreier & Co A/S gav det økonomisk mest fordelagtige tilbud. Udførslen startede i august 2012 og afleveringsforretningen blev gennemført 30. maj 2013 med endelig overdragelse til Forsvaret i juni 2013. Inventarleverancen er leveret og monteret i august/september 2013.

Slagelse kommune har forestået myndighedsbehandlingen for såvel byggetilladelse som landzonetilladelse.

Nybygningen opfylder et stort behov for tidssvarende faciliteter, der førhen har været løst ved midlertidige containerløsninger, og der er stor tilfredshed med arbejdet fra brugernes side. Byggefagligt lever byggeriet ligeledes op til forventningerne.

Projektet vurderes at kunne danne grundlag for eventuelle fremtidige projekter på kasernen og på andre etablissementer.

Støjdæmpning og modernisering af Varde skydebaner.

Byggearbejderne og inventarleverancerne er udført som beskrevet og gennemført inden for den økonomiske ramme, der var forudsat.

Projekt Støjdæmpning og modernisering af Varde skydebaner

Projektet er gennemført som del af et større moderniseringsprogram vedrørende primært garnisonsskydebanerne, som havde til formål at sikre, at alle banerne bliver udstyret med samme skive-materiel i målområderne. Ud over dette er løbegrave og standpladser blevet udstyret med samme opkobling til styring og monitorering. Endeligt er der udført nødvendige tiltag for at sikre, at banerne lever op til de seneste miljøkrav herunder støjdæmpning.

Projektmateriale med tegninger og beskrivelser blev færdiggjort ultimo 2012.

MODERNISERING AF MÅLOMRÅDER PÅ BANE 3A OG 3B (BAP 457-1)

Hjemmel	Business case nr. 05
Byggestart	Juli 2013
Forventet afslutningstidspunkt ved byggestart	September 2013
Faktisk afslutningstidspunkt	Ultimo oktober 2013
Tildelt budgetramme	10,4 mio. kr.
Totaludgift	7,0 mio. kr.

Der blev 9. august 2012 afholdt kick-off møde på Varde Skydebaner, hvor alle projektets interessenter fra Danske Artilleriregiment, Hærens Kampskole, Forsvarets Bygnings- og Etablissements-tjeneste, Forsvarets Materieltjeneste og rådgivere var repræsenteret.

På mødet blev det besluttet at lade foretage støjmålinger på banerne for at sikre, at støjgrænsen på 70 dB kunne overholdes. Det blev ligeledes besluttet, at byggeperioden skulle ligge fra medio maj med aflevering september 2013, da den således kunne ligge mellem de to årlige værnepligts-hold.

I foråret 2013 løb projektet dog ind i en række problemstillinger, der endte med at forsinke det, idet Forsvaret stod foran den praktiske udmøntning af den indgåede forsvarsaftale; herunder ikke mindst spørgsmålet om kasernelukninger. Her var Varde Kaserne nævnt som en af de kaserner der indgik i overvejelserne om lukning, hvorfor det ikke var hensigtsmæssigt at sende projektet i udbud før end spørgsmålet om kasernens fremtid var endeligt afklaret.

Med udgangen af marts 2013 lå beslutningen om at bevare Varde Kaserne fast, og projektet blev sendt i udbud med deltagelse af fem indbudte entreprenører. Licitationen blev gennemført 31. maj med det lokale entreprenørfirma Schantz Byg A/S som vinder. Tilbuddet var gunstigere end forudset i budgettet, og projektet kunne sættes i gang umiddelbart efter at byggetilladelsen forelå. Dog efter en revideret tidsplan hvor byggeperioden blev rykket nogle måneder til byggestart den 1. juli og med aflevering den 31. oktober 2013.

Byggeriet forløb planmæssigt med rettidig aflevering. Økonomisk blev projektet gennemført indenfor budgettets rammer.

Det styrende budget var i 2012 sat til 9,8 mio. kr. hvoraf 6,8 mio. var afsat til anlægs-arbejderne. Efter en gunstig licitation kunne budgettet dog nedjusteres til 7,0 mio. kr. i løbende priser, heraf 4,7 mio. kr. til anlægsarbejderne.

4.6 NATIONALT FINANSIEREDE BYGGE- OG ANLÆGSARBEJDER

Der rapporteres for bevillingerne på §§ 12.21.13 og 12.21.14 inklusiv ordinært finansierede bygge- og anlægsarbejder, strukturtilpasninger 2005-2009 og provenu fra salg af ejendomme.

Årets udgift til igangværende projekter på underkonto 12.21.13.10, Nationalt finansierede bygge- og anlægsarbejder, fremgår af tabel 4.6.1 og udgør 115,5 mio. kr. Renoveringen af De Gule Stokke er i øjeblikket det største igangværende projekt med en forventet totaludgift på ca. 98 mio. kr. To tredjedele af projektet finansieres af fondsbidrag fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

Af tabellerne 4.6.2 og 4.6.3. fremgår en oversigt over de anlægsprojekter, der er afsluttet i 2013. For underkonto 12.21.13.10., der omfatter de ordinære bygge- og anlægsarbejder, er der registreret en totaludgift på 125,7 mio. kr. For underkonto 12.21.13.14, strukturtilpasninger 2005-2009, er der registreret en totaludgift på 5,7 mio. kr.

Af tabel 4.6.4 fremgår en oversigt over samtlige ejendomme der i 2013 blev afhændet på underkonto 12.21.14.10 'Provenu ved afhændelse af ejendomme'. Det samlede provenu beløb sig til 84,9 mio. kr. Som det fremgår af tabel 4.6.5 blev der i 2013 endvidere optaget en indtægt på 11,5 mio. kr. på underkonto 12.21.13.14. Indtægten vedrører salg af den sidste del af Flyvestation Værløse, der oprindeligt var forudsat afhændet i forsvarsforlig 2005-2009.

**TABEL 4.6.1 IGANGVÆRENDE PROJEKTER § 12.21.13.10,
NATIONALT FINANSIEREDE BYGGE- OG ANLÆGSARBEJDER**

(mio. kr.)	Byggestart	Forventet afslutning	Årets udgift	Forventet totaludgift
Opsamlingsplads kemikalieaffald, Værløse	2014	2014	0,1	0,5
Miljøplads, Borris lejren	2012	2014	0,1	3,4
Miljøplads, Flyvestation Skrydstrup	2014	2014	0,2	9,5
Modernisering af skydebane, Raghømmer	2014	2014	0,3	18,2
Nedlæggelse af ammunitionsdepot, Præstesø	2013	2014	0,3	1,8
Styre- og bremsebane, Antvorskov Kaserne	2014	2014	0,4	2,9
Spunsning ved endevoldbane nord, Hyby	2014	2014	0,5	1,3
Etablering af simulatorbygning MH60, Karup	2014	2015	0,8	15,5
Nye lagerfaciliteter, Flådestation Frederikshavn	2013	2014	0,9	1,0
Etablering af klargøringshal, Flyvestation Aalborg	2013	2014	1,4	1,9
Indplacering af Forsvarets Depot og Distribution ved byg. 861, Karup	2013	2014	1,5	2,5
Afhændelse af Melbylejren	2011	2014	2,4	8,4
Etablering af antennepark Kangerlussuaq	2013	2015	3,4	8,9
Velfærdsforanstaltninger for Brand- og Redning, Flyvestation Skrydstrup	2013	2014	3,5	3,8
Konverteret varmesystem, Våbenskolen Sjællands Odde	2012	2014	4,1	15,1
Modernisering af målområder, Vrøgum	2013	2014	4,6	9,8
Holmstrupgårdsvej 22-24, Brabrand	2012	2014	5,7	14,1
Modernisering af målområder, Sjælsø	2013	2014	5,9	6,7
Melbylejren, retablering af lejrområde.	2013	2014	6,1	6,0
Totalarkiv, Flyvestation Karup	2013	2014	6,3	7,3
Modernisering af målområde, Jægerspris	2013	2014	9,0	11,8
Modernisering af skydebaner, Nr. Uttrup	2013	2014	9,8	11,0
Radartårn Bækskov, radaranlæg	2012	2014	10,7	18,9
Miljøplads, Flådestation Frederikshavn	2013	2014	13,6	14,8
Renovering af De Gule Stokke, Nyboder ²²	2011	2014	24,0	98,0
I alt			115,5	

22 To tredjedele af den forventede totaludgift på 'Renovering af De Gule Stokke' på i alt 98,0 mio. kr. finansieres af A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

**TABEL 4.6.2 AFSLUTTEDE ANLÆGSPROJEKTER § 12.21.13.10,
NATIONALT FINANSIEREDE BYGGE- OG ANLÆGSARBEJDER**

Totaludgift er tilbagedis- konteret til bevillingsåret (mio. kr.)	Bygge- start	Forventet afslutning v. byggestart	Faktisk afslutnings- tidspunkt	Oprindeligt budgetteret totaludgift	Totaludgift	Bevilling modtaget	Hjemmel
Afvikling af Depot Vem- metofte, fase I	2013	2013	2013	0,1	0,1	2013	FL rådig- hedspulje
Nedbrydning af ammu- nitions depot, Jonstrup- lejren	2013	2013	2013	0,1	0,1	2013	FL rådig- hedspulje
Kunst 2013, Flådesta- tion Frederikshavn	2013	2013	2013	0,1	0,1	2013	FL kunst- pulje
Forsøg 2013, demoop- stilling dør- og indbruds- kontrol	2013	2013	2013	0,2	0,2	2013	FL forsøgs- pulje
Forsøg 2012 pilotprojekt Bade- og omklædning	2012	2013	2013	0,2	0,2	2012	FL forsøgs- pulje
Kunstnerisk udsmyk- ning, Ryes Kaserne	2012	2013	2013	0,5	0,5	2012	FL kunst- pulje
Kunstnerisk udsmyk- ning, Veteranhjem	2012	2013	2013	0,5	0,5	2011	FL kunst- pulje
Kunstnerisk udsmyk- ning, Nyboder	2012	2013	2013	0,7	0,2	2011	FL kunst- pulje
Flytning af radiosite, Lundbakke	2011	2013	2013	1,1	1,0	2011	FL rådig- hedspulje
Etablering af ilt-fylde- plads, Ålborg	2013	2013	2013	1,2	1,0	2012	FL rådig- hedspulje
Etablering af bremse- prøvefelt, Almegårds Kaserne	2013	2013	2013	1,2	1,1	2012	FL rådig- hedspulje
Etablering af rikoche- værn, Raghammer	2013	2013	2013	1,3	1,3	2012	FL rådig- hedspulje
Nedlæggelse af ammu- nitionsdep. Frøslev	2013	2013	2013	1,5	1,0	2013	FL rådig- hedspulje
Opstilling af radar TPS- 77, Flyvestation Karup	2013	2013	2013	1,7	1,2	2013	FL rådig- hedspulje
Opførsel af klimaskærm, Flyvestation Skalsrup	2013	2013	2013	2,1	2,1	2012	FL rådig- hedspulje
Udbygning af Gardergår- den, Marselisborg	2012	2013	2013	2,8	2,7	2012	FL rådig- hedspulje
Plastikgrid på skyde- baner	2012	2013	2013	3,0	2,9	2012	FL rådig- hedspulje
Etablering af overdæk- ket rampefaciliteter, Karup	2013	2013	2013	3,1	0,1	2012	FL rådig- hedspulje
Værksted Bygning 55D, Oksbøllejren	2012	2013	2013	3,1	2,9	2012	FL rådig- hedspulje
Nedlæggelse af am- munitions depoter, Undallslund	2013	2013	2013	3,4	3,4	2013	FL rådig- hedspulje
Erhvervelse af pavilloner 2013	2013	2013	2013	3,7	3,7	2013	FL rådig- hedspulje
Etablering af befæstet areal, Skive kaserne	2013	2013	2013	4,6	3,9	2013	FL rådig- hedspulje
Modernisering af mål- områder, Stibjerg	2013	2013	2013	4,9	4,8	2011	FL 2010 mod. pulje
Etablering af Miljøhal, Ålborg	2012	2013	2013	5,4	5,2	2012	FL rådig- hedspulje

Totaludgift er tilbagedis- konteret til bevillingsåret (mio. kr.)	Bygge- start	Forventet afslutning v. byggestart	Faktisk afslutnings- tidspunkt	Oprindeligt budgetteret totaludgift	Totaludgift	Bevilling modtaget	Hjemmel
Nedlæggelse af ammu- nitionsdepot Skørping Lund	2011	2013	2013	8,2	7,3	2011	FL rådig- hedspulje
Nedlæggelse af ammu- nitionsdepoter, Rold	2012	2013	2013	8,3	7,9	2012	FL rådig- hedspulje
Modernisering af mål- områder, Skive	2012	2013	2013	9,3	9,6	2011	FL 2010 mod. pulje
F-16 M5 træneropdate- ring, Skrydstrup	2011	2013	2013	9,5	8,5	2012	FL rådig- hedspulje
Kystsikring, Sjællands Odde.	2013	2013	2013	9,7	4,2	2011	FL rådig- hedspulje
Modernisering og støj- dæmpning, Varde	2013	2013	2013	10,4	7,0	2011	FL rådig- hedspulje
Miljøplads, Oksbøllejren	2012	2013	2013	10,5	7,2	2011	FL rådig- hedspulje
Testfacilitet til PMW-E, Oksbøllejren	2013	2013	2013	13,5	13,3	2012	FL rådig- hedspulje
Bade- og omklædnings- faciliteter Antvorskov Kaserne	2012	2013	2013	25,0	20,5	2011	Akt stk. 36 2011
I alt				151,1	125,7		

TABEL 4.6.3 **AFSLUTTEDE ANLÆGSPROJEKTER § 12.21.13.14,
STRUKTURTILPASNINGER 2005-2009**

Totaludgift er tilbagedis- konteret til bevillingsåret (mio. kr.)	Bygge- start	Forventet afslutning v. byggestart	Faktisk afslutnings- tidspunkt	Oprindeligt budgetteret totaludgift	Totaludgift	Bevilling modtaget	Hjemmel
F16 Flyvedligeholdelses- faciliteter	2011	2013	2013	5,6	4,9	2006	FL kunst- pulje
Kunst - og kunstnerisk udsmykning, Hjørring Kaserne	2013	2013	2013	1,1	0,8	2011	FL 2006 aktstykke 115/08
I alt				6,7	5,7		

Salg af ejendomme

Forsvaret har solgt et større antal mindre ejendomme i 2013 og påbegyndte også salget af 'De grå Stokke i Nyboder'. I første etape blev der udbudt i alt 8 byhuse i Nyboder. Interessen for disse ejendomme var noget ud over det sædvanlige. Ved tilbudsgivningen blev der således modtaget tilbud fra mere end 100 tilbudsgivere. I alt indbragte de 8 byhuse godt 40 mio. kr.

For § 12.21.14.10 Salg af ejendomme 2010-2014, blev der registeret indtægter for i alt 84,9 mio. kr. inkl. ekspropriationsindtægter.

Nogle af de grå stokke i Nyboder blev sat til salg i november 2013. Der var stor interesse for de gamle klassiske boliger.

TABEL 4.6.4 EJENDOMSAFHÆNDELSE

(mio. kr.)	Salgsår	Årets indtægt
Ekspropriation Charlottedal Alle, 4200 Slagelse	2013	0,0
Ekspropriation Kallemærsskvej, 6957 Blåvand	2013	0,0
Ekspropriation Sandholmgårdsvej, 3450 Allerød	2013	0,0
Ekspropriation Grenåvej, 8410 Rønne	2013	0,8
Søndre Ringvej 19, 5771 Stenstrup	2013	0,1
Ribevej 32, 6500 Vojens	2013	0,3
Dybdalvej 19, 6500 Vojens	2013	0,3
Årsballe By 14, 3700 Rønne	2013	0,8
Åbrovej 6, 6100 Haderslev	2013	0,8
Gurrevej 437, 3490 Kvistgård	2013	1,3
Korsdalsvej 90, 2610 Rødovre	2013	1,3
Skovtoften 6, 9000 Aalborg	2013	1,4
Brødeskovvej 13 - 29, 3400 Hillerød	2013	1,4
Mørkelmosevej 6, 2980 Kokkedal	2013	1,4
Magasinvej 7, 9870 Sindal	2013	2,2
Knud Hjortøvej 2-4-7, 4760 Vordingborg	2013	2,2
Frederikssundsvej 365, 2700 Brønshøj	2013	2,4
Treldevej 118-140-146, 7000 Fredericia	2013	2,6
Grabows Vej 4-6-12-14-22, 7800 Skive	2013	3,1
Anders Larsensvej 1, 4300 Holbæk	2013	3,9
Jonstrupvangvej 149, 3500 Værløse	2013	4,0
Borgergade 99, 1300 København K	2013	4,6
Olfert Fischers Gade 20-22, 1311 København K	2013	4,9
Olfert Fischers Gade 16-18, 1311 København K	2013	5,0
Olfert Fischers Gade 24, 1311 København K	2013	5,3
Olfert Fischers Gade 26-28, 1311 København K	2013	5,5
Borgergade 97, 1300 København K	2013	5,5
Sankt Pauls Gade 15-17, 1313 København K	2013	5,6
Sankt Pauls Gade 19-21, København K	2013	5,8
Boliger på Kattehavevej 1-15, 3460 Birkerød	2013	12,3
Samlet salgssum i 2013		84,9

For § 12.21.13.14 Salg af ejendomme i 2013, blev der registeret indtægter for i alt 11,5 mio. kr.

TABEL 4.6.5 EJENDOMSAFHÆNDELSE

(mio. kr.)	Salgsår	Årets indtægt
Flyvestation Værløse	2013	11,5
Samlet salgssum i 2013		11,5

4.7 MATERIELANSKAFFELSER

Anvendelsen af bevillingen er baseret på tidligere forsvarsaftaler samt godkendte aktstykker for hver enkelt materielanskaffelse. Investeringerne omfatter anskaffelse af skibe på over 24 meter. Den samlede bevilling på § 12.21.02 var i henhold til Finansloven og Tillægsbevillingsloven på 69,6 mio. kr. De øvrige materielanskaffelser er gennemført under Forsvarskommandoens driftsbevilling på § 12.21.01.

TABEL 4.7.1 **OVERSIGT OVER IGANGVÆRENDE MATERIELINVESTERINGER, SKIBE OVER 24 METER § 12.21.02**

Totaludgift er tilbagediskonteret til bevillingsåret (mio. kr.)	Anskaffelses- start	Forventet afslutning	Årets udgift	Forventet totaludgift
Fregatprogrammet/Patuljeskibe i alt	2004	2014	34,1	5.123,0
3. inspektionsfartøj af Knud Rasmussen-klassen.	2013	2018	35,5	513,0

4.8 OMKOSTNINGSBASERET RESULTAT FORDELT PR. HOVEDFORMÅL

Den omkostningsmæssige fordeling på hovedformål følger opstillingen i resultatopgørelsen. I fordeling på hovedformål indgår desuden interne afregninger og fordelinger.

Udgifterne til Forsvarets egentlige hovedformål ligger i intervallet 73 til 76 % målt i forhold til det samlede omkostningsforbrug. Nedenfor anføres fordelingen af det omkostningsbaserede resultat.

TABEL 4.8.1 **OMKOSTNINGSBASERET RESULTAT FORDELT PR. HOVEDFORMÅL**

Hovedformål (mio. kr.)	2012	2013
Konfliktforebyggelse, krisestyring og kollektivt forsvar	760,8	553,0
Suverænitet- og myndighedsopgaver	870,0	980,4
Tillidsskabende og stabilitetsfremmende opgaver	60,1	91,9
Internationale operationer og fredsstøttende opgaver	2.298,9	1.911,3
Andre opgaver	1.308,6	2.370,7
Opretholdelse af indsættelsesevne ved styrker, der ikke er indsat	8.423,9	8.759,9
<i>Egentlige hovedformål</i>	<i>13.722,5</i>	<i>14.667,2</i>
<i>Opgjort i pct. af det samlede resultat (fratrasket Hjemmeværnets forbrug)</i>	<i>73,2 %</i>	<i>76,2</i>
Støttevirksomhed	3.792,9	2.014,9
Generel ledelse og administration	845,0	679,3
Forskydning i varelager og hensættelser mv.	387,3	1.893,8
Hjemmeværnets træk af ydelser fra Forsvarskommandoen.	481,0	493,0
Hjemmeværnets forbrug af egen bevilling. Forbruget indgår i Forsvarskommandoens resultatopgørelse.	480,9	497,5
Hovedformål i alt	19.709,5	20.245,7

Forsvarets omkostninger til 'Internationale operationer' er faldet fra 2012 til 2013, hvilket primært skyldes en reduktionen af indsatsen i Afghanistan. Panserinfanterikompagniet afsluttede således sin opgaveløsning i juli 2013 og det danske C-130J transportfly blev hjemtaget i april 2013.

Forsvaret har fra 2013 fokuseret på prissætning og afregning af de styringsinteressante ydelser, som Forsvarets Materieltjeneste, Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste og Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste stiller til rådighed for de øvrige myndigheder. Afregningen er opgjort i forhold til de aktivitets- og rådighedsbaserede dele af ydelserne, hvilket betyder, at der umiddelbart sker en afregning i forhold til Forsvarets opgaver for 9,5 mia. kr., mens en række faste og mindre styringsinteressante omkostninger ikke afregnes til Forsvarets egentlige hovedformål gennem en aktivitetsregistrering, men fordeles på de egentlige hovedformål ved hjælp af en fordelingsnøgle.

Forsvaret solgte ejendomme for 84,9 mio. kr. Salg af ejendomme sker over hele landet.

Faldet i omkostningerne til 'Støttevirksomhed' skyldes hovedsagelig en øget evne til at kunne fordele omkostningerne mod hovedopgaverne, enten direkte gennem intern afregning eller gennem en efterfølgende regnskabsmæssig fordeling ved anvendelsen af relevante fordelingsnøgler. Dette har medført en generel og forholdsmeæssig fordeling mod øvrige hovedopgaver. Dette forhold har blandt andet medført, at ca. 76 % af de samlede omkostninger i 2013 kan henføres til løsningen af Forsvarets hovedopgaver.

I forhold til 2013 omkostningsresultat ses en væsentlig post vedr. 'Forskydninger i varelager, hensættelser mv.' Dette skyldes gennemførte ændringer i lagerværdi som følge af ændrede kostpriser på lagervarer og generelle hensættelser.

DEL 5

BILAG TIL MÅLRAPPORTERINGEN

5.1 NY FORSVARSAFTALE

Aftale på forsvarsområdet 2013-2017 (forsvarsaftalen) blev indgået 30. november 2012, hvorefter der har pågået og fortsat pågår et omfattende konsoliderings- og implementeringsarbejde. I juni 2013 har forsvarschefen aflagt en skriftlig rapportering af status for implementering af effektiviseringsinitiativerne i aftalen til den forligskreds, der står bag forsvarsaftalen, og derudover har forsvarschefen rapporteret mundtligt i marts, juni, oktober, november og december. I henhold til aftalen vil Forsvaret fremlægge en skriftlig status for det forgangne års implementering af effektiviseringsinitiativerne i maj-juni 2014.

I resultatkontrakten for 2013 er der opstillet fem mål, der direkte relaterer sig til implementeringen af Forsvarsaftalen 2013-2017.

RESULTATKRAV TIL FORSVARSAFTALEN 2013-2017

Mål	Resultatkraft	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Forsvarskommandoens militærfaglige indstilling vedrørende etableringsmæssige ændringer på Forsvarets område indsendes til Forsvarsministeriet.	Indstillingen skal indsendes til Forsvarsministeriet senest den 31. marts 2013. [A]	Opfyldt, hvis indstillingen er indsendt til Forsvarsministeriet senest den 31. marts 2013. Ikke opfyldt, hvis indstillingen indsendes efter den 31. marts 2013.	Opfyldt
Analyse af den fremtidige opgaveløsning i Arktis igangsættes.	Analysen af den fremtidige opgaveløsning i Arktis skal være igangsat inden udgangen af 2013. [A]	Opfyldt hvis projektorganisation i henhold til Forsvarsministeriets kommissorium for analysen er etableret og første arbejdsgruppemøde afholdt inden en måned efter modtagelsen af førnævnte kommissorium.	Opfyldt
Analyse af hvordan der mest hensigtsmæssigt kan skabes en værnfælles føringsstøttekapacitet udarbejdes.	Analysen af værnfælles føringsstøttekapacitet skal være udarbejdet inden udgangen af 2013. [A]	Opfyldt hvis styregruppen har godkendt analysen senest den 31. december 2013.	Opfyldt

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Forsvarskommandoen skal udvikle koncept for en værnfælles arktisk beredskabsstyrke, herunder med beskrivelse af opstillings-, uddannelses- og øvelsesvirksomhed samt deployering.	Koncepten for en værnfælles arktisk beredskabsstyrke skal være udarbejdet inden udgangen af 2013. [A]	Opfyldt hvis koncepten er godkendt af forsvarschefen senest den 31. december 2013.	Opfyldt
Forsvarskommandoen skal med udgangspunkt i effektiviseringstiltagene i forsvarsaftalen reducere Forsvarets økonomiske ramme i 2013 med i alt 862 mio. kr.	Forsvarskommandoen skal i Årsprogram 2013 udmønte reduktionen i Forsvarets økonomiske ramme på i alt 862 mio. kr. [A]	Opfyldt N > 90 % Delvist opfyldt 90 % < N ≤ 80 % Ikke opfyldt N < 80 % Opfyldelsesgraden måles ved en sammenligning mellem Årsprogram 2013 (version 0) og versionen af Årsprogram 2013 ved årets udgang.	Delvist opfyldt

I forsvarsaftale 2013-2017 blev det anført, at der er potentiale for at optimere etablisementsstrukturen. På den baggrund blev det pålagt forsvarschefen – under inddragelse af chefen for Hjemmeværnet – at udarbejde en indstilling vedrørende etablisementsmæssige ændringer på Forsvarets og Hjemmeværnets område. Indstillingen er udarbejdet og fremsendt til Forsvarsministeriet den 19. februar 2013. På baggrund af indstillingen og de efterfølgende politiske forhandlinger blev Tillæg til aftale på forsvarsområdet 2013-2017 vedtaget 11. marts 2013. Forsvaret har igangsat implementeringen af den politiske beslutning, der blev vedtaget i Tillægsaftalen af 11. marts 2103. *Resultatkravet er således opfyldt.*

Arbejdets forankring blev medio 2013 ændret til at være ledet af Forsvarsministeriet med en arbejdsgruppe ledet af Forsvarskommandoen. Forsvarsministeriets analyse af styrkelse af Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis blev igangsat i andet halvår i 2013. Kommissoriet for arbejdet blev godkendt den 6. december af regeringens koordinationsudvalg. Analysen er opdelt i ni temaanalyser, der dækker opgaveløsningen i Arktis, herunder opgaveløsningen i Grønland og på Færøerne. Relevante ministerier, styrelser og institutioner samt Selvstyret og Landsstyret er inddraget i arbejdet. Analysen skal fremkomme med anbefalinger til mulig styrkelse af opgaveløsningen i Arktis. Der er gennemført fire arbejdsgruppemøder under Forsvarskommandoen fra 31. oktober til 12. december 2013. Arbejdet skal være afsluttet ultimo 2014. *Resultatkravet er således opfyldt.*

Regeringsrokaden den 9. august betød skiftedag i Forsvarsministeriet. Nicolai Wammen overtog posten fra Nick Hækkerup.

POLFOTO

Analysen vedrørende etablering af en værnfælles føringsstøttekapacitet er gennemført, idet der er udarbejdet en rapport i maj 2013, som er godkendt af Forsvarets ledelse. Rapportens konklusion og anbefaling går på etablering af en værnfælles føringskapacitet til udførelse af kommunikationsopgaver samt understøttelse med hovedkvarterssøtte, herunder til en værnfælles taktisk planlægnings- og føringskapacitet. Forsvarschefen har orienteret forligskredsen herom på mødet den 8. oktober 2013. På baggrund af rapportens anbefalinger er der igangsat udarbejdelse af et egentligt implementeringsgrundlag, som er under behandling i Forsvarskommandoen. Implementering af initiativet kan iværksættes fra primo 2014. *Resultatkravet er således opfyldt.*

Rapport vedrørende arktisk beredskabsstyrke er fremsendt til Forsvarsministeriet i opdateret version i januar 2013. Det overordnede grundlag for styrkens anvendelse er beskrevet i 'Rapport vedrørende arktisk beredskabsstyrke'. Rapporten er godkendt af Forsvarets ledelse. Der er etableret en koordinationsgruppe vedrørende arktisk beredskabsstyrke. Koordinationsgruppen har udfærdiget et foreløbigt direktiv for opstilling, uddannelse og indsættelse af arktisk beredskabsstyrke, der skal operationalisere det konceptuelle grundlag. Det foreløbige direktiv blev udsendt 20. december 2013 sammen med etableringsskrivelsen for oprettelse af arktisk beredskabsstyrke. *Resultatkravet er således opfyldt.*

I årsprogram 2013 har Forsvaret samlet set indarbejdet en reduktion på 788 mio. kr., som kan henføres til implementering af Aftale på forsvarsområdet 2013-2017. Heraf vedrører 743 mio. kr. effektiviseringstiltag, som blandt andet dækker reduktioner som led i udfasning af arbejdsgiverbetalt idræt, etablering af indkøbskategoriprogrammer, ændring af lagerbeholdninger, nedbringelse af arbejdstidsbestemte ydelser og tilpasning af antallet af værnepligtige. De resterende 45 mio. kr. vedrører udviklingstiltag, der blandt andet kan henføres til effektiviseringer af kystudkigstjenesten og af de maritime overvågningscentre, oprettelse af Arktis Kommando og omprioritering af midler fra materielanskaffelser til grønne projekter.

I den samlede reduktion på 862 mio. kr. er der indeholdt 70 mio. kr., der vedrører tiltag på Forsvarets Efterretningstjenestes område, samt 25 mio. kr., der vedrører typevalg af kampfly. Disse poster ligger ikke inden for Forsvarskommandoens ressort og vil ikke indgå i ovenstående.

I den seneste version af årsprogram 2013 har Forsvaret indarbejdet en samlet reduktion på 790 mio. kr., hvilket svarer til 83 pct. af den samlede bevillingsreduktion på 957 mio. kr. eksklusive 95 mio. kr. til eksterne projekter. *Resultatkravet er dermed delvist opfyldt.*

5.2 INTERNATIONALE OPERATIONER I AFGHANISTAN OG VED AFRIKAS HORN

5.2.1 Afghanistan.

Styrkebidragenes opgave er, i rammen af International Security Assistance Force (ISAF) og Task Force Helmand, at medvirke til den samlede opgaveløsning i Helmand-provinsen.

Den overordnede ønskede effekt af den danske sikkerhedsindsats i Helmand er at bidrage til at sætte den afghanske regering i stand til selv at håndhæve sin autoritet samt at opretholde sikkerheden i Helmand-provinsen.

RESULTATKRAV TIL DE INTERNATIONALE OPERATIONER - AFGHANISTAN

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Gennem bidrag i form af instruktører og trænere til opbygning af afghanske politi-, militær- og specialstyrkeenheder samt et transportflybidrag og et mobilt luftoperationscenter at støtte bestræbelserne på, at sætte den afghanske regering i stand til at opretholde sikkerheden i Afghanistan.	Danske stabs- og kampbidrag til den britiske kampenhed (UK Battle Group) [A]	Opfyldt = kapacitet udsendt/operativ. Delvist opfyldt = kapaciteten delvis udsendt/operativ. Ikke opfyldt = kapaciteten ikke udsendt/ikke operativ	Opfyldt ²³
	Police Operational Mentoring and Liaison Teams (POMLT) [A]	Opfyldt = kapacitet udsendt/operativ. Delvist opfyldt = kapaciteten delvis udsendt/operativ. Ikke opfyldt = kapaciteten ikke udsendt/ikke operativ.	Opfyldt ²⁴
	Military Assistance bidrag til Provincial Response Company Helmand (PRCH) [A]	Opfyldt = kapacitet udsendt/operativ. Delvist opfyldt = kapaciteten delvis udsendt/operativ. Ikke opfyldt = kapaciteten ikke udsendt/ikke operativ.	Opfyldt ²⁵
	C 130J Herkules flybidrag med besætning og jordpersonel tilmeldt ITAS (Intra-Theatre Air Support) [A]	Opfyldt = kapacitet udsendt/operativ. Delvist opfyldt = kapaciteten delvis udsendt/operativ. Ikke opfyldt = kapaciteten ikke udsendt/ikke operativ.	Opfyldt ²⁵
	Forsvarets mobile luftoperationscenter bestående af en deling som Mobile Air Control Centre til Nordafghanistan [A]	Opfyldt = kapacitet udsendt/operativ. Delvist opfyldt = kapaciteten delvis udsendt/operativ. Ikke opfyldt = kapaciteten ikke udsendt/ikke operativ.	Opfyldt ²⁶

For de danske styrkebidrag har 2013 været karakteriseret af reduktioner og forberedelser til den endelige afslutning af den militære tilstedeværelse i Helmand. Dette er en naturlig følge af, at de afghanske sikkerhedsstyrker overtager og påtager sig et større ansvar for sikkerheden.

Indtil medio juli 2013 bestod det danske bidrag af et panserinfanterikompagni, en kampvognsdeling, nødvendige kampstøtte- og støtteenheder samt et stabsbidrag. Bidraget indgik i den britiske bataljonskampgruppe, som siden 2012 har haft ansvaret for det tidligere danske ansvarsområde (den nordlige del af Nahr-e-Saraj distriktet).

23 Et infanterikompagni er hjemtaget primo august 2013, jf. Forsvarskommandoens orientering om hjemtagelsestidspunkter for infanterikompagniet samt polititræningshold ved det danske kontingent i Afghanistan, der blev sendt til Forsvarsministeriet 14. marts 2013 på baggrund af Forsvarsministeriets direktiv for udvikling af den militære indsats i Afghanistan 2013-2014 af 12. februar 2013.

24 Fra februar 2013 blev polititræningsbidraget planmæssigt reduceret med en tredjedel, og yderligere en tredjedel i august. Den sidste tredjedel blev hjemtaget i oktober.

25 Military Assistance (TF-7) har været udsendt og operative i hele perioden. TF-7 fungerede under deres udsendelse som mentor for Provincial Response Company Helmand som efterfølgende opnåede graden Fully Capable pr. 9. december 2013. TF-7 ophørte deres operative virke fra 15. december 2013.

26 Flybidraget er planmæssigt hjemtaget fra Afghanistan ultimo marts 2013.

27 Bidraget er planmæssigt hjemtaget ultimo maj 2013.

Panserinfanterikompagniet og kampvognsdelingen løste i denne periode primært opgaver i Nahr-e-Saraj distriktet, idet der lejlighedsvis også blev løst opgaver i den øvrige del af Task Force Helmands ansvarsområde. Perioden var endvidere kendetegnet ved, at de danske enheder havde en mere tilbagetrukket rolle som beredskabsstyrke for Task Force Helmand, hvilket medførte et aftagende operationstempo.

Panserinfanterikompagniet og de tilknyttede kampstøtte- og støtteenheder blev hjemtaget i forbindelse med rotationen mellem hold 15 og 16 i august. I september ophørte mentoreringen af de afghanske politidistrikter, og efterfølgende blev det sidste polititræningshold også hjemtaget.

I forbindelse med britiske reduktioner og en reorganisering af hele det britiske bidrag i Helmand blev kampvognsdelingen fra og med medio juli underlagt en britisk bataljonskampgruppe, som skulle løse opgaver i hele Task Force Helmands ansvarsområde.

I den sidste del af 2013 var kampvognsdelingen derfor regelmæssigt indsat i hele Task Force Helmands ansvarsområde med det overordnede formål at sikre lukningen af lejre og at hindre oprørsstyrkerne i at angribe de internationale lejre og forsyningslinjer.

Provincial Response Company-Helmand (PRC-H) har i løbet af året udviklet sig fra at kunne gennemføre enkle operationer til nu at kunne gennemføre komplekse operationer, mens mentorernes rolle samtidig er blevet mere tilbagetrukket. Medio december 2013 havde PRC-H nået det niveau (Fully Capable – independent with advisors), hvor de danske mentorer kunne afslutte opgaveløsningen.

Sideløbende med de operative opgaver har hærens styrkebidrag forberedt den endelige afslutning af den militære tilstedeværelse i Helmand. Lukningen af den danske lejr i Camp Bastion er nu, udover at opretholde forudsætningerne for at kampvognsdelingen kan indsættes, den højst prioriterede opgave for hærens styrkebidrag.

Efter mere end et års samlet udsendelse til støtte for ISAF blev det danske C-130J transportfly hjemtaget 10. april 2013. Ved udgangen af maj blev det mobile luftoperationscenter, den såkaldte MACC, også hjemtaget. Enheden havde siden begyndelsen af marts 2012 bidraget i forbindelse med gennemførelse af luftrumsovervågning i den nordlige del af Afghanistan. Fra medio 2013 øgede Flyvevåbnet sit bidrag til støtte for driften af to strategiske lufthavne, herunder Kabul International Airport og Kandahar Airfield. Det samlede bidrag består af 25 mand. Ud over de faste bidrag til ISAF leverede Flyvevåbnet i 2013 transportstøtte bl.a. i forbindelse med udskiftning af personel.

De danske styrkebidrag har i hele perioden været udsendt og løst sine opgaver i henhold til det af Folketinget vedtagne beslutningsgrundlag.

På denne baggrund vurderer Forsvaret, at alle fem resultatkrav for Forsvarets indsats i Afghanistan er opfyldt.

Danmark vil bistå den afghanske regering med beskyttelse af den afghanske befolkning og på den måde konsolidere sikkerheden i nuværende befolkningstætte områder samt gradvist påbegynde overdragelsen af sikkerhedsansvaret for befolkningscentre til afghanske sikkerhedsstyrker, så ISAF styrker bliver mindre synlige.

EFFEKTKRAV TIL DE INTERNATIONALE OPERATIONER - AFGHANISTAN

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
	Mentoring og samarbejde med afghansk politi i Nahr-e Saraj med henblik på opbygning af deres kapaciteter. Den politifaglige rådgivning og uddannelse gennemføres af Rigspolitiets udsendte i samarbejde med det militære personel. [E]	Vurderes af Forsvarskommandoen ud fra: ANP tager selv lead på planlægning og udførelse af deres opgaver. ANP gennemførelse af planlægning bliver gradvis bedre. ANP udførelse af opgaver bliver gradvis bedre. ANP omdømme og tillid i befolkningen bliver gradvis bedre.	Delvist opfyldt ²⁸
Forsvaret skal støtte opretholdelse af sikkerhed i Afghanistan med danske kapaciteter og støtte opbygning af afghanske sikkerhedsstyrker.	Mentoring og samarbejdet med afghanske hærenheder med henblik på at opbygge deres kapaciteter, i det omfang de danske enheder har relationer til ANA (Afghanistan National Army). [E]	Vurderes af Forsvarskommandoen ud fra: ANA tager ansvar for planlægning og udførelse af deres opgaver. ANA gennemførelse af planlægning bliver gradvis bedre. ANA udførelse af opgaver bliver gradvis bedre. ANA omdømme og tillid i befolkningen bliver gradvis bedre. ANA har overtaget ansvaret for RMTC.	Resultatkravet udgået ²⁹
	Mentoring og samarbejdet med specialpolitiet i Helmand (Provincial Response Company) med henblik på opbygning af deres kapaciteter. [E]	Vurderes af Forsvarskommandoen ud fra: PRC tager ansvar for planlægning og udførelse af deres opgaver. PRC gennemførelse af planlægning bliver gradvis bedre. PRC udførelse af opgaver bliver gradvis bedre. PRC omdømme og tillid i befolkningen bliver gradvis bedre.	Opfyldt ³⁰

Normer fra infanterikompagniet, der blev hjemtaget i august 2013, blev under udsendelsen anvendt som instruktører og trænere til opbygning af afghanske politi-, militær- og specialstyrkeenheder. Der er fortsat udsendt et kampvognsbidrag med kampstøtte- og støtteenheder, som er indsat i rammen af Task Force Helmand.

Mentoringen af ANP havde fra starten af 2013 et andet fokus end det, der er beskrevet i resultatkravet til resultatopgørelsen. Den danske POMLT var i stedet fokuseret på den overordnede ledelse på distriktsniveau. Rigspolitiets udførte, i samarbejde med det militære personel, den overordnede distriktsledelse på et tilfredsstillende niveau. Den samlede indsats bedømmes som delvist opfyldt som følge af det ændrede fokus. *Resultatkravet er kun delvist opfyldt.*

28 Mentoreringen af ANP havde fra starten af 2013 et andet fokus end det, der er beskrevet i nærværende resultatkontrakt. Rigspolitiets udførte, i samarbejde med det militære personel, den overordnede distriktsledelse på et tilfredsstillende niveau. Den samlede indsats bedømmes som delvist opfyldt som følge af det ændrede fokus.

29 Som oplyst i Forsvarskommandoens Årsrapport 2012 måles der ikke længere på dette resultatkrav, idet aktiviteten er overdraget til en britisk bataljonskampgruppe. Der måles ikke på resultatkravet.

30 Military Assistance (TF-7) har gennem 2013 fungeret som mentor for Provincial Response Company (PRC) Helmand. Under deres udsendelse har de kunne følge en positiv udvikling af PRC som endelig førte til opnåelse af graden Fully Capable pr. 9. december 2013. Forholdet vedrørende PRC omdømme og tillid i befolkningen har de ikke kunnet vurdere, men PRC vurderes at have en større respekt end den øvrige del af politiet, hvorfor Forsvaret vurderer, at målet vedr. mentoring og samarbejde med specialpolitiet i Helmand (Provincial Response Company) med henblik på opbygning af deres kapaciteter er opfyldt. Resultatkravet er opfyldt.

30. april 2013 hentede frømand fra fregatten Iver Huitfeldt de frigivne danske gidsler Søren Lyngbjørn, Eddy Lopéz og fire fillipinske søfolk det sidste stykke fra stranden på Somalia ud i sikkerhed på den danske fregat.

5.2.2 Maritime sikkerhedsoperationer (Afrikas Horn).

Forsvaret har lanceret en strategi for den danske indsats mod pirateri, i hvilken der planlægges følgende kapaciteter indsat i 2013: Et skibsbidrag i op til seks måneder, et flybidrag i op til to måneder og op til ti stabsofficerer. Formålet er at styrke den maritime sikkerhed.

Det overordnede formål med Forsvarets deltagelse i internationale maritime operationer er at bidrage til fred og stabilitet i verden. Særligt det voksende problem med pirateri ved Afrikas Horn har de seneste år haft en stadig stigende fokus, og Danmark har bidraget til den samlede internationale indsats mod pirateri i rammen af såvel Combined Maritime Forces (Combined Task Force 151) og NATO (Operation Ocean Shield – Task Force 508).

RESULTAT- OG EFFEKTKRAV TIL DE INTERNATIONALE OPERATIONER – AFRIKAS HORN

Mål	Resultatkraft	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Bidrage til maritim sikkerhed - med danske kapaciteter i første halvår 2013, i alt 3½ måned.	Et skibsbidrag udsendt i første halvår 2013 (Task Force 508, Operation Ocean Shield). [A]	Opfyldt N ≥ 85 % operative dage. Ikke opfyldt N < 85 % operative dage.	Opfyldt ³¹
	En LYNX helikopter som udsendes sammen med skibsbidraget i første halvår 2013. [A]	Opfyldt N ≥ 85 % operative dage. Ikke opfyldt N < 85 % operative dage.	Ikke opfyldt ³²
Bidrage til maritim sikkerhed - med danske kapaciteter i andet halvår 2013, i alt 2½ måned.	Et skibsbidrag udsendt i andet halvår 2013 (Task Force 508, Operation Ocean Shield). [A]	Opfyldt N ≥ 85 % operative dage. Ikke opfyldt N < 85 % operative dage.	Opfyldt ³³
	En LYNX helikopter som udsendes sammen med skibsbidraget i andet halvår 2013. [A]	Opfyldt N ≥ 85 % operative dage. Ikke opfyldt N < 85 % operative dage.	Ikke opfyldt ³⁴
	Et Challenger fly inklusiv støtteelement, hvor der gennemføres aftalte missioner. [A]	Opfyldt N > 95 % Delvist opfyldt 90 % < N ≤ 95 % Ikke opfyldt N < 90 %	Ikke opfyldt ³⁵
Styrkelse af maritim sikkerhed	Skibsbidragets understøttelse af piraters retsforfølgelse. [E]	Opfyldelsesgrad: Vurderes af Forsvarskommandoen ud fra: Antal tilbageholdte formodede pirater, hvor der vurderes at være grundlag for retsforfølgelse. Antal formodede pirater der er udleveret til retsforfølgelse.	Opfyldt ³⁶
	Skibsbidragets bidrag til direkte styrkelse af den maritime sikkerhed. [E]	Opfyldelsesgrad: Vurderes af Forsvarskommandoen ud fra: Antal gennemførte disruptions (hændelser) total i operationsområdet. Antal gennemførte disruptions for skibsbidraget.	Opfyldt ³⁷

Skibsbidraget evakuerede 30. april seks frigivne besætningsmedlemmer fra det danske skib Leopard, som havde været tilbageholdt af somaliske pirater siden 2011. Forsvarets maritime enheder er i perioder tilknyttet Operation Active Endeavour i forbindelse med transit til og fra operationsområdet.

Skibsbidraget har i perioden foretaget 78 opklarende besøgsanløb (MSA-boardinger) af fartøjer i operationsområdet. Herudover har skibsbidraget tilbageholdt og udleveret ni formodede pirater til retsforfølgelse på Seychellerne samt afværget ét angrebs- og kapringsforsøg.

Forsvaret vurderer på denne baggrund, at begge effektmål vedrørende styrkelse af maritim sikkerhed er opfyldt.

31 Skibsbidraget har været operativt indsat i anti-piraterioperationer i hele indsættelsesperioden (100 %) fra 1. januar 2013 til 11. maj 2013. I forbindelse med afhentning af seks frigivne besætningsmedlemmer fra det danske skib Leopard overgik skibsbidraget til national opgaveløsning i perioden 17. april til 2. maj 2013. Skibsbidragets operative rådighedsgrad i Operation Ocean Shield endte således på 89 %, hvorved resultatkraften er opfyldt.

32 I forlængelse af et motorhavari i december 2012 blev alle LYNX motorer inspiceret. Motorinspektionerne medførte, at LYNX om bord på skibsbidraget ikke var operativ de første 13 dage af januar 2013. Herudover har LYNX været plaget af mindre havarier, der har begrænset den operative rådighedsgrad til 74 %, men vurderes generelt at have løst de pålagte opgaver – om end periodevis med visse begrænsninger. Resultatkraften er ikke opfyldt.

33 Skibsbidraget har været operativt i hele indsættelsesperioden (100 %) fra 25. september 2013 til 6. december 2013.

34 LYNX har i perioden 25. september til 6. december 2013 været udfordret på den logistiske side hvor flere og længerevarende reparationer har betydet, at den operative rådighedsgrad for LYNX har været begrænset til 49 %. Resultatkraften er ikke opfyldt.

35 CL-604, Challenger har ikke været operativ i perioden 8. til 24. oktober og 5. til 12. november pga. tekniske problemer. Bidraget har i indsættelsesperioden fra 23. september 2013 til 22. november 2013 gennemført 29 ud af 38 aftalte missioner svarende til en opfyldelsesgrad på 76 %. Resultatkraften er ikke opfyldt.

36 Skibsbidraget har tilbageholdt 9 formodede pirater i 2. halvår 2013 og udleverede disse til Seychellerne. De afventer alle domsafsigelse.

37 Støtteskibet Esbern Snare har afværget ét angrebs- og kapringsforsøg der er udført med en større båd (whaler) samt en hurtiggående speedbåd (skiff). Den samlede NATO styrke har i alt afværget 25 deciderede angrebs- og kapringsforsøg.

En Lynx helikopter lander på inspektionsskibet Vædderen under øvelsen Sarex 2013. Udover personer fragtede helikopteren også gods i sling til Ella Ø i Nordøstgrønland.

Lynx helikopterbidraget har i forbindelse med deltagelse i Operation Ocean Shield i første og andet halvår været udfordret på den logistiske side, hvor flere og længerevarende reparationer har betydet, at Lynx helikopteren ikke har kunnet levere de forventede ≥ 85 % operative dage. *Resultatkravene er ikke opfyldt.*

Det skal herunder nævnes, at med den nuværende ordning og logistik set, kan det være tidskrævende at fremskaffe reservedele samt teknikere for at udbedre større og komplicerede fejl på helikopteren. Udskiftning af visse komponenter (motorer, gearkasser og lignende) kan forsinkes af, at de skal ske, når skibet er i havn. De tekniske forskrifter for reparationer kan fordre dette, hvilket naturligt forlænger den logistiske ventetid og dermed nedsætter rådighedstiden for helikopteren.

Det skal tilføjes, at Lynx helikopterne over en længere periode generelt har haft problemer med hovedgearkassen. På denne baggrund vurderer Forsvaret den samlede opgaveløsning som værende ikke tilfredsstillende. Forsvaret har bestilt nye skibsbaserede helikoptere i december 2012.

Forsvaret har i perioden september til november 2013 udsendt et CL604, Challenger fly til Seychellerne til støtte for Operation Ocean Shield. Flyet var, på grund af motorproblemer, ikke til rådighed for opgaveløsning i perioden 8. til 24. oktober og 5. til 12. november 2013. *Resultatkravet er dermed ikke opfyldt.*

5.3 NATIONALE OPERATIONER

5.3.1 Suverænitetshævdelse

Forsvaret skal kunne konstatere og afvise krænkelse af rigsfællesskabets suverænitet og varetage myndighedsopgaver. Forsvaret medvirker til at sikre rigets fortsatte eksistens, integritet og suverænitetshævdelse, herunder overvågningen af farvandene og luftrummet omkring Danmark, Grønland og Færøerne.

Opgaver i forbindelse med overvågning af søterritoriet og tilstødende farvande er pålagt Søværnets Operative Kommando og Arktisk Kommando afhængig af geografisk område. Opgaverne skal udføres ved en koordineret indsats med tildelte operative kapaciteter, eventuelt støttet af andre militære myndigheder - såvel nationale som allierede - og relevante civile myndigheder.

Arktisk Kommando skal med tildelte ressourcer gennemføre overvågning af nordatlantisk sø- og luftterritorium og fiskerizone. Arktisk Kommando skal tillige i samarbejde med politiet gennemføre overvågning af dele af grønlandsk landterritorium.

RESULTATKRAV TIL DE NATIONALE OPERATIONER - SUVERÆNITETSHÆVDELSE

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Overvågning og håndhævelse af dansk suverænitet på dansk sø- og luftterritorium.	Identificerer alle skibe over 300 BRT, der passerer dansk farvand inden for Skagen. [K]	Opfyldt N = 90 % Delvist opfyldt 75 % ≤ N < 90 % Ikke opfyldt N < 75 %	Opfyldt ³⁸
	Søværnets kontrol- og informations-system RDN CCIS beredskabet monitorer det maritime situationsbillede året rundt (365 døgn). [A]	Opfyldt N ≥ 99 % Delvist opfyldt 98 % < N < 99 % Ikke opfyldt N < 98 %	Opfyldt ³⁹
	Gennemfører 1095 sejldøgn med Maritime Indsats Enheder (MIE). [A]	Opfyldt N ≥ 95 % Delvist opfyldt 90 % < N < 95 % Ikke opfyldt N < 90 %	Opfyldt ⁴⁰
	Alle konstaterede krænkelse af dansk søterritorium afvises og/eller påtales. [E]	Opfyldt N = 100 % Delvist opfyldt 95 % ≤ N < 100 %. Ikke opfyldt N < 95 %	Opfyldt ⁴¹
	Alle konstaterede krænkelse af dansk luftterritorium afvises og/eller påtales. [E]	Opfyldt N = 100 % Ikke opfyldt N < 100 %	Opfyldt ⁴²
	To F-16 fly på afvisningsberedskab året rundt (365 døgn). [A]	Opfyldt N ≥ 98 % Delvist opfyldt 95 % ≤ N < 98 % Ikke opfyldt N < 95 %	Opfyldt ⁴³
	Aktivering af F-16 afvisningsberedskabet inden for beredskabskravet. [K]	Opfyldt N ≥ 95 % Delvist opfyldt 90 % ≤ N < 95 % Ikke opfyldt N < 90 %.	Opfyldt ⁴⁴

38 Søværnet har identificeret alle 45.742 skibe over 300 BRT, der i 2013 passerede dansk farvand inden for Skagen svarende til en opfyldelsesgrad på 100 %. Resultatkravet er opfyldt.

39 Søværnets kontrol- og informationssystem har været operativt hele 2013 svarende til en opfyldelsesgrad på 100 %. Resultatkravet er opfyldt.

40 Søværnet har gennemført kontinuerlig indsættelse (i alt 1.095 dage) med tre maritime indsatsenheder svarende til en opfyldelsesgrad på 100 %. Resultatkravet er opfyldt.

41 Et tysk skib udtog i februar vandprøver på dansk søterritorium uden forudgående tilladelse. Skibet blev oplyst om krænkelsen, hvorefter det forlod dansk søterritorium. Resultatkravet vurderes på den baggrund opfyldt.

42 Et russisk efterretningsfly krænkede i juni kortvarigt dansk luftterritorium. Afvisningsberedskabet havde kort forinden interceptet flyet, men under returnering observeredes det russiske fly i dansk luftterritorium. Flyet blev adviseret om krænkelsen. Resultatkravet vurderes på den baggrund opfyldt.

43 Flyvevåbnets to F-16 fly på afvisningsberedskab har været operative hele året svarende til en opfyldelsesgrad på 100 %. Resultatkravet er opfyldt.

44 Flyvevåbnets F-16 afvisningsberedskab har været aktiveret 50 gange, alle inden for beredskabskravet, svarende til en opfyldelsesgrad på 100 %. Resultatkravet er opfyldt.

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Overvågning og håndhævelse af dansk suverænitet på dansk sø- og luftterritorium i Arktisk.	Tildelt inspektionsskibe af THETIS-klassen i 730 døgn. [A]	Opfyldt N = 100 % Delvist opfyldt 95 % ≤ N < 100 % Ikke opfyldt N < 95 %	Opfyldt ⁴⁵
	Tildelt en LYNX helikopterkapacitet i 365 døgn. [A]	Opfyldt N = 100 % Delvist opfyldt 95 % ≤ N < 100 % Ikke opfyldt N < 95 %	Opfyldt ⁴⁶
	Tildelt inspektionskutter/ -inspektionsfartøj i 882 døgn. [A]	Opfyldt N = 100 % Delvist opfyldt 95 % ≤ N < 100 % Ikke opfyldt N < 95 %	Delvist opfyldt ⁴⁷
	Gennemfører overvågning med Challengerfly i 484 timer. Fordelt med 380 flyvetimer ved Grønland og 104 flyvetimer ved Færøerne. [A]	Opfyldt N = 100 % Delvist opfyldt 97 % ≤ N < 100 % Ikke opfyldt N < 97 %	Opfyldt ⁴⁸

En opfyldelsesgrad på 99 % vedrørende tildelt inspektionskutter/ -fartøj skyldes forlængelse af værftsophold for en inspektionskutter samt grundberøring og efterfølgende værftsophold for et inspektionsfartøj i første halvår 2013. Noget af efterslæbet blev forsøgt indhentet i andet halvår 2013, men opfyldelseskravet kunne kun delvist opfyldes. Forsvaret vurderer som konsekvens heraf, at overvågning og håndhævelse af dansk suverænitet i Arktis har været mindre tilfredsstillende i første halvår 2013, men tilfredsstillende for hele 2013. *Resultatkravet er delvist opfyldt.*

45 Der har i Arktis kontinuerligt været indsat to inspektionsskibe af Thetis-klassen (i alt 730 døgn) svarende til en opfyldelsesgrad på 100 %. Resultatkravet er opfyldt.

46 Der har i hele perioden været tildelt LYNX helikopter i grønlandsk område samt i perioder fra den 1. juni 2013 til den 30. september 2013 i færøsk område svarende til en opfyldelsesgrad på 121 %. Resultatkravet er opfyldt.

47 En opfyldelsesgrad på 99 % vedr. tildelt inspektionskutter/-fartøj skyldes forlængelse af værftsophold for en inspektionskutter samt grundberøring og efterfølgende værftsophold for et inspektionsfartøj i første halvår 2013. Resultatkravet er dermed delvist opfyldt.

48 Uagtet at det i første halvår har været nødvendigt at omprioritere planlagt inspektionsflyvning i Arktis blev det samlede antal årlige flyvetimer til overvågning gennemført med i alt 491 timer, svarende til en opfyldelsesgrad på 101 %. Dog var flyvningerne fordelt således, at der i visse perioder ingen dækning var – specielt i sommerperioden med hektisk skibsaktivitet - og i andre perioder meget hyppig dækning. Flyvetimer blev fordelt med hhv. 371 timer ved Grønland og 120 timer ved Færøerne. Forsvarskommandoen vurderer på den baggrund, at opgaven samlet set blev løst tilfredsstillende. Resultatkravet er opfyldt.

5.3.2 Eftersøgnings- og redningstjeneste.

Eftersøgnings- og redningstjenesten i Danmark gennemføres ved, at Søværnets Operative Kommando leder og koordinerer Joint Rescue Coordination Centre (JRCC) og indsætter enheder til løsning af opgaver med relation til sø- og flyveredningstjenesten i Danmark. Eftersøgnings- og redningstjenesten gennemføres inden for den samlede årlige produktion af flyvetimer og sejldøgn.

Flyvertaktisk Kommando deltager i løsningen af sø- og flyveredningstjenesten i Danmark. Eftersøgnings- og redningstjenesten (SAR-beredskab) opretholdes med tre helikoptere på døgnberedskab. Oprettelse af SAR-beredskab på Bornholm er planlagt til ca. 30 dage pr. år og sker under særlige vejrforhold.

I Grønland varetages den daglige eftersøgnings- og redningstjeneste af tre adskilte eftersøgnings- og redningscentraler:

- Luftredningscentralen (ARCC) i Kangerlussuaq, der drives af Naviair.
- Lokalredningscentralen, der drives af politimesteren i Nuuk.
- Søredningscentralen (MRCC), der drives af Arktisk Kommando i Nuuk.

Ansvar for redningscentralerne var indtil udgangen af 2013 placeret hos henholdsvis Transportministeriet (Luftredningscentralen), Justitsministeriet (Lokalredningscentralen) og Forsvarsministeriet (Søredningscentralen).

Fra 1. januar 2014 overføres ansvaret for kontrol og tilsyn med luftredningscentralen i Grønland fra Transportministeriet til Forsvarsministeriet.

Ved Færøerne assisterer forbindelseselementet den færøske redningstjeneste, MRCC Torshavn.

Støtteskibet Esbern Snare har siden 10. december 2013 været indsat som flagskib i den internationale Operation RECSYR, der har til opgave at sikre den maritime transport af kemiske stoffer fra Syrien til forskellige destinationer med henblik på destruktion.

RESULTATKRAV TIL EFTERSØGNINGS- OG REDNINGSTJENESTE

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Eftersøgnings- og redningstjeneste, dansk område	Redningscentral Danmark JRCC skal i forhold til alle nødopkald iværksætte aktioner inden for 6 minutter. [K]	Opfyldt N ≥ 98 % Delvist opfyldt 92 % < N < 98 % Ikke opfyldt N < 92 %	Delvist opfyldt ⁴⁹
	Den gennemsnitlige reaktionstid skal for Redningscentral Danmark JRCC maksimalt være 5 minutter. [K]	Opfyldt N ≤ 5 min. Delvist opfyldt 5 min < N < 6 min. Ikke opfyldt N > 6 min.	Opfyldt ⁵⁰
	Redningscentral Danmarks skal i kraft af sine aktioner redde mindst 94 % af nødstedte, der er i fare for at omkomme. [E]	Opfyldt N ≥ 94 % Ikke opfyldt N < 94 %	Opfyldt ⁵¹
	Den gennemsnitlige reaktionstid for maritime enheder skal højst være 45 minutter. [K]	Opfyldt N ≤ 45 min Delvist opfyldt 45 min. < N < 60 min. Ikke opfyldt N > 60 min.	Opfyldt ⁵²
	Den gennemsnitlige reaktionstid for Kystredningstjenestens JRCC fartøjer skal højst være 15 minutter. [K]	Opfyldt N ≤ 15 min. Delvist opfyldt 15 min < N < 20 min. Ikke opfyldt N > 20 min.	Opfyldt ⁵³
	Antal realiserede beredskabstimer i forhold til antal planlagte timer for tre redningshelikoptere på døgnberedskab året rundt. [A]	Opfyldt N ≥ 98 % Delvist opfyldt 96 % < N < 98 % Ikke opfyldt N < 96 %	Opfyldt ⁵⁴
	Den gennemsnitlige reaktionstid for redningshelikopterne skal i tidsrummet 0700-2200 være under 13 minutter. [K]	Opfyldt N ≥ 98 % Delvist opfyldt 92 % < N < 98 % Ikke opfyldt N < 92 %	Opfyldt ⁵⁵
	Den gennemsnitlige reaktionstid for redningshelikopterne skal i tidsrummet 2200-0700 være under 25 minutter. [K]	Opfyldt N ≥ 98 % Delvist opfyldt 92 % < N < 98 % Ikke opfyldt N < 92 %	Opfyldt ⁵⁶
Eftersøgnings- og redningstjeneste, arktisk område	Arktisk Kommando skal inden for 6 minutter reagere på alle anmodninger om assistance. [K] Enheder underlagt Arktisk Kommando er på følgende varsel: Sejlende enheder: Til ankers: 1 time. Grønlandsk og islandsk havn: 1 time. Færøsk havn: 2 timer. Anden udenlandsk havn: 16 timer. Maritim helikopter: 1 time. Luftgruppe Vest: 12 timer.	Opfyldt N ≥ 98 % Delvist opfyldt 92 % < N < 98 % Ikke opfyldt N < 92 %	Opfyldt ⁵⁷

49 Der har i 2013 været 266 reelle nødopkald til Redningscentral Danmark, hvoraf der har været iværksat aktioner i 252 tilfælde inden for reaktionstiden på 6 minutter svarende til en opfyldelsesgrad på 95 %. Årsagen til at reaktionstiden ikke altid har kunnet overholdes skyldes, at det har været nødvendigt at fremskaffe yderligere information inden en redningsaktion iværksættes. Resultatkravet er dermed delvist opfyldt.

50 Den gennemsnitlige reaktionstid for Redningscentral Danmark var 2 minutter og 15 sekunder. Målet er opfyldt.

51 Der er reddet 451 ud af 476 personer i fare for at omkomme svarende til en opfyldelsesgrad på 95 %. Resultatkravet er opfyldt.

52 Den gennemsnitlige reaktionstid for maritime indsatsenheder var 10 minutter og 16 sekunder. Målet er opfyldt.

53 Den gennemsnitlige reaktionstid for Kystredningstjenestens fartøjer var 9 minutter og 46 sekunder. Målet er opfyldt.

54 Der er blevet realiseret 26.169 beredskabstimer ud af 26.276 planlagte beredskabstimer for de tre redningshelikoptere svarende til en opfyldelsesgrad på næsten 100 %. Målet er opfyldt.

55 Redningshelikopterne har i tidsrummet 0700-2200 overholdt beredskabskravet i 195 ud af 199 tilfælde svarende til en opfyldelsesgrad på 98 %. Målet er opfyldt.

56 Redningshelikopterne har i tidsrummet 2200-0700 overholdt beredskabskravet i 47 ud af 47 tilfælde svarende til en opfyldelsesgrad på 100 %. Målet er opfyldt.

57 Enheder har efter aftale med Arktis Kommando periodevis været på andet varsel end her angivet ifm. bl.a. tekniske problemer, driftstimest bestemte eftersyn på motorer, maskineri mm. Ingen SAR har været iværksat ifm. med ændret varsel, hvorfor det ikke har haft indflydelse på indsættelse. Arktisk Kommando har i 23 ud af 23 tilfælde reageret på anmodninger om assistance inden for beredskabskravet svarende til en opfyldelsesgrad på 100 %. Målet er opfyldt.

Det er Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd, der udarbejder mål- og resultatkrav for de permanente eftersøgnings- og redningsressourcer. De stillede krav skal bl.a. sikre, at det er muligt at evaluere den samlede indsats, herunder at belyse og afdække eventuelle tendenser og udsving i den operative indsats.

En opfyldelsesgrad på 95 % vedrørende Redningscentral Danmark JRCC reaktionstid på nødopkald på under 6 minutter skyldes, at der i nogle få tilfælde ikke har været tilstrækkelig med informationer i nødopkaldet til at indlede en aktion. Ligeledes har der i få tilfælde været tale om opkald, hvor der indledningsvis var tale om observationer, der ikke indikerede, at der skulle iværksættes en egentlig eftersøgnings- og redningsoperation. Forsvaret vurderer dog, at de beskrevne hændelsesforløb demonstrerer den fornødne parathed og handlekraft hos JRCC personel, og at der dermed er sket en samlet set tilfredsstillende opgaveløsning. *Resultatkravet er delvist opfyldt.*

5.3.3 Kapaciteter på beredskab tilmeldt internationale organisationer.

Forsvaret udgør et væsentligt virkemiddel i en aktiv dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik med henblik på at fremme en fredelig udvikling i verden med respekt for demokrati, frihed og menneskerettigheder.

Forsvaret skal udsende de af Folketinget besluttede enheder og enkeltpersoner i internationale operationer og bidrage til løsning af konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og andre lignende opgaver, herunder international katastrofehjælp i forskellige multilaterale sammenhænge som FN, OSCE⁵⁸ og NATO.

RESULTATKRAV TIL KAPACITETER PÅ BEREDSKAB TILMELDT INTERNATIONALE ORGANISATIONER

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Opretholdelse af kapaciteter på NATO-beredskab	Tilmeldte kapaciteter er klar til indsættelse inden for den anførte 'readiness category' for HRF ⁵⁹ og FLR ⁶⁰ [K]	Opfyldt N = 100 % Ikke opfyldt N < 100 %	Opfyldt
Opretholdelse af kapaciteter på FN-beredskab	Tilmeldte kapaciteter er klar til indsættelse inden for den anførte 'readiness category' for UNSAS ⁶¹ [K]	Opfyldt N = 100 % Ikke opfyldt N < 100 %	Opfyldt
	Udpegede kapaciteter er synliggjort i MCDA ⁶² register. [A]	Opfyldt N = 1 Ikke opfyldt N ≠ 1	Opfyldt

Forsvaret vurderer på baggrund af de tilmeldte kapaciteters personel-, materiel- og uddannelsesniveau, at enhedernes operative evne muliggør indsættelse inden for de anførte beredskabskategorier. Vurderingerne baserer sig på at kapaciteternes personel-, materiel- og uddannelsesniveau.

Der vurderes om det fornødne personel i fysisk tilfredsstillende tilstand tilstede jf. organisations-skema og kan evt. manglende personel tilvejebringes inden for det anførte beredskabskrav. Der vurderes om det fornødne materiel i tilfredsstillende tilstand tilstede jf. organisationsskema og kan evt. manglende materiel tilvejebringes inden for det anførte beredskabskrav. Der vurderes om den fornødne uddannelse er gennemført med et tilfredsstillende resultat jf. NATO Forces Standards, NATO Capability Codes og nationale reglementer samt om evt. manglende uddannelse tilvejebringes inden for det anførte beredskabskrav.

58 OSCE: Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa. Organisationen står for konfliktforebyggelse, krisestyring og genopbygning.

59 HRF: High Readiness Forces. Beredskabskategori 1-8 (inden for 2 til 90 dage).

60 FLR: Forces of Lower Readiness. Beredskabskategori 9 (inden for 180 dage).

61 UNSAS: United Nations Stand-by Arrangements System.

62 MCDA: Military and Civil Defence Assets. MCDA-registret er nedlagt og erstattet af et online UNSAS-beredskabsregister.

De operative kommandoer har rapporteret, at dette er tilfældet for alle de anførte kapaciteter, hvorfor årets tre resultater er opfyldte.

5.4 STYRKEPRODUKTION

Forsvaret skal råde over styrker af hæren, søværnet og flyvevåbnet, hvis størrelse, kampkraft, udholdenhed, mobilitet og fleksibilitet gør det muligt at løse de overordnede opgaver.

Styrkeproduktion af enheder til udsendelse til internationale operationer i 2014. Styrkeproduktion omfatter opstilling og opretholdelse af relevante operative enheder i overensstemmelse med de politisk fastsatte rammer, herunder også uddannelses- og øvelsesvirksomhed.

Dansk forsvar skal producere militære kapaciteter til indsættelse i politisk godkendte internationale operationer.

RESULTATKRAV TIL STYRKEPRODUKTION

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Opstilling og uddannelse af kapaciteter til Afghanistan i 2014	Kapaciteter opstilles og uddannes i henhold til politisk godkendt opstillingsgrundlag. [A]	Opfyldt Ikke opfyldt	Opfyldt
Opstilling og uddannelse af kapaciteter til Afrikas Horn i 2014	Kapaciteter opstilles og uddannes i henhold til politisk godkendt opstillingsgrundlag. [A]	Opfyldt Ikke opfyldt	Opfyldt
Opstilling og uddannelse af kapaciteter til Kosovo i 2014	Kapaciteter opstilles og uddannes i henhold til politisk godkendt opstillingsgrundlag. [A]	Opfyldt Ikke opfyldt	Opfyldt

Styrkeproduktion af enheder til udsendelse i 2014 er i 2013 gennemført i henhold til Forsvarets opstillings- og uddannelsesdirektiver som følge af de af Folketinget vedtagne beslutningsgrundlag for udsendelse af danske styrkebidrag til henholdsvis Afghanistan, Afrikas Horn og Kosovo.

Der vurderes om det fornødne personel i fysisk tilfredsstillende tilstand tilstede jf. organisations-skema og kan evt. manglende personel tilvejebringes inden den planlagte udsendelse. Der vurderes om det fornødne materiel er i tilfredsstillende tilstand og tilstede jf. organisationsskema og kan evt. manglende materiel tilvejebringes inden den planlagte udsendelse i 2014, alternativt om materiellet vil være til rådighed i missionsområdet. Der vurderes om den fornødne uddannelse er gennemført med et tilfredsstillende resultat jf. NATO Forces Standards, NATO Capability Codes og nationale direktiver, bestemmelser og reglementer samt om evt. manglende uddannelse gennemføres inden påbegyndelse af opgaveløsningen i missionsområdet i 2014.

De operative kommandoer har rapporteret, at dette er tilfældet for alle de anførte kapaciteter, hvorfor årets tre resultater er opfyldte.

5.5 MATERIELANSKAFFELSER

Forsvarets Materielplan indeholder materielanskaffelser på både materielanlægsplanen og materieldriftsplanen.

Materielanskaffelsesprojekterne indeholder udvalgte større igangværende projekter og udvalgte større projekter, der er planlagt iværksat i 2013. Enkelte af de udvalgte projekter har en tidshorisont, der løber ud over indeværende forsvarsaftale.

RESULTAT TIL MATERIELANSKAFFELSER

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Forsvarskommandoens materielplan for 2013 iværksættes som planlagt for de udvalgte materielanskaffelsesprojekter. Der er for 2013 identificeret 9 projekter.	Der måles på antallet af iværksatte projekter på Forsvarskommandoens materielanskaffelsesplan for 2013. ⁶³	Opfyldt N = 9 Delvist opfyldt 8 < N < 9 Ikke opfyldt N < 8	Opfyldt
Forsvarskommandoens indstilling til departementet om materielanskaffelser til politisk behandling og beslutning skal være af høj kvalitet og standardiseret.	Kvaliteten af Forsvarskommandoens indstillinger til departementet vurderes og dokumenteres af departementet ud fra de 14 kriterier, der er opstillet i rapporten 'Effektiviseringer og bedre økonomistyring' fra Udvalget for analyser af Forsvaret fra juni 2012, kapitel 9 'Materielanskaffelser', figur 9.1. 'Evalueringsgrundlag for gennemførelse af anskaffelser'. Departementet vurderer om de 14 kriterier er fyldestgørende beskrevet.	Opfyldt N = 100 % Delvist opfyldt 90 % < N < 100 % Ikke opfyldt N < 90 %	Opfyldt

I forhold til materielplanen for 2013 vurderer Forsvarskommandoen opfyldelsen af resultatkravet i forhold til de anskaffelsesprojekter som forsvarschefen 6. december 2012 har orienteret for forligskredsen om, herunder tidspunkt for iværksættelse af nye projekter og fremdrift i forbindelse med igangværende projekter.

Efter forsvarschefens orientering, har Forsvaret i løbet af 2013, og i fortsættelse af dialogen med Forsvarsministeriet om mulighederne for at øge nøjagtigheden af Forsvarets bevillingsanmodninger, ændret tidspunktet for indhentning af aktstykke bevillinger. Denne ændring er efterfølgende reflekteret i en konkret anbefaling i Rigsrevisionens 'Beretning til Statsrevisorerne om Forsvarets procedurer for anskaffelse af større materiel'.

Tidligere indhentede Forsvaret bevilling i form af et tiltrådt aktstykke i forlængelse af Forsvarskommandoens bemyndigelse af igangsætning materielanskaffelsesprojekterne, og umiddelbart inden Forsvarets Materieltjeneste gik i udbud med anskaffelsen.

Den ændrede praksis medfører, at der nu indhentes bevilling efter at der er gennemført udbud. Formålet er at minimere usikkerheden i Forsvarets aktstykkeindstillinger til Folketingets Finansudvalg, idet der selvsagt foreligger mere præcise oplysninger om anskaffelsen, når der er gennemført udbud.

I forhold til resultatkravene i Årsrapport 2013 og de materielanskaffelser forsvarschefen har orienteret om, er overgangen til aktstykkebevilling efter udbuddet er gennemført en væsentlig

⁶³ Slæbebådsprojektet var iværksat, men efterfølgende stoppet pga. manglende lønsomhed.

ændring for bevillingstidspunktet. Bevillingstidspunktet falder nu umiddelbart, inden der indgås kontrakt med den valgte leverandør.

På denne baggrund har Forsvarskommandoen valgt i nærværende årsrapport at vurdere resultatkravet vedrørende iværksættelse af de tre nye projekter i overensstemmelse med definitionen for Forsvarskommandoens iværksættelse. Givet denne ændring, er fremdriften af de seks igangværende projekter - hvoraf et er besluttet stoppet - vurderet ud fra Forsvarskommandoens bemyndigelse til Forsvarets Materieltjeneste om at måtte gå i udbud, eller Forsvarskommandoens godkendelse om at måtte indgå kontrakt eller væsentlige beslutninger i forbindelse med milepæle i projektet. *Resultatkravet vurderes som opfyldt.*

Forsvarsministeriets departement vurderer at Forsvarskommandoens indstillinger til departementet om materielanskaffelser til politisk behandling og beslutning skal være af høj kvalitet og standardiseret. Der er indtil 14 kriterier der skal være fyldestgørende beskrevet. *Resultatkravet vurderes af departementet som opfyldt.*

Status for de ni udvalgte materielanskaffelsesprojekter er:

Det tredje inspektionsfartøj i Knud Rasmussen-klassen

Nyt projekt i 2013. Der foreligger en godkendt aktstykkebevilling, og Forsvarskommandoen har overfor Forsvarets Materieltjeneste godkendt anskaffelsen 16. december 2013.

Materiel til opbygning af køretøjsnetværk ifm. etableringen af Hærens Taktiske Kommunikationsnetværk

Nyt projekt i 2013. Anskaffelsen omhandler opbygningen af ca. 405 platforme/køretøjer med køretøjsnetværk. Forsvarskommandoen har 5. november 2013 godkendt iværksættelsen, hvilket indbefatter kontraktindgåelse. Projektet har ikke været i udbud, idet anskaffelserne sker på allerede eksisterende rammeaftaler.

Hærens Taktiske Kommunikationsnetværk – ‘High Capacity Data Radio’ (HCDR)

Nyt projekt i 2013. Anskaffelsen omhandler digitale dataradioer, der kan etablere et mobilt ad hoc netværk. Anskaffelsen er sammenhængende med materiel til opbygning af køretøjsnetværk. Forsvarskommandoen har 5. november 2013 godkendt iværksættelse af fase 1, hvilket indbefatter kontraktindgåelse. Projektet har ikke været i udbud, idet anskaffelserne sker på allerede eksisterende rammeaftaler.

Satellitkommunikationsmateriel, herunder mobile satellitterminaler (‘Satcom on the move’), der er relateret til etableringen af Hærens Taktiske Kommunikationsnetværk

Igangværende projekt. Anskaffelsen omhandler forskellige typer af satellitterminaler. Anskaffelsen er sammenhængende med materiel til opbygning af køretøjsnetværk. Forsvarets Materieltjeneste har 17. december 2013 gennemført beslutningsbriefing 1, der er forudsætningen for at gennemføre udbudsfasen i 2014.

Hærens Taktiske Kommunikationsnetværk – ‘Signal Onboard Two Wire Audio system’ (SOTAS)

Igangværende projekt. Anskaffelsen omhandler netværksroutere. Anskaffelsen er sammenhængende med materiel til opbygning af køretøjsnetværk. Forsvarskommandoen har 5. november 2013 godkendt iværksættelse, hvilket indbefatter kontraktindgåelse. Projektet har ikke været i udbud, idet anskaffelserne sker på allerede eksisterende rammeaftaler.

Terminal Area Radar (TMA radar)

Igangværende projekt. Der er tale om erstatningsanskaffelse af terminalradarer til flyvestationerne. Forsvarets Materieltjeneste har iværksat en markedsundersøgelse og efterfølgende gennemført beslutningsbriefing 1 i december 2013. Forsvarskommandoen afventer, at Forsvarets Materi-

eltjeneste fremsender endelig indstilling om udbud i 1. kvartal 2014 samt at kunne fremsende en aktstykkeindstilling ultimo 2014.

Landbaseret Elektrooptik.

Igangværende projekt. Forsvarskommandoen har 8. april 2013 godkendt iværksættelse. Udfordringer i forbindelse med den tekniske løsning har nødvendiggjort en justering af projektgrundlaget, hvorfor Forsvarskommandoen har bedt om at få et opdateret projektgrundlag til godkendelse.

Grundet disse omstændigheder vil der være en forsinkelse af projektet på 3-6 måneder i forhold til den planlagte tidsplan. Dog forventes der operativ idriftsættelse i 2016.

Slæbebåde.

Igangværende projekt. Forsvarskommandoen har oprindeligt godkendt planlægningsgrundlaget. I forbindelse med den endelige indstilling viste der sig et behov for en fornyet lønsomhedsanalyse. Lønsomhedsanalysen viste, at det er mest fordelagtigt for Forsvaret at leje bugserings- og slæbekapacitet i forbindelse med håndteringen af Søværnets støtteskibe og fregatter. Forsvarskommandoen har den 13. november 2013 orienteret Forsvarsministeriet om, at Forsvarskommandoen har besluttet at stoppe anskaffelsen grundet manglende lønsomhed.

Pansrede mandskabsvogne (PMV-E).

Igangværende projekt. Udbud blev iværksat i 2012 med beslutning om sent aktstykke. Anskaffelsen er en erstatningsanskaffelse for den nuværende flåde af pansrede mandskabsvogne. Forsvarskommandoen har 5. februar 2013 - som besluttet i programledelsen - bemyndiget Forsvarets Materieltjeneste til at reducere antallet af kandidater fra syv til fem i den efterfølgende testperiode. Forsvaret har afsluttet testperioden i september 2013.

Materielstatusrapporteringer til Forsvarsministeriet

Forsvarskommandoens materielstatusrapporteringer er i 2013 fremsendt til Forsvarsministeriets departement i overensstemmelse med nedenstående skema:

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Forsvarskommandoen skal indsende materielstatusrapporteringer i 2013.	Der indsendes fire statusrapporteringer til Forsvarsministeriets departement i 2013. Statusrapporten indsendes inden udgangen af første måned efter et kvartal.	Opfyldt såfremt statusrapporteringen indsendes til tiden. Ellers ikke opfyldt.	Opfyldt
Materielanskaffelsesprojekterne har fornøden fremdrift og bevågenhed.	Materielanskaffelsesprojekterne i statusrapporteringen må højst være 'rød' i 2 % og højst være 'gul' i 15 % af målepunkterne.	Opfyldt N ≤ 'rød' i 2 % og 'gul' i 15 %. Ellers ikke opfyldt.	Opfyldt

I forhold til status for de rapporterede materielanskaffelsesprojekter, så har der i 2013 ikke været materielanskaffelser i status 'Rød' og der har kun været 1-2 materielanskaffelser i status 'Gul' svarende til 2 - 5 %.

Materielanskaffelser		Status						
Rapport	Fremsendelse til departementet	Samlet antal	Grøn, antal	Grøn, %	Gul, antal	Gul, %	Rød, antal	Rød, %
1. kvartal	11. marts 2013	42	40	95	2	5	0	0
2. kvartal	19. juni 2013	43	41	95	2	5	0	0
3. kvartal	16. september 2013	41	39	95	2	5	0	0
4. kvartal	18. december 2013	42	41	98	1	2	0	0

5.6 ØKONOMISTYRING

5.6.1 Forbedret økonomistyring

Forsvaret har de seneste år arbejdet systematisk på at forbedre økonomistyringen via udmøntning af økonomistyringsstrategien 2011-2013. Det er Forsvarskommandoens vurdering, at økonomistyringsstrategiens formål og intentioner er indfriet i tilfredsstillende omfang, og at det systematiske arbejde har medført betydelige forbedringer i Forsvarets samlede økonomistyring.

RESULTATKRAV TIL FORBEDRET ØKONOMISTYRING

Mål	Resultatkraft	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Udmelding senest medio 2013 af flerårige rammer for 2014-2018 til niveau II myndighederne.	Flerårige rammer skal være udsendt i høring hos niveau II myndighederne inden udgangen af 2. kvartal 2013.	Opfyldt såfremt de udmeldte rammer er udsendt i høring hos niveau II myndighederne inden udgangen af 2. kvartal 2013. Ellers ikke opfyldt	Opfyldt.
Systemunderstøttelse af de flerårige rammeudmeldinger, der skal tages i brug i 2013.	Systemunderstøttelse af de flerårige rammer skal være implementeret medio 2013.	Opfyldt såfremt systemunderstøttelse af de udmeldte rammer er taget i brug medio 2013. Ellers ikke opfyldt	Ikke opfyldt
Forenkede principperne for den interne handel, der foregår mellem Forsvarets myndigheder, med henblik på at sikre klare incitamenter til en mere målrettet efterspørgsel af ydelser.	Afregningsprincipperne forenkles og opfølgningen på de underliggende myndigheders forbrug af ydelser hos hinanden styrkes inden udgangen af 2013. Dette sikres bl.a. ved at forenkle afregningsprincipperne og styrke opfølgningen på de underliggende myndigheders forbrug af ydelser hos hinanden.	Opfyldt/ikke opfyldt	Opfyldt

De flerårige rammer bidrager til at give myndighederne et løbende overblik over deres økonomiske situation, herunder især som følge af forligsimpliceringen både i finansåret samt budgetårene, og er et væsentligt element i implementeringen af Forsvarets koncept for det flerårige budget- og planlægningssystem, jf. økonomistyringsstrategien. Foruden de myndigheds-specifikke flerårige rammer udarbejdes flerårige budgetrammer, der bl.a. danner grundlag for prioriteringen, og dermed også fordelingen, af de samlede økonomiske ressourcer i Forsvaret. De flerårige rammer er sendt til niveau II myndighederne i februar og juni. *Resultatkravet er dermed opfyldt.*

Systemunderstøttelsen af 'Udmelding af de flerårige rammer' er blevet idriftsat således, at værktøjet er overført til det produktive miljø og gjort klar til endelig ibrugtagning af slutbrugerne. Den systemtekniske del af værktøjet er afsluttet, men endnu ikke taget i brug. En ibrugtagning forventes i 2014. Systemunderstøttelsen af arbejdet med de flerårige økonomiske rammer er under fortsat udvikling. *Dermed er resultatkravet ikke opfyldt.*

For at sikre en forenkling af principperne for den interne afregning, er det besluttet, at kun omkostninger fra Forsvarets Materieltjeneste, Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste samt Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste skal viderefordes til de myndigheder, der efterspørger ydelser fra de tre nævnte funktionelle tjenester. Viderefordelingen sker på baggrund af en mængdemæssig efterspørgsel, hvor der er beregnet en sats pr. mængdeenhed. Det er ligeledes besluttet, at det kun er de omkostninger, der har høj variabilitet i forhold til de bagvedliggende udgifter, der skal viderefordes.

Det er på baggrund af disse omkostninger, at satserne beregnes. Forsvarets Materieltjeneste har i 2012 gennemgået sin omkostningsstruktur og økonomistyringssystemet er for Forsvarets Materieltjeneste tilpasset, så de nye principper anvendes fra 2013. I foråret 2013 er omkostningsstrukturen ved Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste gennemgået og der er identificeret

styringsrelevante omkostninger, der knytter sig til styringsrelevante ydelser. Økonomistyrings-systemet tilpasset således, at de forenklede principper vil blive anvendt fra 2014.

De nye principper indgår i budgettet for 2014. *Resultatkravet er opfyldt.*

5.6.2 Konkurrenceudsættelse af etablissemmentsdrift

Konkurrenceudsættelsen blev gennemført i to faser. Fase 1 omfattede etablissemmenterne i Østdanmark og fase 2 omfattede etablissemmenterne i Vestdanmark. Fase 1 er gennemført og de udbudte opgaver i Østdanmark drives i dag af Forenede Service A/S. Fase 2 er også gennemført og Forsvaret har indgået kontrakt med ISS Facility Service A/S, der overtager opgaverne i Vestdanmark med virkning fra første kvartal 2014.

RESULTATKRAV TIL KONKURRENCEUDSÆTTELSE AF DELE AF ETABLISSEMENTSDRIFTEN

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Forsvaret skal som konsekvens af udbudet af fase 1 af projekt vedr. konkurrenceudsættelse af dele af etablissemmentsdriften (Østdanmark), reducere udgiften til driften af det opgaveområde, som er udliciteret til firmaet Forenede Service A/S.	Med den årlige besparelse på gennemsnitligt 50 mio. kr. (prisniveau 2009) i forhold til Forsvarets forbrug i 2009 på 309 mio. kr. er det målet, at udgifter til leverandøren samt Forsvarets egen styringsorganisation ikke overstiger 259 mio. kr. i 2009 priser.	I forhold til kravet om besparelse på 50 mio. kr.: Opfyldt $N \geq 100\%$ Delvist opfyldt $90\% < N < 100\%$ Ikke opfyldt $N < 90\%$	Opfyldt
Forsvaret skal gennemføre prækvalifikation og udsende udbudsmateriale til prækvalificerede virksomheder for fase 2 af projektet (Vestdanmark).	Udbudsmaterialet udsendes i 1. kv. 2013.	Opfyldt såfremt materialet er udsendt uden væsentlige mangler før 1. april 2013. Deltvist opfyldt, hvis materialet udsendes i april 2013. Ellers ikke opfyldt	Opfyldt
Forsvaret skal udarbejde retvisende kontrolbud på den udbudte opgave.	Retvisende kontrolbud fremsendes ved tilbudsfristen.	Opfyldt, såfremt kontrolbuddet har den nødvendige økonomiske robusthed til at sikre, at der i kontraktperioden ikke er underskud på drift af det udbudte, såfremt Forsvaret på baggrund af udbuddet driver området efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.	Opfyldt
Forsvaret skal indgå kontrakt for fase 2 af projektet. Kontrakterne skal dække de udbudte etablissemmentsområder i Vestdanmark	Kontrakterne skal indgås så tidligt, at overdragelse til den vindende tilbudsgiver, kan finde sted senest med udgangen af første kvartal 2014.	Opfyldt, såfremt overdragelsen til den vindende tilbudsgiver, er gennemført 1. april 2014. Ellers ikke opfyldt.	Opfyldt

Som konsekvens af udliciteringen af dele af etablissemmentsdriften i Østdanmark blev udgiften til driften af opgaveområdet reduceret.

Forsvarskommandoen har beregnet den årlige besparelse til ca. 50 mio. kr. i forhold til udgifterne i 2009 på 309 mio. kr. Herfra skal trækkes brugernes egenbetaling på ca. 57,2 mio. i 2009, således at den samlede udgift for Forsvaret til leverandøren og egen styringsorganisation ikke overstiger ca. 201,8 mio. kr. i 2009 priser svarende til ca. 212 mio. kr. i 2012. Forsvaret har betalt ca. 158,7 mio. kr. til Forenede Service A/S og omkostningerne til Forsvarets egen styringsorganisation var ca. 7,3 mio. kr. i 2013.

Den samlede udgift til leverandøren og egen styringsorganisation i 2013 var altså ca. 166 mio. kr. *Resultatkravet er opfyldt.*

Forsvaret gennemførte prækvalifikation og udsendte udbudsmateriale til de prækvalificerede virksomheder for fase 2 af projektet d. 13. marts 2013. *Resultatkravet er opfyldt.*

Forsvaret udarbejdede et retvisende kontrolbud på opgaven vedrørende Vestdanmark og fremsendte det ved tilbudsfristen. Forsvarskommandoen og et eksternt konsulentfirma har, på baggrund af markedserfaring og benchmarks, vurderet, at kontrolbuddet var fagligt solidt og økonomisk robust. *Resultatkravet er opfyldt.*

Forsvaret indgik en kontrakt for fase 2 af projektet, der dækker de udbudte etablisementsområder i Vestdanmark. Kontrakten blev indgået med ISS Facility Service A/S d. 24. september 2013 og de udbudte opgaver overtages d. 1. februar 2014 for rengøring og kantinedrift og 1. marts 2014 for arealpleje og driftsrelaterede opgaver. *Resultatkravet er opfyldt.*

5.7 UDESTÅENDE PÅ ETABLISSEMENTER OG BYGNINGER

Forsvaret har reduceret udeståendet fra 2006, og ved udgangen af 2013 refterer der kun en meget lille del af det oprindelige udestående. Fra 2007 og frem indgår i Forsvarets årlige projektplan og den 10-årige vedligeholdelsesplan.

RESULTATKRAV TIL ETABLISSEMENTER OG BYGNINGER

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Udeståender der var identificeret i 2006 indhentes.	I 2013 indhentes 54,5 mio. kr. af vedligeholdelsesbehovet.	Opfyldt hvis > 95 % af de 54,5 mio. kr. er indhentet.	Opfyldt
Ny plan for gennemførelsen af vedligeholdelsen iværksættes i 2013.	At planen starter i år 2013 og dækker 10 år frem. At planen indeholder en komplet projektoversigt over planlagte projekter opgjort pr. etablisement.	Opfyldt hvis planen iværksættes 2013, og > 80 % af projektoversigten er komplet.	Opfyldt

Ud af den samlede projektportefølje på 54,5 mio. kr. har der alene været et udfald på et enkelt projekt til 2,8 mio. kr. vedr. restbehovet på Frederiksberg Slot. Årsagen til udskydelsen af projektet på Frederiksberg Slot skyldes en valgt afvigelse i planen af hensyn til kundens produktionsbehov, og der var derfor alene tale om en udskydelse af et allerede defineret projekt. Projektet forventes gennemført primo 2014. Uagtet at der har været et udfald på et af projekterne har Rigsrevisionen udtrykt, at Forsvarets Bygnings-, og Etablisementstjeneste har leveret et tilfredsstillende produkt på området. Ud over det konkrete udfald har der også været en billiggørelse af projekterne, hvorved det realiserede forbrug udgjorde 47,5 mio. kr. *Resultatkravet er opfyldt.*

Forsvaret har inddelt bygninger og anlæg i kategorier, der fortrinsvis afspejler Forsvarets brug, og udarbejdet en årlig projektplan og en 10-årig plan for vedligeholdelsen af bygninger og anlæg baseret på en faglig og teknisk gennemgang. Udgifter til planlagt vedligeholdelse indgår tillige i en 5-årig kapacitetsplan, der ud over udgifter til planlagt vedligeholdelse også indeholder en række tilknyttede kategorier, der har betydning for bygningsvedligeholdelsen. Rigsrevisionen har efterfølgende i et notat til Statsrevisorerne fundet Forsvarsministeriets initiativer tilfredsstillende hvorefter beretningen er lukket. *Resultatkravet er opfyldt.*

5.8 KLIMA- OG ENERGISTRATEGI I FORSVARET

5.8.1 Implementering af Klima- og energistrategi

Forsvaret har som en af de store forbrugere af energi en forpligtelse til at mindske klimapåvirkningen og bidrage til at Danmark ønsker at være uafhængig af fossile brændstoffer i 2050. Forsvaret har sammen med Forsvarsministeriet identificeret de områder, der kan være med til at påvirke og mindske brugen af energi.

RESULTATKRAV KLIMA- OG ENERGISTRATEGI

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Der skal udarbejdes klimaregnskaber, hvilket skal føre til fastlæggelse af procentvise reduktionsmål for CO ₂ -, NO _x -, SO _x - og partikeludledning.	Der er udarbejdet et klimaregnskab i 2013, fastlagt procentvise CO ₂ reduktioner under hensyntagen til strategiens vision, og der er identificeret indsatsområder for nedbringelse af NO _x -, SO _x - og partikeludledningen.	Opfyldt såfremt der foreligger et klimaregnskab i 2013 og der er fastsat procentvise CO ₂ reduktioner under hensyntagen til strategiens vision, og der er identificeret indsatsområder for nedbringelse af NO _x -, SO _x - og partikeludledningen. Ellers ikke opfyldt.	Delvist opfyldt

Forsvarsministeriets klimaregnskab for 2012 er udarbejdet og fremsendt til Forsvarsministeriet i 2013 og offentliggøres i 2014. Processen med at tilvejebringe data til klimaregnskabet er foregået i et samarbejde på tværs af Forsvarsministeriets myndighedsområder. Det har været en udfordrende proces, hvor en række data har været svært tilgængelige. Der er indsamlet en række erfaringer om dataindsamling, som vil blive brugt i forbindelse med udarbejdelse af de næstfølgende klimaregnskaber.

Der er ikke fastlagt procentvise CO₂ reduktioner under hensyntagen til klima- og energistrategiens vision, og der er ikke identificeret indsatsområder for nedbringelse af NO_x-, SO_x- og partikeludledningen. Klimaregnskabet for 2013 er udarbejdet og fremsendt til Forsvarsministeriet (offentliggøres i 2014). Datagrundlaget for fastsættelse af reduktionsmålene i 2013 har ikke været til stede. *Resultatkravet er delvist opfyldt.*

5.8.2 Implementering af Miljø- og naturstrategi

Miljø- og naturstrategien skal sikre, at der fortsat holdes fokus på at mindske miljøpåvirkningen i overensstemmelse med dansk miljøstandarder og bevare og beskytte miljø og natur.

RESULTATKRAV TIL MILJØ- OG NATURSTRATEGI

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Der skal indføres miljøledelse baseret på standarden ISO 14001-2004 på alle operative flyvestationer.	Der skal gennemføres miljøkortlægning, intern audit og udarbejdes handleplaner for punkter, hvor der eventuelt ikke leves op til standardens krav.	Opfyldt såfremt der er gennemført miljøkortlægning, intern audit og der foreligger handleplaner for punkter, hvor der eventuelt ikke leves op til standardens krav. Ellers ikke opfyldt.	Opfyldt.
Mulighederne for at indkøbe eller selv producere CO ₂ -neutral el, vand og varme skal klarlægges.	Der skal gennemføres en analyse af mulighederne for, at Forsvaret indkøber eller selv producerer CO ₂ -neutral el, vand og varme, der skal opstille konkrete anbefalinger om valg af muligheder.	Opfyldt såfremt der foreligger en analyserapport og konkrete anbefalinger om mulighederne for, at Forsvaret indkøber eller selv producerer CO ₂ -neutral el, vand og varme. Ellers ikke opfyldt.	Opfyldt.

Der er implementeret miljøledelse efter standarden ISO 14001-2004 på alle operative flyvestationer. Der er gennemført intern audit som opfølgning på implementeringen, og der er udarbejdet ledelsesevalueringer. Ifølge Forsvarsministeriets miljø- og naturstrategi er det målet, at alle Forsvarets etableringer skal implementere miljøledelse inden udgangen af 2018. *Resultatkravet er opfyldt.*

I forhold til en vurdering af indkøb og egenproduktion af CO₂-neutral el, vand og varme, er målopfyldelse afgrænset til elektricitet og varme. Definitionen af CO₂-neutral vand afventer en nærmere afklaring i både den offentlige og private sektor. I forhold til indkøb af elektricitet er der undersøgt en række nøgletal fra energiselskaberne for deres samlede el-leverance, der er baseret på henholdsvis vedvarende energi og CO₂-neutral energi. Det er tillige undersøgt, hvorledes pris-sætningen for miljørigtig el-produktion, herunder el fra vandkraftværker i Sverige og Norge samt specificeret og uspecificeret danskproduceret vindmøllestrøm vil påvirke et kommende udbud.

Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste forventer i 2014 at iværksætte planlægningen af et nyt udbud vedrørende elektricitet og vil i den forbindelse indarbejde krav til andelen af vedvarende energi i udbudsmaterialet. I forhold til en klarlægning af egenproduktion af CO₂-neutral energi og varmeforsyning er der iværksat en vurdering af muligheder for omlægning til fjernvarme samt omlægning til træpillefyr, biomassefyr fjernvarme, affaldsforbrænding og biogas. Der er i 2013 iværksat konkrete aktiviteter i forhold til omlægning af varmeforsyningen. *Resultatkravet er opfyldt.*

5.8.3 Grønne etableringer

På de udpegede etableringer skal der gennemføres energibesparelser og energieffektiviseringer, herunder miljøforbedrende tiltag.

RESULTATKRAV TIL IMPLEMENTERING AF GRØNNE ETABLISSEMENTER

Mål	Resultatkraft	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Almegårds Kaserne og Aalborg kaserne skal i 2013 miljøcertificeres efter ISO 14001-2004 normen.	Begge kaserne er miljøcertificeret.	Opfyldt N = 100 % Ikke opfyldt N < 100 %	Opfyldt.
I 2013 skal resultatet af projekt-konkurrencen vedrørende grønne etableringer foreligge.	Resultatet af projekt-konkurrencen foreligger, således at der kan udpeges en vinder.	Vinderen af projektkonkurrencen er offentliggjort.	Opfyldt.

Almegårds kaserne og Aalborg kaserne er blevet miljøcertificeret efter ISO 14001-2004 standarden i december 2013.

Forsvarsministeren offentliggjorde den 20. november 2013 vinderne af projektkonkurrencen for 'Grønne Etableringer'. Der blev fundet i alt fem vinder-teams – tre for Aalborg kaserne og to for Almegårds Kaserne. De fem vinder-teams vil i 2014 blive inviteret til en forhandling med henblik på, at der kan indgås kontrakt med ét team for hvert etablering. *Resultatkravene er opfyldt.*

5.9 PERSONALEPOLITISKE KVALITETSMÅL

5.9.1 Veteranpolitik

Veterancentret skal sikre en helhedsorienteret og koordineret indsats, hvor løbende udvikling og opsamling af erfaringer og viden danner baggrund for en kontinuerlig kvalificering og udvikling af indsatsen. Den samlede indsats over for veteraner og pårørende skal opleves som professionel, helhedsorienteret og af en høj kvalitet.

Resultaterne af den evaluering af veteranpolitikken, der er gennemført i første halvdel af 2013, forelå i juni måned. Den viser, at veteranpolitikken er blevet godt modtaget af veteranerne og deres pårørende. Initiativerne bliver oplevet som både vigtige og relevante. Evalueringen viser også, at initiativerne generelt er i god gænge. Evalueringen indeholder en række anbefalinger til forbedringer, yderligere udvikling og justeringer. Implementeringen af anbefalingerne er iværksat, og arbejdet med at omsætte dem til realiteter forventes – for nogle af de mest omfattende initiativer – endeligt afsluttet ved udgangen af 2014.

Yderligere skal Veterancentret sikre en optimal udnyttelse af ressourcer og kompetencer.

RESULTATKRAV TIL VETERANPOLITIK

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Der leveres en styrket opsøgende indsats overfor tidligere ansatte veteraner	Der rettes henvendelse, pr. brev og om nødvendigt pr. telefon, til tidligere ansatte veteraner 24-, 60- og 96 måneder efter hjemkomst fra mission. Veterancentret skal følge op på tidligere ansatte veteraner, der ønsker samtale med socialrådgiver eller psykolog. ⁶⁴	Opfyldt, såfremt minimum 90 % af de veteraner, der tilkender ønske om samtale med socialrådgiver eller psykolog får tilbud om en sådan samtale inden for 14 arbejdsdage. Ikke opfyldt, såfremt mindre end 90 % af de veteraner, der tilkender ønske om samtale med socialrådgiver eller psykolog ikke får tilbud om en sådan samtale indenfor 14 arbejdsdage.	Opfyldt
Veterancentret skal være drevet forskningsmæssigt forsvarligt	Inden udgangen af 2013, skal centret være forfatter eller medforfatter på minimum to artikler i et internationalt peer-review ⁶⁵ tidsskrift.	Opfyldt N≥2 Ikke opfyldt N<2	Ikke opfyldt

Resultatkravet vedrørende den styrkede opsøgende indsats er opnået med 93 %. *Resultatkravet er opfyldt.*

En del af Veterancentrets arbejde med udvikling og formidling af viden inden for veteranområdet koncentrerer sig om udarbejdelse af artikler til anerkendte tidsskrifter, såkaldte peer-reviewed artikler. For 2013 har Veterancentret ikke kunne opfylde kravet om to peer-reviewed artikler. Tre artikler er imidlertid fremsendt til vurdering ved relevante tidsskrifter. Processen fra en artikel bliver sendt til et tidsskrift og til trykning af artiklen i dette eller et andet tidsskrift kan strække sig over en endog meget lang periode, som Veterancentret ikke har mulighed for at påvirke. Processen sikrer forskningsmæssig kvalitet og betyder, at hvis artiklen indledningsvis accepteres af redaktøren på det pågældende tidsskrift, skal den igennem et review hos forskningseksperter. Herefter følger oftest et forløb, hvor artiklen må justeres, før det endeligt vurderes, om den kan antages til trykning i publikationen. *Resultatkravet er ikke opfyldt.*

⁶⁴ Det skal bemærkes, at målgruppen for indsatsen, der er iværksat som en del af veteranpolitikken, er veteraner, der har været udsendt fra 2007 og frem. Det betyder, at der endnu ikke er sket henvendelse til veteraner 96 måneder efter hjemkomst fra mission. Første gang, det sker, er i 2015.

⁶⁵ Peer-review (forskerbedømmelse) Publikationsprocedure der traditionelt benyttes for at sikre videnskabelig kvalitet.

5.9.2 Ligebehandling og mangfoldighed

Arbejdet for ligebehandling og mangfoldighed skal medvirke til, at Forsvaret afspejler samfundet i forhold til befolkningssammensætningen, samt de værdier og den kultur Forsvaret værner om. Indsatsen for ligebehandling og mangfoldighed i Forsvaret dækker over en række områder og aktiviteter. På nuværende tidspunkt er der særlig fokus på kvinder i uniform og etniske minoriteter⁶⁶, da der særligt er udfordringer med at ansætte og fastholde disse personalegrupper.

Ligebehandling og mangfoldighed udgår fra Forsvarets opgavegrundlag og udgør et strategisk indsatsområde, der er med til at legitimere Forsvaret i samfundet. Der er således behov for og krav om kontinuerligt fokus og aktiviteter for blandt andet at imødekomme det nuværende og fremtidige arbejdsmarked, og for at kommunikere Forsvarets personalepolitik i ind- og udland.

Forsvaret arbejder derfor målrettet for at synliggøre og formidle både initiativer og holdninger på mangfoldighedsområdet. Som konsekvens af denne åbne tilgang er Forsvaret eksempelvis ofte positivt omtalt i medierne på dette område. Forsvaret arbejder dertil fremadrettet videre med nye såvel som eksisterende initiativer, blandt andet via Forsvarsministeriets mangfoldighedspolitik.

RESULTATKRAV TIL LIGEBEHANDLING OG MANGFOLDIGHED

Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Forsvaret har traditionelt været en mandsdomineret organisation, men har i de senere år oplevet og arbejdet for, at andelen af kvinder i militære stillinger udgør en større del af det militære personel.	Opfyldt såfremt der ved udgangen af 2013 er 6,6 % eller flere kvinder i militære stillinger. Delvist opfyldt såfremt andelen er øget. Ikke opfyldt, såfremt andelen er fastholdt eller blevet mindre.	Opfyldt N > 6,6 % Delvist opfyldt N > 6,4 % Ikke opfyldt N < 6,4 %	Delvist opfyldt
Forsvaret og staten som helhed har et mål om at øge andelen af medarbejdere med anden etnisk baggrund. Dette sker for at udnytte det fulde kompetencemæssige potentiale på arbejdsmarkedet, hvor personer med anden etnisk baggrund ikke har samme tilknytning til arbejdsmarkedet som etnisk danskere. ⁶⁷	Opfyldt såfremt 1,2 % af dem samlede medarbejderstab ved udgangen af 2013 er med anden etnisk baggrund.	Opfyldt N > 1,2 % Delvist opfyldt N = 1,2 % Ikke opfyldt N < 1,2 %	Ikke opfyldt

Målopfyldelsen for kvinder skal ses i sammenhæng med en fortsat stigning i antallet af kvinder i Forsvaret gennem de seneste år, samt et højere antal af kvinder der gør brug af muligheden for tjeneste på værnepligtslignende vilkår. At stadig flere kvinder finder, at Forsvaret er en attraktiv karrieremulighed vidner om en arbejdsplads, der i stadig højere grad via sine aktiviteter, oparbejdede kultur, og formidlede politik formår at række ud til mere end halvdelen af den danske befolkning. *Resultatkravet er med en andel på knapt 6,6 % delvist opfyldt.*

Forsvaret har et ønske om at have flere ansatte med anden etnisk baggrund, da Forsvaret tror på, at det kan styrke opgaveløsningen, og fordi Forsvaret ønsker at afspejle det mangfoldige samfund. Sociale, strukturelle, kulturelle og religiøse barrierer medvirker imidlertid fortsat til, at få etniske minoriteter arbejder i Forsvaret, hvilket afspejles i opfyldelsesgraden på 1,1 %. Dette er dog en stigning i forhold til den forrige opgørelse af etniske minoriteter ansat i Forsvaret. *Resultatkravet er dermed ikke opfyldt.*

⁶⁶ Etniske minoriteter defineres som værende udlændinge fra ikke-vestlige lande.

⁶⁷ Disse opgørelser stammer fra Moderniseringsstyrelsen og består af hele Forsvarsministeriets myndighedsområde, da det ikke registreres lokalt på etnisk tilhørsforhold. Den her anvendte og nyeste offentliggjorte statistik er fra 4. kvartal 2012.

5.9.3 Sygefravær

Forsvaret skal ligesom øvrige statslige arbejdspladser arbejde målrettet med at nedbringe sygefraværet. Det gælder bl.a. de faktorer, som arbejdspladsen har indflydelse på herunder arbejdsmiljøet. Disse faktorer kommer typisk til udtryk i virksomhedernes korttidssygefravær.

Der er ikke nogen fast definition på korttidssygefravær. Forsvaret definerer korttidssygefravær som sygefraværsperioder under 30 arbejdsdage. Ifølge Dansk Industri udgør 90 pct. af alle sygemeldinger et forløb, der varer under seks dage.

Oversigten nedenfor vedrørende udviklingen i Forsvarets korttidssygefravær er opgjort på baggrund af DeMars Business Intelligence.

RESULTATKRAV TIL KORTTIDSSYGEFRAVÆR

Korttidssygefravær (1-30 dage)	2010	2011	2012	Mål for 2013	2013
Forsvaret, samlet	6,9	6,2	6,0	5,8	5,5
C100, civile på manuelt niveau	10,1	9,2	7,8	8,8	7,2
C200, civile mellemedere	8,6	8,0	7,2	8,0	6,5
C300, civile ledere	6,1	5,4	5,1	5,4	4,8
M111, M112, M113, militært manuelt niveau	7,3	7,1	7,3	7,0	6,9
M211, M212, M221, M231, M232, militære mellemedere	4,8	4,7	4,7	4,6	4,4
M311, M312, M321, M322, M331, M332, militære ledere	3,0	3,4	3,1	3,3	3,0

Som det fremgår, viser tallene for 2013 et fald på alle niveauer i forhold til resultatet for 2012, ligesom målsætningerne for 2013 er nået. *Resultatkravet er opfyldt.*

Der er for Forsvaret samlet set sket et fald i det korte sygefravær på 8,4 % i perioden 2012 til 2013. Det mest markante fald er sket for C100 og C200 grupperne med hhv. 0,6 og 0,7 sygefraværsdage. Sygefraværet for M3xx er faldet med 0,1 dag fra 2012 til 2013. Der er tale om det mindste fald sammenlignet med de øvrige grupper, ligesom de 3 sygefraværsdage er på samme niveau som i 2010. Det er imidlertid et lavt antal sygefraværsdage sammenlignet med de øvrige grupper.

Som det fremgår, er der betydelig forskel på sygefraværet personalegrupperne imellem. En analyse af statens sygefravær udarbejdet af Moderniseringsstyrelsen viser, at køn, alder, geografi og arbejdets karakter har betydning for sygefraværet. Herudover er der også sammenhæng mellem antallet af sygefraværsdage og graden af motivation, jobtilfredshed samt jobindhold.

Med så mange mulige faktorer er det ikke muligt at pege på enkeltårsager eller at opstille evidensbaserede årsagssammenhænge i forhold til faldet i sygefraværet. Forskningen inden for sygefravær understreger også, at årsagerne til medarbejdernes sygemeldinger er underbelyste. Det antages dog, at Forsvarets øgede opmærksomhed på områderne trivsel og sygefravær generelt har haft en positiv effekt.

Flere af Forsvarets myndigheder har iværksat initiativer, som er rettet direkte mod områderne trivsel og sygefravær. Initiativerne omfatter blandt andet uddannelse af trivselskoordinatorer og etablering af mentorordning, afholdelse af temadage og iværksættelse af lokale strategier for nedbringelse af sygefravær med videre.

Omfanget af initiativerne varierer myndighederne imellem, men det samlede billede indikerer, at området prioriteres højere end tidligere. Disse indsatser forventes ligeledes at have et yderligere potentiale og dermed stadig at kunne reducere korttidssygefraværet.

Det er imidlertid svært at vurdere, hvilken effekt usikkerheden for personalereduktion i forbindelse med igangværende forligsimplicering kan betyde. Det kan i relation hertil heller ikke

udelukkes, at usikkerheden i forbindelse hermed har bidraget til det samlede fald i antal sygefraværsdage i 2013.

5.9.4 Forebyggende arbejde til sikring af arbejdsmiljøet

En væsentlig parameter til måling af effekten af Forsvarets forebyggelsesindsats på arbejdsmiljøområdet er antallet af påbud og andre reaktioner fra Arbejdstilsynet.

Forsvarskommandoen har de senere år iværksat en række tiltag for at forbedre arbejdsmiljøet og dermed reducere antallet af påbud. Resultatet kan aflæses ved et fald i perioden fra 2010 til 2013 jævnfør tabellen nedenfor.

FOREBYGGENDE ARBEJDE TIL SIKRING AF ARBEJDSMILJØET

(mio. kr.)	2010	2011	2012	2013
Påbud	105	67	64	29
Strakspåbud og forbud	4	5	5	9
Afgørelser psykisk arbejdsmiljø	1	5	2	2
§ 21 påbud (undersøgelsespåbud)	0	7	10	8
Rådgivningspåbud	27	28	7	7
Afgørelse uden påbud	-	-	2	6
Vejledninger	13	21	11	10
I alt	150	133	101	71

Forsvarskommandoen har i 2013 modtaget 71 påbud (reaktioner) fra Arbejdstilsynet inden for Forsvarskommandoens myndighedsområde, herunder 10 vejledninger. Dermed er opfyldelseskravet for 2013 nået.

Selv om antallet af afgørelser de enkelte år ikke kan sammenlignes direkte, idet Arbejdstilsynets fokusområder, tilsynsmetoder samt antal af tilsyn varierer, vurderes det, at Forsvarets samlede forebyggelsesindsats har en positiv effekt. Her kan fremhæves Forsvarets Center for Arbejdsmiljø gennemgang af myndighedernes arbejdsmiljøforhold, Forsvarskommandoens indsatsområder vedrørende kortlægning af arbejdsmiljøet ved Forsvarets depoter og værksteder, samt myndighedernes øgede fokus på området generelt.

RESULTATKRAV TIL SIKRING AF ARBEJDSMILJØET

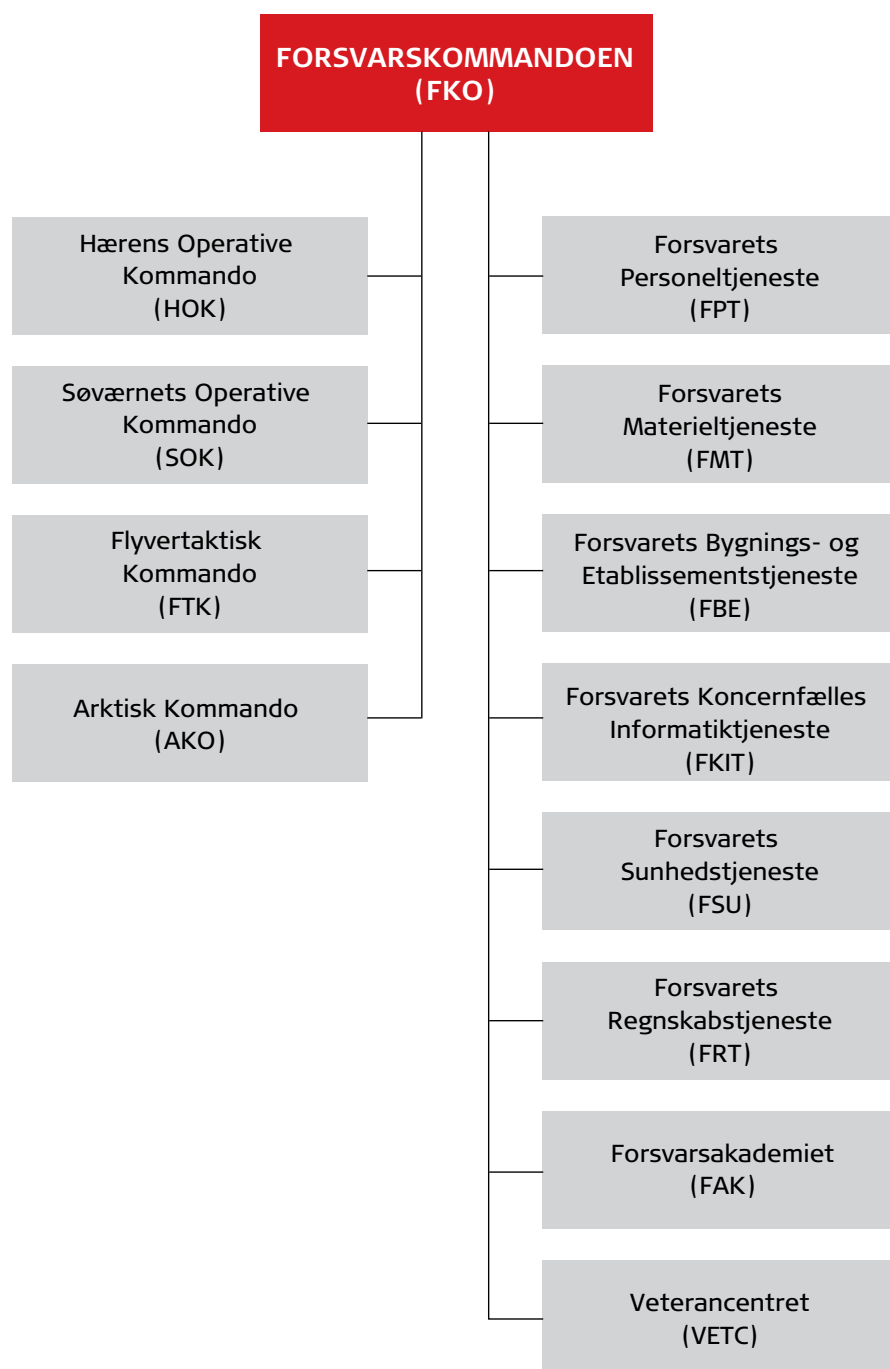
Mål	Resultatkrav	Opfyldelseskrav	Årets resultat
Sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø for Forsvarets medarbejdere.	Antallet af påbud (eks. vejledninger) skal i 2013 være under 100.	Opfyldt $N < 100$ Delvist opfyldt $120 < N \leq 100$ Ikke opfyldt $N > 120$	Opfyldt

Resultatkravet er opfyldt.

VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER

Virksomheden	Forsvarskommandoen Danneskiold-Samsøes Allé 1 1434 København K CVR nr.: 16 28 71 80
Forsvarschef	Peter Bartram
Chef for Forsvarsstaben	Bjørn Bisserup
Departementschef i Forsvarsministeriet	Lars Findsen
Revision	Rigsrevisionen St. Kongensgade 45 1264 København K
Intern revision	Forsvarsministeriets Interne Revision Nordre Magasin 58 2100 København Ø
Advokat	Kammeradvokaten Vester Farimagsgade 23 1606 København V
Banker	Danske Bank Holmens Kanal 2-12 1090 København K
Redaktion	Forsvarskommandoens Økonomistab
Layout	Qvist & Co.
Tryk	Forsvarets Trykkeri
Hjemmeside	forsvaret.dk
Publikationsbestilling	

FORSVARETS ORGANISATION

FORSVARSKOMMANDOEN
Danneskiold-Samsøes Allé 1
1434 København K

www.forsvaret.dk

Hjemmeværnets Årsrapport 2013

HJEMMEVÆRNET

Resumé

Hjemmeværnet har også i 2013 været en aktiv og attraktiv partner i samfundets samlede beredskab. Hjemmeværnets frivillige soldater har i 2013 været indsat i godt ½ mio. (518.666 timer) mandtimer til støtte for bl.a. Forsvaret, Politiet, SKAT og det kommunale/statslige redningsberedskab.

Af de 518.666 mandtimer blev de 309.681 timer anvendt til støtte for myndigheder inden for Forsvarsministeriets ressort, mens 208.985 timer blev anvendt til hjælp til øvrige myndigheder i samfundet.

De frivillige soldater i Hjemmeværnet har været indsatsparate, uanset om der har været tale om mindre lokale indsættelser, eller om større nationale hændelser som de to efterårsstorme ALLAN og BODIL. Hver enkelt aktiv hjemmeværnssoldat har i gennemsnit leveret 164 timers frivilligt arbejde til gavn for samfundet i 2013.

Hjemmeværnet har i 2013 bidraget med enheder og enkeltpersoner til Forsvarets internationale opgaveløsning, herunder bidrag til militær kapacitetsopbygning og militær støtte til civil genopbygning. Efter mere end to års indsats sluttede Hjemmeværnet i juni opgaven med kontinuerligt at stille en deling til bevogtning af en af hovedlejrene i NATO KFOR-missionen i Kosovo. Desuden udsendte Hjemmeværnet i efteråret et hold på tre frivillige med landbrugsfaglig baggrund, en sprogofficer og en officer fra Hjemmeværnskommandoen til at støtte genopbygningen af det afghanske landbrug.

Hjemmeværnet har også i 2013 haft særligt fokus på at sikre fundamentet ved at løfte uddannelsesniveaue og sikre en passende tilgang af medlemmer til organisationen. Rekrutteringen til Hjemmeværnet ligger på et stabilt højt niveau. I 2013 tegnede 1.594 nye medlemmer kontrakt med Hjemmeværnet.

I forlængelse af de senere års indsats, har der også i 2013 været fokus på at rekruttere unge medlemmer i alderen 18-32 år. Dette skyldes bl.a. et ønske om at nedbringe gennemsnitsalderen og skabe en øget operativ robusthed. I 2013 udgjorde de 18-32-årige godt 68 procent af de nye medlemmer, hvilket er samme høje niveau som i de sidste par år.

Regnskabet for 2013 viser et overskud på drift og en lønsum, der, efter stram styring, er kommet i balance. Såfremt det bliver muligt inden for det generelle udgiftsloft i staten, vil Hjemmeværnet anvende opsparingen til de højest prioriterede opgaver, herunder en iværksat og vital fornyelse af Hjemmeværnets internetbaserede planlægnings- og administrationsværktøj, HJV.DK.

Hjemmeværnet hviler på et stærkt fundament, og resultatet for 2013 vurderes samlet set tilfredsstillende. 2013 var første år i det seneste forsvarsforlig, og Hjemmeværnet vil også i 2014 være i de indledende faser af forligsimpliciteringen.

1. BERETNING	1
1.1 Præsentation	1
1.2 Mission og vision	1
1.3 Hovedopgaver	1
1.4 Årets økonomiske resultat	1
1.5 Årets faglige resultater	3
1.6 Forventninger til 2014.....	4
2. MÅLRAPPORTERING.....	6
2.1 Skematisk oversigt.....	6
2.2 Uddybende analyse og vurdering af Hjemmeværnets evne til at møde beredskabsforpligtelsen	9
2.3 Uddybende analyse og vurdering af Hjemmeværnets internationale engagement	12
2.4 Uddybende analyse og vurdering af Hjemmeværnets bestræbelser på at opnå øget robusthed.....	14
2.5 Sammenfattende analyse og vurdering	19
3. REGNSKAB	20
3.1 Regnskabspraksis.....	20
3.2 Resultatopgørelse	20
3.3 Balance	20
3.4 Omregningstabel	20
3.5 Bevillingsregnskab	21
3.6 Bevillingsafregning og akkumuleret resultat.....	21
3.7 Støtte fra forswarets funktionelle tjenester	22
4. PÅTEGNING	24

1. Beretning

1.1 Præsentation

Hjemmeværnets virksomhed er baseret på lov om Hjemmeværnet, jf. lovbekendtgørelse nr. 198 af 9. februar 2007 samt forsvarsforlig 2013-2017 af 30. november 2012 med tillægsaftale af 11. marts 2013. Hjemmeværnet har egen hovedkonto på Finansloven samt selvstændig ledelse.

Hjemmeværnskommandoen er en selvstændig styrelse under Forsvarsministeriet. Hjemmeværnsledelsen består af Chefen for Hjemmeværnet og Den Kommitterede for Hjemmeværnet. Hjemmeværnsledelsen er over for Forsvarsministeren ansvarlig for Hjemmeværnets samlede virke.

Hjemmeværnet består af Hjemmeværnskommandoen, Hærhjemmeværnet (herunder Virksomhedshjemmeværnet), Marinehjemmeværnet og Flyverhjemmeværnet.

Hjemmeværnets frivillige soldater er opdelt i Hjemmeværnets Aktive Styrke og Hjemmeværnets Reserve. Den aktive styrke består af soldater med minimum 24 timers funktionsrelateret tjeneste årligt. Mængden af funktionsrelateret tjeneste kontrolleres årligt. De aktive soldater indgår i Hjemmeværnets beredskab, men den enkelte frivillige soldat skal aktivt vælge indsats til under beredskabet. Dette er med til at bestemme indholdet af de frivillige soldaters funktions- og enhedsuddannelse.

1.2 Vision og mission

Vision: "Vi vil være en attraktiv og troværdig militær partner for alle, der deltager i forsvaret og beskyttelsen af Danmark.

Vi vil udvikle og anvende vores kapaciteter aktivt i samfundets samlede beredskab.

Vi vil skabe relevante og udfordrende aktiviteter for frivillige, så viljen til at træde frem motiveres."

Mission: "Vi bidrager til forsvaret og beskyttelsen af Danmark med en troværdig og fleksibel kapacitet ved at levere militære, frivillige styrker, der tilgodeser samfundets behov under alle forhold."

1.3 Hovedopgaver

Hjemmeværnet deltager som en del af det militære forsvar i løsningen af de opgaver, der påhviler Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet, herunder de opgaver, der støtter myndigheder i disses opgavevaretagelse i relation til samfundets samlede beredskab.

Desuden er Hjemmeværnets indsats fokuseret mod samfundets samlede beredskab, herunder krise- og katastrofeberedskab, idet indsatsen er samtænkt med Politiet, det statslige redningsberedskab, det kommunale beredskab og totalforsvarsstyrken.

Hjemmeværnets evne til at støtte det øvrige samfund er baseret på, at Hjemmeværnet er en militær organisation, hvor hele det uddannelsesmæssige og ledelsesmæssige grundlag skabes og udvikles. De frivillige soldater uddanner sig lokalt, men kan indsættes nationalt og internationalt. Som en del af det militære forsvar yder Hjemmeværnet militær hjælp til samfundets samlede beredskab. Herudover bidrager Hjemmeværnet til løsning af Forsvarets internationale opgaver, herunder bidrag til militær kapacitetsopbygning og civil genopbygning. At Hjemmeværnet er en militær organisation danner grundlag for, at Hjemmeværnet også er i stand til at yde støtte i sammenhænge, hvor større hændelser, ulykker, terrorhandlinger eller katastrofer truer eller er indtruffet.

De konkrete opgaver i Hjemmeværnet afspejles bl.a. i den resultatkontrakt, som er indgået mellem Forsvarsministeriet og Hjemmeværnskommandoen, og som revurderes hvert år. I afsnit 2 behandles Hjemmeværnets målopfyldelse på resultatkrav for 2013 nærmere.

Yderligere oplysninger om Hjemmeværnet kan findes på www.hjv.dk.

1.4 Årets økonomiske resultat

Hjemmeværnets bevilling er givet under § 12.21.03. Hjemmeværnet (Driftsbevilling).

Hjemmeværnet har i 2013 håndteret en kompleks økonomisk udfordring. På den ene side har Hjemmeværnet oplevet et samlet stigende aktivitetsniveau, ikke mindst på kursusområdet. På den anden side er Hjemmeværnets lønsumsbevilling gradvist blevet reduceret i de seneste år. Dette har betydet, at 2013 har været præget af et væsentligt pres på lønsummen, der har sat naturlige begrænsninger på udnyttelsen af Hjemmeværnets samlede driftsbevilling. Dette skyldes, at der er meget stort indbyrdes afhængighed mellem lønsumsforbruget og driftsudgifterne i forbindelse med afvikling af Hjemmeværnets aktiviteter.

Årets økonomiske resultat er et overskud til videreførelse på 30,8 mio.kr., heraf 23,5 mio.kr. på øvrig drift. Resultatet er fremkommet som en kombination af en stram intern økonomistyring på lønsumsområdet med en afledt reduktion af forbruget på øvrig drift, en øget lønsumsbevilling, en alternativ finansiering af materielanskaffelser samt et mindre afløb på reserveerne til forligsafledte projekter. Årsagerne er nærmere beskrevet i afsnit 3.5 og 3.6.

Trods tiltagene på lønsumsområdet er det lykkedes Hjemmeværnet at fastholde kvaliteten af opgaveløsningen. Dermed har Hjemmeværnet skabt økonomisk råderum til de højest prioriterede områder, herunder lovpligtig uddannelse, uddannelse af enheder og enkeltpersoner til internationale operationer, lokale vagttilkalderordninger, forligsafledte implementeringsudgifter samt den iværksatte og vitale fornyelse af

Hjemmeværnets internetbaserede planlægnings- og administrationsværktøj, HJV.DK.

Arbejdsopgaverne vedrørende hjemmeværnets støttevirksomhed er overdraget til forsvarrets funktionelle tjenester med en reduktion af Hjemmeværnets udgiftsbevilling til følge. Støttevirksomheden omfatter bl.a. ansøgningsvirksomhed vedrørende frivillige soldater, uddannelse og forvaltning af ansat personel, materielanskaffelser og –drift, drift af etableringer og arealer, samt IT-drift og udvikling. Samtlige hjemmeværnets aktiver og passiver har siden overførslen været indeholdt i Forsvarskommandos balance.

Tabel 1.4.1. Økonomiske hovedtal (mio. kr.).

Mio. kr.	Regnskab 2013		
Ordinære driftsindtægter (ekskl. bevillinger)	0,9		
Ordinære driftsomkostninger	468,4		
- Heraf personaleomkostninger	366,3		
Andre driftsposter, netto	0,1		
Finansielle poster, netto	0,0		
Ekstraordinære poster, netto	0,0		
Årets resultat (ekskl. bevillinger)	467,6		
	Driftsbevilling § 12.21.03.		Anlægsbevilling
Indtægter	0,9	Indtægter	-
Udgifter	468,5	Udgifter	-
Årets nettoudgifter (ekskl. bevillinger)	467,6		
Bevilling (nettotal) inkl. TB	498,4	Bevilling, indtægter, inkl. TB	-
		Bevilling, udgifter, inkl. TB	-
Årets overskud	30,8		-
Til videreførelse	30,8		-

Note: Samtlige Hjemmeværnets aktiver og passiver er indeholdt i Forsvarskommandos balance. Af denne årsag har Hjemmeværnet ikke medtaget statusoversigten over aktiver og passiver i tabellen.

Hjemmeværnet administrerer ikke andre udgifter eller indtægter end anført i tabel 1.4.1, hvorfor yderligere tabeller er udeladt.

1.5 Årets faglige resultater

De faglige resultater i 2013 viser, at den positive udvikling fra årene 2011 og 2012 er fortsat. Hjemmeværnet kan konstatere, at beredskabsorganisationen fortsat fremstår som en attraktiv partner i samfundets samlede beredskab, der ikke alene sikrer, at beredskabet har den fornødne robusthed, men som også i væsentligt omfang dagligt bidrager aktivt til at holde samfundet i gang. Totalt set har Hjemmeværnets

frivillige i 2013 leveret 2.690.153 mandtimer. Heraf har de 518.666 mandtimer været indsættelsestimer til støtte for Forsvaret og samfundet. Det betyder, at 2.171.487 timer er brugt til opbygning og fastholdelse af Hjemmeværnets beredskabsevne.

Af de 518.666 mandtimer blev de 309.681 timer anvendt til støtte til myndigheder inden for Forsvarsministeriets ressort, mens 208.985 timer blev anvendt til hjælp til det øvrige samfund.

Samlet set vurderes det faglige resultat som tilfredsstillende.

Tabel 1.5.1 Faglige resultater.

Formål/Produkt	Resultatkrav				Res-source-forbrug	Res-source-forbrug i års-værk
		Opfyldte	Delvist opfyldte	Ikke opfyldte		
	Antal	Antal	Antal	Antal	Mio. kr.	Antal
Opstilling af enheder og operativ planlægning	4	3	0	1	263,8	348
Uddannelses- og øvelsesvirksomhed	3	2	0	1	119,9	158
Inspektions- og kontrolvirksomhed	1	1	0	0	0,9	2
Informationsvirksomhed:	1	1	0	0	19,0	25
Operative indsættelser	7	7	0	0	6,2	8
Generel ledelse og administration	4	2	0	2	57,8	76
Hjemmeværnet i alt	20	16	0	4	467,6	617

Note: Årsværksforbruget er skønsmæssigt fordelt efter det økonomiske forbrug.

Hjemmeværnets opfyldelse af resultatkravene for 2013 er sammenfattet efter formål i tabel 1.5.1. De enkelte resultatkrav fremgår i oversigtsform i afsnit 2, Målrapportering. Idet hjemmeværnets bevilling på Finansloven endnu er udgiftsbaseret, er det totale ressourceforbrug på de enkelte emner fordelt som direkte opgjorte udgifter. De tilsvarende årsværk er skønsmæssigt fordelt efter ressourceforbruget.

Af hjemmeværnets 20 resultatkrav i 2013 er 16 opfyldte, og 4 er ikke opfyldte. I afsnit 2, tabel 2.1.1, gives en række forklaringer på de resultatkrav, som ikke er opfyldte.

Hjemmeværnet har anvendt over halvdelen af nettoudgiftsbevillingen på Finansloven til opstilling af enheder og operativ planlægning, medens ca. en fjerdedel af bevillingen har været kanaliseret til uddannelses- og øvelsesvirksomhed. De egentlige indsættelser, hvor Hjemmeværnet har anvendt godt ½ mio. mandtimer, andrager kun 6,2 mio.kr., hvilket skyldes, at det er frivillige soldater, som indsættes. Udgifterne til generel ledelse og administration ligger på samme niveau som sidste år.

Idet 2013 var det første år i forsvarsforlig 2013-2017 af 30. november 2012 med tillægsaftale af 11. marts 2013, indeholder den sammenfattende analyse i afsnit 2.5 tillige en status for Hjemmeværnets implementering af det nye forlig.

1.6 Forventninger til 2014

Hjemmeværnet vil løbende udvikle og effektivisere sin struktur i forhold til sine samarbejdspartnere i henhold til forliget. Ligeledes skal Hjemmeværnets operative kapaciteter styrkes således, at Hjemmeværnet fortsat er en attraktiv og troværdig partner til støtte for såvel Forsvarets nationale opgaveløsning som Forsvarets internationale opgaveløsning, samt samfundets samlede beredskab. Specifikt skal Hjemmeværnet bl.a. styrke kapaciteterne til støtte for den samlede eftersøgnings- og redningsindsats, samt styrke havmiljøindsatsen.

2014 skal anvendes til at fortsætte den igangværende implementering af forliget. Der vil indledningsvis blive fokuseret på gennemførelse af budgetanalysen vedrørende Hjemmeværnet. Herefter er det i 2. halvår forventningen, at der skal påbegyndes implementering af de konkrete tiltag, der besluttet som følge af analysen. Som resultat af forliget er der opstået et behov for, at Hjemmeværnet i endnu højere grad skal kunne støtte det militære forsvar. Særligt i forhold til at kunne supplere og skabe den nødvendige robusthed for de militære kapaciteter ses der at være en endnu større rolle for Hjemmeværnet end tidligere.

Hjemmeværnet vil i 2014 målrette støtten til Forsvarets operative kommandoer. Konkret betyder det, at Hjemmeværnet, på initiativ fra og i samarbejde med Hærens Operative Kommando, vil iværksætte en række pilotprojekter, der har til formål at afdække Hjemmeværnets muligheder for at støtte Hærens opstilling, uddannelse, beredskab og opgaveløsning med enkeltpersoner og enheder. Hjemmeværnet vil kunne bidrage til at styrke Hærens robusthed.

Forudsætningen for fortsat at være en efterspurgt attraktiv og troværdig partner er, at Hjemmeværnets kapaciteter baseres på veludannede frivillige soldater på enkeltmands-, fører- og enhedsniveauet, som samlet kan ind sættes i opgaver via beredskabet. Det er derfor vigtigt, at der fortsat fokuseres på at skabe rammer for både uddannelse og operativ opgaveløsning. Det er vigtigt for Hjemmeværnets beredskab og robusthed, at denne balance til stadighed opretholdes. I Hjemmeværnets Resultatkontrakt for 2014 er der derfor særlig fokus på kvalitet i opgaveløsningen, effektiv struktur og det internationale engagement.

Hjemmeværnet forventer i 2014 at kunne introducere nye kapaciteter:

- et styrket Flyverhjemmeværn med mere robuste flyvende enheder vil styrke Hjemmeværnets muligheder inden for eftersøgnings- og havmiljøindsats, samt
- de maritime bevogtningsenheder forventes at blive operative i 2014.

Hjemmeværnet deltager i Forsvarsministeriets analysearbejde omkring oprettelse af en CNO-kapacitet (Cyber Network Operation). Der vurderes at være potentiale for, at Hjemmeværnet kan yde relevante bidrag til løsningen af denne opgave.

Hjemmeværnet vil i 2014-15 deltage aktivt i det udredende arbejde omkring Forsvarets øgede engagement i det Arktiske område. Det er Hjemmeværnets forventning, at der inden for dette område kan ligge substantielle fremtidige opgaver.

Endelig skal Hjemmeværnet fortsætte arbejdet med i 2014 at opbygge en selvstændig kapacitetsopbygningsenhed m.h.p. at kunne gennemføre militær kapacitetsopbygning m.v.

Arbejdet med at styrke Virksomhedshjemmeværnets støtte til samfundsvigtige infrastrukturvirksomheder forventes afsluttet i 2014 på det begrebsmæssige plan. Det er herefter hensigten, at grundlaget skal anvendes til at udvide og styrke støtten til de samfundsvigtige infrastrukturvirksomheder.

Hvervning og rekruttering er i 2014 en nøgleaktivitet for Hjemmeværnet. Hjemmeværnet vil øge sin andel af nye medlemmer inden for aldersgruppen 18-32 år, herunder antallet af rekrutterede kvinder. Målet er større diversitet og nedbringelse af gennemsnitsalderen for Hjemmeværnets aktive styrke. Ligeledes vil Hjemmeværnet i 2014 optimere indsatsen omkring hvervning blandt tidligere værnepligtige og ansatte i Forsvaret. I tilknytning til rekrutteringen vil Hjemmeværnet i 2014 søge at udrede forklaringerne på overførsel af frivillige til reserven. I den forbindelse er der fokus på at øge fastholdelsesgraden blandt de frivillige, der gennemfører mellem 1 og 23 timers tjeneste om året, men som ikke kommer op på de krævede 24 timers tjeneste, og som derfor må overføres til reserven. Mange af disse frivillige møder fortsat op til større indsættelser som f.eks. BODIL (her levere ca. 1.100 frivillige soldater ca. 14.000 timers støtte), og de vurderes for Hjemmeværnet som beredskabsorganisation, vigtige at fastholde i den aktive struktur. Såfremt Hjemmeværnet identificerer strukturelle eller forvaltningsmæssige

ge forhold, der umiddelbart virker som en hindring for de frivillige soldaters tjeneste, vil disse blive søgt afhjulpet.

Hjemmeværnet vil i 2014 gennemføre en større strukturtilpasning med bl.a. sammenlægning af Totalforsvarsregion Fyn, Syd og Sønderjylland, Totalforsvarsregion Nord- og Midtjylland og Totalforsvarsregion Sjælland til to myndigheder.

Introduktionen af HJV.DK Version 2, Hjemmeværnets planlægnings- og administrationsværktøj for de ca. 47.000 frivillige soldater, vurderes som et vitalt løft af Hjemmeværnets evne til at lette de administrative byrder for de frivillige. Systemet forventes at blive operativt 1. januar 2015.

Hjemmeværnet vil i 2014 fortsætte arbejdet for implementering af et indrapporteringssystem i en REEVAPOL-lignende model til øvrige partnere ud over politiet. Arbejdet iværksættes for i endnu større grad, at kunne følge indsættelser og efterfølgende kunne evaluere aktiviteterne i samarbejde med vore partnere.

Den leveringsdygtige struktur skal fortsat udvikles mhp. at optimere de frivilliges vilkår og bidrage til at forbedre evnen til at møde beredskabsforpligtelsen. Med den leveringsdygtige struktur menes der hele det system af ydelser og services, der støtter de frivillige i deres dagligdag.

I 2014 vil Hjemmeværnets økonomistyring have fokus på at sikre balance mellem lønsum, bemanning og normering. Arbejdet vil også indebære et struktureret og periodiseret arbejde med de strategiske reserver som følge af det økonomiske resultat i 2013. Andre omdrejningspunkter i økonomistyringen vil i høj grad være den igangværende budgetanalyse samt Moderniseringsstyrelsens fortsatte implementering af god økonomistyring i staten. Herudover vil Hjemmeværnet arbejde målrettet med det økonomiske samarbejde og trækningsret ved Forsvarets funktionelle tjenester og Forsvarskommandoen med henblik på at sikre en optimal understøttelse herfra af Hjemmeværnets opgaveudførelse.

Hjemmeværnskommandoen vil fortsætte den stramme økonomistyring med henblik på implementeringen af forsvarsforlig 2013-2017 af 30. november 2012 med tillægssaftale af 11. marts 2013 og på bevarelse af råderum til sikring af en passende høj kvalitet i løsningen af de mangfoldige opgaver, som Hjemmeværnet løser for dets samarbejdspartnere.

2. Målrapportering

2.1 Skematisk oversigt

I tabellen nedenfor foretages en rapportering af samtlige resultatkrav, som forefindes i Hjemmeværnskommandoens resultatkontrakt med Forsvarsministeriet for 2013. Forsvarsministeriet og Hjemmeværnskommandoens har siden 2002 indgået en resultatkontrakt, som revurderes hvert år gennem en strategisk dialog. Kontraktens overordnede sigte er, at Hjemmeværnet til stadighed kan imødekomme de ønsker og behov, som forsvaret og det øvrige samfund stiller til hjemmeværnets indsats i samfundets samlede beredskab.

I overensstemmelse med Finansloven gennemføres hjemmeværnets virksomhed under anvendelse af mål- og rammestyringsprincippet samt resultatstyring på udvalgte områder. Bl.a. afledt heraf er hjemmeværnets økonomistyring indrettet til at sammenkæde økonomi og kvalitet for typer af aktiviteter.

Tabel 2.1.1. Hjemmeværnets opfyldelse af resultatkrav for 2013.

Resultatkrav	Opnåede resultater	Bemærkninger	Indtægter (mio.kr.)	Omkostninger (mio.kr.)	Årsværk
Opstilling af enheder og operativ planlægning:	-	-	0,0	263,8	348
1.1. Med det formål dels at sænke gennemsnitsalderen i den aktive struktur skal Hjemmeværnet indgå kontrakt med nye medlemmer svarende til 1100 unge i aldersgruppen 18-32 år.	Ikke opfyldt	Hjemmeværnet har samlet indgået kontrakt med 1.594 nye medlemmer. Inden for målgruppen på 18-32 år er der tegnet 1.088 nye kontrakter, hvilket svarer til en målopfyldelse på 98,9 %. Fremadrettet vil Hjemmeværnet bevare fokus på området, og for 2014 er der tilføjet en specifikation til kravet vedrørende "delvis målopfyldelse".			
1.2. Hjemmeværnet skal udarbejde en strategi for implementering af et indrapporteringssystem i en REEVAPOL-lignende model til øvrige partnere.	Opfyldt	Hjemmeværnskommandoens har udarbejdet en analyserapport vedrørende udviklingen af REEVAPOL-systemet imod det at omfatte flere rekvisitter og opgavetyper. Rapporten indeholder en strategi og implementeringsplan for udviklingsarbejdet.			
1.3. Hjemmeværnet skal fortsat planlægge og gennemføre bidrag til militær kapacitetsopbygning for Georgien. Kapacitetsopbygningsbidragene i modtagerlandene gennemføres som aktiviteter af en ca. en uges varighed, hvor personel, der udfører bidraget, er på tjenesterejse.	Opfyldt	Alle planlagte militære kapacitetsopbygningsaktiviteter er gennemført jf. "Programme for military bilateral cooperation between Georgia and the Kingdom of Denmark 2013". Der er i forbindelse med aftalen gennemført en række uddannelser i både Georgien og Danmark samt studietur for georgiske ledere i Danmark og Chefen for Hjemmeværnet har været på officielt besøg ved den Georgiske Nationalgarde. Endvidere har Hjemmeværnet doneret og opsat selvmarkerende skydebanemateriel i Georgien.			
1.4. Hjemmeværnet skal planlægge og udsende bidrag til militær støtte til civil genopbygning (Agribusiness Development Team) i rammen af Afghanistan-planen 2013.	Opfyldt	Hjemmeværnet har i overensstemmelse med Afghanistan-planen 2013 opstillet, uddannet og i rammen af Forsvaret udsendt bidrag til militær støtte til opbygning af den afghanske landbrugssektor. Hjemmeværnets landbrugsstøttehold har været udsendt i perioden september 2013-februar 2014 og bestod af fem personer, heraf tre frivillige en ansat officer som leder samt en tolk.			
Uddannelses- og øvelsesvirksomhed:	-	-	0,5	120,4	158
1.5. Hjemmeværnet skal tilsikre, at lovpligtig uddannelse for Hjemmeværnets frivillige gennemføres indenfor 3 års medlemskab. Minimum 90 % af de frivillige, som i 2013 har været medlem af Hjemmeværnet i 3 år, har gennemført den lovpligtige uddannelse.	Opfyldt	Ud af de tilbageværende 834 medlemmer, som blev optaget i 2010, har de 762 afsluttet den lovpligtige uddannelse. Det svarer til en målopfyldelse på 91,4 %.			

Resultatkrav	Opnåede resultater	Bemærkninger	Indtægter (mio.kr.)	Omkostninger (mio.kr.)	Årsværk
1.6. 95 % af aktive medlemmer, der har gennemført den lovpligtige uddannelse, skal gennemføre minimum 24 timers funktionsrelateret tjeneste.	Ikke opfyldt	Af Hjemmeværnets 14.515 aktive medlemmer, der har gennemført den lovpligtige uddannelse, har 12.311 medlemmer gennemført mere end 24 timers funktionsrelateret tjeneste svarende til en målopfyldelse på 84,8 %. Personel, der ikke leverer minimum 24 timers funktionsrelateret tjeneste årligt, overføres til Hjemmeværnets reserve. Hjemmeværnskommandoen har efterfølgende indført kvartalsvis opfølgning på bl.a. funktionsrelateret tjeneste og forventer derved at kunne øge målopfyldelsesprocenten fremover.			
1.7. Hjemmeværnet fortsætter med at opbygge og konsolidere grundlaget for at kunne støtte kritiske infrastrukturvirksomheders robusthed. Hjemmeværnet udvikler specifikke udviklings- og uddannelsesaktiviteter med 50 % af de virksomheder, der allerede har tegnet B-aftaler.	Opfyldt	Hjemmeværnet har gennemført udviklings- og uddannelsesaktiviteter med mere end 50 % af virksomhederne med B-aftaler. Ved Kompetenceudviklingsdagene i foråret og efteråret er der konstateret deltagelse fra i alt 26 virksomheder ud af 37 mulige, som giver en deltagelse på over 70 %. Hertil kommer, at flere af virksomhederne havde flere deltagere med.			
Inspektions- og kontrolvirksomhed:	-	-	0,0	0,9	2
1.8. Hjemmeværnet opretter og implementerer ni fagcentre m.h.p. at styrke forankringen (lessons identified/lessons learned) af faglig viden inden for specialerne for fortsat at kunne udvikle tidssvarende kapaciteter.	Opfyldt	Hjemmeværnet har oprettet og implementeret ni fagcentre, der alle er forankrede ved de enkelte totalforsvarsregioner. Alle fagcentre er meldt operative.			
Informationsvirksomhed:	-	-	0,3	19,3	25
1.9. Mere end 60 % af befolkningen bakker op om Hjemmeværnet. For at opnå resultatet vurderes befolkningens holdning i forhold til tre spørgsmål fra Hjemmeværnets holdningsundersøgelse.	Opfyldt	Tendensen i denne og tidligere holdningsundersøgelser viser en stigende tillid og opbakning i befolkningen til Hjemmeværnet. For 2013 mere end opfylder Hjemmeværnet således kravene til alle tre delmål fra Holdningsundersøgelsen. I forbindelse med Hjemmeværnets støtte ved militære opgaver vurderer 82 % af befolkningen, at støtten er vigtig. 85 % af befolkningen mener, at Hjemmeværnet yder en relevant indsats for samfundet, og 80 % har tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver.			
Operative indsættelser:	-	-	0,0	6,2	8
2.1. Anmodninger fra Forsvaret skal imødekommes i minimum 95 % af tilfældene inden for rammerne af Forsvarskommandoens direktiv for Hjemmeværnets operative anvendelse samt respektive operative myndigheders underliggende direktiver og bestemmelser.	Opfyldt	Ud af 812 anmodninger om støtte er kun én anmodning ikke imødekommet, hvilket giver en målopfyldelse på 99,9 %. Udover disse anmodninger udfører Marinehjemmeværnet løbende farvandsovervågning SURVEX (200 sejldage årligt) for Søværnets Operative Kommando efter særlig aftale.			
2.2. Anmodninger fra Politiet skal imødekommes i minimum 95 % af tilfældene inden for rammerne af Rigspolitiets og Hjemmeværnskommandoens underliggende direktiver og bestemmelser.	Opfyldt	I alt 1.246 af 1.255 endelige rekvisitioner fra Politiet i REEVAPOL er imødekommet. Hertil kommer 76 af 77 endelige rekvisitioner af Marinehjemmeværnet som platform for Politiets kontrolindsats til søs. Det betyder, at ud af 1332 rekvisitioner er 1322 imødekommet, svarende til, at 99,2 % af de evaluerede rekvisitioner er imødekommet.			
2.3. Anmodninger fra beredskabsmyndigheder skal imødekommes i minimum 95 % af tilfældene inden for rammerne af Forsvarsministeriets policy for hjemmeværnets operative indsættelse i forbindelse med militær hjælp til civile myndigheder m.fl.	Opfyldt	Alle 53 anmodninger om støtte er imødekommet, hvilket giver en målopfyldelse på 100 %.			

Resultatkrav	Opnåede resultater	Bemærkninger	Indtægter (mio.kr.)	Omkostninger (mio.kr.)	Årsværk
2.4. Anmodninger fra SKAT skal imødekommes i minimum 95 % af tilfældene jf. samarbejdsaftale mellem SKAT og Hjemmeværnet.	Opfyldt	Marinehjemmeværnet har modtaget 39 anmodninger om støtte fra SKAT. Heraf er 6 anmodninger aflyst af SKAT og én aktivitet er blevet aflyst grundet dårligt vejr. Af de 39 aktiviteter er to blevet aflyst af Hjemmeværnet grundet havari på gummibåd. Målopfylelsen bliver dermed på 95 %.			
2.5. Anmodninger fra de operative kommandoer i forbindelse med internationale missioner, skal imødekommes i minimum 95 % af tilfældene.	Opfyldt	Hjemmeværnet har modtaget tre anmodninger om støtte, der alle er imødekommet. I perioden januar – juni 2013 har Hjemmeværnet opstillet og udsendt to hold (bevogtningsdelinger) til KFOR i Kosovo. Herudover er et Agribusiness Development Team (ADT) på fem personer udsendt til Afghanistan (se pkt. 1.4.).			
2.6. Hjemmeværnet skal sikre, at kvaliteten i opgaveløsningen fastholdes og om muligt udbygges. Minimum 92 % af opgaverne, som er registreret i REEVAPOL, skal være løst tilfredsstillende i forhold til politiets vurdering.	Opfyldt	1.255 opgaver i REEVAPOL er blevet evalueret af Politiet og Hjemmeværnet. Politiet har vurderet indsatsen som tilfredsstillende i 1.246 tilfælde svarende til mere end 99,3 %. Der er yderligere 6 rekvisitioner i REEVAPOL, som mangler evaluering fra Politiet. Det skal bemærkes, at alle 331 uvarslede indsættelser ifølge Politiets vurdering er løst tilfredsstillende.			
2.7. Hjemmeværnets uvarslede indsættelser skal være påbegyndt inden for en time i minimum 95 % af tilfældene.	Opfyldt	Samlet har Hjemmeværnet været rekvireret uvarslet 503 gange til støtte for Politiet, Beredskabet, Hærens Operative Kommando og Søværnets Operative Kommando. 497 af disse indsættelser er påbegyndt inden for tidskravet og kun en opgave er ikke blevet løst, hvilket svarer til en målopfyldeelse på 98,8 %.			
Generel ledelse og administration:	-	-	0,0	57,8	76
4.1. Der skal ved udgangen af året være afholdt udviklingssamtaler med minimum 95 % af de ansatte. Målingen gennemføres for personel ansat/udført funktion i samme stilling minimum seks måneder.	Ikke opfyldt	Samlet for Hjemmeværnet kan det konstateres, at 62 % af medarbejderne har en gyldig udviklingskontrakt. Det er således ikke lykkedes at forbedre målopfyldeelse fra 2012, hvor resultatet var 63 %. Hjemmeværnet vil for 2014 sætte øget fokus på emnet udvikling af medarbejdere; dels gennem kontrolvirksomhed og dels ved dialog med chefer om betydningen for opfølgning på området. Fremadrettet tilpasses termin for udviklingssamtalerne til ny-lønsprocessen, hvorved der forventes en forbedret opfyldelse af målkravet.			
4.2. Det gennemsnitlige korttidssygefravær blandt Hjemmeværnets ansatte medarbejdere må maksimalt være 5,8 arbejdsdage (niveau som forsvaret).	Opfyldt	Hjemmeværnet har gennem en målrettet indsats inden for området, nedbragt det gennemsnitlige korttidssygefravær fra over 6 dage i 2011 og 2012 til en målopfyldeelse for 2013 på 5,3 dage, hvilket er væsentligt under målkravet. Området har på trods af målopfyldeelse fortsat fokus.			
4.3. Hjemmeværnet vil være en mangfoldig arbejdsplads og vil derfor have flere kvinder i den frivillige struktur. 20 % af nye medlemmer i den aktive struktur skal udgøres af kvinder.	Ikke opfyldt	Hjemmeværnet har samlet indgået kontrakt med 283 nye kvindelige medlemmer. Dette svarer til en målopfyldeelse på 17,8 % af det samlede antal nye medlemmer (1.594). Målet er således ikke opfyldt, men kan alligevel godt i et bredt perspektiv betegnes som tilfredsstillende. Den nuværende andel af kvinder i den aktive struktur er på 15,2 %. Hjemmeværnet vil i 2014 øge fokus på hvervning af kvinder og forventer derved en forbedret målopfyldeelse.			
4.4. Hjemmeværnet anvender LEAN konceptet i højere grad og gennemfører minimum to projekter med LEAN som et integreret værktøj.	Opfyldt	Hjemmeværnet anvender LEAN konceptet i to igangværende projekter: Et ved Hjemmeværnsstaben i f.m. forligsimpliciteringen og et ved Hjemmeværnsskolen til optimering af procedurer og arbejdsmetoder ved serviceelementet. Endvidere er 32 medarbejdere blevet uddannet på enten Basic- eller Grunduddannelsesmoduler inden for LEAN.			
Hjemmeværnet i alt			0,9	468,5	617

Note: Der er foretaget afrunding på første decimal.

2.2. Hjemmeværnets evne til at møde beredskabsforpligtelsen

Baggrund:

Hjemmeværnet uddanner og opstiller kapaciteter til brug for og for at øge robustheden af samfundets samlede beredskab. Disse kapaciteter er lokalt opstillede og uddannede, men kan indsættes væk fra egen hjemegn. Hjemmeværnet kan til enhver tid, uden forudgående varsel, indsættes af en sektoransvarlig myndighed (Politik, Forsvar, SKAT, kommunale- og statslige beredskab m.fl.) ethvert sted i Danmark. Hjemmeværnets basisorganisation kan støtte disse sektoransvarlige myndigheder både f.s.v.a. planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af operative indsættelser. Hjemmeværnets indsættelser foregår enten som varslede eller uvarslede indsættelser.

Det er Hjemmeværnets målsætning, at de operative kapaciteter er indsatsparate både som organisatoriske enheder og som enheder, der er sammensat til lejligheden. Hjemmeværnets kapaciteter skal kontinuerligt afspejle de behov, som de sektoransvarlige myndigheder har eller forventer at få. Derigennem kan Hjemmeværnet være sikker på altid at kunne honorere beredskabsforpligtelsen.

De forventninger og forpligtelser, der er knyttet til Hjemmeværnet som beredskabsorganisation, er også i 2013 blevet testet.

Hjemmeværnets kerneopgaver fremgår fortsat af Lov om Hjemmeværnet § 1 "... som en del af det militære forsvar til løsning af de opgaver, der påhviler Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet, herunder opgaver, der støtter myndigheder i disses opgavevaretagelse". Selvom 2013 var første år i den nye forligsperiode, så er den "kundeorientering" som Hjemmeværnet har fortsat den samme. De enkelte opgaver, som Hjemmeværnet løser, er således i konstant udvikling i takt med, hvad aftagerne af Hjemmeværnets ydelser ønsker. Hjemmeværnets evne til at støtte samfundets samlede beredskab skabes i kraft af Hjemmeværnets støttende rolle i f.t. Forsvaret. Beskyttelsen af Danmark i en bredere forståelse som i hele rigsfællesskabet indtager dog en stadigt mere fremtrædende rolle.

Nedenfor tages primært udgangspunkt i Hjemmeværnets støtte til hhv. Forsvaret og Politiet, da disse er Hjemmeværnets to største operative samarbejdspartnere.

Økonomi:

Hjemmeværnet har anvendt 263,8 mio.kr. i 2013 til opstilling af enheder og operativ plan-

www.hjv.dk

lægning. Heri indgår udgifter i forbindelse med udviklingen af kapaciteter til støtte for Forsvaret samt Hjemmeværnets beredskabsforpligtelse. Beløbet er af samme størrelsesorden som i 2012.

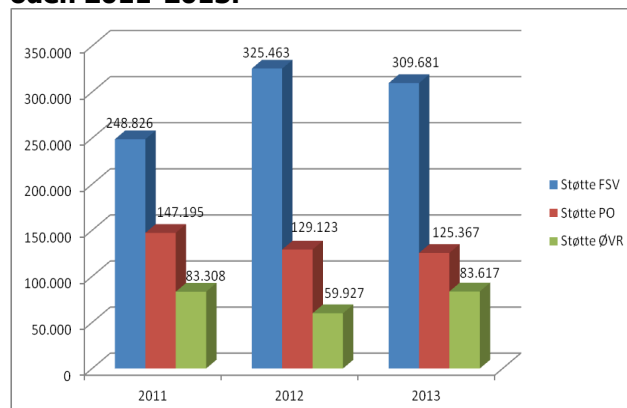
Analyse:

Hjemmeværnet har i 2013 bidraget aktivt til, at Danmark kan reagere hurtigt, effektivt og sikkert, når en særlig indsats er påkrævet. Både ved uvarslede og planlagte opgaver og uanset om opgaven har lokal, regional eller national (landsdækkende) karakter. Det vurderes, at Hjemmeværnet på ovennævnte forudsætninger samt samarbejdspartneres forventninger til både kapabiliteter og kapaciteter fortsat vil kunne levere, den ønskede støtte i rette tid, mængde og art. Det blev senest illustreret ved de frivillige soldaters indsatsparathed ved de to store efterårsstorme ALLAN og BODIL. F.eks. blev der under BODIL indsat ca. 1.100 frivillige soldater i ca. 14.000 timer.

Hjemmeværnets opgaveløsning sker med frivillige under principperne for den *dobbelte frivillighed*. Tjenesten i Hjemmeværnet er som udgangspunkt frivillig og ulønnet, og den enkeltes indsats repræsenterer derfor et individuelt aktivt tilvalg til gavn og gunst for samfundets samlede beredskab i Danmark. Frivilligheden og dens særlige præmisser er et funktionsvilkår for Hjemmeværnet som organisation.

Det samlede aktivitetsniveau for Hjemmeværnet ligger cirka på niveauet i 2012. Karakteristisk er dog, at der er sket en stigning inden for de beredskabsopbyggende områder – uddannelse og øvelsesvirksomhed, samt inden for det operative område – støtte til samfundets samlede beredskab. Uddannelses- og øvelsesvirksomhed er gået frem med 13 %, mens tiden anvendt til administrative opgaver er faldet med 28 %.

Figur 2.2.1. Hjemmeværnets støtte i perioden 2011-2013.

Note: Hertil kommer ikke kategoriserede timer (andet) inden for Hjemmeværnets samlede opgørelse af mandtimer.

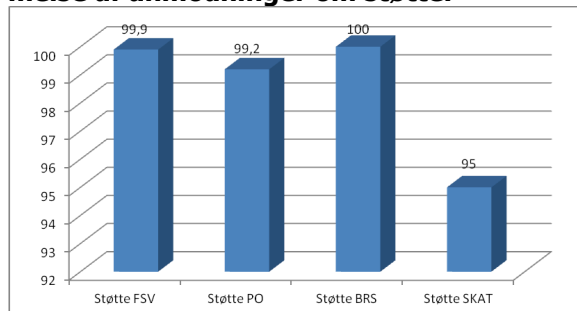
Der var, som det fremgår ved en sammentælling af tallene ovenfor, i 2013 en fortsat let stigende

tendens i Hjemmeværnets støtte til samfundets samlede beredskab. Hjemmeværnet har støttet samfundets samlede beredskab med i alt 518.666 mandtimer ud af Hjemmeværnets samlede aktivitetsniveau på 2.690.153 mandtimer, svarende til godt 19 %. Det svarer nogenlunde til fordelingen i 2012. Det betyder, at aktive i Hjemmeværnet gennemsnitligt ydede 164 timer i 2013 til gavn for samfundet.

Af Hjemmeværnets støtte til samfundets samlede beredskab er den største modtager af støtte fra Hjemmeværnet fortsat Forsvaret med 60 % af den leverede støtte. Politiet tegner sig for 24 %, mens de resterende 16 % er støtte leveret til andre rekvirenter. Hjemmeværnet planlægger efter, at dette niveau vil kunne fastholdes i 2014. Den ønskede støtte til Forsvaret og samfundet forventes opretholdt til trods for et i perioden faldende antal aktive. På sigt er der imidlertid udfordringer. Hjemmeværnets samlede antal medlemmer er faldet let, men afgang af medlemmer fra tidligere store årgange, kan på sigt give udfordringer for Hjemmeværnets robusthed. Dette suppleret med, at et antal frivillige hvert år overføres til reserven, fordi de kun møder mellem 1 og 23 timer, presser på sigt Hjemmeværnet samlede medlemstal. Hjemmeværnet vil sætte særligt ind overfor dette forhold i 2014.

Imødekommelsen af anmodningerne om støtte fra Hjemmeværnet fremgår af figuren nedenfor.

Figur 2.2.2. Hjemmeværnets imødekomme af anmodninger om støtte.

I 2013 ligger imødekommelsesprocenterne for Forsvaret på 99,9 % og for Politiet på 99,2 %. I gennemsnit imødekommer Hjemmeværnet 99,4 % af samtlige rekviritioner. Hjemmeværnet har i alt modtaget 2236 rekviritioner og har efterkommet 2223 af disse. Af de sammenlagt 13 rekviritioner, hvor Hjemmeværnet ikke har kunnet levere den ønskede støtte, har det i fire tilfælde været grundet nedbrud på det materiel, som skulle anvendes til opgaveløsningen.

Støtten til Forsvaret:

Hjemmeværnet har som vist i figur 2.2.1. leveret 309.681 mandtimer til støtte for Forsvaret. Det er et fald på knap 5 % i f.t. 2012. Støtten fordeles sig med 76 % til Søværnet, 15 % til Hæren og 9 % til Flyvevåbnet. For Marinehjemmevær-

www.hjv.dk

net gælder, at de sejlsende enheder bidrager med 91 % som sejltimer. Faldet skal ses i sammenhæng med, at Hjemmeværnet i 2013 har været mere integreret i Forsvarets øvelsesvirksomhed som øvelsestager, samt støttet Forsvarets uddannelsesvirksomhed. Det bemærkes endvidere, at de frivilliges registrering af leverede timer er blevet mere udspecificeret. Basisorganisationen i Hjemmeværnet sonderer i højere grad mellem øvelser, hvor man leverer entydig støtte til Forsvaret, og øvelser hvor man har et eget uddannelsesmæssigt udbytte som øvelsestager. Der ses således en markant stigning på 61 % inden for Hjemmeværnets øvelsesvirksomhed. Denne udvikling er positiv for Hjemmeværnet, fordi det, gennem et højere uddannelsesniveau, bidrager til at understøtte Hjemmeværnets evne til at møde beredskabsforpligtelsen.

Hjemmeværnet støtter fortsat en række statslige institutioner, der ikke bærer et sektoransvar i f.t. samfundets samlede beredskab med 83.617 mandtimer, svarende til godt 16 % af den samlede leverede støtte til Forsvaret og samfundet. Støtten til statslige institutioner, der ikke har et sektoransvar, omfatter Hjemmeværnets musikvirksomhed, sejlads for statslige forskningsinstitutioner, mm. Opgaver af denne karakter vurderes at være i samfundets interesse. Hjemmeværnets musikvirksomhed falder i denne forbindelse inden for det brede spektrum af opgaver som Forsvaret løser. Musikvirksomhed er ikke nødvendigvis gennemført for statslige virksomheder, men kan ske ved andre ceremonielle eller offentlige arrangementer. Men det timeregistreringssystem, som de frivillige bruger, tillader alene registrering som støtte for statslige institutioner.

Støtten til Politiet:

Antallet af evaluerede rekviritioner fra Politiet ligger på 1.255 - en mindre stigning på cirka 2,5 % i forhold til 2012. Ses der herunder på varslede og uvarslede hændelser ses, at andelen af uvarslede indsættelser er steget med 83 % og samtlige 331 uvarslede indsættelser er løst tilfredsstillende. Støtten til Politiet i 2013 udgør 125.367 mandtimer. Dette niveau anses som meget tilfredsstillende for Hjemmeværnet i forhold til at møde beredskabsforpligtelsen.

En nærmere opdeling af indhold og karakter af støtten til Politiet viser, at størstedelen af opgaverne er færdselsregulering med 87.349 mandtimer svarende til 70 % og afspærring af gerningssteder med 18.828 mandtimer svarende til 15 %. Men Politiet har 2013 udvidet brugen af Hjemmeværnet til flere observationsopgaver med en positiv effekt for Politiets opgaveløsning. Observationsopgaven har hele tiden ligget inden for det definerede opgavekatalog, men har ikke tidligere været anvendt. Observationsopgaven

ligger i naturlig forlængelse af Hjemmeværnets grundlæggende militære opgave bevogtning og observation.

Samarbejdet med Politiet er velreguleret og velorganiseret. Særligt det operative samarbejde i f.t. planlægning og tilrettelæggelse af Hjemmeværnets støtte til Politiet er blevet styrket gennem bilaterale forbindelser på alle niveauer. Hjemmeværnet vil i 2014 fortsat udvikle både kapaciteter og procedurer for støtte til Politiet.

Hjemmeværnet er i det seneste forlig blevet pålagt at deltage i Forsvarets udredende arbejde omkring engagementet i Arktis. Ligeledes skal Hjemmeværnet bidrage til Forsvarets øgede internationale engagement. Det peger på, at Hjemmeværnet i 2014 og 2015 vil skulle revidere opfattelsen af dansk Hjemmeværns dækningsområde. Det må således forventes, at der skal ske en bredere fortolkning af det område, som Hjemmeværnet fremover skal kunne operere inden for. Det vil stille krav til Hjemmeværnets organisation, teknologi, doktrin og ikke mindst uddannelse.

Vurdering:

Samlet set er det Hjemmeværnets vurdering, at Hjemmeværnets evne til at møde beredskabsforpligtelsen i 2013 har fortsat den samme positive tendens, som målopfyldelsen for støtten i 2012 viser. Hjemmeværnets operative kapaciteter vurderes relevante, primært baseret på efterspørgslen på støtte fra samfundets samlede beredskab. Hjemmeværnet vil løbende evaluere både operative kapaciteters relevans samt udvikle procedurerne for planlægning, tilrettelæggelse samt kontrol/evaluering af de operative indsættelser. Det væsentligste indsatsområde for 2014 bliver at ensarte målrapporterings-systemet for støtten til Forsvaret. Det er målet for Hjemmeværnet, at alle aktører – udover Politi og Forsvar - der rekvirerer støtte fra Hjemmeværnet skal håndteres i et fælles rekvirerings- og evalueringssystem. Udrulning af et sådan system er en målsætning, der planlægges realiseret i perioden 2015-16 under hensyntagen til den rådige økonomi.

Dette vil endvidere betyde, at 316.336 timers støtte, der i dag er registreret som "andet", vil kunne fordeles mere specifikt på de anvendte kategorier.

Hjemmeværnets tilgang til opgaveløsningen vil ligge tæt op ad den kvalitative vurdering af hvad der falder inden for samfundets samlede beredskab. Det gælder både i en funktionel tilgang m.h.p. at kunne støtte nye sektorer, der ikke tidligere har været umiddelbare for Hjemmeværnet såsom f.eks. IT og telekommunikation, samt en mere fleksibel geografisk tilgang til ikke at fokusere entydigt på Danmarks nære grænser. Hjemmeværnet vil som følge af den politi-

www.hjv.dk

ske aftale om Forsvarets ordning se bredere på Danmark som hele rigsfællesskabet, samtidig med, at det øgede internationale fokus styrkes i Hjemmeværnet.

Det er Hjemmeværnets opgave til stadighed at balancere den frivillige militære beredskabsorganisations funktionsbetingelser og -vilkår med den enkelte frivilliges funktionsbetingelser og -vilkår. Med en mere bredspektret opgaveportefølje og øget geografisk udbredelse er dette et område, der vil kræve nye tænkemåder. Disse justeringer vil således medføre justeringer i Hjemmeværnets samlede virksomhed i f.t. at kunne møde beredskabsforpligtelsen. Sammenhængen mellem størrelsen på den aktive del af organisationen og evnen til at møde beredskabsforpligtelsen vurderes ikke på den korte bane (1-5 år) at ville påvirke robustheden. Over tid skal der udvikles alternative modeller, der fremadrettet vil sikre Hjemmeværnets robusthed.

Det er Hjemmeværnets vurdering, at Hjemmeværnet også fremover kan virke under frivillighed som et grundvilkår, men balancen mellem indsættelser og uddannelse skal være til stede på alle niveauer i organisationen.

Konklusion:

Hjemmeværnets kapaciteter er efterspurgt og alle prioriterede anmodninger er imødekommet.. På baggrund af årets resultater fremstår Hjemmeværnet som en troværdig og handlekraftig organisation, der møder vores partners behov og ønsker. De øgede krav og ønsker til Hjemmeværnets støtte stiller større krav til uddannelse og kvalitetssikring af Hjemmeværnets operative kapaciteter. Det kan derfor konkluderes at et fokus på fortsat tilpasning af Hjemmeværnets uddannelser vil have direkte effekt på Hjemmeværnets evne til at møde beredskabsforpligtelsen. På baggrund af de faglige resultater i 2013 kan det konkluderes, at disse beredskabsopgaver løses meget tilfredsstillende. At Hjemmeværnet i 2013 har set en stigning i de beredskabsopbyggende aktiviteter er en udvikling som Hjemmeværnet fortsat vil understøtte. Det er i kraft af disse, at Hjemmeværnet vedbliver med at være relevant og attraktiv for sine samarbejdspartnere. Det er væsentligt, at Hjemmeværnet som frivillig organisation holdes i balance mellem anvendt tid til uddannelse, indsættelse og administration, og dermed bevarer robustheden som beredskabsorganisation. Denne balancering skal ses i f.t. de frivilliges tilkendegivelser om hvor meget tid de kan afse til tjenesten i Hjemmeværnet.

Samlet konkluderer Hjemmeværnet område 2.2. som værende meget tilfredsstillende.

2.3. Hjemmeværnets internationale engagement

Baggrund:

Hjemmeværnets bidrag til Forsvarets internationale engagement i 2013 fordeler sig på to hovedområder: Bidrag af enheder og enkeltpersoner til Forsvarets internationale opgaveløsning samt bidrag til militære kapacitetsopbygningsopgaver. Hjemmeværnets deltagelse i internationale opgaver er i aftale på forsvarsområdet 2013-2017 af 30. november 2012 beskrevet som en del af Hjemmeværnets fremtidige opgaveportefølje. Det fremgår, at Hjemmeværnets rolle i forhold til at kunne støtte og bistå Forsvaret i internationale opgaver, skal styrkes. Endvidere fremgår det af aftalen, at Hjemmeværnet skal opstille en kapacitetsopbygningsenhed med henblik på, at varetage Hjemmeværnets bidrag til militær kapacitetsopbygning, civil genopbygning samt øvrige internationale bidrag. Nedenfor vil Hjemmeværnet vurdere de fremtidige muligheder for deltagelse i internationale opgaver samt vurdere, hvad Hjemmeværnet får ud af deltagelsen i de internationale opgaver.

Økonomi:

Hjemmeværnets hovedopgave er at opstille enheder, der kan indsættes af Forsvaret og de øvrige sektorsansvarlige myndigheder. Som hovedregel afholdes udgifterne til udsendelse i internationale operationer derfor af udsendende myndighed. Udgifterne til selve opstillingen af kapaciteten, herunder forudgående uddannelse i forbindelse med enhedsbidrag som f.eks. bevogtningsdelinger, indgår derimod i hjemmeværnets samlede udgifter til uddannelses- og øvelsesvirksomhed.

Hjemmeværnet i 2013 imidlertid ekstraordinært overført 2,0 mio.kr. til Forsvarskommandoen til dækning af Forsvarskommandoens udgifter i 2013 forbundet med udsendelse af Hjemmeværnets bidrag til et amerikansk landbrugsudviklingshold i Afghanistan.

Denne konkrete sag ændrer ikke ved den gældende praksis om, at det er Forsvarskommandoen, der udsender og afholder udgifter til udsendelse af personel og enheder fra Hjemmeværnet.

Et tilsvarende beløb forventes overført i 2014. Den nationale opstilling af enheder og uddannelse heraf samt dertil knyttede ressourceanvendelse er en forudsætning for udsendelserne. Hjemmeværnets fokus vil derfor fortsat ligge på dette område.

Analyse:

Hjemmeværnet afsluttede i juni 2013 opgaven med at stille en bevogtningsdeling til bevogtning af en af hovedlejerne i KFOR-missionen. Hjem-

meværnet har i alt stillet 12 hold til denne mission. Opgaven er herefter ført tilbage til Hærens Operative Kommando. Hjemmeværnet har iværksat en grundig evaluering af det samlede forløb, herunder hvad denne opgave har betydet for Hjemmeværnet som organisation.

Hjemmeværnet har siden påbegyndelse af bidraget til ISAF og senere KFOR kunne identificere en stor interesse blandt eksisterende medlemmer til at deltage i denne type opgave. Ligesom det har været tilbagemeldingen fra unge mennesker at dette har bidraget til at de har valgt at træde ind i Hjemmeværnet. Hjemmeværnet har både i ISAF- og KFOR-perioden anvendt disse missioner som løftestang for uddannelsesniveaue i organisationen både for befalingsmænd og menige.

Som en del af Afghanistanplanen 2013-14 har Hjemmeværnet haft et landbrugsudviklingsbidrag som militær støtte til civil genopbygning i Helmandprovinsen i perioden september 2013 til februar 2014. Udsendelsen kan betragtes som et pilotprojekt, hvor nyttiggørelsen af civile kompetencer hos personalet bliver afprøvet i snæver sammenhæng med personalets militære færdigheder. Udsendelsen er således også en afprøvning af militære styrkers anvendelse i den overgangsfase, der ligger i mellem de egentlige militære kamphandlinger og den civile genopbygning. Hjemmeværnets samarbejde med den amerikanske nationalgarde (USNG) har også i den forbindelse været meget gunstigt.

Hjemmeværnet har også i 2013 deltaget i militær kapacitetsopbygning forskellige steder i verden (f.eks. Georgien, Rwanda og Libyen). Deltagelse i disse opgaver har været medvirkende til udviklingen af Hjemmeværnets kapacitetsopbygningsenhed.

Hjemmeværnets kompetenceregister blev i 2013 benyttet til at finde særligt egnede Hjemmeværnssoldater, der havde de rette civile kompetencer til bl.a. at deltage i kursus ved Storbritanniens Military Stabilisation Support Group, og øvelse i civil-militær samarbejde ved NATO ARRC hovedkvarter. Benyttelsen og udviklingen af Hjemmeværnets kompetenceregister er et led i opbygningen af den faglige netværkskapacitet i den kommende kapacitetsopbygningsenhed. Derudover har Hjemmeværnets mangeårige samarbejde med det estiske hjemmeværn Kaitseliit åbnet for muligheden for at udvide samarbejdet til at inkludere cyberdefence. Arbejdet med opstillingen af Hjemmeværnets kapacitetsopbygningsenhed er påbegyndt i 2013 som et forligningsimplementeringsprojekt i Hjemmeværnet.

Etablering af den selvstændige myndighed til varetagelse af Hjemmeværnets opgaver med relation til kapacitetsopbygning og internationale bidrag vil øge Hjemmeværnets evne til at ud-danne og opstille enkeltpersoner og enheder (såvel ansatte, frivillige og reservepersonel), der kan udsendes bl.a. til støtte for Forsvarets op-gaveløsning. Gennem etableringen af strukture-rede uddannelser f.s.v.a. kapacitetsopbygning i relation til internationale opgaver vil Hjemme-værnet søge at reducere forberedelsestiden og dermed i højere grad være et efterspurgt red-skab i Forsvarsministeriets samlede værktøjs-kasse.

På den baggrund styrkes Hjemmeværnets evne til at støtte Forsvaret.

Vurdering:

Hjemmeværnet bidrag til Danmark internationa-le er nu blevet en fast opgave via de to sidste forsvarsforlig. Dette ligger også naturligt i for-længelse af Hjemmeværnslovens krav om støtte til de tre værns opgaveløsning. Bidrag til og deltagelse i den internationale opgaveløsning sikrer tillige, at sammenhængen mellem værne-ne og Hjemmeværnet opretholdes. International opgaveløsning sikrer herudover, at den militære profil er tydelig og opretholdes overfor værnene og samfundet. Deltagelsen i de internationale opgaver giver endvidere et løft i kompetencer for den enkelte og for Hjemmeværnet som hel-hed og er herved i et vist omfang forudsæt-ningsskabende for at kunne løse opgaverne for Forsvaret på en tilfredsstillende måde. For den enkelte gælder det såvel de militær faglige kompetencer som de civilfaglige kompetencer. Det vurderes, at benyttelsen af civilfaglige kom-petencer i international opgaveløsning, vil kunne gavne den generelle opgavevaretagelse i Hjem-meværnet.

Den internationale opgaveløsning giver et billede af en øget bredde i Hjemmeværnet, og dermed et Hjemmeværn med en nytænkende profil. Hjemmeværnet vil med udvidelsen af opgave-porteføljen med flere internationale opgaver, kunne rekruttere flere frivillige til Hjemmevær-net, ikke mindst blandt de unge – samt menne-sker med forudgående værnsuddannelse. Opbygning af Hjemmeværnets kapacitetsopbyg-ningsenhed vil i fremtiden sikre udviklingen af Hjemmeværnets internationale bidrag bredt. Kapacitetsopbygningsenheden vil kunne støtte opstilling og uddannelse af enheder og enkelt-personer i Forsvaret, der skal udsendes med henblik på at løse kapacitetsopbygningsopgaver. Ligeledes vil Hjemmeværnet også i fremtiden kunne udsende enhedsbidrag med afsæt i Hjemmeværnets primæropgave – bevogtning. Hjemmeværnets erfaringer fra opgaveløsninger til støtte for Forsvarets internationale opgaver,

samt gennemførelse af kapacitetsopbygningsop-gaver i en selvstændig ramme indikerer en øget interesse blandt hjemmeværnets frivillige, solda-ter samt personel af reserven i den regionale føringsstruktur for deltagelse i internationale missioner. Dermed er den vigtigste forudsæt-ning for at kunne bidrage mere til de internatio-nale opgaver, som efterspørges i den nye aftale på forsvarsområdet 2013-2017 af 30 NOV 2012 på plads. Hjemmeværnet forventer derfor, at det kan afstedkomme en øget efterspørgsel fra Hjemmeværnets samarbejdspartnere.

Konklusion:

Hjemmeværnet vil fortsat kunne bidrage til in-ternational opgaveløsning med afsæt i de tradi-tionelle kerneopgaver for Hjemmeværnets en-heder. Her tænkes i særdeleshed på de netop afsluttede bevogtningsopgaver ved KFOR og tidligere ISAF.

Hjemmeværnet har gennem erfaringer med indsatser i 2013 styrket evnen til at kunne støtte Forsvaret m.fl. med situationsbestemte afgivel-ser. Konkret kan nævnes indsættelse af enkelt-personer til specifikke stillinger, bevogtningsen-heder, specialiserede bidrag til militær kapaci-tetsopbygning og militær støtte til civil genop-bygning.

Hjemmeværnet skal gennem en nøje koordinati-on målrette kapaciteternes uddannelse i en så-dan grad, at overensstemmelsen mellem den konkrete efterspørgsel og Hjemmeværnets kompetencer sikres. Dette skal ske under beva-relse af størst mulig fleksibilitet for Hjemmevær-net, og under særlig hensyntagen til de særlige vilkår, som gælder for de frivillige soldaters tje-neste i Hjemmeværnet.

Opbygning af en selvstændig kapacitetsopbyg-ningsenhed betyder en institutionel forankring af Hjemmeværnets internationale engagement.

Den målrettede indsats i Hjemmeværnet med bl.a. kompetenceregistret har synliggjort et po-tentiale for Hjemmeværnet ved støtte til sikker-hedssektorreformer. Potentialet ligger i anvæn-delsen af de i Hjemmeværnet opsamlede civile kompetencer. Denne udvikling skal ligeledes styrkes i 2014 og årene frem.

Samlet konkluderer Hjemmeværnet område 2.3. som værende tilfredsstillende.

2.4. Hjemmeværnets bestræbelser på at opnå øget robusthed

Baggrund:

Fundamentet for en troværdig beredskabsorganisation er sammenhæng mellem måden resourcerne er fordelt på, organisationen, måden Hjemmeværnet løser opgaver på, doktrinen og de materielle vilkår som Hjemmeværnet har til disposition for de frivillige, teknologien. Disse tre nøgleområder bindes sammen af et veludviklet uddannelsesregime. På baggrund af analyser af organisation, doktrin, teknologi, og uddannelse kan Hjemmeværnets robusthed beskrives. I det efterfølgende fokuseres på analyser af uddannelsesområdet, samt Hjemmeværnets bestræbelser på at vedligeholde organisationen - rekruttering.

Hjemmeværnet har i de sidste tre år gennemført en fokuseret indsats for at skærpe den militære profil ved at løfte uddannelsesniveaue. Det har været styringsinteressant for Hjemmeværnsledelsen, at der gennemføres flere kvalitative øvelsesaktiviteter i Hjemmeværnet. Hertil kommer, at det er et fokusområde for Hjemmeværnsledelsen at sikre en passende tilgang til Hjemmeværnet, således at organisationen fortsat kan virke. Bl.a. for at nedbringe gennemsnitsalderen i Hjemmeværnet har der været særligt fokus på aldersgruppen 18-32 år. Det har endvidere været et mål at gøre Hjemmeværnet så mangfoldigt som muligt. Derfor har indsatsen ligeledes bl.a. været rettet mod at få en større andel af kvinder blandt de nytildgåede.

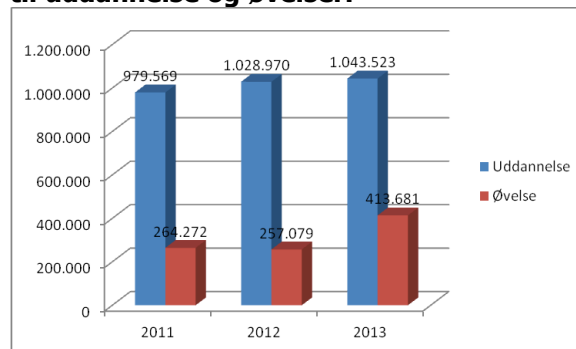
Økonomi:

Hjemmeværnet har anvendt 119,9 mio.kr. i 2013 til uddannelses- og øvelsesvirksomhed. Beløbet er i samme størrelsesorden som i 2012.

Analyse:

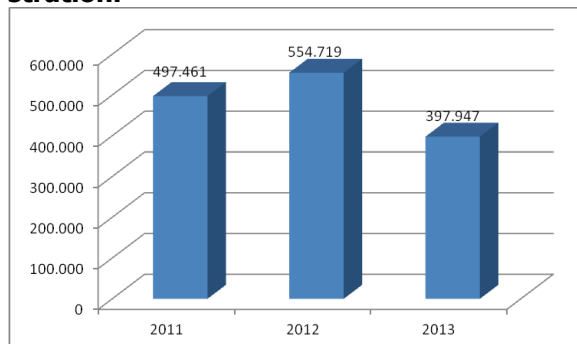
Som anført ovenfor, er forudsætningerne for en robust organisation mange, men uddannelsesområdet er et kerneaktivitetsområde for Hjemmeværnet.

Figur 2.4.1. Udviklingen af leverede timer til uddannelse og øvelser.

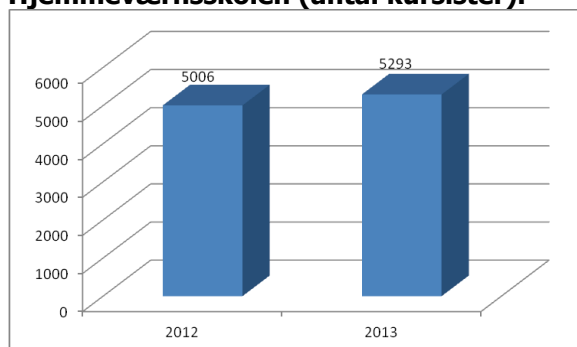
I 2013 har aktivitetsniveauet i f.m. uddannelser og øvelser i Hjemmeværnet været markant større. Hjemmeværnet kan konstatere en samlet fremgang på 13 % indenfor det samlede uddannelsesområde til 1.457.204 mandtimer. Det er særligt inden for øvelsesområdet, at fremgangen kan konstateres. Her er der en fremgang på 61 % til 413.681 mandtimer. Den grundlæggende forklaring på dette er, at Hjemmeværnsledelsen i 2012 udgav helt nye bestemmelser med større fokus på, at der på alle niveauer i Hjemmeværnet skulle indføres en større og mere kvalitativ øvelsesvirksomhedsstruktur. Disse bestemmelser har i 2013 medført den omtalte positive effekt. Hjemmeværnets evne til at kunne virke skal baseres på træning gennem uddannelse og øvelser. Al opgaveløsning, uanset om det er støtte til sektoransvarlige myndigheder eller andre samarbejdspartnere, skal løses af veluddannede enheder og personel. Hjemmeværnet har ikke standardiserede øvelsesforløb for underafdelinger, distrikter og regioner, men der ligger nogle indholdsmæssige krav beskrevet i de forskellige øvelsesdirektiver. Det væsentlige er, at de enkelte myndigheder og enheder i Hjemmeværnet skal have mulighed for at sammensætte fokuserede uddannelses-/øvelsesforløb i f.t. det uddannelsesmæssige behov og de frivilliges behov. På denne måde tilsikrer Hjemmeværnet tillige, at ressourceanvendelsen på uddannelsesområdet bliver markant mere fokuseret. Det skal bemærkes, at mængden af anvendt tid til administration i samme periode er reduceret med 28 % til 397.947 mandtimer. Der ligger formentligt også noget forklaringskraft her, idet de frivillige i højere grad kan bruge deres tid på uddannelse frem for administrative opgaver, hvilket er mere væsentligt for produktionen. Det har også været et udtalt mål fra Hjemmeværnsledelsen, at de frivilliges vilkår skulle forbedres, så fokus kunne holdes på de beredskabsopbyggende aktiviteter – uddannelse og øvelse. Altså en mere kvalitativ anvendelse af de frivilliges tid.

Figur 2.4.2. Udviklingen i timer til administration.

Den beskrevne tendens, sammenholdt med en let stigning i det samlede aktivitetsniveau i Hjemmeværnet, betyder, at der er frigjort mere disponibel tid til uddannelse ved de frivillige. Når man således kigger på aktivitetsniveauet ved Hjemmeværnets største uddannelsessted – Hjemmeværnsskolen, kan der i 2013 konstateres en øget produktion af førere og specialister til Hjemmeværnet med knap 6 %. Fra Forsvarets Interne Revisions analyse af den administrative byrde i 2008 ved man, at størsteparten af de administrative byrder påhviler Hjemmeværnets frivillige nøglepersonel. Der kan således være noget der peger på, at Hjemmeværnets nøglepersonel har fået frigjort ressourcer til at tage mere uddannelse på Hjemmeværnsskolen.

Figur 2.4.3. Uddannelser gennemført ved Hjemmeværnsskolen (antal kursister).

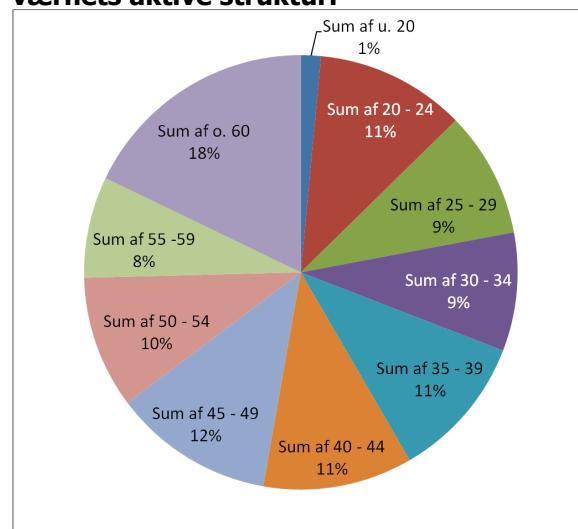

Hjemmeværnsskolen er særlig interessant, fordi den er ansvarlig for uddannelse af førere og specialister til hele Hjemmeværnet. Ud fra figur 2.4.3. og den efterfølgende analyse, kan det udledes, at Hjemmeværnsskolen indtager en central rolle i f.t. at sikre Hjemmeværnets operative robusthed. Forklaringen er, at Hjemmeværnets frivillige indsættes enten i organisatorisk ramme, eller i en til lejligheden sammensat enhed. Forudsætningen for, at en til lejligheden sammensat enhed kan fungere er, at de enkelte frivillige er uddannet og øvet i at virke i enhedsramme, og at der er kvalificeret personel, der kan føre enheden. Den centrale uddannelse på Hjemmeværnsskolen og de decentrale uddannelser og øvelser er således at betragte som forbundne kar. Begge komplementerer hinanden

og er primære bidragsydere til Hjemmeværnets bestræbelser på at øge robustheden. Forudsætningen for at kvaliteten i de decentrale aktiviteter kan løftes er at dele af de frivillige gennemfører de centrale fører og specialistuddannelser.

Det andet analyseområde relaterer sig til Hjemmeværnets rekrutteringsindsats. Hjemmeværnets personelsammensætning fremgår af figuren nedenfor.

Figur 2.4.4. Aldersfordelingen i Hjemmeværnets aktive struktur.

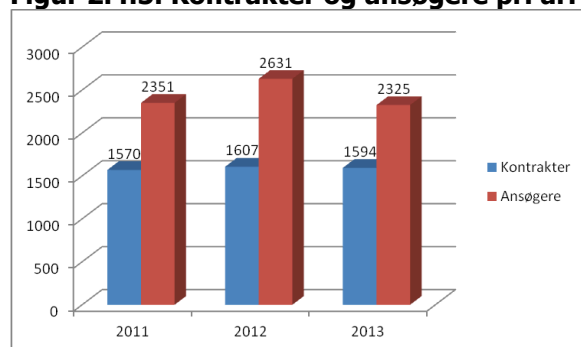

Figuren viser, at aldersgruppen 18-44 årige udgør 52 % af Hjemmeværnets aktive styrke. Det er den målgruppe, som Hjemmeværnet primært vurderer anvendes til de operative indsættelser. Det har derfor været et mål at fokusere Hjemmeværnets rekruttering inden for den personalekategori, som bidrager mest til Hjemmeværnets operative robusthed. Aldersgruppen 18-32 år vurderes særligt interessant, idet denne også kan være med til at nedbringe gennemsnitsalderen i Hjemmeværnet samt tilføre yngre kræfter til organisationen. En nedbringelse af gennemsnitsalderen vurderes at være væsentligt medvirkende til at øge Hjemmeværnets robusthed i f.t. at løse flere og mere krævende opgaver.

Rekrutteringen til Hjemmeværnet ligger på et stabilt højt niveau. I 2013 fortsatte den positive tendens med tilgang af 1.594 nye medlemmer, hvilket er en videreførelse af stigningerne set i 2011 og 2012.

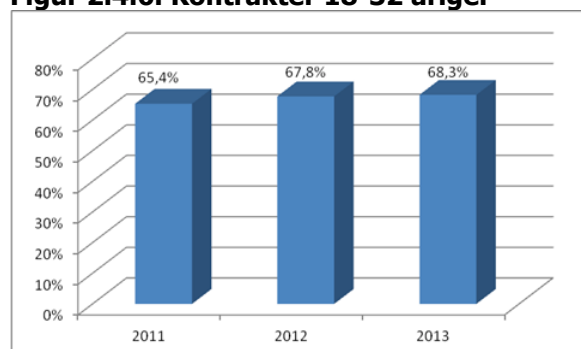
2.325 søgte om optagelse i Hjemmeværnet i 2013, hermed ligger også ansøgertallet på nogenlunde samme niveau som de seneste par år. 2012 skiller sig dog ud med lidt flere ansøgere.

Figur 2.4.5. Kontrakter og ansøgere pr. år.

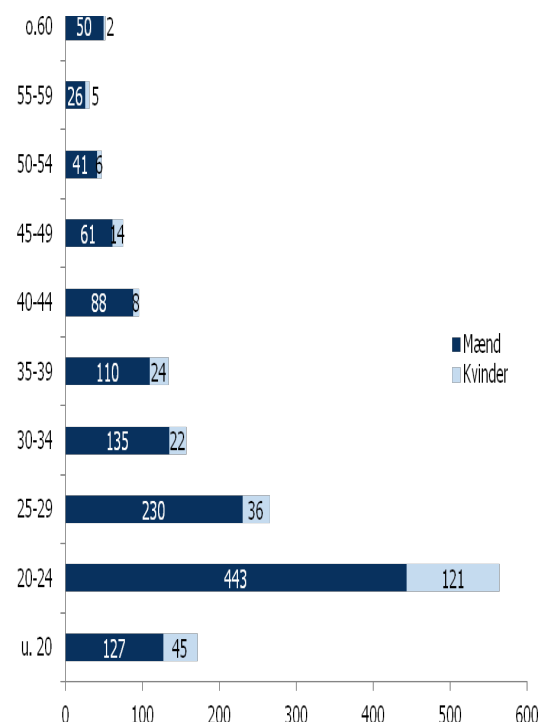
1.088 af de nye medlemmer i 2013, svarende til 68,3 %, er unge i aldersgruppen 18-32 år. Dermed fastholdes tendensen til, at Hjemmeværnet får flere og flere nye unge medlemmer.

Figur 2.4.6. Kontrakter 18-32 årige.

Hjemmeværnet kan konstatere en interessant tendens blandt de helt unge under 25 år, idet en relativ høj andel (godt 29 %) af de nye medlemmer er kvinder.

Figur 2.4.7. Rekruttering opdelt på alder og køn.

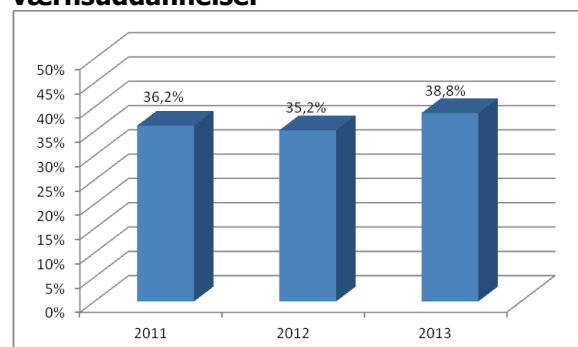

Gennemsnitsalderen blandt Hjemmeværnets aktive medlemmer var 44,3 år ultimo 2012. Med en øget indsats inden for rekruttering er det bl.a. ønsket at nedbringe gennemsnitsalderen i Hjemmeværnet for at fremtidssikre Hjemmeværnet, når flere af de ældre medlemmer trækker sig tilbage. Begrundelsen ligger i at Hjemmeværnets robusthed bl.a. ligger i at der er en hvis masse at kunne trække på, når samfundet har behov for det. Hjemmeværnet må inden for den nærmeste årrække forvente at en del af de aktive ældre overgår til reserven eller evt. udtræder af Hjemmeværnet. Dette forhold må ikke påvirke hjemmeværnets robusthed. I takt med at Hjemmeværnets opgaver bliver mere og mere krævende, stiger bl.a. de fysiske krav til den enkelte frivillige. For at Hjemmeværnet således kan være i stand til at løse disse opgaver, kræver det, at man primært rekrutterer blandt den yngre del af befolkningen. Rekrutteringsindsatsen i 2013 har resulteret i en mindre sænkning af gennemsnitsalderen således, at den ultimo 2013 ligger lige under 44 år.

Endelig er det ønskeligt, at Hjemmeværnet afspejler den mangfoldighed, der er i den danske befolkning, både hvad angår alder og køn. Hjemmeværnet er en folkelig organisation, der gerne skal afspejles tilnærmelsesvis i befolkningssammensætningen. Dette skal også afspejles i herve- og rekrutteringsindsatsen. Geografisk er der ikke nogen klar tendens i rekrutteringen de seneste tre år. De fleste distrikter rekrutterer stabilt med mindre udsving.

Lidt over en tredjedel af de medlemmer, der er rekrutteret de senere år, har en tidligere værnssuddannelse. I 2011 var det 36,2 %, mens det i 2013 var 38,8 % af de nye hjemmeværnssoldater.

Figur 2.4.8. Andel af nye medlemmer med værnssuddannelse.

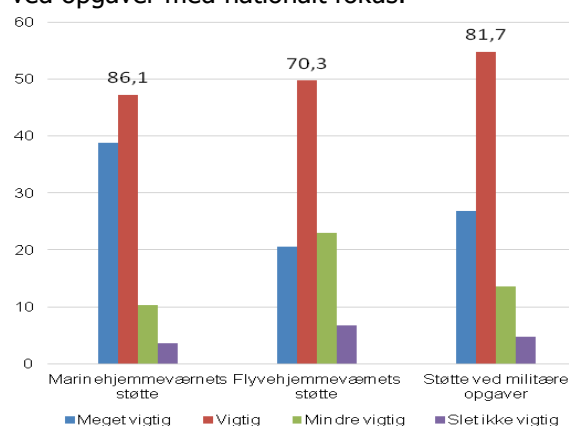

Dette er positivt og kan ses som et udtryk for, at Hjemmeværnet har fået et stærkere image inden for Forsvarets egne rækker. Det er en fordel for Hjemmeværnet at få nye medlemmer, der tidligere har modtaget militær uddannelse og træning. De erfaringer og kompetencer, de har med sig, er en ressource for organisationen. Men der ligger også en ressourcebesparelse

samlet for samfundet i at kunne reinvestere værnssuddannede i Hjemmeværnet.

Hjemmeværnet har i 2013 intensiveret samarbejdet med en række udenlandske partnere med det formål at styrke Hjemmeværnet inden for både den nationale og internationale opgaveløsning. Særligt samarbejdet med de to skandinaviske hjemmeværn, samt US National Guard er blevet udviklet i 2013. Hjemmeværnet søger i det internationale samarbejde uddannelsesmuligheder, der ikke er tilgængelige i de nationale rammer. Samtidigt styrkes den frivillige organisations interoperabilitet med det internationale miljø.

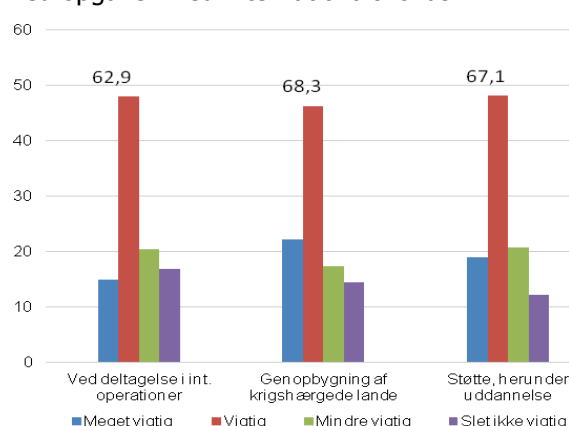
Figur 2.4.9. Befolkningens opfattelse af vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Forsvaret ved opgaver med nationalt fokus.

Kilde: Hjemmeværnets holdningsundersøgelse 2013, SFI Survey.

Figuren viser, at gennemsnitlig 4 ud af 5 danskere finder Hjemmeværnets støtte til Forsvaret ved opgaver med nationalt fokus indenfor de undersøgte områder meget vigtig/vigtig.

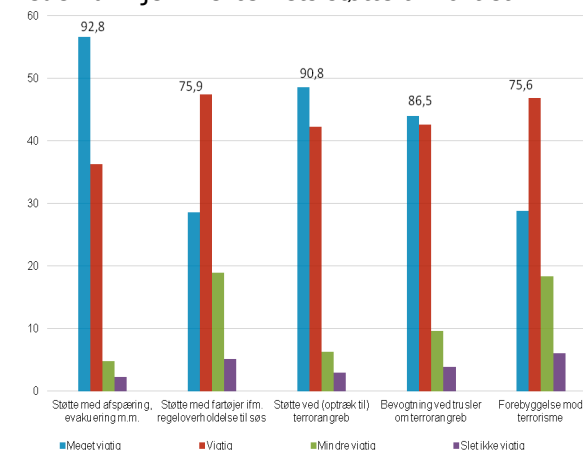
Figur 2.4.10. Befolkningens opfattelse af vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Forsvaret ved opgaver med internationalt fokus.

Kilde: Hjemmeværnets holdningsundersøgelse 2013, SFI Survey.

Figuren viser, at gennemsnitlig 2 ud af 3 danskere finder Hjemmeværnets støtte til Forsvaret ved opgaver med internationalt fokus indenfor de undersøgte områder meget vigtig/vigtig.

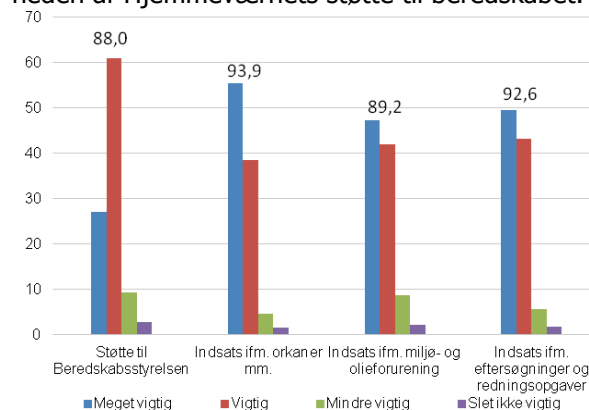
Figur 2.4.11. Befolkningens opfattelse af vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Politiet.

Kilde: Hjemmeværnets holdningsundersøgelse 2013, SFI Survey.

Figuren viser, at gennemsnitlig 84,3 % af befolkningen finder Hjemmeværnets støtte til Politiet indenfor de undersøgte områder meget vigtig/vigtig.

Figur 2.4.12. Befolkningens opfattelse af vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til beredskabet.

Kilde: Hjemmeværnets holdningsundersøgelse 2013, SFI Survey.

Figuren viser, at gennemsnitlig 90,9 % af befolkningen finder Hjemmeværnets støtte til beredskabet indenfor de undersøgte områder meget vigtig/vigtig.

Med de høje procentsatser fra *SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærds undersøgelser* vil Hjemmeværnet næppe kunne forvente at kunne præstere bedre. Det er derfor Hjemmeværnets vurdering, at den fremtidige indsats også skal fokuseres imod at skabe kontinuitet, så de flotte resultater kan fastholdes.

Vurdering:

Samlet er det for 2013 Hjemmeværnets vurdering, at bestræbelserne på at styrke robustheden har båret frugt på de analyserede områder. Mængden af gennemført uddannelse (uddannelse og øvelser) er steget markant både på centrale og decentrale aktiviteter. Det er lykkedes Hjemmeværnet med en målrettet indsats at få

mere uddannelse for den samme ressourceanvendelse. De primære forklaringer skal findes i, at de frivillige generelt har haft bedre muligheder for at fokusere deres tid på aktiviteter, der har skabt merværdi for en beredskabsorganisation som Hjemmeværnet.

Hjemmeværnets rekrutteringstal vurderes også at være tilfredsstillende. Der er indikationer på, at Hjemmeværnet for alvor er ved at få fat i det yngre segment, hvilket vurderes at være meget vigtigt, hvis Hjemmeværnets robusthed fortsat skal styrkes m.h.p. at kunne løse nye og mere komplekse opgaver. Hjemmeværnet tillægger dette stor vigtighed og forventer at analysere om der er andre målgrupper, der ligeledes skal være genstand for fremtidig fokuseret rekruttering.

Ovenstående forhold sammenholdt med, at befolkningens syn på vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Forsvarets, Politiets og beredskabs opgaveløsning igen i 2013 generelt findes *vigtige* eller *meget vigtige* understøtter Hjemmeværnet i, at de igangsatte udviklingsspor er korrekte.

Konklusion:

Hjemmeværnets bestræbelser på at sikre den frivillige organisations robusthed hviler på en balance mellem kontinuitet og forandring. Det er en grundlæggende læresætning i arbejdet med Hjemmeværnet, at organisationen "stemmer med fødderne", hvilket ligger i fundamentet på alle frivillige organisationer. Netop frivilligheden betyder, at de enkelte medlemmer skal motive-res til at gå med derhen, hvor organisationen bevæger sig. Hjemmeværnet er ekstremt påvirkeligt overfor forandringer, som ikke giver direkte mening. Derfor har 2013 handlet om kontinuitet inden for nogle nøgleområder, hvor basisorganisationen fokuserede på at understøtte succes. Det har været et udtalt mål, at Hjemmeværnets frivillige skulle skånes i størst muligt omfang for de ændringer indeværende og forrige forlig medførte inden for organisationsændringer, ændringer i opgaver, placering af myndigheder m.v. Hjemmeværnets gode resultater inden for evnen til at møde beredskabsforpligtigelsen, hviler på, at der fortsat er et højt aktivitetsniveau inden for de beredskabsopbyggende aktiviteter. Hjemmeværnets rekrutteringsindsats har været en succeshistorie gennem de sidste fem år. 2013 har været en fortsættelse af den eksisterende rekrutteringsindsats med yderligere en dimension lagt til omkring fokus på de 18-32 årige. Der har igen i 2013 været en tilfredsstillende rekruttering, men målopfyldelsesgraden er, som nævnt i afsnit 2.1, ikke helt tilfredsstillende. Dette forhold vil også i 2014 blive gjort til genstand for nye tiltag.

Suppleret med ønsket om at fastholde de 1-23 timers frivillige i den aktive struktur, hvor der gøres en særlig indsats i 2014 og en forventet bedre rekruttering via de nye opgaver med Hærens Operative Kommando, er der skabt et godt grundlag for de næste år.

I f.t. fornyelsen inden for den frivillige organisation, så har den forandringsproces (skærpet militær profil gennem fokus på øvelsesvirksomhed) i 2013 for alvor givet dividende i form af et markant øget aktivitetsniveau inden for det samlede uddannelsesområde (uddannelses- og øvelsesvirksomhed). Der er dog stadigvæk udfordringen med at få alle aktive til at gennemføre den lovpligtige og direktivbeskrevne uddannelse. Derfor skal 2014 også bruges til at finde en mere tydelig balance inden for alle områder af uddannelse, samt en balance mellem indsættelser og uddannelse, således at alle hensyn tilgodeses.

Samlet set kan Hjemmeværnet konkludere, at bestræbelserne på at fastholde og om muligt øge Hjemmeværnets robusthed har været tilstrækkelige. Det er Hjemmeværnets konklusion, at robustheden er øget, og at Hjemmeværnets beredskab også i årene fremover vil være rede til at modtage nye udfordringer både nationalt og internationalt.

Samlet konkluderer Hjemmeværnet område 2.4. som værende tilfredsstillende.

2.5 Sammenfattende analyse og vurdering

Vedrørende de foretagne analyser:

I en tid hvor forandringens vinde blæser over Hjemmeværnet, er det af største vigtighed, at organisationen hviler på et stærkt fundament for at kunne stå imod eller følge med der, hvor det er påkrævet. Samlet set er det konklusionen, at fundamentet for Hjemmeværnet er stærkt. Særligt Hjemmeværnets evne til at møde beredskabsforpligtelsen tolkes om et udtryk for en stærk organisation.

Hjemmeværnet resultat for 2013 vurderes samlet set tilfredsstillende.

Hensynet til den frivillige organisations funktionsbetingelser er dimensionerende for megen virksomhed i Hjemmeværnet. Balancen mellem at leve op til beredskabsforpligtelsen og samtidig opbygge og vedligeholde robusthed, er en permanent udfordring. Dette i kombination med en ændret størrelse og aldersfordeling i den aktive styrke vil kræve, at Hjemmeværnet løbende tilpasser sine procedurer for opgaveløsning og klargøring til denne. Dette vil fortsat være et tema i indeværende forligningsperiode. Det er endvidere et tema, at Hjemmeværnet skal være bedre til at kommunikere til vores partnere i samfundets samlede beredskab. Dette vil bl.a. blive forbedret i rammen af et forbedret rekvirering og evalueringssystem.

Der er fortsat en tendens til, at Hjemmeværnet præsterer meget tilfredsstillende resultater i f.t. den operative opgaveløsning, og tilfredsstillende f.s.v.a. Hjemmeværnets robusthed.

Som tidligere beskrevet er balancen mellem operativ opgaveløsning og uddannelse m.h.p. at kunne indsættes meget vigtig. Den nuværende balance afspejler Hjemmeværnets bestræbelser på at tilgodese begge opgaver. Ændringer i struktur, procedurer og funktionsvilkår for de frivillige, kan fremadrettet sammen med de nye opgaver givet i forsvarsforliget sætte denne balancering under pres. Den primære årsag ligger i, at Hjemmeværnet er baseret på frivillighed. En frivillig organisations følsomhed overfor forandringer er lidt større, og implementeringstiden kan være lidt større.

Når de nationale resultater sammenholdes med resultaterne inden for det internationale engagement peger alt på, at Hjemmeværnet fortsat er klar til at påtage sig nye opgaver til støtte for Forsvarets internationale engagement. Særligt opgaver ved KFOR og ISAF har bidraget positivt til udvikling af Hjemmeværnet på alle områder. Derfor er det helt vitalt for den fortsatte udvikling af Hjemmeværnet, at det fortsat indtænkes som et naturligt supplement til Forsvaret.

Hjemmeværnet kan løse de internationale opgaver, fordi organisationen er god til den nationale opgaveløsning. I fremtiden kan man forestille sig en situation, hvor der foretages fokuseret rekruttering til internationale opgaver.

I dag er der flere, der melder sig til Hjemmeværnet for at løse de internationale opgaver. Dette er en af konklusionerne i den tidligere omtalte undersøgelse fra *SFI – det nationale forskningscenter for velfærd*. Fremtiden vil formentlig medføre flere og mere specialiserede internationale opgaver, der vil nyttiggøre Hjemmeværnets specialister og deres civilretlige kompetencer. Dette skal derfor afspejles i rekrutteringsindsatsen.

Hjemmeværnet har i 2013 fortsat udviklingen inden for uddannelsessamarbejdet med andre sammenlignelige udenlandske organisationer. De væsentligste samarbejdspartnere er de to andre skandinaviske hjemmevern, National Guard i USA, samt udvalgte enheder fra de baltiske hjemmevern og lokalforsvarsstyrker. Det internationale samarbejde skal styrke Hjemmeværnet i den nationale opgaveløsning og tilføre yderligere kompetencer. Det internationale samarbejde skal primært styrke Hjemmeværnet i den nationale opgaveløsning, sekundært tilføres yderligere kompetencer via det internationale miljø.

Den øgede internationalisering vil ikke kompromittere Hjemmeværnets primære opgave at deltage som en del af det militære forsvar i den nationale og operative opgaveløsning.

Vedrørende forligningsimplementeringen:

Hjemmeværnets nye opgaver i rammen af indeværende forlig vil kræve store ressourceinvesteringer. Derfor skal Hjemmeværnet fokusere på at identificere mulige effektiviseringsgevinster. Som en del af forliget skal der derfor gennemføres en tilbundsående analyse af Hjemmeværnets samlede økonomi. Hjemmeværnet har forventninger til, at denne analyse kan hjælpe med at identificere disse effektiviseringsområder til finansiering af de nye tiltag. Hjemmeværnet vil også i 2014 primært være i de indledende faser af forligningsimplementeringen. De frivillige soldater inddrages i dette arbejde, ligesom tilfældet er i igangværende budgetanalyse.

Operativt rummer forligets nye opgaver mange udviklingsmuligheder for Hjemmeværnet, men omfanget og det forbundne ressourceforbrug er pt. noget uklart. I særdeleshed opgaverne inden for Cyber og Arktis kræver nærmere analyse. Ligeledes vil Hjemmeværnet aktivt deltage i Forsvarets og øvrige partners principielle stillingtagen til opgavernes ambitionsniveau og deres muligheder.

Ikke opfyldte mål i Hjemmeværnets resultatkontrakt 2013 er analyseret i tabel 2.1.1.

3. Regnskab

3.1 Regnskabspraksis

Regnskabet er udarbejdet efter Moderniseringsstyrelsens Økonomisk Administrativ Vejledning (ØAV). Dog er samtlige hjemmeværnets aktiver og passiver fra og med 2007 indeholdt i Forsvarskommandoens balance.

Hjemmeværnet indgår i Forsvarskommandoens bogføringskreds. Dette er sket i henhold til Aftale af 10. juni 2004 om forsvarets ordning 2005-2009, hvor hjemmeværnets støttevirksomhed successivt blev overdraget til forsvarets funktionelle tjenester.

3.2 Resultatopgørelse

Tabel 3.2.1. Årets resultat, § 12.21.03. (mio. kr.).

Resultatopgørelse (mio. kr.)	Regnskab 2013	Regnskab 2012	Budget 2014
Ordinære driftsindtægter			
<i>Salg af varer og tjenesteydelser</i>	0,9	0,5	0,5
<i>Tilskud til egen drift</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Øvrige driftsindtægter</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Gebyrer</i>	0,0	0,0	0,0
Ordinære driftsindtægter i alt	0,9	0,5	0,5
Ordinære driftsomkostninger			
<i>Ændring i lagre</i>	0,0	0,0	0,0
Forbrugsomkostninger			
• Husleje	0,4	0,8	0,4
• Andre forbrugsomkostninger	2,8	4,6	2,8
<i>Forbrugsomkostninger i alt</i>	<i>3,2</i>	<i>5,4</i>	<i>3,2</i>
Personaleomkostninger ¹			
• Lønninger	328,3	337,2	329,0
• Pension	37,7	36,6	37,0
• Lønrefusion	-10,7	-12,5	-10,0
• Andre personaleomkostninger	11,0	11,4	10,0
<i>Personaleomkostninger i alt</i>	<i>366,3</i>	<i>372,7</i>	<i>366,0</i>
<i>Andre ordinære driftsomkostninger</i>	<i>98,8</i>	<i>103,2</i>	<i>128,5</i>
<i>Af- og nedskrivninger</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Ordinære driftsomkostninger i alt²	468,4	481,3	497,7
Resultat af ordinær drift	467,5	480,8	497,2
<i>Andre driftsposter</i>			
• Andre driftsindtægter	0,0	0,0	0,0
• Andre driftsomkostninger	0,1	0,0	0,0
Resultat før finansielle poster	467,6	480,8	497,2
<i>Finansielle poster</i>			
• Finansielle indtægter	0,0	0,0	0,0
• Finansielle omkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før ekstraordinære poster	467,6	480,9	497,2
<i>Ekstraordinære poster</i>			
• Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0
• Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	467,6	480,9	497,2

Note 1: Årsværk forbundet med personaleomkostninger fremgår af bilag.

Note 2: Der er foretaget afrunding på første decimal.

3.3 Balance

Tabellen vedrørende balancen er tom og er derfor udeladt.

3.4 Omregningstabel

Omregningstabellen er tom og er derfor udeladt.

3.5 Bevillingsregnskab

Tabel 3.5.1. Bevillingsregnskab, § 12.21.03. (mio. kr.).

	Regnskab 2012	Budget 2013	Regnskab 2013	Difference	Budget 2014
Udgifter	481,4	499,2	468,5	30,7	497,7
Indtægter	0,5	0,8	0,9	-0,1	0,5
Resultat, brutto	480,9	498,4	467,6	30,8	497,2
Bevilling, netto	463,3	498,4	498,4	0,0	497,2
Resultat, netto	-17,6	0,0	30,8	30,8	0,0

Årets økonomiske resultat er et overskud til videreførelse på 30,8 mio.kr. Årets overskud kan tilskrives fire årsager.

For det første har Hjemmeværnskommandoen i slutningen af 2013 gennemført en række ekstraordinære midlertidige tiltag med henblik på at skabe balance mellem bevilling og forbrug på lønsumsområdet. Foruden den direkte lønsumsbesparelse har disse tiltag medført en betydelig afledt reduktion af forbruget på øvrig drift, idet en række aktiviteter i Hjemmeværnet har måttet reduceres eller aflyses sidst på året.

For det andet fik Hjemmeværnet ved lov om tillægsbevilling 2013 overført 8,0 mio.kr. i lønsum fra Forsvarskommandoen til dækning af eventuelle merudgifter til løn.

For det tredje blev midler, som i løbet af året var omdisponeret fra Hjemmeværnets internetbase-rede planlægnings- og administrationsværktøj, HJV.DK., til fremrykkede materielanskaffelser, ikke anvendt, idet udgifterne blev finansieret af Forsvarskommandoen.

For det fjerde har der ikke været det forventede afløb på reserveerne til forligsafledte projekter som forventet.

3.6 Bevillingsafregning og akkumuleret resultat

Tabel 3.6.1. Bevillingsafregning (mio. kr.).

Hovedkonto	Bevilling	Regnskab	Årets over- skud	Disponibelt overskud, der bortfalder	Akkumuleret overskud til videreførelse ultimo året
Anlæg					
• Udgifter	-	-	-		-
• Indtægter	-	-	-		-
Driftsbevilling					
• Lønsum	362,7	355,4	7,3		6,5
• Øvrig drift	135,7	112,2	23,5		36,5
I alt	498,4	467,6	30,8		42,9

Note: Der er foretaget afrunding på første decimal.

Tabel 3.6.2. Akkumuleret resultat (mio. kr.).

Hovedkonto	Ultimo 2010	Ultimo 2011	Ultimo 2012	Resultat 2013	Ultimo 2013
§ 12.21.03	30,8	29,7	12,1	30,8	42,9

Som det fremgår af tabel 3.6.1 er resultatet på lønsummen i 2013 et overskud på 7,3 mio.kr. Med et lønsumsunderskud ultimo 2012 på 0,8 mio.kr. er der reelt anvendt 1,5 mio.kr. af ovennævnte lønsumsoverførsel på 8,0 mio.kr. I Hjemmeværnets Årsrapport 2012 blev det anført, at fokus ville blive øget på lønsummen i 2013. Dette fokus har gjort, at problemstillingen er blevet væsentligt reduceret i finansåret 2013. Hjemmeværnet vil fortsat have særlig fokus på lønsummen i 2014.

Som nævnt er resultatet for 2013 et overskud til videreførelse på 30,8 mio.kr., hvilket giver et akkumuleret resultat på 42,9 mio.kr. ultimo 2013.

Såfremt det bliver muligt inden for det generelle udgiftsloft i staten, vil Hjemmeværnet anvende opsparingen til de højest prioriterede opgaver, herunder en iværksat og vital fornyelse af Hjemmeværnets internetbaserede planlægnings- og administrationsværktøj, HJV.DK. Opsparingen er resultatet af en stram økonomistyring.

3.7 Forsvarets funktionelle tjenester

Hjemmeværnets støttevirksomhed varetages af forsvarrets funktionelle tjenester i henhold til Aftale af 10. juni 2004 om forsvarrets ordning 2005-2009. Forsvarets funktionelle tjenester støtter Hjemmeværnet administrativt i forhold vedrørende personel, materiel, sundhed, regnskab, it, uddannelse samt bygninger og etablerement. Støttevirksomheden afregnes ved interne omkostningsafregninger mellem de funktionelle tjenester og Hjemmeværnet. Samarbejdet mellem de funktionelle tjenester og Hjemmeværnet søges løbende formaliseret i afregningsmodeller og serviceaftaler.

Hjemmeværnet har serviceaftaler med Forsvarets Personeltjeneste, Forsvarets Sundhedstjeneste, Forsvarets Regnskabsstjeneste og Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste. I samarbejdet med Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste forholder Hjemmeværnet sig til serviceaftaler indgået mellem Forsvarskommandoen og Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste. Forsvarets Materieltjeneste og Hjemmeværnet har uformaliserede afregningsmodeller, der beskriver hjemmeværnets drifts- og anskaffelsesafregninger.

I 2013 har Hjemmeværnet fortsat haft fokus på rollen som kunde ved Forsvarets funktionelle tjenester og synkroniseringen med tjenesterne i de arbejdsgange og med de terminer, der giver et godt samarbejde. Hjemmeværnskommandoen fører til stadighed stram økonomistyring i forhold til både funktionelle tjenester og underlagte myndigheder.

De nødvendige effektiviseringer i de funktionelle tjenester i forliget er i overvejende grad kun mulige at gennemføre ved centralisering og fokusering på netop tilstrækkelige ydelser i tid og rum. Sammenholdt med Hjemmeværnets behov for at være lokalt forankret, herunder at kunne yde støtte lokalt, samt behovet for at kunne benytte Forsvarets faciliteter udenfor normal tjenestetid (aftener og weekender), medfører et behov for løbende afvejninger af, hvordan konsekvenserne af effektiviseringerne kan håndteres, uden at det får indflydelse på hjemmeværnets evne til at opstille operative kapaciteter, herunder at rekruttere til- og fastholde disse. Dette område vil også i 2014 blive et fokusområde.

Der er sket en synkronisering i arbejdsgange og terminer ved Forsvarets Materieltjeneste i 2013 i forhold til Hjemmeværnet. Der er imidlertid fortsat udfordringer med at understøtte Hjemmeværnets behov i materiellmæssig henseende.

www.hjv.dk

Hjemmeværnet er helt opmærksom på, at understøttelsen sker via flere forskellige leverandører.

Hjemmeværnet vil i 2014 søge at få formaliseret afregningsmodellen med Forsvarets Materieltjeneste og om muligt at få udarbejdet en serviceaftale. I aftalen ønskes bl.a. en klar tilkendegivelse af Hjemmeværnets muligheder for at flytte midler mellem anskaffelses- og driftsplaner, samt muligheder for at flytte midler mellem årene i et givet forlig.

I 2013 var Hjemmeværnskommandoens samarbejde med Forsvarets Personeltjeneste præget af en markant omlægning af tjenestens organisation. Ikke mindst ved nedlæggelse af Hjemmeværnskommandoens HR element og oprettelse af Forsvarets Personeltjenestes HR partner-elementet ved Hjemmeværnskommandoen. Endvidere var samarbejdet fokuseret på implementering af de omfattende ændringer inden for HR-området i takt med udrulning af de enkelte delstrategier i Forsvarets og Hjemmeværnets HR strategi.

Hjemmeværnskommandoens samarbejde med Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste har i 2013 været fokuseret på at forbedre domicilforholdene for Hjemmeværnets underafdelinger. Ligeledes har der været fokus på at få de resterende af Hjemmeværnets myndigheder på plads i nyt domicil fra seneste forligs etableringsplan. Hjemmeværnet har på grund af stor geografisk spredning, fortsat behov for lokale skydebaner. Derfor har Hjemmeværnet i de foregående år moderniseret og støjdæmpet skydebaner, og vil også fremadrettet arbejde på at udbedre forholdene.

Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste har i 2013 outsourcet det sidste af deres facility management, som er reguleret gennem kontrakter med privat udbyder. Selvom der er taget hensyn til Hjemmeværnets behov, står centraliseringen og reguleringen af området i kontrast til den fleksibilitet, som Hjemmeværnets decentrale struktur har været vant til.

Samarbejdet mellem Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste og Hjemmeværnskommandoen er i høj grad foregået i forbindelse med udviklingen af Hjemmeværnets nye planlægnings- og administrationsværktøj HJV.DK version 2. Resultatet forventes at blive et moderne og effektivt planlægnings- og administrationsværktøj for Hjemmeværnets ca. 47.000 frivillige medlemmer, og forventes taget i brug ultimo 2014. Herudover har Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste også støttet med at drive Hjemmeværnet IT-mæssigt på en lang række områder. Således har Hjemmeværnet bl.a. taget det

koncernfælles videokonferenceudstyr i brug ved alle myndigheder i 2013. Driften af de koncernfælles IT-systemer, som Hjemmeværnet anvender, har også i 2013 fungeret meget tilfredsstillende.

4. Påtegning

Fremlæggelse

Årsrapporten er aflagt i henhold til Bekendtgørelse nr. 70 om statens regnskabsvæsen af 27. januar 2011. Dog er samtlige hjemmeværnets aktiver og passiver fra og med 2007 indeholdt i Forsvarskommandoens balance. Hjemmeværnet indgår i Forsvarskommandoens bogføringskreds. Dette er sket i henhold til Aftale af 10. juni 2004 om forsvarets ordning 2005-2009.

Årsrapportens omfang

Årsrapporten omfatter den hovedkonto på Finansloven, som Hjemmeværnet er ansvarlig for: § 12.21.03. Hjemmeværnet (Driftsbevilling), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, der skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2013.

Påtegning

Det tilkendegives hermed:

- at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at måloppstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, 18. marts 2014

Finn Winkler
Chef for Hjemmeværnet

Bjarne Laustsen
Kommitteret for Hjemmeværnet

København, 19 marts 2014

Lars Findsen
Departementschef

Bilag. Noter til Hjemmeværnets Årsrapport 2013

Indledning

Bilaget indeholder en note vedrørende personaleomkostninger til resultatopgørelsen. Samtlige hjemmeværnets aktiver og passiver er fra og med 2007 indeholdt i Forsvarskommandoens balance, og hjemmeværnet indgår i Forsvarskommandoens bogføringskreds.

Hjemmeværnet har således ikke selvstændig balance, egenkapital og anlægsregnskab. Endvidere forekommer ingen indtægtsdækket virksomhed, gebyrfinansieret virksomhed, tilskudsfinansierede aktiviteter og administrerede tilskudsordninger, hvorfor tabeller herom er udeladt.

Note til resultatopgørelsen

Personaleomkostninger

	Regnskab 2010	Regnskab 2011	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Budget 2014
Antal årsværk 1. januar	652	638	625	618	625
Afgang, netto	14	13	7	-7	-19
Antal årsværk 31. december	638	625	618	625	644

Note 1: Antal årsværk pr. 31. december 2013 har karakter af en statusopgørelse, medens bundlinjen i tabel 2.1.1. i afsnit 2 har karakter af en gennemsnitsbetragtning over året. De to tal er derfor ikke ens.

Note 2: Af praktiske årsager opgøres årsværksbevægelserne netto og ikke som henholdsvis tilgang og afgang.

Note 3: Tallene er inkl. elever samt ansatte på særlige ansættelsesvilkår (i alt forventet 34 i 2014).

Note 4: Der er pr. 1. april 2013 overført netto 17 medarbejdere fra Forsvarskommandoen til Hjemmeværnet.

Note 5: Som anført under personaleoplysninger til § 12.24.01. Hjemmeværnet i finansloven for 2014 må Hjemmeværnet anvende 610 årsværk i 2014. Det anførte budgettal for 2014 afspejler dette tal ($610 + 34 = 644$). Bl.a. som følge af en reduceret lønsum vil det faktisk anvendte antal årsværk dog blive mindre.

Beredskabsstyrelsens
ÅRSRAPPORT 2013

Udgivet af:

Beredskabsstyrelsen

Datavej 16

3460 Birkerød

Telefon 45 90 60 00

Email: brs@brs.dk

www.brs.dk

Beredskabsstyrelsens **ÅRSRAPPORT 2013**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. PÅTEGNING	5
2. BERETNING	6
2.1 Præsentation af virksomheden	6
2.2 Virksomhedens omfang	6
2.3 Årets faglige resultater	7
2.4 Årets økonomiske resultater	11
2.5 Opgaver og ressourcer	13
2.5.1 Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt	13
2.5.2 Opgaver og ressourcer: Uddybende oplysninger	13
2.6 Målrapportering	16
2.6.1 Målrapportering 1. del: Skematisk oversigt	16
2.6.1 Målrapportering 2. del: Uddybende analyser og vurderinger	18
2.7 Redegørelse for reservation	23
2.8 Forventninger til det kommende år	24
3. REGNSKAB	25
3.1 Anvendt regnskabspraksis	25
3.2 Resultatopgørelse mv.	25
3.2.1 Resultatopgørelse	25
3.2.2 Resultatdisponering	26
3.2.3 Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter	26
3.3 Balancen	26
3.4 Egenkapitalforklaring	28
3.5 Likviditet og låneramme	28
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	29
3.7 Bevillingsregnskabet	29
3.8 Udgiftsbaserede hovedkonti	29
4. NOTER	30
4.1 Noter til resultatopgørelsen og balancen	30
4.1.1 Noter til balancen	30
4.2 Indtægtsdækket virksomhed	34
4.3 Gebyrfinansieret virksomhed	35
4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter	35
4.5 Forelagte investeringer	35
4.6 Supplerende bilag	35

1. PÅTEGNING

Fremlæggelse

Årsrapporten påtegnes i overensstemmelse med § 39 stk. 4 i Finansministeriets bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 (Regnskabsbekendtgørelsen). Årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens vejledning om årsrapporter af januar 2014.

Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Beredskabsstyrelsen, CVR-nr. 52990319, er ansvarlig for: 12.41.01 Redningsberedskabet bogføringskreds 16400 Beredskabsstyrelsen drift mv. og 16420 Beredskabsstyrelsen, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2013.

Påtegning

Der tilkendegives hermed:

- at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, 19/3 2014

Birkerød, 15/3 2014

Lars Finsen
Departementschef

Henning Thiesen
Direktør

2. BERETNING

2.1 Præsentation af Beredskabsstyrelsen

Beredskabsstyrelsen er en myndighed under Forsvarsministeriet. Styrelsens virksomhed bygger på følgende mission og vision:

Mission:

Beredskabsstyrelsen arbejder for et robust samfund ved at udvikle og styrke beredskabet, så ulykker og katastrofer forebygges og afhjælpes.

Vision:

Vi redder liv og miljø

Vi vil være en ledende aktør i samfundets beredskab, nationalt og internationalt - samfundets garant for et robust beredskab ved de store, komplekse og usædvanlige hændelser.

Vi er drivkraft for udvikling af beredskabet

Vi vil være en drivkraft for udvikling af beredskabet. Vi vil styrke sammenhængen mellem det forebyggende og det afhjælpende beredskab og sikre, at de beredskabsfaglige uddannelser matcher fremtidens udfordringer. Vi vil inspirere de andre beredskabsaktører til at udvikle deres beredskab.

Vi sætter beredskab på dagsordenen

Vi vil sikre, at danske myndigheder og borgere er informeret om beredskabet og engageret i forebyggelse. Vi vil engagere borgerne i beredskabet, så de bliver mere selvhjulpne under kriser. Vi vil have et sammenhængende og samarbejdende beredskab. Vi vil have overblik.

Missionen og visionen er afstemt med de politiske intentioner for beredskabet. Disse er fastlagt i aftale om redningsberedskabet 2013-2014 af 12. november 2012. Forud for denne aftale lå den politiske aftale om redningsberedskabet efter 2006, der omfatter perioden 2007-2010. Denne blev forlænget med et år med den politiske aftale om redningsberedskabet for 2011 og med yderligere et år med aftalen om redningsberedskabet i 2012.

Beredskabsstyrelsens virksomhed er opdelt på hovedopgaverne operativt beredskab, uddannelsesvirksomhed og myndighedsopgaver.

Denne årsrapport aflægges for hovedkonto 12.41.01. Redningsberedskabet. Nærmere oplysninger om Beredskabsstyrelsens opgaver og organisation m.v. kan findes på styrelsens hjemmeside: www.brs.dk

2.2 Virksomhedens omfang

Beredskabsstyrelsens nettobevilling udgjorde

Tabel 1: Virksomhedens samlede aktivitet

	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab
Drift	Udgifter	541,0	544,9
	Indtægter	50,4	52,6
Administrerede ordninger mv.	Udgifter	0	0
	Indtægter	0	0
Anlæg	Udgifter	0	0
	Indtægter	0	0

i 2013 492,2 mio. kr. inklusiv reserveret bevilling. Årets resultat blev et samlet underskud på 0,1 mio. kr.

Beredskabsstyrelsen har ikke administrative ordninger. Beredskabsstyrelsen har ingen særlig anlægsramme, men finansierer anlægsinvesteringer over lånerammen.

2.3 Årets faglige resultater

Beredskabsstyrelsen har i 2013 fokuseret på implementering af aftalen om redningsberedskabet 2013-2014 og dermed på at udvikle redningsberedskabet inden for områderne effektivt beredskab, internationalt samarbejde, herunder samarbejde med Forsvaret og Hjemmeværnet, forebyggelse og krisestyring. Samtidig har styrelsen fastholdt en høj kvalitet i løsningen af de driftsmæssige kerneopgaver.

Beredskabsstyrelsen har gennemført de effektiviseringer, som følger af aftalen. Særligt

Omlægningen af værnepligten i redningsberedskabet har reduceret udgifterne, og samtidig givet mulighed for at tilpasse det statslige redningsberedskab til det aktuelle nationale risikobillede.

har Beredskabsstyrelsen over to år gennemført en omlægning af værnepligten fra 750 6-måneders værnepligtige til 420 9-måneders værnepligtige og har derigennem reduceret

udgifterne, samtidig med at beredskabet kompetencemæssigt er blevet tilpasset til de aktuelle udfordringer, jf. det nationale risikobillede.

Beredskabsstyrelsen har i 2013 bidraget markant til et robust og effektivt redningsberedskab bl.a. med omfattende indsatser til langvarige og komplekse hændelser efter stormene Allan og Bodil og storbranden i Klosterheden.

Beredskabsstyrelsen har – som den nationale strategiske indsatsstyrke – til opgave at træde til ved de større, komplekse, længerevarende eller usædvanlige hændelser; dvs. de hændelser, der rækker ud over dagligdagshændelser, som håndteres af det kommunale redningsberedskab. Herved udnyttes samfundets samlede ressourcer til beredskab effektivt, og robustheden sikres.

Beredskabsstyrelsens nationale indsatsstyrke og ekspertberedskaber har i 2013 haft 790 nationale indsatser. 190 af disse var i forbindelse med efterårets største storm "Bodil", hvor Beredskabsstyrelsen ydede over 20.000 indsatstimer i en periode på ca. 6 dage. Beredskabsstyrelsens indsatser bestod af flere opgavetyper, herunder specialopgaver i forhold til afstivning af bygninger eller lænsning af oversvømmede områder. Til sammenligning har de kommunale redningsberedskaber i perioden under Bodil regi-

streret omkring 10.000 indsatstimer fordelt på ca. 1500 indsatser til samtlige hændelser, herunder de almindeligt forekommende mindre brande mv., blinde alarmer mv.

Foruden de store vejrligshændelser har Beredskabsstyrelsen haft en række større og komplekse indsatser, eksempelvis i forbindelse med slukningen af en stor hedebrand i Klosterheden i Nordjylland og en formodet klorforgiftning af 43 børn og voksne i en svømmehal.

Beredskabsstyrelsen nationale kapacitet danner grundlaget for, at styrelsen kan deltage i internationale operationer samt i forhold til indsatser inden for Rigsfællesskabet, herunder særligt i Arktis. I 2013 afsluttede styrelsen i alt 8 internationale indsatser, der blev gennemført efter anmodning af enten FN eller EU, hvoraf flere af indsatserne er gennemført inden for rammerne af det internationale humanitære partnerskab (IHP), herunder i et tæt samarbejde med bl.a. de nordiske lande. Styrelsens internationale indsatser var i 2013 især koncentreret om situ-

Beredskabsstyrelsen har løbende udsendt materiel eller ekspertkapaciteter til andre dele af verden til indsatser mod natur- eller menneskeskabte ulykker og katastrofer.

ationen i Syrien, herunder den fortsatte hjælp med opbygning af flygtningelejre til syriske flygtninge i Jordan, og en række indsatser i Filippinerne, der blev hårdt ramt af supertyfonen Haiyan i november. Ved årsskiftet havde Beredskabsstyrelsen seks igangværende indsatser i Jordan, Sydsudan, Filippinerne og Syrien, der forventes afsluttet i 2014, og styrelsen har efterhånden stort set permanent udsendte medarbejdere i andre dele af verden.

Beredskabsstyrelsen har omvendt også potentiel mulighed for at modtage interna-

tional bistand i helt særlige tilfælde, hvor de danske beredskabsressourcer ikke måtte række. Beredskabsstyrelsen gennemførte i 2013 en større øvelse – Triplex – med deltagelse af over 30 internationale organisationer mv. Øvelsen blev gennemført ved Beredskabsstyrelsens tekniske Skole i Tinglev, og i 5 døgn trænede det danske nationale beredskab bl.a. i at modtage hjælp fra udlandet – "host nation support" – i tilfælde af hændelser, som ligger ud over det, som Danmark forventes at kunne håndtere selv.

Beredskabsstyrelsen har bidraget til styrkelse af den nationale strategiske krisestyringskapacitet.

Beredskabsstyrelsen har i 2013 inden for myndighedsområdet navnlig haft fokus på styrkelse af den nationale krisestyringskapacitet. I den forbindelse har Beredskabsstyrelsen i samarbejde med Rigspolitiet tilrettelagt og gennemført KRISØV2013, som er en øvelse med deltagelse af en lang række statslige myndigheder. Scenariet var et cyberangreb på flere risikoobjekter i Europa, herunder atomkraftværker og alle former for kommunikationslinjer. Også regeringens krisestyringsorganisation indgik som en central aktør i øvelsen. Som opfølgning på den norske 22. juli kommissionens anbefalinger var der forud for KRISØV 2013 blevet afholdt temadage og kurser med fokus på krisestyring, krisekommunikation og beredskabsplanlægning mv.

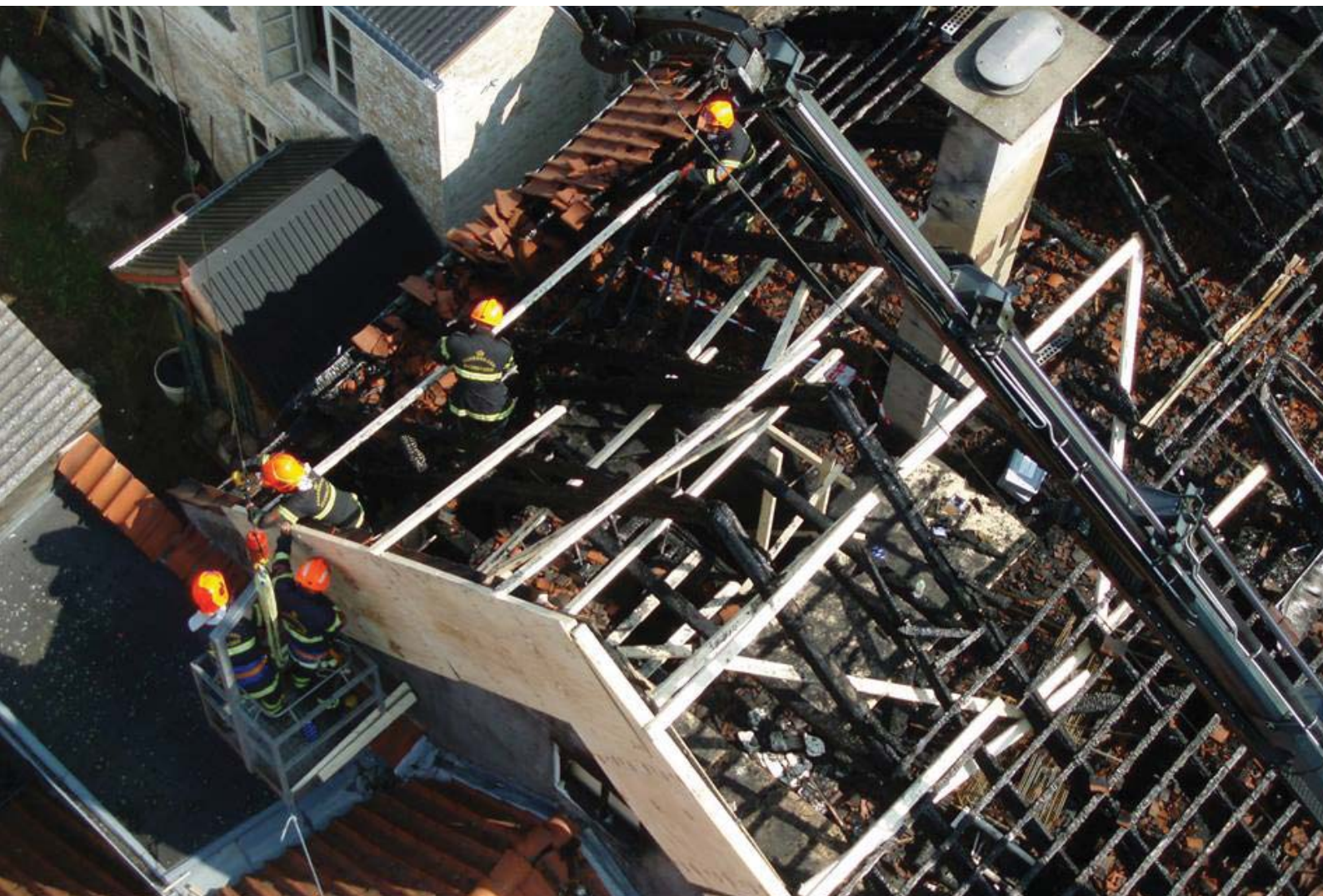
Beredskabsstyrelsens forebyggelsesområde har blandt andet haft fokus på rådgivning af kommuner og borgere om tiltag, der kan styrke den enkeltes og samfundets sikkerhed.

På forebyggelsesområdet er der i 2013 gennemført en analyse med henblik på nedbringelse af blinde alarmer. Inden for det brandforebyggende område blev der i 2013 desuden udarbejdet og udleveret nye materialer til kampagnerne "ild en farlig ven" og "lær om brand", som anvendes i landets folkeskoler i anledning af brandforebyggelsesugen i uge 40.

Der har generelt på myndighedsområdet været fokus på styrelsens tilsynsvirksomhed, hvor styrelsen blandt andet fører tilsyn med og rådgiver det kommunale redningsberedskab, herunder om kommunernes risikobaserede dimensionering. Beredskabsstyrelsens opgave med at afgive udtalelser til kommunernes planforslag til risikobaseret dimensionering for perioden 2010-2013 er blevet afsluttet i 2013.

Endvidere har Beredskabsstyrelsens uddannelsesenheder planlagt og gennemført omlægning af holdlederuddannelserne og således også på dette område understøttet videreudviklingen af et effektivt samlet redningsberedskab. Herudover har Beredskabsstyrelsen fokuseret på at inddrage aktuelle arbejdsmiljøhensyn i sin uddannelsesvirksomhed. Antallet af gennemførte kursisttimer ved Beredskabsstyrelsens uddannelsesenheder har været højt i 2013 med ca. 125.000 timer mod ca. 100.000 timer i 2012. Det høje antal kursisttimer forventes at fortsætte i 2014. Målinger af brugertilfredsheden for kurserne viser, at over 93 pct. af brugerne er tilfredse med Beredskabsstyrelsens kurser i 2013. Herudover viser effektmålinger, at 78,6 pct. af kursisterne angiver, at de erhvervede kompetencer nyttiggøres i praksis og bidrager til en mere effektiv og kvalificeret opgavevaretagelse i beredskabet.

Mandskab fra Beredskabsstyrelsen i forbindelse med en afstivningsindsats.

Tabel 2: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal (mio. kr) med mindre andet er anført	2011	2012	2013
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-612,2	-580,7	-542,9
- Heraf indtægtsført bevilling	-524,3	-505,8	-492,2
- Heraf eksterne indtægter	-87,9	-74,8	-50,7
- Heraf øvrige indtægter			
Ordinære driftsomkostninger	571,7	541,1	510,8
- Heraf løn	300,5	290,6	293,1
- Heraf afskrivninger	63,0	62,1	50,5
- Heraf øvrige omkostninger	208,2	188,4	167,3
Resultatet af ordinære drift	-40,5	-39,6	-32,1
Resultatet før finansielle poster	-20,3	-18,8	-20,9
Årets resultat	2,4	3,1	0,1
Balance			
Anlægsaktiver	460,7	429,5	414,7
Omsætningsaktiver	41,7	26,2	21,8
Egenkapital	-14,7	-11,6	-11,5
Langfristet gæld	-441,5	-420,2	-402,6
Kortfristet gæld	-94,0	-85,8	-85,0
Lånerammen	565,8	542,8	542,8
Træk på lånerammen (FF4)	441,5	429,5	414,7
Finansielle nøgletal			
Udnyttelse af lånerammen	78,0 %	79,1 %	76,4 %
Negativ udsvingsrate	68,1 %	32,8 %	31,7 %
Overskudsgrad	-0,4 %	-0,5 %	-0,02 %
Bevillingsandel	85,6 %	87,1 %	90,7 %
Frivillige nøgletal			
Opretholdelsesgrad	97,0 %	82,3 %	68,0 %
Soliditetsgrad	2,5 %	2,2 %	2,3 %
Tab på debitorer	0,2 %	0,5 %	0,6 %
Personaleoplysninger			
Antal årsværk i alt	619	580	581
Antal årsværk ekskl. indtægtsdækket virksomhed	551	536	556
Årsværkspris samlet	484.376 kr.	498.146 kr.	501.121 kr.
Årsværkspris ekskl. indtægtsdækket virksomhed og værnepligtige*	417.515 kr.	441.550 kr.	450.458 kr.
Lønomkostningsandel	49,0	49,7	53,7
Lønsumsloft	293,3	286,6	279,1
Lønforbrug	272,7	274,6	284,6

* De værnepligtiges lønomkostninger er taget ud af beregningen, da de værnepligtige ikke tæller med i antallet af årsværk.

2.4 Årets økonomiske resultat

Beredskabsstyrelsens samlede resultat for 2013 er et underskud på 0,1 mio. kr. Resultatet er udtryk for, at opgaveløsningen i 2013 er afstemt til Beredskabsstyrelsens bevilling, som den er fastlagt i aftale om redningsberedskabet 2013 og 2014.

Årets resultat - er merforbrug på 0,1 mio. kr. - betyder, at en række nøgletal kun ændres marginalt i forhold til 2012.

Årets resultat - et underskud på 0,1 mio. kr. - svarer til 0,02 pct. af bevillingen. Årets resultat er udtryk for, at opgaveløsningen er afstemt til bevillingen i aftalen om redningsberedskabet for 2013 og 2014.

Bevillingsandelen, dvs. størrelsen af bevillingen i forhold til styrelsens samlede indtægter, er steget marginalt fra 2012 til 2013. Dette

hænger primært sammen med, at den del af indtægter, der ikke vedrører bevillingen, er faldet i 2013 bl.a. forårsaget af en række konteringsmæssige ændringer i 2013 i forbindelse med overgangen til Navision 5.3.

Styrelsens soliditetsgrad er på tilfredsstillende vis blevet fastholdt på niveau med tidligere år som følge af en stram styring af styrelsens passivside.

Styrelsen fik i 2013 et overskud på indtægtsdækket virksomhed på 2,9 mio. kr.

Styrelsens lånerammeudnyttelse ligger på cirka 76,4 pct., hvilket er en smule under niveauet for 2012 og under det budgetterede niveau på 78 pct.

Faldet i styrelsens anlægsaktiver fra 429,5 mio. kr. til 414,7 mio. kr. skyldes hovedsage-

Ved stormen 'Bodil' ydede Beredskabsstyrelsen over 20.000 indsatstimer. Her briefes mandskab ved oversvømmelsen i Frederikssund. Foto: Peter Klint/POLFOTO

ligt, at enkelte materielle anlæg ikke genanskaffes. Det drejer sig primært om styrelsens sirenevarslingsanlæg samt nedlæggelsen af Beredskabsstyrelsens frivillige anlægskunker.

Beredskabsstyrelsens opretholdelsesgrad er faldet fra 82,3 pct. til 68,0 pct. i 2013. Årsagen hertil er primært, at Beredskabsstyrelsen har flere igangværende arbejder end i 2012. De igangværende arbejder vil blive aktiveret i 2014, hvorefter de vil påvirke opretholdelsesgraden, der forventes at stige i 2014.

Som nævnt ovenfor har Beredskabsstyrelsen en målsætning om en lånerammeudnyttelse på 78 pct. Beredskabsstyrelsen forventer derfor, at udviklingen i opretholdelsesgraden ligger konstant eller stiger.

Som følge af årets resultat er overskudsgraden

nærmest 0 i 2013. Den negative udsvingsrate, der er et mål for det overførte overskudsandel af startkapitalen, er ligeledes marginal ændret, da egenkapitalen kun er ændret med 0,1 mio. kr.

Soliditetsgraden, dvs. udviklingen i egenkapitalen delt med styrelsens passiver, er stort set uændret fra 2,2 i 2012 til 2,3 i 2013. Udviklingen er et resultat af, at økonomien i 2013 er i balance, og at der ikke er tæret på egenkapitalen. Tabene på debitorer ligger fortsat meget lavt som følge af en aktiv debitorhåndtering – i 2013 på 0,6 pct.

På personaleområdet er antallet af årsværk uforandret i forhold til 2012. Udviklingen ligger således i tråd med aftalen om redningsberedskabet for 2013 til 2014, hvor der kun var indregnet en marginal reduktion på 0,8

Mandskab fra Beredskabsstyrelsen ved indsats i forbindelse med farlige stoffer.

Tabel 3: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Hovedopgaver (mio. kr.)	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Operativt beredskab	320,1	0,0	345,7	-25,6
Uddannelsesvirksomhed	24,4	0,0	33,2	-8,8
Myndighedsopgaver	79,5	0,0	59,3	20,2
Generel ledelse og administration (Støtteopgaver)	69,6	0,0	58,4	11,2
I alt	493,6	0,0	496,6	-3,0

i årsværksforbruget fra 2012 til 2013. Tallet dækker imidlertid over, at der på den ene side er foretaget en reduktion i antallet af administrative årsværk og på den anden side er tilført årsværk til politisk prioriteret faglige områder, jf. den politiske aftale.

På Beredskabsstyrelsens ordinære virksomhed er der sket en stigning i antallet af årsværk fra 536 årsværk i 2012 til 556 årsværk i 2013. Stigningen i årsværk skal primært forklares ved, at cafeteriadriften på Beredskabsstyrelsens decentrale afdelinger blev omlagt i 2012 fra indtægtsdækket virksomhed til ordinær virksomhed. Ændringen fik først fuld effekt i 2013 og har nedført en forøgelse i antallet af årsværk fra indtægtsdækket virksomhed til ordinær virksomhed på ca. 19 årsværk. Herudover har udviklingen i årsværk været påvirket af den øgede indsatsaktivitet, ligesom efteruddannelsen af Beredskabsstyrelsens befalingsmandsgruppe set i lyset af det nationale risikobillede i en overgangssperiode har resulteret i en forøgelse af antallet af årsværk.

Herudover er der på værnepligtsområdet sket en tilpasning i overensstemmelse med aftalen om redningsberedskabet 2013-2014.

Ses der på årsværksprisen pr. medarbejder, har der været en stigning mellem 2012 og 2013 på cirka 0,6 pct.

Styrelsens lønomkostningsandel er derfor steget med 3 pct. point til i alt 53,7.

Årsværksforbruget bevirker, at lønforbruget i 2013 overstiger lønsumsloftet med cirka 5,5 mio. kr. Overskridelsen finansieres af opsparet lønsumsloft fra tidligere år.

2.5 Opgaver og ressourcer

2.5.1 Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Tabel 3 viser udviklingen fordelt på hovedopgaver mellem den finanslovs-mæssige budgetterede bevilling på Beredskabsstyrelsens almindelige virksomhed underkonto 10, og de realiserede omkostninger i 2013, dvs. de faktiske nettoomkostninger (omkostninger minus indtægter). Tabellen viser, at der på Beredskabsstyrelsens almindelige virksomhed var et samlet merforbrug på i alt 3,0 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med, at Beredskabsstyrelsen udover den almindelige virksomhed, underkonto 10, har aktiviteter inden for sikkerhedssamarbejdet underkonto 60, ADR-gebyrindtægter på underkonto 70 og indtægtsdækket virksomhed på underkonto 90., jf. tabel 15 i afsnit 4.6.

Omkostningsfordelingen sikrer, at Beredskabsstyrelsens omkostninger kan opgøres på hovedopgaver, der sikrer en økonomisk sammenhæng mellem økonomi og resultatopfølgning. Se mere uddybende tabel 16 i afsnit 4.6.

2.5.2 Opgaver og ressourcer: Uddybende oplysninger

Operativt beredskab:

Beredskabsstyrelsens operative beredskab omfatter det statslige redningsberedskab, herunder de nationale og internationale assistancer, uddannelse af værnepligtige, varetagelse af kemisk og nukleart beredskab.

Beredskabsstyrelsen anvendte i 2013 345,7 mio. kr. til operativt beredskab, hvilket er 5,5 mio. kr. lavere end omkostningerne i 2012, hvor udgifterne udgjorde 351,2 mio. kr. (2013 prisniveau). Udviklingen fra 2012 til 2013 er

Mandskab fra Beredskabsstyrelsen hilser på forsvarsministeren på Esbern Snare i forbindelse med Forsvarsministeriets fælles indsats vedrørende fjernelse af kemiske kampstoffer fra Syrien. Foto: Kim Jacobi Hansen.

sammensat af flere modsatrettede effekter: Omkostningerne falder som en konsekvens af omlægningen af værnepligtsuddannelsen og nedlæggelsen af de kommunale støttepunkter, jf. aftale om redningsberedskab i 2013-2014. Modsat stiger omkostningerne til det statslige assistanceberedskab, bl.a. på grund af efteruddannelsesaktiviteter for Beredskabsstyrelsens befalingsmænd i lyset af det nationale risikobillede, samt en forøgelse af omkostningerne fremkaldt af det markant forøgede antal assistancer i 2013.

De store storme i 4. kvartal har medvirket til at øge antallet af nationale assistancer i det statslige redningsberedskab til 790, hvilket er væsentligt højere end i 2012, hvor antallet lå på 432.

Omkostningerne for de enkelte hovedformål under operativt beredskab fremgår i detaljeret form af tabel 16 i afsnit 4.6.

Uddannelsesvirksomhed:

Beredskabsstyrelsens uddannelsesvirksomhed har til opgave at tilbyde beredskabsfaglige kurser til beredskabsfagligt personale i

det statslige- og kommunale redningsberedskab og til andre aktører på beredskabsområdet som f.eks. politi og sundhedsberedskab.

Der blev i 2013 anvendt 33,2 mio. kr. til området, hvilket er 4,6 mio. kr. mindre end i 2012, hvor de samlede udgifter udgjorde 37,8 mio. kr. (2013 prisniveau).

Der er i 2013 sket en stigning i antallet af gennemførte kursisttimer på 25,3 pct. svarende til i alt 125.000 gennemførte kursisttimer. Faldet i udgifter skal forklares ved den relative fordeling mellem kursisttyper, hvor antallet af kommunale kursister ligger på samme niveau som i 2013, mens antallet af statslige kursister er steget. Udgifterne til uddannelse af personer fra det statslige redningsberedskab indregnes, jf. ovenfor i omkostningerne til det operative beredskab.

I 2013 er der gennemført overgangsuddannelser for kommunale indsatsledere svarende til en refusionstilbagebetaling på 1,6 mio. kr.

Omkostningerne for uddannelsesvirksomhed fremgår endvidere af tabel 16 i afsnit 4.6.

Myndighedsopgaver:

Beredskabsstyrelsens opgaveløsning på myndighedsområdet dækker over mange forskelligartede tilsyns- og rådgivningsopgaver rettet mod kommuner, andre statslige myndigheder, virksomheder og borgere samt internationalt beredskabssamarbejde. Endelig indregnes driftsudgifter i forbindelse med Beredskabsstyrelsens landsdækkende sirenevarslingssystem.

Der blev i 2013 anvendt i alt 59,3 mio. kr. til dette opgaveområde. I 2012 blev der brugt i alt 65,9 mio. kr. (2013 prisniveau). De faldende omkostninger under myndighedsopgaverne skyldes primært et fald i de afledte omkostninger til det landsdækkende sirenevarslingssystem. Modsat trækker større aktivitet på en række af de øvrige hovedformål, som myndighedsområdet består af jf. tabel 16. Bl.a. omkostninger til hovedformål Tilsyn og beredskabsplanlægning. Under hovedopgaven er endvidere indregnet Beredskabsstyrelsens omkostninger vedrørende udstedelse af ADR kursusbeviser.

Omkostningerne for de enkelte hovedformål

under myndighedsopgaver fremgår endvidere af tabel 16 i afsnit 4.6.

Støtteopgaver (Generel ledelse og administration):

I 2013 har Beredskabsstyrelsen gennemført en præcisering af produktstrukturen, som bl.a. medfører, at hovedformålet 98 Øvrige hjælpefunktioner er allokeret til de øvrige specifikke hovedformål, herunder blandt andet hovedformål 99 Generel ledelse og administration.

Nettoomkostningerne til støtteopgaver udgør i 2013 i alt 58,4 mio. kr., hvor de i 2012 udgjorde i alt 61,2 mio. kr. (2013 prisniveau). Støtteopgaveandelen i 2013 er således reduceret yderligere med 2,8 mio. kr., hvilket er i tråd med aftalen om redningsberedskabet 2013-2014, hvor der blandt andet skulle ske en reduktion i omkostningerne til administration i aftaleperioden.

Omkostningerne for de enkelte hovedformål under støtteopgaver fremgår endvidere af tabel 16 i afsnit 4.6.

Beredskabsstyrelsens 75-års jubilæum den 1. maj 2013.

Tabel 4. Målopfyldelse opdelt på antal mål

Produkt/ opgave	Opfyldte resultatmål	Delvist opfyldte resultatmål	Ikke opfyldte resultatmål	Realiseret mål- opfyldelserad
	Antal	Antal	Antal	Procentpoint
1. Operativt beredskab	9	1	0	99,8%
2. Uddannelsesvirk- sornhed	3	0	0	100,0%
3. Myndigheds- opgaver	4	0	2	66,7%
4. Støtte- opgaver	3	0	1	75,0%
I alt	19	1	3	86,9%

2.6 Målrapportering

2.6.1 Målrapportering 1. del: Skematisk oversigt

Beredskabsstyrelsens resultatkontrakt for 2013 indeholder i alt 23 resultatmål. Som tabel 4 viser, er 19 mål fuldt opfyldt, et mål er delvist opfyldt og tre mål er ikke opfyldt. Den samlede vægtede målopfyldelse for året er 86,9 pct.

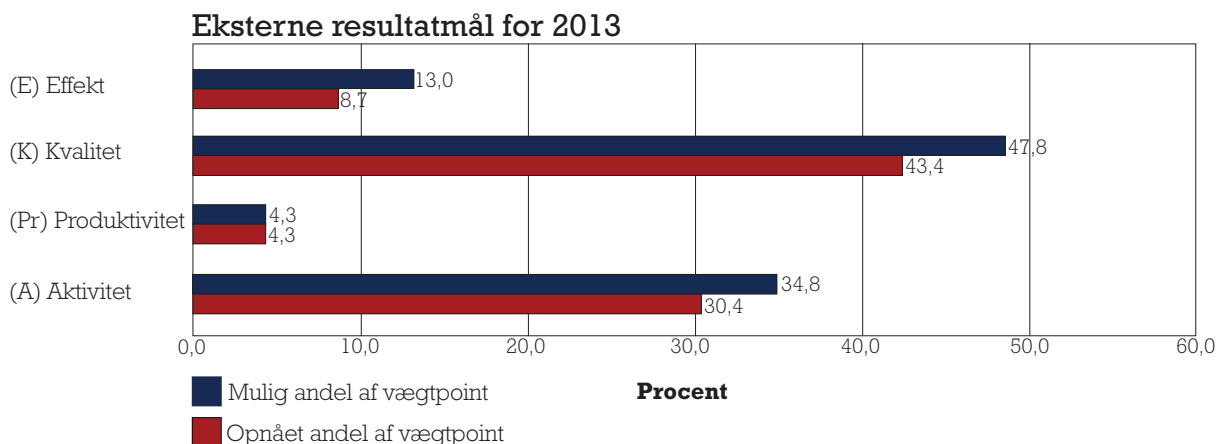
Beredskabsstyrelsens resultatkontrakt for 2013 er udarbejdet med fokus på at fastholde en fortsat høj kvalitet og effekt i opgaveløsningen samtidig med, at elementerne i den politiske aftale om redningsberedskabet skal gennemføres. Dette har betydet en mere ambitiøs resultatkontrakt sammenlignet med de foregående år.

Beredskabsstyrelsen har igennem de seneste år gennemført en række effektiviseringer. Målet har været at sikre, at varetagelsen af Beredskabsstyrelsens kerneopgaver sker med en vedvarende høj kvalitet i opgaveløsningen samtidig med, at de økonomiske rammer for styrelsens virksomhed er reduceret.

Sammenholdes det højere ambitionsniveau med resultaterne for 2013, vurderes den samlede målopfyldelse på 86,9 pct. som tilfredsstillende.

En nærmere gennemgang af målopfyldelsen af resultatmålene i kontrakten fremgår af afsnit 4.6, tabel 17.

Som det fremgår af figur 1, er resultatmålene

Figur 1: Opfyldelse af resultatkontrakten for 2013

*Beredskabsstyrelsen indsættes ved brand
på Klosterheden. Foto: FLVFOT.*

i resultatkontrakten opdelt på måltyperne effekt, kvalitet, produktivitet og aktivitet. Figuren viser, at reduktionen i målopfyldelsen relaterer sig til et effektmål, to kvalitetsmål og et aktivitetsmål. Den delvise samt manglende målopfyldelse uddybes i afsnit 2.6.2.

2.6.2 Målrapportering 2. del: Uddybende analyser og vurderinger

Beredskabsstyrelsen har valgt at uddybe målrapporteringen ud fra de fire temaer, som er prioriteret i aftalen om redningsberedskabet 2013-2014. Herved tydeliggøres sammenhængen mellem Beredskabsstyrelsens kerneopgaver og det hidtidige arbejde inden for de fire temaer, og der sættes samtidig fokus på det fremadrettede arbejde inden for aftaleperioden 2013-2014. Ressourceforbruget på de hovedopgaver, som de enkelte resultatmål hører under, er beskrevet i afsnit 2.5.1 og 4.6. Beredskabsstyrelsen har, jf. figur 1, en høj målopfyldelse for alle typer af mål, idet der for området produktivitet er fuld opfyldelse, mens der for effekt, kvalitet og aktivitet mangler opfyldelse af ét mål inden for hvert område.

Forebyggelse

Forebyggelse ud fra et beredskabsmæssigt perspektiv handler grundlæggende om at forhindre eller begrænse skader på mennesker, ejendom og miljø. Forebyggelsen kan bestå af iværksættelse af fysiske foranstaltninger eller påvirkning af adfærd.

Fysiske foranstaltninger kan f.eks. være tiltag, som forhindrer eller stopper udbredelsen af ulykker, fx en brandmur, der forhindrer eller hæmmer spredningen af ild. Adfærd kan påvirkes ved at fastsætte regler, procedurer og rutiner eller ved at opbygge, vedligeholde eller ændre menneskers viden og holdninger.

Beredskabsstyrelsens myndighedsansvar dækker begge typer af forebyggelse. Som følge heraf udgiver Beredskabsstyrelsen blandt andet adfærdsregulerende kampagnemateriale til brug for kommunerne og gennemfører sagsbehandling af brandtekniske godkendelser vedrørende bygningsmæssige forhold hos brand- og eksplosionsfarlige virksomheder.

• Resultatmål 3.2 om effekten af adfærdsregulerende forebyggelse

Målopfyldelse: 3.2 er ikke opfyldt.

Analyse og vurdering:

Beredskabsstyrelsens kampagnemateriale har til formål at give folkeskolens lærere en basis for at øge forståelsen for brandsikkerhed blandt eleverne i 4. og 5. klasse. På baggrund af henvendelse fra Beredskabsstyrelsen i foråret 2013 gav 30 folkeskoler positive tilkendegivelser med henblik på deltagelse i en måling af effekten af materialet. Efterfølgende kontaktede Beredskabsstyrelsen yderligere 70 folkeskoler med henblik på deltagelse i undersøgelsen. Beredskabsstyrelsen valgte at gennemføre undersøgelsen med de 30 skoler i forventning om et datagrundlag på ca. 1.200 elever, hvilket ville være netop tilstrækkeligt for sikring af undersøgelsens validitet. Testen blev gennemført før og efter afholdelse af brandugen i uge 40. Til trods for at flere skoler i 2013 end i 2012 har rekvireret Beredskabsstyrelsens undervisningsmaterialer, har det vist sig vanskeligt at få skolerne til at deltage i effektmålinger.

Alene 12 skoler og 261 elever gennemførte før- og eftermåling, og undersøgelsen vurderes derfor at være mindre anvendelig til at måle effekten af det brandforebyggende materiale. På denne baggrund vurderes målopfyldelsen ikke tilfredsstillende.

Udgiften til gennemførelse af undersøgelsen var ca. 0,5 mio. kr., hvilket er 0,1 mio. kr. mere end budgetteret. Merudgiften kan blandt andet henføres til behovet for yderligere personaleressourcer for at forsøge at få flere skoler med i undersøgelsen. Beredskabsstyrelsens erfaring med "før- og efter"-undersøgelser er forholdsvis begrænset og retrospektivt må det konstateres, at frafaldet i denne type af undersøgelser er meget stort. Erfaringerne fra projektet vil på den baggrund indgå i fremtidige overvejelser i forbindelse med effektmålinger.

- **3.1 sagsbehandling på forebyggelsesområdet (brandtekniske godkendelser).**

Målopfylldelse: 3.1 er ikke opfyldt.

Analyse og vurdering:

Overholdelse af styrelsens mål for sagsbehandlingstid for brandtekniske godkendelser har været en udfordring i flere år, og Beredskabsstyrelsen har derfor i 2013 tilført yderligere ressourcer til området. Der er således i 2013 anvendt ca. 35 pct. flere timer til sagsbehandlingen end i 2012, uden at det har været muligt at nedbringe sagsbehandlingstiderne.

Den overskredne sagsbehandlingstid er ikke tilfredsstillende, selvom Beredskabsstyrelsen har forsøgt at imødegå udfordringen gennem en øget ressourceindsats til området.

For at sikre den rette tilrettelæggelse af arbejdet, herunder den rette ressourcefordeling mellem "lette" og "tunge" sager, vil Beredskabsstyrelsen i 2014 gennemgå området efter lean-principper. Herudover vil styrelsen nærmere se på, om målene er realistiske, herunder i hvilken grad sagsbehandlingstiden kan nedbringes ved styrelsens egen foranstaltning eller eksempelvis skyldes øgede krav til dokumentation fra sagens parter mv. som følge af en igangværende udvikling i sagernes kompleksitet.

Videreudvikling af samfundets krisestyringskapacitet

Sigtet med krisestyring er at reducere konsekvenserne af en ekstraordinær hændelse og genskabe en normalsituation hurtigst muligt. Effektiv krisestyring kan således nedbringe de menneskelige, økonomiske og miljømæssige tab, der kan være forbundet med ekstraordinære hændelser, og medvirke til, at befolkningen har tillid til de ansvarlige aktører og opfatter dem som troværdige. I relation til dette er Beredskabsstyrelsens primære opgaver at forestå myndighedsopgaven omkring tilsyn og rådgivning af lokale, regionale og centrale myndigheder samt samfundsvigtige virksomheder om beredskabsplanlægning, øvelsesvirksomhed og krisestyring.

Aftalen om redningsberedskabet 2013–2014

lægger op til en styrkelse af samfundets krisestyringsbevidsthed. Fokus i dette arbejde koncentrerer sig særligt omkring den strategiske krisestyring og dermed på de statslige aktører. Dette medfører blandt andet, at kravene til statslige myndigheders beredskabsplanlægning præciseres i forbindelse med en ændring af beredskabsloven, der forventes at træde i kraft pr. 1. april 2014. Udfordringerne skal desuden ses i sammenhæng med det nationale risikobillede, som Beredskabsstyrelsen i 2013 har udarbejdet, og som blandt andet omfatter cyberhændelser, hvilket blev øvet under den nationale krisestyringsøvelse (KRISØV).

- **Resultatmål 3.4 om gennemførelse af KRISØV 2013**

Målopfylldelse: 3.4 er opfyldt

Analyse og vurdering:

Beredskabsstyrelsen var en del af øvelsesledelsen for KRISØV 2013 – en krisestyringsøvelse med deltagelse af relevante aktører fra forskellige dele af beredskabet – og forestod dermed planlægnings- og gennemførelsesarbejdet i samarbejde med Rigspolitiet. Derudover deltog Beredskabsstyrelsen i øvelsen som central strategisk krisestyringsaktør. I 2013 var øvelsens fokus rettet mod følgerne af cyberangreb. Beredskabsstyrelsens del af øvelsen havde i forhold til et forbrug på 1,82 mio. kr. et budget på 1,86 mio. kr.

På Beredskabsstyrelsens område gav øvelsesscenariet bl.a. anledning til håndtering af mange samtidige hændelser i hele landet. Styrelsen fik således gennem øvelsen testet evnen til at agere, disponere og prioritere store indsatsstyrker i en krisesituation ved hjælp af de kommunikationsmidler (bl.a. SINE), som indgår i Beredskabsstyrelsens krisekommunikation. Øvelsen var således en del af Beredskabsstyrelsens vedligeholdelse af den strategiske ledelsesmæssige operative robusthed, og målopfylldelsen vurderes som tilfredsstillende.

Erfaringer fra øvelsen vil i 2014 blive anvendt til dels at justere de nationale krisestyringsplaner, dels vil evaluering af øvelsen i Beredskabsstyrelsen bidrage til en justering af Beredskabsstyrelsens interne procedurer.

Et effektivt og fokuseret samlet redningsberedskab

Den nye aftale om redningsberedskabet, der dækker perioden 2013-2014, skal medvirke til at sikre et effektivt, fokuseret og robust samlet redningsberedskab.

I 2013 arbejdede Beredskabsstyrelsen med at sikre robustheden i det statslige redningsberedskab blandt andet gennem en omlægning af værnepligten, hvorved kapaciteten til håndtering af de hændelsestyper, der er beskrevet i det nationale hændelsesbillede, er blevet styrket. Robusthed handler i disse situationer blandt andet om at sikre en relevant og kvalificeret indsats. Det kræver personel, som er specialiseret i at håndtere opgaverne, samt materiel og udstyr, der understøtter opgaveløsningen. Det gælder bl.a. i forhold til kompliceret redning (USAR).

- **Resultatmål 1.1, 1.2, 1.6 om responstider, rekvirentilfredshed, omlægning af værnepligten og styrkelse af robustheden**

Målopfyldelse: Resultatmål 1.2 og 1.6 er begge opfyldt, mens resultatmål 1.1 vedr. responstider er delvis opfyldt.

Analyse og vurdering:

Beredskabsstyrelsens operative opgavesæt er sammensat af forskelligartede hændelser, der spænder fra planlagte hændelser til akutte, længerevarende og komplekse indsatser. 2013 blev særligt præget af stormen "Bodil", som i løbet af 6 døgn krævede Beredskabsstyrelsens indsættelse mange steder i landet samtidig, og derfor fordrede deployering af materiel og mandskab fra Jylland og Bornholm til Sjælland og Fyn, hvor det blev sat ind over for de store vandmasser.

Pumpeindsats ved oversvømmelsen ved Hyllingeriis. Foto: Christian V. Cortsen

Der var et større antal af samtidige hændelser, og der blev indkaldt ekstra mandskab udover vagtholdene. Da indsatserne var på sit højeste, var der på én dag indsat 647 befalingsmænd, værnepligtige og frivillige. Kapaciteterne måtte prioriteres i en koordineret indsats, hvilket betød, at enkelte indsatser måtte afvente ledig kapacitet.

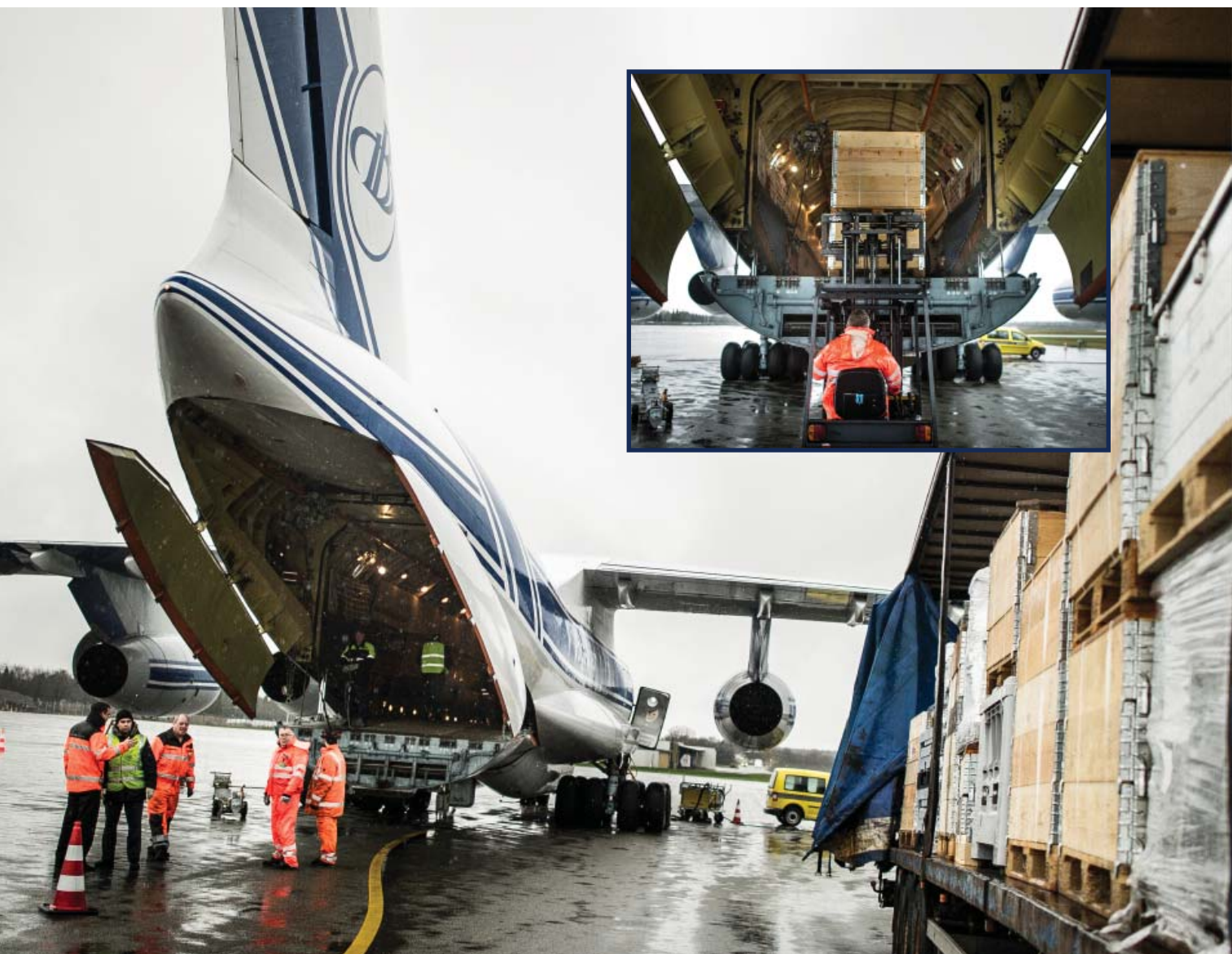
På trods af opjusteringen af beredskabet har Beredskabsstyrelsen således overskredet målet om en responstid på maks. 2 timer 21 gange, svarende til, at Beredskabsstyrelsen overholdt responsmålet i 96 pct. af indsatserne mod målets 98 pct. Den høje målopfyldelsesgrad viser, at på trods af det store pres på beredskabet, blev hovedparten af alle hændelser løst inden for tidsfristen. Den delvise målopfyldelse findes på denne baggrund tilfredsstillende.

Omkostningerne til Beredskabsstyrelsens operative virksomhed består primært af faste udgifter i form af aflønning af personale, herunder vagtpersonel og afskrivninger på materiel. Omkostningerne varierer således kun i mindre grad mellem enkelte assistancer. I forhold til målopfyldelsen er det derfor mest relevant at inddrage de indsatstimer, som blev afsat i forbindelse med "Bodil" for at sikre Beredskabsstyrelsens opgaveløsning. Beredskabsstyrelsen løste 190 indsatser som konsekvens af "Bodil", og ydede i alt 20.434 indsatstimer.

Beredskabsstyrelsen har i 2013 fuldført en omlægning af værnepligten (resultatmål 1.6) samt en tilpasning af beredskabet på Bornholm.

Omlægningen af værnepligten har betydet en

Nødhjælp fly lastes i Billund Lufthavn. Beredskabsstyrelsen sendte efter anmodning fra FN, et mobilt koordinationscenter og en beboelseslejr til byen Tacloban i Filippinerne i forbindelse med tyfonen Haiyan. Foto: Michael Hansen/POLFOTO

nedgang fra 750 6-måneders værnepligtige til 420 9-måneders redningsspecialister over en 2 årig periode svarende til en besparelse på ca. 15 mio. kr.

Omlægningen har åbnet mulighed for en bedre udnyttelse af de kompetencer, som de menige ved Beredskabsstyrelsen opnår i det operative beredskab. Den nye værnepligtsuddannelse var på plads 1. december, hvorved målet er opfyldt. En forlænget uddannelses-tid betyder, at de værnepligtige nu uddannes med udvidede specialuddannelser inden for bl.a. avanceret redning (urban search and rescue - USAR) og CBRN-området – kapaciteter, der er brug for i tilfælde af hændelser, der realistisk vil kunne indtræffe i Danmark, jf. det nationale risikobillede. Målopfyldelsen vurderes som værende meget tilfredsstillende.

Til trods for den store omlægningsopgave, som har været meget omfattende for styrelsens beredskabscentre, er det lykkedes at fastholde en kvalificeret opgaveløsning. Dette underbygges af, at Beredskabsstyrelsens måling af rekvirenternes tilfredshed viser, at alle beredskabscentre opfylder målet om, at 95 pct. af rekvirenterne skal være tilfredse eller meget tilfredse med Beredskabsstyrelsens indsatser (resultatmål 1.2). Dermed vurderes også målopfyldelsen af resultatmål 1.2. som meget tilfredsstillende.

Et fokuseret internationalt katastrofeberedskab, herunder i samarbejde med forsvaret

I aftale om redningsberedskabet i 2013-2014 er der særligt fokus på, at redningsberedskabet fortsat skal kunne indsættes ved omfattende katastrofer i udlandet.

I 2013 har Beredskabsstyrelsen afsluttet 8 indsatser i forbindelse med katastrofer i udlandet. I 2013 har Beredskabsstyrelsen endvidere påbegyndt en international indsats, hvor forsvaret bistås i forbindelse med den internationale operation, RECSYR, som drejer sig om at uskadeliggøre de kemiske kampstoffer, Syrien har overgivet til FN og Organisationen for Forbud mod Kemiske Våben, OPCW. Beredskabsstyrelsen er således trænet i at indgå i indsatser i samarbejde med andre landes beredskaber i udlandet. I 2013 har Beredskabsstyrelsen endvidere afholdt en international øvelse på dansk jord.

Resultatmål 1.5 om øvelse Triplex

Målopfyldelse: 1.5 er opfyldt.

Analyse og vurdering:

Beredskabsstyrelsen afholdt i 2013 IHP-landenes internationale øvelse Triplex.

Øvelsen blev delfinansieret af EU ECHO's civilbeskyttelsesmekanisme, der også selv deltog i øvelsen. I øvelsen deltog endvidere repræsentanter for bl.a. International Humanitarian Partnership, EU's medlemsstater, FN-systemet (OCHA, UNHCR, WFP, UNICEF og UNOSAT), Røde Kors, en lang række NGO'ere samt USA's internationale eftersøgnings- og redningshold, CIMIC (civil-militære koordinering) fra NATO, Tysklands og Nederlændenes forsvar samt OPCW.

Beredskabsstyrelsen havde fokus på "assessment"-situationsbedømmelse på skadesteder i samarbejde med de internationale samarbejdspartnere og på opstilling af Base Camp til understøttelse af store styrkers ophold i Danmark.

Derudover havde øvelsen et yderligere fokus i relation til begrebet værtsnationsstøtte, også kaldet "host nation support", der finder anvendelse i tilfælde af meget voldsomme hændelser, som ligger ud over det, som et lands eget beredskab forventes at kunne håndtere selv. Beredskabsstyrelsen fik således afprøvet procedurer for modtagelse af udenlandske beredskaber i Danmark, herunder koordinering mellem Beredskabsstyrelsens forbindelsesofficerer og udenlandske styrker.

Det samlede øvelsesbudget var over 7 mio. kr. Danmarks del af budgettet var 4,1 mio. kr., hvoraf 2,4 mio. kr. blev dækket af EU. Forbruget var på 4,3 kr. Øvelsen er under evaluering og endelig afregning i 2014, og de foreløbige resultater fra såvel de internationale organisationer som International Humanitarian Partnership viser et godt udbytte af øvelsen.

Det er derfor Beredskabsstyrelsens vurdering, at målopfyldelsen er fuldt ud tilfredsstillende.

Øvrigt

- **Resultatmål 4.3 om at Beredskabsstyrelsen skal fremme energievidstheden i styrelsen og sikre en omkostningseffektiv drift med fokus på reduktion i energiforbruget og CO₂-udledningen.**

Målopfyldelse: 4.3 er ikke opfyldt

Analyse og vurdering:

Målets opfyldelse er 3-delt, hvoraf 1. del omhandler fastsættelse af klimamål på baggrund af Forsvarsministeriets koncernfælles klimaregnskab. Da klimaregnskabet er færdigudviklet i januar 2014, har Forsvarsministeriet oplyst at målet er annulleret. Der har de seneste år været gennemført enkeltstående undersøgelser af Beredskabsstyrelsens muligheder for egenproduktion af CO₂-neutral energi. Beredskabsstyrelsen har på den baggrund vurderet, at egenproduktion af energi på kort sigt ikke er rentabel. Der er imidlertid ikke gennemført nogen egentlig samlet analyse i samarbejde med Forsvarets Bygnings-

og Etablisementstjeneste i 2013, og delmålet er derfor ikke opfyldt.

Beredskabsstyrelsen følger Forsvarets Materieltjenestes indkøbsaftale og de omfattede miljømæssige krav ved anskaffelse af mere miljø- og energivenlige administrative køretøjer. Beredskabsstyrelsen har dog ikke udarbejdet en egentlig plan med mål for implementering af miljø- og energivenlige køretøjer, og delmålet er dermed ikke opfyldt. Beredskabsstyrelsens fokus for indkøb af køretøjer har i stedet i 2013 været koncentreret om etablering af fælles udbud til indkøb af beredskabskøretøjer i samarbejde med kommunerne som forudsat i aftalen om redningsberedskabet 2013-2014.

Det er Beredskabsstyrelsens vurdering, at en mere proaktiv indsats vil kunne styrke styrelsens klimaprofil, og set på den baggrund er målopfyldelsen ikke tilfredsstillende.

2.7 Redegørelse for reservation

Beredskabsstyrelsen reserverede i forbin-

Indsats i forbindelse med klitbrand ved Tversted. I indsatsen deltog i alt ca. 90 befalingsmænd, værnepligtige og frivillige samt omkring 20 udrykningskøretøjer og aggregater fra Beredskabsstyrelsen. Foto: Kasper Wæhrens

Tabel 5. Reservation, hovedkonto 12.41.01 Redningsberedskabet

Opgave (mio. kr.)	Reserveret år	Reservation primo	Forbrug i året	Reservtion Ultimo	Forventet afslutning
Uddannelsesvirksomhed					
Overgangsuddannelse	2010	4,4	1,6	2,8	2014

delse med aftaleøkonomien fra 2007-2010 9 mio. kr. til delvis finansiering af den obligatoriske overgangsuddannelse af nuværende indsatsledere frem til og med 2014, som Beredskabsstyrelsen skal gennemføre som en konsekvens af den nye indsatslederuddannelse. Af disse midler har Beredskabsstyrelsen i 2013 disponeret 1,6 mio. kr. Der er således et samlet reserveret beløb på 2,8 mio. kr. til rådighed til afslutning af overgangsuddannelsen.

2.8 Forventninger til kommende år

Aftalen om redningsberedskabet for 2013-2014 udløber i 2014 og forventes afløst af en ny politisk aftale. I 2014 arbejder Beredskabsstyrelsen med at få gennemført de sidste elementer af aftalen.

Aftalen om redningsberedskabet 2013-2014 omfatter blandt andet de udviklingstendenser, der i stigende grad udfordrer beredskabet, såsom mere komplekse infrastrukturer og bygningskonstruktioner, et mere ekstremt vejrlig, risikoen for terror og et større internationalt engagement. Der er prioriteret fire temaer i aftalen:

- Et effektivt og fokuseret samlet redningsberedskab
- Et fokuseret internationalt katastrofeberedskab, herunder i samarbejde med forsvaret og hjemmeværnet
- Videreudviklingen af samfundets krisestyringskapacitet
- Udviklingen af en national forebyggelsesstrategi

Ligeledes vil Beredskabsstyrelsen i 2014 have fokus på øvelser og læring af disse, hvilket yderligere kan understøtte et fokuseret og effektivt redningsberedskab.

Aftalen om redningsberedskabet 2013-2014 indebærer, at der skal gennemføres effektiviseringer i Beredskabsstyrelsen. Hovedparten af disse er gennemført i 2013, mens det i det kommende år er en central opgave for styrelsen at sikre fortsat balance mellem opgaveløsningen på et kvalificeret niveau og bevilling på det nye bevillingsniveau.

Herudover indgår det som en central del af aftalen om redningsberedskabet 2013-2014, at der skal gennemføres et udvalgsarbejde med henblik på at udarbejde et oplæg til en grundlæggende strukturændring af det samlede redningsberedskab. Beredskabsstyrelsen indgår som en central aktør i dette arbejde i forhold til at yde faglig rådgivning. Resultatet af analysearbejdet skal indgå i overvejelserne forud for en eventuel ny politisk flerårig aftale om redningsberedskabet, som planlægges indgået i 2014 for de følgende år.

Aftalen om redningsberedskabet for 2013 til 2014 indebærer, at økonomien og de opgavemæssige rammer i 2014 er afstemt. Beredskabsstyrelsen har i 2014 en bevilling på 488,8 mio. kr. Beredskabsstyrelsens opgaver, som de fremstår af den politiske aftale er afstemt til dette niveau.

3. REGNSKAB

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Beredskabsstyrelsens anvendte regnskabspraksis følger Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning (www.oav.dk). Til brug for udarbejdelsen af resultatopgørelsen

og balancen er anvendt uddata fra SKS og Navision. Eventuelle ændringer inden for gældende praksis vil fremgå af noterne til regnskabet.

3.2 Resultatopgørelse mv.

3.2.1 Resultatopgørelse

Tabel 6: Resultatopgørelse

(mio. kr.)	2012	2013	2014
Note Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling	-504,0	-490,6	-488,8
Reserveret af indeværende års bevillinger	0,0	0,0	0,0
Anvendt af tidligere års bevillinger	-1,8	-1,6	0,0
Indtægtsført bevilling i alt	-505,8	-492,2	-488,8
Salg af varer og tjenesteydelser	-74,4	-49,4	-49,1
Tilskud til egen drift	-0,5	-0,2	0,0
Gebyrer	0,0	-1,1	-1,4
Ordinære driftsindtægter i alt	-580,7	-542,9	539,3
Ordinære driftsomkostninger			
Ændring i lagre	6,5	6,5	5,6
Forbrugssomkostninger			
Husleje	7,7	7,7	7,5
Forbrugssomkostninger i alt	7,7	7,7	7,5
Personaleomkostninger			
Lønninger	273,4	277,8	
Pension	30,0	29,9	
Lønrefusion	-13,0	-15,2	
Andre personaleomkostninger	0,3	0,7	
Personaleomkostninger i alt	290,6	293,1	284,0
Af- og nedskrivninger	62,0	50,5	50,1
Andre ordinære driftsomkostninger	174,3	153,0	140,3
Ordinære driftsomkostninger i alt	541,1	510,8	487,5
Resultat af ordinær drift	-39,6	-32,1	-51,8
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-2,0	-1,9	0,0
Andre driftsomkostninger	22,8	13,1	29,3
Resultat før finansielle poster	-18,8	-20,9	-22,5
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-0,1	0,0	0,0
Finansielle omkostninger	21,9	21,0	22,5
Resultat før ekstraordinære poster	3,1	0,1	0,0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0
Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	3,1	0,1	0,0

3.2.2 Resultatdisponering

Tabel 7: Resultatdisponering mio. kr.

Disponeret til bortfald	0,0
Disponeret til reserveret egenkapital (båndlagt)	0,0
Disponeret til udbytte til statskassen	0,0
Disponeret til overført overskud	-0,1

3.2.3 Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter

I 2012 havde Beredskabsstyrelsen hensættelser for i alt 20,4 mio. kr. Af disse hensættelser er størstedelen blevet tilbageført med undtagelse af hensættelsen til oplæringsstilling, hvor hele hensættelsen er videreført, hensættelse til omstillingspuljen og hensættelse til antennemaster, hvor en del af puljen er videreført. De tilbageførte hensættelser vedrører:

1: Løn, personalemæssige tilpasninger m.v.:

- 5,5 mio. kr. vedrørende udmøntningen af lønforhandlingsrunde og cheflønspulje i 2013 vedrørende opgaver udført i 2012.
- 1,8 mio. kr. vedrørende videreførelse af den i 2010 oprettede særlige omstillingspulje til personalemæssige tilpasninger som følge af økonomien i aftalerne for redningsberedskabet.
- 0,4 mio. kr. vedrørende diverse lønforhold, der vedrører 2012, men først kunne udbetales i 2013.

2: Internationale indsatser:

Efter anvisning fra Rigsrevisionen i forbindelse med "Erklæring og revisionsberetning om revision af Beredskabsstyrelsens regnskab for 2012" har Beredskabsstyrelsen tilbageført en hensættelse på 7,8 mio. kr. vedrørende internationale indsatser.

3: Diverse:

- 1,1 mio. kr., der bl.a. vedrører nedtagning af antennemaster, designpjece målrettet potentielle værnepligtige til brug på Forsvarets dag samt et projekt om forbedring af brs.dk m.m.

3.3 Balance

I forbindelse med den obligatoriske opgra-

dering fra Navision Stat 3.60 til Navision Stat 5.3 anbefalede Moderniseringsstyrelsen Beredskabsstyrelsen at oprette en ny bogføringskreds 16420 til brug for den nye Navision Stat version.

Overførslen af åbne balanceposter fra den gamle bogføringskreds 16400 til den nye bogføringskreds 16420 blev iværksat af Moderniseringsstyrelsen i samarbejde med ØSC pr. 30. april 2013, hvor ultimo balanceposterne fra 2012 i Navision 3.60 samt de løbende balanceposter i 2013 i Navision 3.60 blev indlæst som primoposter med bogføringsdato 30. april 2013 i Navision 5.3 - bogføringskreds 16420. Overførslen blev efter aftale med Moderniseringsstyrelsen foretaget som en ressortomlægning af regnskaber, jf. Moderniseringsstyrelsens vejledning: "Håndbog om ressortændringer oktober 2011".

I perioden fra 1.1 2013 til 30.4 2013 har Beredskabsstyrelsen haft to åbne bogføringskredse, hvor der er blevet foretaget transaktioner. Det drejer sig om den gamle bogføringskreds 16400 til Navision 3.60 og 16420 til Navision 5.3. De primoposter, der er lagt ind i den nye bogføringskreds 16420, svarer således til en nulstilling af de saldi, der fremgår af den gamle bogføringskreds på overflytningstidspunktet den 30. april 2013. Beredskabsstyrelsen har således nulstillet primosaldi 2013 i den gamle bogføringskreds med konteringsstypen "primopostering", samtidig med at tilsvarende saldi er opført i den nye bogføringskreds – også med posteringsstypen "primopostering". Den eneste undtagelse herfra er en række kortfristede tilgodehavender og kortfristede gældsforpligtelser, som er afsluttet i den gamle bogføringskreds.

Der er således overensstemmelse mellem ultimobalancen 2012 og primobalancen 2013, når der ses på den virksomhedsbærende hovedkonto 13.41.01 Beredskabsstyrelsen.

Tabel 8: Balancen

Note	Aktiver mio. kr.	2012	2013	Note	Passiver mio. kr.	2012	2013
Anlægsaktiver				Egenkapital			
1	Immaterielle anlægsaktiver				Reguleret egenkapital (Startkapital)	-8,7	-8,7
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	11,8	8,0		Opskrivninger	0,0	0,0
	Erhvervede koncessioner, patenter m.v.	0,0	0,0		Reserveret egenkapital	0,0	0,0
	Udviklingsprojekter under opførelse	0,8	0,1		Bortfald af årets resultat	0,0	0,0
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	12,6	8,1		Udbytte til staten	0,0	0,0
2	Materielle anlægsaktiver				Overført overskud	-2,9	-2,8
	Grunde, arealer og bygninger	243,4	247,8	4	Egenkapital i alt	-11,6	-11,5
	Infrastruktur	0,0	0,0		Hensatte forpligtelser	-20,4	-10,4
	Transportmateriel	32,9	28,1		Langfristede gældsposter		
	Produktionsanlæg og maskiner	120,1	102,6		FF4 Langfristet gæld	-420,2	-402,6
	Inventar og IT-udstyr	5,0	2,6		Donationer	0,0	0,0
	Igangværende arbejder for egen regning	15,5	25,4		Prioritets gæld	0,0	0,0
	Materielle anlægsaktiver i alt	416,9	406,5		Anden langfristet gæld	0,0	0,0
	Finansielle anlægsaktiver				Langfristet gæld i alt	-420,2	-402,6
	Statsforskrivning	8,7	8,7		Kortfristede gældsposter		
	Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0		Leverandører af varer og tjenesteydelser	-37,5	-38,7
	Finansielle anlægsaktiver i alt	8,7	8,7	5	Anden kortfristet gæld	-11,0	-8,8
	Anlægsaktiver i alt	438,2	423,3	6	Skyldige feriepenge	-32,9	-34,7
	Omsætningsaktiver				Reserveret bevilling	-4,4	-2,8
3	Varebeholdninger	0,0	2,3		Igangværende arbejder for fremmed regning	0,0	0,0
	Tilgodehavender	26,2	19,4		Periodeafgrænsningsposter	0,0	0,0
	Værdipapirer	0,0	0,0		Kortfristet gæld i alt	-85,8	-85,0
	Likvide beholdninger				Gæld i alt	-506,0	-487,6
	FF5 Uforrentet konto	54,9	37,6		Passiver i alt	-538,0	-509,5
	FF7 Finansieringskonto	18,1	26,1	7	Eventualforpligtelser	-18,9	-19,4
	Andre likvider	0,6	0,8				
	Likvide beholdninger i alt	73,6	64,5				
	Omsætningsaktiver i alt	99,8	86,2				
	Aktiver i alt	538,0	509,5				

Tabel 9. Egenkapitalforklaring

Egenkapital primo (mio. kr.)	2012	2013
Reguleret egenkapital primo	-8,7	-8,7
+Ændring i reguleret egenkapital	0	0
Reguleret egenkapital ultimo	- 8,7	-8,7
Opskrivninger primo	0	0
+Ændringer i opskrivninger	0	0
Opskrivninger	0	0
Reserveret egenkapital primo	0	0
+Ændring i reserveret egenkapital	0	0
Reserveret egenkapital ultimo	0	0
Overført overskud primo	- 6,0	- 2,9
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0	0
+Regulering af det overførte overskud	0	0
+Overført fra årets resultat	3,1	0,1
-Bortfald af årets resultat	0	0
-Udbytte til staten	0	0
Overført overskud ultimo	-2,9	-2,8
Egenkapital ultimo	-11,6	-11,5

3.4 Egenkapitalforklaring

Som det fremgår, ligger styrelsens egenkapital forholdsvis konstant. Underskuddet i 2013 påvirker egenkapitalen med 0,1 mio. kr. fra 11,6 mio. kr. til 11,5 mio. kr.

Tabel 10: Udnyttelse af lånerammen

	2013 (mio. kr.)
Sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver	414,7
Låneramme	542,8
Udnyttelsesgrad i %	76,4

3.5 Likviditet og låneramme

Beredskabsstyrelsen har, som det fremgår af tabel 10 ovenfor, ultimo 2013 haft en udnyttelse af lånerammen på 76,4 pct. svarende til, at den regnskabsmæssige værdi af de immaterielle og materielle anlægsaktiver samt igangværende arbejder og udviklingsprojekter under udførsel er på 414,7 mio. kr.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 11: Opfølgning på lønsumsloft

Hovedkonto	§12.41.01, mio. kr.
Lønsumsloft FL	280,2
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	279,1
Lønsumsforbrug under lønsumsloft	284,6
Difference (merforbrug)	-5,5
Akk. opsparing ult. 2012	46,3
Akk. opsparing ult. 2013	40,8

Beredskabsstyrelsen havde i 2013 et samlet lønsumsloft på 279,1 mio. kr. Beredskabsstyrelsens lønforbrug udgjorde 284,6 mio. kr. svarende til et merforbrug i forhold til lønsumsloftet på 5,5 mio. kr.

3.7 Bevillingsregnskab

Tabel 12 Bevillingsregnskab (§12.41.01)

	2012	2013		2014
	Regnskab	Budget (FL+ TB)	Regnskab	Budget
Nettoudgiftsbevilling	504,0	490,6	490,6	488,8
Nettoforbrug af reservation	1,8	0,0	1,6	0
Indtægter	76,9	50,4	52,6	50,5
Udgifter	585,8	541,0	544,9	539,3
Årets resultat	-3,1	0,0	-0,1	0

Beredskabsstyrelsen havde i 2013 en samlet nettoudgiftsbevilling på 492,2 mio. kr. inklusiv forbrug af reserveret bevilling på 1,6 mio. kr. Herudover fik Beredskabsstyrelsen indtægter for i alt 52,6 mio. kr., svarende til samlet finansiering på i alt 544,8 mio. kr. Hermed overstiger indtægterne budgettet med 2,2 mio. kr., svarende til 4,3 pct. I indtægterne indgår gebyrindtægter for i alt 1,1 mio. kr. De øgede indtægter skyldes primært øgede indtægter i forbindelse med Beredskabsstyrelsens internationale indsatser i 2013, hvor Beredskabsstyrelsen i 2013 har deltaget i en række store indsatser. De øgede indtægter modvares af tilsvarende udgifter i 2013. Forbruget af den reserverede bevilling er gået til dækning af kommunernes udgifter i forbindelse med overgangsuddannelsen for kommunale indsatsledere.

I 2013 har Beredskabsstyrelsen afholdt omkostninger for i alt 544,9 mio. kr., svarende til et merforbrug på 3,9 mio. kr. i forhold til budgettet (FL + TB), svarende til 0,7 pct. Af bevillingen.

Samlet set har Beredskabsstyrelsen i 2013 haft et merforbrug på 0,1 mio. kr., svarende til 0,02 pct. af bevillingen.

Beredskabsstyrelsen budgetterer i udgangspunktet med udgifter og indtægter på omtrent samme niveau i 2014 som følge af aftalen om redningsberedskabet for 2013-2014.

3.8 Udgiftsbaserede hovedkonti

Beredskabsstyrelsen forvalter ikke udgiftsbaserede hovedkonti.

4. NOTER

4.1 Noter til resultatopgørelsen og balancen

4.1.1 Noter til balancen

Med henvisning til bemærkningerne ovenfor skyldes primokorrektionerne, at Beredskabsstyrelsen i forbindelse med overgang til Navision 5.3 har skiftet bogføringskreds. Dette betyder, at til- og afgangene er år til dato til- og afgang og ikke kun til- og afgang i 2013.

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

(1000 kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	I alt
Kostpris	47.945	940	48.885
Primokorrektioner og flytning ml. bogføringskredse	-47.945	-940	-48.885
Tilgang	54.384	940	55.324
Afgang	-6.446	0	-6.446
Kostpris pr. 31.12.2013	47.938	940	48.878
Akkumulerede afskrivninger	-38.756	-940	-39.696
Akkumulerede nedskrivninger	-1.200	0	-1.200
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12. 2013	-39.956	-940	-40.896
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	7.982	0	7.982
Årets afskrivninger	5.554	0	5.554
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	5.554	0	5.554

Værdien af Beredskabsstyrelsens immaterielle anlægsaktiver er i 2013 faldet fra 12,6 mio. kr. primo til 8,1 mio. kr. ultimo svarende til en reduktion 4,5 mio. kr.

Beredskabsstyrelsen har i 2013 foretaget en ekstraordinær afskrivning på indberetningssystemet ODIN, idet der i 2014 etableres et nyt indberetningssystem, NYTIND, til afløsning for det gamle indberetningssystem ODIN. I samme forbindelse afkortes afskrivningsperioden til og med 2014, så den passer med udfasningen af ODIN-systemet.

(1000 kr.)	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2013	869
Tilgang	553
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	1.271
Kostpris pr. 31. december 2013	151

Note 2: Materielle anlægsaktiver

(1000 kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Infra- struktur	Produktions- anlæg og maskiner	Transport- materiel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Kostpris	294.532	0	586.309	105.238	33.083	1.019.162
Primokorrektioner og flytning ml. bogføring- skredse	-294.532	0	-586.309	-105.238	-33.083	-1.019.162
Tilgang	317.709	0	625.057	136.664	35.137	1.114.567
Afgang	-11.116	0	-33.549	-34.819	-655	-80.139
Kostpris pr. 31.12.2013	306.593	0	591.508	101.845	34.482	1.034.428
Akkumulerede af- skrivninger	-49.246	0	-486.767	-73.766	-31.923	-641.702
Akkumulerede ned- skrivninger	-9.529	0	-2.111	-	0	-11.640
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2013	-58.775	0	-488.878	-73.766	-31.923	-653.342
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	247.818	0	102.630	28.079	2.559	381.086
Årets afskrivninger	7.683	0	26.672	6.722	3.820	44.897
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
Årets af- og ned- skrivninger	7.683	0	26.672	6.722	3.820	44.897

Udviklingen i værdien af Beredskabsstyrelsens materielle anlægsaktiver har i 2013 fulgt forventningerne ved årets start. Grunde og bygninger er steget, mens værdien af Produktionsanlæg og -maskiner, Inventar og IT og Transportmateriel er faldet.

Faldet i værdierne skyldes primært, at Beredskabsstyrelsen i 2011 afskaffede de materielle anlægsbunker. Det betyder, at IT-udstyr og en stor del af produktionsanlæg og maskiner ikke længere indkøbes som materielle

anlægsaktiver. Det medfører, at der i en overgangsperiode afskrives for en større værdi, end der genanskaffes. Hertil kommer, at der ikke foretages nyinvesteringer i Beredskabsstyrelsens varslingssystem.

Reduktionen skyldes primært, at en række af Beredskabsstyrelsens planlagte investeringer i produktionsanlæg og -maskiner er overført til 2014 som igangværende arbejder og ikke blev aktiveret i 2013.

(1000 kr.)	Igangværende arbejder for egen regning
Primo saldo pr. 1. januar 2013	15.543
Tilgang	31.484
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-21.586
Kostpris pr. 31. december 2013	25.441

Note 3: Vedr. varebeholdninger

Beredskabsstyrelsen har i 2013 foretaget en ændring af lagerstrukturen i forbindelse med overgang til det statslige standardiserede økonomistyringssystem Navision Stat 5.3.

Der er oprettet 3 logistiklagre/hovedlagre (adskilt i Navision på lokationer).

- et munderingslager placeret ved Beredskabsstyrelsen Sydjylland i Haderslev
- et materiellager (internationalt og nationalt) placeret ved Beredskabsstyrelsen Midtjylland i Herning
- et CBRN-lager (åndedræt) placeret ved Beredskabsstyrelsen Nordjylland i Thisted.

Ovennævnte logistiklagre/hovedlagre har lagerbeholdninger og lagerværdier. Alle andre lagre/lokationer har lagerbeholdninger ud fra et beredskabsmæssigt vurdering.

Identifikation af de varer, der indgår i lagrene, sker med udgangspunkt i varebøgføringsgrupper.

Note 4: Hensatte forpligtelser

Der er hensat for i alt 10,4 mio. kr. i 2013, hvilket er et fald i forhold til 2012 på 10 mio. kr.

Hensættelserne vedrører:

1: Løn, personalemæssige tilpasninger m.v.:

- 5,9 mio. kr. vedrørende udmøntningen af lønforhandlingsrunde og cheflønspulje i 2014 vedrørende opgaver udført i 2013.
- 3,6 mio. kr. vedrører videreførelse af den i 2010 oprettede særlige omstillingspulje til personalemæssige tilpasninger

som følge af aftalerne for redningsberedskabet, herunder finansiering af Beredskabsstyrelsens deltagelse i Redningsberedskabets strukturudvalget og videreførelse af CTA-stilling i center for terroranalyse, jf. aftale om redningsberedskabet 2013-2014. Hensættelsen udløber i 2015, hvor eventuelt restbeløb overføres til drift.

- 0,3 mio. kr. vedrørende åremålsansættelse.

2: Diverse:

- 0,6 mio. kr. der bl.a. vedrører nedtagning af antennemaster, som kræver kommunale nedrivningstilladelser. Hensættelsen er videreført fra 2012 og vedrører projekter, der endnu ikke er gennemført. Ligeledes er der videreført et mindre beløb vedrørende kommunikationsbureauet Advice, der ikke blev fuldt ud afsluttet i 2013. Endvidere vedrører 0,2 mio. kr. udgifter for internationale missioner i 2013, der afregnes i 2014. Endelig vedrører 0,25 mio. kr. et beløb vedrørende en oplæringsstilling, der ikke blev udbetalt i 2013.

Note 5: Anden kortfristet gæld

Beredskabsstyrelsen har i 2013 afholdt Øvelse Triplex. Øvelsen er delfinansieret af EU ECHO's civilbeskyttelsesmekanisme. Øvelsen er gennemført i samarbejde med THW i Tyskland, MSB i Sverige og CMC i Finland, der har deltaget som underleverandører til den samlede øvelse. Den samlede afregning for øvelsen strækker sig over 2 regnskabsår og afsluttes endeligt i 2014. Beredskabsstyrelsen har i 2013 modtaget et forskud på 60 % af det samlede budget i 2013 svarende til 2,4 mio. kr. Af dette beløb er 1,2 mio. kr. videreført til de ovennævnte samarbejdspartnere. Beredskabsstyrelsen har i regnskabet

for 2013 placeret 1,2 mio. kr. som kortfristet gæld på konto 9760 Deponenter mv., der vil indgå som en del af den samlede afregning og fordeling i 2014. Den endelige udgiftsfordeling for hver af de 4 parter er ikke endnu ikke fuldt ud afdækket. Beredskabsstyrelsen forventer, at der i 2014 skal ske en efterregulering af de enkelte underleverandørers budgettildelinger på baggrund af de faktiske afholdte udgifter. De sidste udgifter vil blive afholdt i foråret 2014 i forbindelse med den afsluttende workshop. Senest den 30. juni 2014 skal der ske en samlet afregning til EU, hvor Beredskabsstyrelsen forventer, at den resterende del af tilskuddet udbetales, hvorefter den samlede afregning for alle 4 parter kan gennemføres.

Note 6: Skyldige feriepenge

Feriepengeforpligtelsen er forøget med ca. 1,8 mio. kr. som en afledt effekt af, at lønsumsforbruget er steget. Det bemærkes, at styrelsen har anvendt metode 1, gennemsnitsmetoden. Der henvises til vejledning fra Moderniseringsstyrelsen fra september 2012 om beregning og bogføring af feriepengeforpligtelsen.

Note 7: Eventualforpligtelser

Beredskabsstyrelsen lejer etablissementer, hvor der til lejemålet er knyttet en oprydningssforpligtelse. I 2013 er der tilkommet en mulig forpligtelse til rydning af radiobunker ved Lindemborg gods på 0,3 mio. kr. samt 0,1 mio. kr. til rydning af Kommandocentral i Kolding. Eventualforpligtelsen er prisreguleret til 2013 prisniveau og udgør 19,4 mio. kr.

Supplerende note vedr. hændelser efter årsregnskabs afslutning

Beredskabsstyrelsen er efter lukningen af periode 13,1 blevet opmærksom på, at hensættelsen vedr. "Omstillingspuljen" fra 2010 mangler at blive nedskrevet med to beløb svarende til kr. 1.051.317,36 for udlånte medarbejdere til henholdsvis Redningsberedskabets strukturudvalg og Center for Terroranalyse. Nedskrivningen er sket pr. 5. februar 2014. Herefter er der ca. 2,5 mio. kr. tilbage af hensættelsen til anvendelse i 2014 for udlån, jf. ovenfor, samt til rådighedsløn til afskedigede tjenestemænd. Hensættelsen udløber i 2015, hvor eventuelt restbeløb overføres til drift.

Tilsvarende er Beredskabsstyrelsen blevet opmærksom på, at der mangler en nedskrivning af hensættelsen fra 2012 vedr. "Oplæringsstilling" på kr. 149.388,57 for person i en oplærings- og integrationsstilling. Nedskrivninger er sket pr. 5. februar 2014. Herefter er der ca. 0,1 mio. kr. til anvendelse for pågældende i 2014.

Beredskabsstyrelsen har konstateret, at ØSC har bogført en renteudgift på kr. 79,15 i Beredskabsstyrelsens gamle bogføringskreds 16400 den 31. januar 2014 i supplementsperiode 13, som ØSC ikke fik omposteret inden regnskabs lukning.

Den bogførte post har ingen driftsmæssig effekt for regnskabet 2013, idet bogføringen er sket på balancekonto 9778: Mellemløbet ved ressourtændringer med modpost på balancekonto 6231: SKB FF7.

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 13: Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 13: Indtægtsdækket virksomhed (1000 kr.)

Ordninger med indtægtsdækket virksomhed	Ultimo (løbende priser)			
	2010	2011	2012	2013
Kursusvirksomhed	642	2.560	1.169	1.297
Assistancer	426	237	779	243
Udlejning, faciliteter	1.471	1.628		
Udlejning, materiel/mundering	185	4	866	1.288
Cafeteria (udbud)	494	709	-	-
Rengøring (udbud)	-66	-40	-150	10
Asyl Akut	-	-	564	-
Libanon brandberedskab	-	530	433	-
Øvrige	-325	-259	423	65
Årets resultat	2.827	5.369	4.085	2.903
Akkumuleret resultat	2.827	8.196	12.281	15.184

Som det fremgår af tabel 13. har resultatet på indtægtsdækket virksomhed gennemsnitligt ligget på omkring 4 mio. kr. pr. år i de sidste 4 år. Resultatet for 2013 er dog ca. 1 mio. kr. lavere end dette gennemsnit. Dette skyldes bl.a. bortfald af opgaver jf. nedenfor.

Kursusvirksomhed

Indtægterne fra kursusvirksomhed er på niveau med sidste år, men markant lavere end 2011, da der i 2011 var forholdsvis store indtægter på kurser holdt for eksterne partnere med bl.a. EU ved Kursuscentret i Snekkersten. Beredskabsstyrelsen i Herning har øget indtægterne fra salg af førstehjælpskurser og kurser i elementær brandbekæmpelse til lokale erhvervsskoler med 0,1 mio. kr.

Assistancer

Indtægterne fra assistancer er faldet med ca. 0,5 mio. kr. i 2013 ift. 2012 og er således på niveau med 2011. Indtægterne hidrører fra assistancer, hvor indsatsen ikke mere er i akut-fasen. I 2012 var der en enkeltstående stor indtægt på 0,5 mio. kr. i forbindelse med opretholdelse af brandberedskab ved Avedøre Værket. Således vil indtægterne på dette område afhænge af uforudsete hændelser. I 2013 har indtægterne på dette område, bortset fra Beredskabsstyrelsen Midtjylland, der har haft en stor indtægt i forbindelse med afstivningsarbejde af taget ved firmaet

Jysk i forbindelse med stormen Bodil, været mindre end 2012.

Udlejning af faciliteter

Indtægterne ved udlejning af faciliteter er steget i 2013 ift. 2012. Dette skyldes bl.a., at Beredskabsstyrelsen i Hedehusene har oplevet en fremgang i udlejning af deres brandhuse og øvelsesområde til især Københavns Brandvæsen og Rigspolitiet.

Cafeteria (Udbud)

Cafeteriaerne er overgået til ordinær virksomhed i løbet af 2012 efter en analyse af, at det økonomiske grundlag for udliciteing ikke var attraktivt nok, herunder at der kunne opnås en større synergi med styrelsens ordinære virksomhed ved hjemtagning. Den samlede indtægt på cafeteriaerne er derfor netto 0 kr. i 2013.

Rengøring

I modsætning til forrige år har der i 2013 været et mindre overskud på rengøringen.

Akut indkvartering af asylansøgere

I sommeren 2012 blev Beredskabsstyrelsen kontaktet af Udlændingestyrelsen mhp. at afhjælpe et akut behov for midlertidig indkvartering af asylansøgere. Opgaven blev afsluttet i 2012.

Libanon Brandberedskab

Opgaven med brandberedskab i en større FN-lejr i Sydlibanon sluttede regnskabsmæssigt endeligt i 2012 med et nettoresultat på 0,43 mio. kr.

Øvrige ydelser

Øvrige ydelser dækker generelt øvrige IV ydelser, som ikke direkte er omfattet af de øvrige kategorier. Herunder IV opgaver ydet centralt af styrelsens kontorer, blandt andet salg af indsatskort til kemikalieuheld, eksamen af sikkerhedsrådgivere m.m. Det mindre overskud skyldes, at der i 2013 har været afholdt forholdsvis store udgifter til fremstilling af indsatskort til kemikalieuheld, og at indtægterne først kommer i 2014.

4.3 Gebyrfinansieret virksomhed

Tabel 14: Gebyrfinansieret virksomhed

Gebyrordninger kr.	Året resultat				Akk.
	2010	2011	2012	2013	
Udstedelse af uddannelsesbeviser til førere af køretøjer til transport af farligt gods	0	0	0	-12.007	-12.007

Beredskabsstyrelsen har pr. 1. januar 2013 fået bemyndigelse til at udstede uddannelsesbeviser til førere af farligt gods (ADR-beviser), jvf. ADR-konventionen. I den forbindelse har Beredskabsstyrelsen ligeledes fået hjemmel til at opkræve et gebyr på 250 kr. pr. bevis. Gebyret skal dække omkostningerne, der vedrører udstedelsen af beviserne.

Af § 30 stk. 1, i "Bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods" fremgår således, "at Beredskabsstyrelsen udsteder og fornyer uddannelsesbeviser til førere af køretøjer til vejtransport af farligt gods".

4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter

Beredskabsstyrelsen har ikke tilskudsfinansierede aktiviteter.

4.5 Forelagte investeringer

Beredskabsstyrelsen har ikke forelagte investeringer.

4.6 Supplerende bilag

Nedenfor er vist Beredskabsstyrelsens bevilning og omkostninger fordelt på underkonti og hovedopgaver.

Tabel 15: Bevillingsregnskab pr. hovedopgave (mio. kr.)

Hovedopgaver	Nettobevilling	Regnskab
1. Operativt beredskab	320,1	345,7
2. Uddannelsesvirksomhed	24,4	33,2
3. Myndighedsopgaver	79,5	59,3
4. Støtteopgaver	69,6	58,4
Underkonto 10. Almindelig virksomhed	493,6	496,6
Underkonto 60. Sikkerhedssamarbejde, Redningsberedskabet	0,0	-0,3
Underkonto 70. Afgifter og gebyrer	-1,4	-1,1
Underkonto 90. Indtægtsdækket virksomhed		-2,9
Total	492,2	492,3
Resultat, netto		-0,1

Beredskabsstyrelsens opgavehierarki har, som vist i tabel 15, fire niveauer:

1. Fire hovedopgaver
2. Fjorten hovedformål
3. Hovedprodukter
4. Aktiviteter/delprodukter

Den hierarkiske opbygning muliggør aggregering opad (dvs. mod venstre i tabel 16). Resultatkravene er knyttet til samme hierarki, ligesom styrelsens produktrelaterede konto-plan følger hierarkiet.

Mange udgifter til løn og øvrig drift kan konteres direkte på et delprodukt eller en aktivitet i hierarkiets laveste niveau. Andre fordeles fra registreringskonti kaldet "fælles til fordeling" til de relevante hovedprodukter.

Som fordelingsnøgle bruges f.eks. kursist-timer eller sammensætningen af anlægsaktiverne på hovedformålsniveau. Langt de fleste fordelingsnøgler er dog baseret på medarbejdernes tidsforbrug. Styrelsen har et time/sag-system, hvor alle medarbejdere registrerer den medgåede tid på delprodukter. Herved kan lønomkostninger registreres eller fordeles på de relevante hovedprodukter. Timetal benyttes endvidere til at fordele fra "fælles til fordeling". Til fordeling af afskrivninger og renter benyttes en nøgle, der tager udgangspunkt i de bogførte værdier af anlægsaktiverne samt en inddeling af disse aktiver på hovedformål. Afskrivninger og rente-omkostningerne fordeles herefter ud på hovedformålsniveau efter de bogførte værdier pr. 31. december 2013.

Tabel 16: Beredskabsstyrelsens opgavehierarki 2013

Hovedopgaver Produkter		Hovedformål	R 2013 (mio. kr.)
Operativt beredskab	1	Statsligt assistanceberedskab	138,8
	2	Uddannelse af værnepligtige	180,6
	7	Nukleart beredskab	12,8
	9	Kemisk beredskab	13,1
	14	Kommunale støttepunkter	0,5
Uddannelsesvirksomhed (eksklusiv uddannelse af statsligt personel)	4	Uddannelse af personel fra det kommunale beredskab m.fl.	33,2
Myndighedsopgaver	5	Forebyggelse	11,3
	6	Tilsyn og beredskabsplanlægning	11,1
	8	Varslingsberedskabet	8,4
	10	Internationalt beredskab	14,1
	11	Beredskabsudvikling	5,3
	12	Udgifter til frivillige i det kommunale redningsberedskab	9,1
Støtteopgaver	98	Hjælpefunktioner	0,0
	99	Generel ledelse og administration	58,3
Total			496,6

Vedr. hovedformål 98 Øvrige hjælpefunktioner har Beredskabsstyrelsen i 2013 gennemført en præcisering af produktstrukturen, som bl.a. medfører at hovedformålet 98 Øvrige hjælpefunktioner er allokeret til de øvrige specifikke hovedformål, herunder blandt andet hovedformål 99 Generel ledelse og administration.

Tabel 17. Resultatkontraktens målopfyldelse

Nedenstående skema viser for hvert mål resultat, opfyldelsesgrad, vægtning og den samlede andel af vægtpoint. De resultatomål, som er opfyldt, er markeret med grøn farve ■ delvis opfyldte med gul ■ og ikke opfyldte med rød ■.

Tabel 15: Resultatkontraktens målopfyldelse

Resultatkontrakt 2013 fordelt på hovedopgaver	Fuld målopfyldelse, når:	Resultat	Opfyldelsesgrad	Opfyldelsesstatus
Operativt beredskab			99,8%	
1.1 (K) Responstider for det statslige redningsberedskab	Ved 98% af indsatserne har en ankomsttid inden 2 timer	96 % af de 529 indsatser, der betegnes som akutte, har en ankomsttid inden 2 timer. Styrelsen havde i 2013 780 nationale indsatser i alt inklusiv det kemiske specialberedskab.	98,0%	
1.2 (K) Rekvirenttilfredshed med beredskabscentrenes indsatser	Alle centre har mindst 95% rekvirenter, der er tilfredse eller meget tilfredse	98 % af er enten tilfredse eller meget tilfredse med beredskabscentrenes indsatser.	100,0%	
1.3 (K) Anvendelse af statslige frivillige	Der skal ved mindst 30% af indsatserne anvendes frivillige	Der er anvendt frivillige ved 43,1 % af indsatserne	100,0%	
1.4 (K) Udrykningsparathed i forhold til internationale hændelser	For alle akutte internationale hændelser er udvalgt og udpeget personel inden for 18 timer for 1-3 personer, 24 timer 4-10 personer, 48 timer for mere end 10 personer. For ikke-akutte hændelser er målet senest 4 kalenderdøgn før udsendelse	Der har i 2013 været i alt tre internationale indsatser, som har været akutte. For alle tre akutte indsatser har Beredskabsstyrelsen opfyldt resultatkravet.	100,0%	
1.5 (K) Beredskabsstyrelsen skal udarbejde og afprøve procedurer for modtagelse af international katastrofeberedskab i Danmark	Procedurer er afprøvet under TRIPLEX. Udkast til procedurer er fremsendt til departementet med henblik på drøftelser	Procedurerne er udarbejdet og afprøvet under TRIPLEX i dagene 28. sept.-4. okt. 2013. Notat med resultat af øvelsesevaluering samt vejledning til indføring i procedurer er fremsendt til departementet i 4. kvartal 2013.	100,0%	
1.6 (A) Omlægningen af værnepligtsuddannelsen skal være gennemført	Ni måneders værnepligten er implementeret på 5 centre	Ni måneders værnepligten er fuldt implementeret fra 1. dec. 2013. Der er indført forskudt indkaldelsestermin. I perioden er antallet af værnepligtige gradvist reduceret, således at produktionsmålet fremover er på 420 værnepligtige årligt.	100,0%	

1.7 (K) De værnepligtige skal være uddannet bedst muligt til at kunne indgå i redningsberedskabet såvel i tjenestetiden som efter aftjent værnepligt i 48-timers beredskabet, eller som frivillig eller ansat i redningsberedskabet	85 % af de gennemførte værnepligtige har bestået funktionsuddannelse indsats, 85 % har bestået funktionsuddannelse redning, og 80 % har været udstationeret ved et kommunalt beredskab eller Falck	96% af de gennemførte værnepligtige har bestået funktionsuddannelse indsats, 94% har bestået funktionsuddannelse redning og 90% har været udstationeret ved et kommunalt beredskab eller Falck	100,0%	
1.8 (E) Måling af effekten af værnepligtsuddannelsen	Mindst 85% af de værnepligtige er enige	91,6 % af de værnepligtige er enige.	100,0%	
1.9 (A) Beredskabsstyrelsen skal styrke det permanente målesystem (PMS)	Målesystemets funktionalitet er mindst 98%	Målesystemets funktionalitet har været mindst 99,3 %.	100,0%	
1.10 (K) Der frigives en APP som forbedrer beredskabs adgang til information om håndtering af kemiske stoffer	App. er udviklet og evalueret, så 80 % af brugerne vurderer, at den opfylder målet, og APP'en er frigivet til interessenterne	98,5 % af respondenterne tilkendegiver, at App'en giver forbedret adgang til opdateret information om håndtering af hændelser med farlige stoffer, og at App'en kan være med til at styrke den operative indsats.	100,0%	

Resultatkontrakt 2013 fordelt på hovedopgaver	Fuld målopfyldelse, når:	Resultat	Opfyldelsesgrad	Opfyldelsesstatus
Uddannelsesvirksomhed			100,0%	
2.1 (Pr) Produktiviteten i Beredskabsstyrelsens kursusvirksomhed skal fastholdes med henblik på en langsigtet styrkelse	Produktiviteten skal opretholdes på et stabilt niveau svarende til en udsvingsmargin på maksimalt 5 %	Produktivitetsniveauet er stort set uforandret, idet der dog kan konstateres en produktivitetsforbedring på 0,33 pct.	100,0%	
2.2 (K) Kursisterne på Beredskabsstyrelsens kurser skal være tilfredse med kurserne	Mindst 80 % af kursisterne er gennemsnitligt tilfredse eller overvejende tilfredse med Beredskabsstyrelsens kurser	93,2 pct. af kursisterne er gennemsnitligt tilfredse eller meget tilfredse med Beredskabsstyrelsens kurser.	100,0%	
2.3 (E) Effektmåling af de beredskabsfaglige uddannelsers betydning.	Mindst 75% af kursisterne mener, at de erhvervede kompetencer nyttiggøres ifm. opgavevaretagelsen i beredskabet	78,6% af kursisterne mener, at de erhvervede kompetencer kan nyttiggøres ifm. opgavevaretagelsen i beredskabet.	100,0%	

Resultatkontrakt 2013 fordelt på hovedopgaver	Fuld målopfyldelse	Resultat	Ofyldelsesgrad	Opfyldelsesstatus
Myndighedsopgaver			66,7%	
3.1 (K) Sagsbehandlingstider på forebyggelsesområdet	80 % af alle godkendelsessager vedrørende brandforebyggelse skal inden for 20 arbejdsdage være færdigbehandlet, eller der skal være anmodet om yderligere dokumentation, hvor dette er relevant. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid må ikke overstige 22 dage	I 2013 er 66,5 % af alle godkendelsessager vedrørende brandforebyggelse på centrale borger- og virksomhedsrettede områder færdigbehandlet inden for 20 dage. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 24,3 dage. Grundet et efterslæb fra tidligere år har det været vanskeligt at overholde kravet. Der er stadig en løbende tilgang af store og komplekse sager. Beredskabsstyrelsen har øget kapaciteten på området svarende til et øget tidsforbrug på godkendelsessagerne med 35 pct. fra 2012 til 2013.	0,0%	
3.2 (E) Budskaberne i beredskabsstyrelsens undervisningsmateriale "Ild en farlig ven" og de øvrige uge 40-kampangeelementer om brandforebyggelse skal medvirke til at øge forståelse for brandsikkerhed blandt eleverne i 4.- og 5.-klasse	Det gennemsnitlige antal korrekte besvarelser i den givne test er steget med 50 % efter gennemførelse af den samlede kampagne	Til trods for løbende opfølgning til de 30 skoler, der gav positive tilsagn om deltagelse og yderligere kontakt til 70 skoler, har kun 12 skoler gennemført den samlede måling, der forudsætter besvarelse af spørgeskemaet både før og efter undervisningen i materialet. Således er målingen ikke repræsentativ, da kun 261 elever har deltaget i undersøgelsen mod forventet ca. 1.200 elever.	0,0%	
3.3 (A) Gennemførelse af KRISØV 2013		KRISØV er gennemført d. 6. og 7. nov. 2013 med relevante offentlige og private aktører.	100,0%	
3.4 (A) Beredskabsstyrelsen skal bidrage til generel styrkelse i forhold til prioriteringen af beredskabskulturen i de enkelte sektorer, herunder departementer og styrelser	Et oplæg til Kriseberedskabsgruppen med forslag til konkrete aktiviteter i forhold til at styrke beredskabskulturen på det centrale niveau er afleveret	Et oplæg til Kriseberedskabsgruppen med forslag til konkrete aktiviteter i forhold til at styrke beredskabskulturen på det centrale niveau er afleveret.	100,0%	
3.5 (K) Beredskabsstyrelsen skal fastholde kvaliteten i tilsyn- og rådgivningsarbejdet over for det kommunale redningsberedskab	Mindst 75% af kommunernes forslag til planer for risiko-baseret dimensionering er behandlet inden for 5 uger. Mindst 75% af kommunernes anmodninger om rådgivning er behandlet inden for 2 uger	87,7% af kommunernes forslag til planer for risikobaseret dimensionering er behandlet inden for 5 uger. Alle kommunernes anmodninger om rådgivning er behandlet inden for 8 dage i 2013.	100,0%	
3.6 (K) Sirenevarslingssystemet skal bevare den højst mulige grad af funktionalitet under den nye vedligeholdelseskontrakt	Mindst 98,5% af sirenerne hylede 1. maj 2013. Mindst 90% af de fejlmeldte sirener håndteres inden for kontraktens responstider	99,8% af sirenerne hylede på "store hyledag". Mindst 99,98% af de fejlmeldte sirener blev håndteret inden for kontraktens responstider	100,00%	

Resultatkontrakt 2013 fordelt på hovedopgaver	Fuld mål-opfyldelse	Resultat	Opfyldelses-grad	Opfyldelses-status
Støtteopgaver			75,0%	
4.1 (A) Der gennemføres FOKUS-samtaler og udarbejdes individuelle handlingssplaner for at sikre, at der sker en målrettet, systematisk og strategisk kompetenceudvikling.	Der er med baggrund i de gennemførte FOKUS-samtaler udarbejdet individuelle handleplaner for samtlige medarbejdere.	Der er med baggrund i de gennemførte FOKUS-samtaler udarbejdet individuelle handleplaner for samtlige medarbejdere.	100,0%	
4.2 (A) For at sikre det lavest mulige sygefravær i Beredskabsstyrelsen skal der kontinuerligt være fokus på forebyggende initiativer og håndteringen af et for højt sygefravær	Det gennemsnitlige antal sygedage pr. medarbejder er 5,0 eller mindre (ekskl. langtidssyge og ansatte på særlige vilkår)	Resultatmålet er opfyldt idet sygefraværet for Beredskabsstyrelsen blev et gennemsnitligt antal sygedage på 4,2 i 2013.	100,0%	
4.3 (A) Beredskabsstyrelsen skal fremme energibevidstheden i styrelsen og sikre en omkostningseffektiv drift med fokus på reduktion i energiforbruget og CO ₂ -udledningen	Der er gennemført analyse af mulighederne for indkøb af CO ₂ -neutral energi, og der er fastsat mål for implementering af energivenlige administrative køretøjer	Målet er ikke opfyldt i 2013. Beredskabsstyrelsen har undersøgt muligheder for evt. egenproduktion af CO ₂ -neutral strøm, men der foreligger ikke en egentlig analyse. Beredskabsstyrelsen benytter FMT indkøbsaftale for administrative køretøjer og dennes miljømæssige krav ved anskaffelse af administrative køretøjer. Der er ikke fastsat mål for implementering af energivenlige administrative køretøjer.	0,0%	
4.4 (A) Beredskabsstyrelsen skal sikre, at udvalgte udviklingstiltag indgår i BF's resultatkontrakt og skabe grundlag for opfølgning på tiltagene	Beredskabsforbundet er anmodet om halvårslige afrapporteringer i nyt rapporteringsformat	Aftalerelevante resultatmål er indarbejdet i Beredskabsforbundets resultatkontrakt 2013. Beredskabsstyrelsen har i dialog med Beredskabsforbundet udarbejdet en vejledning om Beredskabsforbundets afrapporteringer vedrørende resultatkontrakt, økonomi og aftale, som Beredskabsforbundet har anvendt i 2013.	100,0%	
I alt samlet opfyldelse			86,9%	

Årsrapport 2013

Forsvarsministeriets Interne Revision

Marts 2014

A. PÅTEGNING	2
B. BERETNING	3
PRÆSENTATION AF FORSVARSMINISTERIETS INTERNE REVISION	3
VIRKSOMHEDENS OMFANG	3
ÅRETS FAGLIGE RESULTATER.....	3
ÅRETS ØKONOMISKE RESULTAT	4
OPGAVER OG RESSOURCER	6
MÅLRAPPORTERING	7
REDEGØRELSE FOR RESERVATION	12
FORVENTNINGER TIL DET KOMMENDE ÅR	12
C. REGNSKAB.....	13
ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS	13
RESULTATOPGØRELSEN	13
BALANCEN	15
EGENKAPITALFORKLARINGEN	16
LIKVIDITET OG LÅNERAMME	16
OPFØLGNING PÅ LØNSUMSLOFTET.....	16
BEVILLINGSREGNSKABET.....	17
UDGIFTSBASEREDE HOVEDKONTI.....	17
BILAG	18
NOTER TIL RESULTATOPGØRELSE OG BALANCE	18
INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED	19
GEBYRFINANSIERET VIRKSOMHED.....	19
TILSKUDSFINANSIERET AKTIVITETER.....	19
FORELAGTE INVESTERINGER.....	19

A. Påtegning

Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Forsvarsministeriets Interne Revision (CVR-nummer: 25 86 54 80) er ansvarlig for: § 12.11.10. Forsvarsministeriets Interne Revision, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2013.

Påtegning

Det tilkendes gives hermed,

- at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, 18. marts 2014	København, 19/3-14
	
Carsten Kyhnauv Revisionschef Forsvarsministeriets Interne Revision	Lars Findsen Departementschef Forsvarsministeriet

B. Beretning

Præsentation af Forsvarsministeriets Interne Revision

Forsvarsministeriets Interne Revision er en selvstændig niveau I myndighed under Forsvarsministeriet, og Forsvarsministeriets Interne Revision refererer direkte til Forsvarsministeriets departement.

Mission

Forsvarsministeriets Interne Revisions mission er gennem revision og rådgivning at bidrage til at optimere koncernens overordnede regnskabsaflæggelse og økonomistyring.

Vision

Forsvarsministeriets Interne Revisions vision er at samarbejde med Rigsrevisionen om revisionen af regnskaber for Forsvarskommandoen og Hjemmeværnet under Forsvarsministeriet, og at være Forsvarsministeriets sparringspartner i forbindelse med økonomistyringen i koncernen.

Endelig er Forsvarsministeriets Interne Revision institutionschefernes fortrolige rådgiver.

Opgaver

Forsvarsministeriets Interne Revision gennemfører revision i henhold til indgået aftale mellem Rigsrevisor og forsvarsministeren i henhold til § 9, stk. 1 i lov om revision af statens regnskaber mv.

Forsvarsministeriets Interne Revision udfører sin virksomhed under iagttagelse af principperne for

Virksomhedens omfang

Tabel 1: Økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal i kr.		Bevilling	Regnskab
Drift	Udgifter	9.500.000	8.807.528
	Indtægter	-9.500.000	-9.500.000
Administrerede ordninger	Udgifter	0,0	0,0
	Indtægter	0,0	0,0
Anlæg	Udgifter	0,0	0,0
	Indtægter	0,0	0,0

Årets faglige resultater

Forsvarsministeriets Interne Revision har i resultatkontrakten for 2013 i alt 7 resultatkrav. Af disse krav er alle 7 opfyldt.

Det er Forsvarsministeriets Interne Revisions opfattelse, at der er en stigende interesse hos de reviderede myndigheder til at følge de anbefalinger som Forsvarsministeriets Interne Revision tidligere er kommet med, samtidig med at de

god offentlig revisionsskik (GOR) jf. Rigsrevisorlovens § 3.

Forsvarsministeriets Interne Revisions opgaveportefølje kan opdeles i følgende to hovedgrupper:

1. Revision af Forsvarskommandoen og Hjemmeværnet.

Revisionen omfatter løbende årsrevision i form af finansiell, juridisk-kritisk og forvaltningsrevision samt revision af mål og resultater. Derudover indeholder revisionen den afsluttende årsrevision af årsrapporter.

2. Rådgivning og konsultativ bistand til myndighedscheferne ved ovenstående myndigheder samt Forsvarsministeriets departement.

På hjemmesiden fmn.dk/fir kan en uddybning af opgaveporteføljen ses. Den findes også i den årlige resultatkontrakt mellem Forsvarsministeriet og Forsvarsministeriets Interne Revision.

Hovedkonto

Årsrapporten bliver aflagt for hovedkonto 12.11.10 Forsvarsministeriets Interne Revision (driftsbevilling).

reviderede myndigheder i større omfang ønsker revisionerne udvidet til også at omfatte flere tilknyttede emner, samt rådgivende og konsultative aktiviteter

På denne baggrund vurderer Forsvarsministeriets Interne Revision samlet set årets faglige resultater som værende opfyldt og dermed meget tilfredsstillende.

Samtidig vurderer Forsvarsministeriets Interne Revision, at der er en god sammenhæng mellem de gennemførte aktiviteter, afholdte omkostninger og de opnåede resultater.

De vigtigste aktiviteter i 2013

Rigsrevisionen har også i 2013 kunnet basere sit arbejde på Forsvarsministeriets Interne Revisions gennemførte revisioner.

I 2013 har de vigtigste revisioner for Forsvarsministeriets Interne Revision eksempelvis været:

- Løbende årsrevision af Forsvarskommandoen og underlagte myndigheder
- Revision af lønsumsstyring ved de operative kommandoer

- Gennemførelse af værnsfælles anskaffelser hos Forsvarets Materieltjeneste
- Bilagsgennemgang forud for overgang til ny finanslovstruktur
- Revision af danske Nato-repræsentationer
- Løbende årsrevision af Hjemmeværnet.
- Rapportering til Statens IT-råd
- IT-licensstyring og -afregning
- Brugeradministration ved it-systemer
- Opfølgning på tidligere løbende årsrevisioner

Årets økonomiske resultat

Forsvarsministeriets Interne Revisions nettoudgiftsbevilling var i 2013 på 9,5 mio. kr. Bevillingen blev i løbet af 2013 reduceret med 0,3 mio. kr., som følge af midlertidig lavere huslejeudgifter.

Årets resultat er endvidere påvirket af, at Forsvarsministeriets Interne Revision har haft et fortsat fokus på omkostningsstyring. Som et led i dette, har Forsvarsministeriets Interne Revision valgt, indtil videre, at friholde en ledig stilling.

Årets resultat for Forsvarsministeriets Interne Revision blev en mindreforbrug på 692 t. kr., hvilket vurderes som meget tilfredsstillende.

Forsvarsministeriets Interne Revision samlede omkostningsforbrug blev på 8.808 t. kr. fordelt med 7.136 t. kr. til løn og 1.672 t. kr. til drift. De økonomiske hoved- og nøgletal fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal kr.	2011	2012	2013
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-8.500.000	-10.500.000	-9.500.000
- heraf indtægtsført bevilling	-8.500.000	-10.500.000	-9.500.000
- heraf eksterne indtægter	0	0	0
- heraf øvrige indtægter	0	0	0
Ordinære driftsomkostninger	10.850.138	10.529.813	8.799.243
- heraf løn	8.495.286	8.399.572	7.135.825
- heraf afskrivninger	0	0	0
- heraf øvrige omkostninger	2.354.852	2.130.241	1.663.418
Resultat af ordinær drift	2.350.138	29.813	-700.757
Resultat før finansielle poster	2.350.138	29.813	-700.757
Årets resultat	2.325.286	28.813	-692.472
Balance	2011	2012	2013
Anlægsaktiver	194.000	194.000	194.000
Omsætningsaktiver	1.978.717	1.831.870	2.598.011
Egenkapital	-367.865	-339.052	-1.031.523
Langfristet gæld	0	0	0
Kortfristet gæld	-1.804.852	-1.686.818	-1.760.488
Lånerammen	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Træk på lånerammen (FF4)	0	0	0
Finansielle nøgletal	2011	2012	2013
Udnyttelsesgrad af lånerammen	0 %	0 %	0 %
Negativ udsvingsrate	89,62	74,77	431,71
Overskudsgrad	-27,4 %	-0,3 %	7,3 %
Bevillingsandel	100 %	100 %	100 %

Personaleoplysninger	2011	2012	2013
Antal årsværk	15	15	12 *)
Årsværkspris	566.352	559.971	594.652
Lønomkostningsandel	78 %	80 %	81 %
Lønsumsloft	7.900.000	8.300.000	7.500.000
Lønsumsforbrug	8.495.286	8.399.572	7.135.825

*) 1 stilling er foreløbig ikke genbesat

Opgaver og ressourcer

Dette afsnit beskriver Forsvarsministeriets Interne Revisions opgaver og de ressourcer, der er forbrugt på dem. Tabel 3 viser en samlet oversigt over økonomien på de enkelte opgaver.

Hjælpefunktioner, generel ledelse og administration

Hjælpefunktioner, generel ledelse og administration står for 27 % af det registrerede tidsforbrug, svarende til 3,2 årsværk. Der er fordelt 3.000 t.kr. i indtægter og 2.378 t.kr. i omkostninger til opgaven, hvilket giver et mindreforbrug på 622 t.kr.

Administration dækker de administrative medarbejderes tid samt revisorernes administrative opgaver og kompetenceudvikling samt ledelsesmæssige opgaver.

Revision

Revision er naturligt den væsentligste aktivitet for Forsvarsministeriets Interne Revision. Samlet set anvender Forsvarsministeriets Interne Revision 73 % af den registrerede arbejdstid på denne opgave. Det svarer til 8,8 årsværk.

Der er fordelt 6.300 t.kr. i indtægter og 6.229 t.kr. i omkostninger til opgaven. Det giver et mindreforbrug på 71 t.kr.

Revisionen består af revisionsopgaver relateret til den finansielle revision, it-revisionen samt projekt- og forvaltningsrevisionen.

Opgaverne i de enkelte revisioner omhandler blandt andet revisionsplanlægning, gennemførelse af revisionen, rapportskrivning og afrapportering til myndigheden og opfølgning.

Rådgivning/konsultativ bistand

Forsvarsministeriets Interne Revision anvender sammen med eller som supplement til de enkelte revisioner ikke uvæsentlige ressourcer på rådgivning og konsultative aktiviteter.

Registrering af medgået tid til disse vigtige aktiviteter sker i mange tilfælde som tid anvendt på direkte revisionshandlinger, og derfor afspejles anvendt tid til rådgivning/konsultativ bistand ikke i alle tilfælde.

Forsvarsministeriets Interne Revision oplever fortsat en stigende efterspørgsel efter rådgivning/konsultativ aktiviteter, og det forventes fremadrettet at dette område vil udgøre en stigende del af de samlede aktiviteter i Forsvarsministeriets Interne Revision.

Forsvarsministeriets Interne Revision har i 2014 ibrugtaget et nyt registreringsregime, hvorfor også disse aktiviteter får en mere dynamisk kobling mellem anvendt tid og omkostninger på/til aktiviteten.

Samlet vurdering af ressourceforbruget.

Den indtægtsførte bevilling afspejler opgaverne beskrevet i resultatkontrakten, hvor den aktive revisionsprocent var sat til 68 %, men som følge af den højere revisionsprocent på 73 % betyder at flere omkostninger henføres til revisionsopgaven.

Samlet set vurderer Forsvarsministeriets Interne Revision sammenhængen mellem opgaveløsningen og de anvendte ressourcer for tilfredsstillende.

Tabel 3: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Opgave.	Beløb i kr.	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
0. Hjælpefunktioner, generel ledelse og administration		3.000.000	0	2.378.033	621.967
1. Revision		6.300.000	0	6.229.495	70.505
2. Rådgivning		200.000	0	200.000	0
I alt		9.500.000	0	8.807.528	692.472

Målrapportering

Del 1: Skematisk oversigt

Afsnittet om målrapportering har til formål at vise Forsvarsministeriets Interne Revisions målopfyldelse for samtlige resultatkrav, og gennem nærmere analyse af udvalgte krav at vurdere, om Forsvarsministeriets Interne Revision løser opgaverne hensigtsmæssigt.

Nedenstående tabel viser kravene i resultatkontrakten.

Tabel 4: Årets resultatopfyldelse

Opgave	Resultatkrav	Opnået resultat	Grad af opfyldelse
Krav 1: Generelle revisionsmål			
Rigsrevisionen kan basere sin erklæring om regnskabet på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde.	Vurderes opfyldt, hvis Rigsrevisionen baserer sig på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde.	Opfyldt. Rigsrevisionen baserer deres erklæring og revisionsberetning om revision af Forsvarskommandoens og Hjemmeværnets regnskab for 2012 på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde, og Rigsrevisionen har tilkendegivet, at bygge deres revision for 2013 på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde	100 %
Forsvarsministeriets Interne Revision anvender minimum 68 % af de revisionsmæssige ressourcer som aktiv revisionstid.	Vurderes opfyldt, hvis revisionsprocenten er på minimum 68 %.	Opfyldt. Revisionsprocenten for året er opgjort til 73 %	100 %
Krav 2: Operationelle revisionskrav			
Forsvarsministeriets Interne Revision undersøger om myndighederne har fulgt anbefalingerne fra tidligere revisioner.	Vurderes opfyldt, hvis mere end 80 % af de udsendte væsentlige anbefalinger i 2010 er opfyldt senest i 2012	Opfyldt Forsvarsministeriets Interne Revision har opgjort fulgte væsentlige anbefalinger fra revisioner gennemført i 2011 til 31 ud af 36 væsentlige anbefalinger, svarende til 86 % Forsvarsministeriets Interne Revision har	100 %

		valgt en 2 årig opfølgningshorisont, for at sikre at myndighederne får gennemarbejdet og implementeret løsningerne.	
Forsvarsministeriets Interne Revision foretager brugertilfredshedsundersøgelser hos de reviderede myndigheder. Det sker for at kende den oplevede værdi af revisionen hos myndighederne og for efterfølgende at forsøge at forbedre den.	Vurderes på en skala fra 1 til 5. Karakter < 2,7 2,7 – 3,3 > 3,3 Opfyldelse: ikke opfyldt/delvist opfyldt/opfyldt.	Opfyldt Forsvarsministeriets Interne Revision har sendt 27 forespørgsler om at deltage i brugerundersøgelse ved de reviderede myndigheder. Forsvarsministeriets Interne Revision har modtaget 7 besvarelser, der viser et resultat af undersøgelsen på 4,4, svarende til mere end tilfredsstillende. Den lave svarprocent har betydet at mållingerne er udgået af resultatkontrakt 2014, og Forsvarsministeriets Interne Revision vil undersøge andre målemetoder.	100 %
Ved revisioner har Forsvarsministeriets Interne Revision 7 uger fra en revision opstartes til den sendes i faktuel høring hos myndighederne.	Revisionen anses for opstartet på det tidspunkt første revisionsbesøg afholdes. Beregnes som gennemsnit af årets løbende årsrevisioner Rapporttid: > 9 uger 8 uger < 7 uger Opfyldelse: ikke opfyldt/delvist opfyldt/opfyldt.	Opfyldt Den gennemsnitlige tid for afrapportering er beregnet til 6,2 uger.	100 %

Krav 3. Personalekrav			
Kompetenceudvikling Der skal foreligge udviklingsplaner for alle medarbejdere, som har haft ansættelse ved myndigheden i mere end 12 måneder. Planerne skal justeres minimum en gang om året i forbindelse med afholdelse af de årlige udviklingssamtaler	Udviklingsplaner: 90 % 90-99 % 100 % Opfyldelse: ikke opfyldt /delvist opfyldt/opfyldt.	Opfyldt. Der findes udviklingsplaner for alle.	100 %
Sygefravær Det gennemsnitlige sygefravær ekskl. langtidssyge og ansatte på særlige vilkår skal søges begrænset mest muligt.	Sygedage > 6 5-6 < 5 Opfyldelse: ikke opfyldt/delvist opfyldt/opfyldt.	Opfyldt. Gennemsnitligt sygefravær er opgjort til < 1 dag.	100 %

Generelle revisionsmål

I 2013 fokuserede de generelle revisionsmål naturligt på værdiskabelse af revisionen, og at Rigsrevisionen kan basere sin erklæring på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde, samt at Forsvarsministeriets Interne Revision oprettholder en høj revisionstid.

Forsvarsministeriets Interne Revision forsøger til stadighed at sikre en høj faglighed i sit arbejde, med henblik på at skabe den største grad af værdiskabelse for myndighederne, men også således at Rigsrevisionen fortsat kan basere sin erklæring på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde.

Rigsrevisionen oplyste i beretning om revisionen af statsregnskabet 2012, at Rigsrevisionen kunne bygge på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde.

Rigsrevisionen har tilkendegivet, at Rigsrevisionen vil bygge på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde for 2013.

Forsvarsministeriets Interne Revision har i 2013 haft en samlet revisionsprocent på 73 %.

Det er Forsvarsministeriets Interne Revisions mål at holde, og gerne øge en fortsat høj revisionsprocent gennem bevidst styring af de administrative opgaver. Målet for 2014 er hævet fra 68 % til 70 %.

Forsvarsministeriets Interne Revision vurderer at begge generelle revisionsmål er opfyldt.

Operationelle revisionsmål

Forsvarsministeriets Interne Revisions hovedsigte med de operationelle revisionskrav er at sikre relevante og tidstro revisionsrapporter, opfølgning på tidligere års revisionsanbefalinger, samt sikre, at den oplevede værdi af revisionen hos myndighederne er tilfredsstillende.

Der var i alt opstillet 3 krav, som Forsvarsministeriets Interne Revision alle vurderer opfyldt.

Personalemål

Det er afgørende vigtigt at Forsvarsministeriets Interne Revision til enhver tid kan matche og møde de forventninger og naturlige krav der stilles til en offentlig intern revision. Derfor er kompetenceudvikling et naturligt indsatsområde.

Som alle andre myndigheder har Forsvarsministeriets Interne Revision fokus på sygefravær.

Begge personalemål er opfyldt.

Del 2. Uddybende analyser og vurderinger

Indledning

Forsvarsministeriets Interne Revision har i tidligere årsrapporter lagt vægt på en "3-trins raket", som er en udløber af den strategi, der blev besluttet for at forbedre revisionen.

"3 trins raketten" bestod af følgende elementer:

- 1) Forståelse af myndigheden
- 2) Bedre kommunikation
- 3) Efterlevelse af anbefalinger.

Årsrapport 2012

Forsvarsministeriets Interne Revision skrev i årsrapporten 2012, at "Forsvarsministeriets Interne Revision forventer i 2013 at fortsætte den strategiske fundering og udvikling af den samlede revisionsopgave.

Dette medfører, at Forsvarsministeriets Interne Revision til stadighed fokuserer på væsentlighed og risiko i regnskabet, hvor risiko defineres i forhold til sandsynlighed og konsekvens.

Forsvarsministeriets Interne Revision har fordelt de administrative opgaver på det faglige personale, men forventer at kunne fastholde den revisionsaktive del af de samlede aktiviteter/omkostninger.

Forsvarsministeriets Interne Revision har, for at sikre en større sammenhæng og værdiskabelse i de løbende revisioner for 2013, indgående drøftet revisionens omfang og revisionsemner med Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen og Rigsrevisionen i planlægningen af den løbende revision for 2013.

Forsvarsministeriets Interne Revision samarbejder endvidere tæt med de reviderede myndigheder og dette sammenholdt med et stadig fokus på formidlingen af revisionsresultaterne forventes yderligere at sikre værdiskabelse for myndighederne af revisionsresultaterne/-aktiviteterne."

Erklæringsgrundlag og vægt

Rigsrevisionen kan basere sin regnskabserklæring om Forsvaret og Hjemmeværnet på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde

Den strategiske tilgang betyder, at Forsvarsministeriets Interne Revision afsætter ressourcer på en tilbundsgående videnindsamling i forhold til de enkelte myndigheders risikoområder for at

kunne foretage en kvalificeret, værdiskabende og professionel revision.

Forsvarsministeriets Interne Revision foretager systematiske strategiske analyser på alle NIV I og NIV II myndigheder. De strategiske analyser bliver løbende ajourført i takt med erhvervelse af ny viden i forbindelse med gennemførelse af revisioner.

På baggrund af de strategiske analyser bliver årets løbende revisioner valgt ud fra en kvalitativ vurdering af risiko- og væsentlighedsfaktorer.

Forsvarsministeriets Interne Revision skal gennemføre revisionen efter God Offentlig Revisions-skik. Kriterierne for God Offentlig Revisions-skik kan uddrages af Rigsrevisorloven § 3 som omfatter 4 temaer som revisionen skal afdække:

1. Efterprøve om regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler.
2. Efterprøve om dispositionerne omfattet af regnskabsaflæggelsen er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter, samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
3. Efterprøve om oplysningerne om mål og resultater i årsrapporten er dokumenterede og dækkende.
4. Vurdere, hvorvidt forvaltningen af de undersøgte områder er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Tabel 5.: Revisionstemaer

Revisions-temaer	Antal revisioner	Tema 1	Tema 2	Tema 3	Tema 4
2011	35	29	21	0	31
2012	30	11	17	1	22
2013	30	16	23	2	28

De enkelte revisioner tilrettelægges ud fra et helhedsperspektiv, og omfatter som hovedregel flere af de fire temaer, hvorfor summen af reviderede temaer ikke summerer til antallet af revisioner.

Eksempelvis vil en undersøgelse om hensigtsmæssig økonomiske dispositioner (tema 4) også omfatte kontraktgrundlag (tema 2) samt optagelse i regnskabet (tema 1).

Som det fremgår af tabel 5 er der sket en forskydning af revisionsindsatsen mod tema 4, hvilket Forsvarsministeriets Interne Revision ser som en naturlig konsekvens af, at de reviderede myndigheders regnskabsaflæggelse og interne kontroller bliver bedre og bedre.

Forsvarsministeriets Interne Revision forsynede regnskabet for Forsvarskommandoen (og Hjemmeværnet) for 2012 med en påtegning uden forbehold (tema 1), mens Forsvarsministeriets Interne Revision fremkom med en supplerende bemærkning vedrørende forbedringspotentiale vedrørende Forsvarskommandoens mål og resultater i årsrapporten (tema 3)

Rigsrevisionens "Erklæring og revisionsberetning om revision af Forsvarskommandoens og Hjemmeværnets regnskab for 2012" fra juli 2013 bygger bl.a. på Forsvarsministeriets interne Revisions arbejde.

Rigsrevisionen har tilkendegivet, at de finder at Rigsrevisionen også for finansåret 2013 kan bygge deres erklæring på Forsvarsministeriets Interne Revisions arbejde.

Mere revision for færre midler

Forsvarsministeriets Interne Revision har nået et niveau, hvor det er naturligt at vurdere produktiviteten.

Tabel 6. Sammenfatning af ressourceforbrug for virksomhedens opgaver

i %	2009	2010	2011	2012	2013
Revision og rådgivning	68	69	70	67	73
Administration m.v	32	31	30	33	27

i mio. kr.	2009	2010	2011	2012	2013
Revision og rådgivning	5,7	5,8	5,8	5,9	6,9
Administration m.v	4,7	5,0	5,0	4,6	2,9
I alt	10,4	10,8	10,8	10,5	8,8

Forsvarsministeriets Interne Revision ser naturligvis revisionsopgaven som den primære opgave, og har et forsat fokus på at anvende mest mulig tid på revisionsopgaven.

Forsvarsministeriets Interne Revision gennemførte i 2012 og 2013 et samlet sparekrav på 15 % som følge af effektiv administration. Gennemførelsen afspejles i revisionsprocenten for 2012, hvor overdragelse af opgaver medførte øget ressourceforbrug på anvendt tid på administrative opgaver.

Forsvarsministeriets Interne Revision er underlagt de samme krav som alle andre statslige myndigheder, hvorfor de administrative opgaver i en organisation af Forsvarsministeriets Interne Revisions størrelse, altid vil kræve en forholdsmæssig større andel af ressourceforbruget, men udviklingen viser at Forsvarsministeriets Interne Revision er kommet gennem omstillingen med et godt resultat.

Regnskabet for 2013 viser et samlet mindreforbrug på 0,7 mio. kr., hvilket skyldes midlertidig lavere husleje, samt en indtil videre ubesat stilling.

Forsvarsministeriets Interne Revision arbejder på fortsat at forbedre revisions- og rådgivningsandelen, samtidig har Forsvarsministeriets Interne Revision fra 2014 udbygget registrering af tidsanvendelse betydeligt, dels henblik på at vurdere og dokumentere effekten af revisionsindsatsen på de enkelte temaer, og dels segmentere aktiviteter og omkostningsforbrug.

Anbefalinger

Forsvarsministeriets Interne Revision har interesse i at levere revisionsresultater, der er anvendelige for de reviderede myndigheder.

Forsvarsministeriets Interne Revision har derfor også fokus på formidling af revisionsresultater og de reviderede myndigheders efterlevelse af revisionens anbefalinger.

Forsvarsministeriets Interne Revision har fokus på at foretage revision med høj kvalitet og anvendelige anbefalinger

Forsvarsministeriets Interne Revision ser en direkte kobling mellem formidlingen af revisionsresultaterne, deres betydning og mulige konsekvenser og de reviderede myndigheders interesse og mulighed for at efterleve anbefalingerne.

Forsvarsministeriets Interne Revision kan spore en effekt af arbejdet med mere brugervenlige afrapporteringer, og kan konstatere at de reviderede myndigheder i høj grad har vilje og evne til at efterkomme anbefalinger fra revisionsrapporter.

Forsvarsministeriet iværksatte i 2013 et peer-review af Forsvarsministeriets Interne Revisions afrapporteringer. Resultatet af dette peer-review indgår i Forsvarsministeriets Interne Revisions prioriteringer for 2014.

Tabel 7.: anbefalinger

Anbefalinger	I alt	Tema 1	Tema 2	Tema 3	Tema 4	Antal Fulgte
2011 *)	36	N/A	N/A	N/A	N/A	31
2012	64	24	17	1	22	39

*) I 2011 og tidligere blev anbefalinger kategoriseret som principielle eller væsentlige.

Anvendeligheden af Forsvarsministeriets Interne Revision arbejde afspejler sig i en efterspørgsel fra de reviderede myndigheder, hvor Forsvarsministeriets Interne Revision iagttager en tendens til, at de reviderede myndigheder i flere tilfælde ønsker de valgte revisionsemner udvidet til at dække bredere end det oprindelige revisionsformål.

Forsvarsministeriets Interne Revision har forsøgt at imødekomme ønskerne i det omfang det har været muligt og relevant i forhold til de oprindelige revisionsmål.

Forsvarsministeriets Interne Revision ser dette som myndighedernes ønske om i højere grad, at kunne drage direkte nytte af de foretagne revisioner.

Forsvarsministeriets Interne Revision vurderer det som en naturlig del af den udvikling, som revisionen og samarbejdet med de reviderede myndigheder har gennemgået i de senere år.

Opsamling på årsrevision 2013

Den afsluttende årsrevision 2013 på Forsvarskommandoens og Hjemmeværnets myndighedsområder viste, at der var et tilstrækkeligt grundlag for at Forsvarsministeriets Interne Revision kunne udtale sig om regnskabernes rigtighed uden forbehold.

Forsvarsministeriets Interne Revision vil sammen med Forsvarskommandoen fortsat fokusere på forbedringsmuligheder for dokumentation for målrapportering.

Samlet vurdering

Det er Forsvarsministeriets Interne Revisions opfattelse, at årets indsats, ressourceforbrug og opnåede resultater underbygger Forsvarsministeriets Interne Revisions mål for året og missionen om "gennem revision og rådgivning at bidrage til at optimere koncernens overordnede regnskabsaflæggelse og økonomistyring".

Redegørelse for reservation

Forsvarsministeriets Interne Revision har ikke reservede midler.

Forventninger til det kommende år

Forsvarsministeriets Interne Revision skal, som et resultat af revisionsarbejdet, kunne udarbejde en erklæring om myndighedernes regnskab for 2014 i henhold til Rigsrevisionens erklæringsvejledning fra juni 2012.

Forsvarsministeriets Interne Revision forudser, at 2014 kan blive et år med organisatoriske tiltag, der skal iværksættes og gennemføres i hele koncernen. Disse organisatoriske ændringer vil i nogen grad have indflydelse på Forsvarsministeriets Interne Revisions risikovurdering af de enkelte myndigheders forretningsgange og procedurer.

Forsvarsministeriets Interne Revision vil tilrettelægge udarbejdelsen af de strategiske analyser med dette in mente.

Forsvarsministeriets Interne Revision konstaterer, at der på de koncernfælles strategiske områder i almindelighed og på IKT-området i særdeleshed ligger væsentlige opgaver for koncernen i 2014, og Forsvarsministeriets Interne Revision vil ligeledes fokusere i forhold hertil og bidrage til den fortsatte udvikling.

Forsvarsministeriets Interne Revision vil i 2014 have yderligere fokus på den interne ressourceanvendelse, og gennemføre forsøg med en mere detaljeret registreringsstruktur af den anvendte tid på såvel revisionsfaglige som administrative opgaver med henblik at skabe bedre grundlag for løbende at vurdere ressourceudnyttelsen.

Forsvarsministeriets Interne Revision vil have fortsat fokus på kvaliteten af afrapporteringen til de reviderede myndigheder, så revisionsresultaterne fremstår klare og aktuelle.

C. Regnskab

Anvendt regnskabspraksis

Forsvarsministeriets Interne Revision følger retningslinjerne i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning. Data er hentet fra DeMars og SKS.

Resultatopgørelsen

Årets resultat viser et mindreforbrug på 700 t. kr. efter en bevillingsreduktion på 0,3 mio. kr. Der var budgetteret i grundbudgettet med et merforbrug på 300 t. kr. I tabel 14 redegøres for afvigelser mellem budget og regnskab.

Tabel 8: Resultatopgørelse

I hele kr.	2012	2013	B-2014
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevillinger:			
Bevilling	-10.500.000	-9.500.000	-9.800.000
Reserveret af indeværende års bevillinger	-		
Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	-		
Indtægtsført bevilling i alt	-10.500.000	-9.500.000	-9.800.000
Salg af varer og tjenesteydelser	0	0	0
Tilskud til egen drift	0	0	0
Gebyrer	0	0	0
Ordinære driftsindtægter i alt	-10.500.000	-9.500.000	-9.800.000
Ordinære driftsomkostninger			
Ændring i lagre	0	0	0
Forbrugsomkostninger:			
Husleje	1.075.795	524.093	932.000
Forbrugsomkostninger i alt	1.075.795	524.093	932.000
Personaleomkostninger:			
Lønninger	7.265.637	6.211.024	6.483.000
Pension	1.133.935	1.016.853	1.155.000
Lønrefusion	0	-92.052	-101.0000
Andre personaleomkostninger	0	0	84.0000
Personaleomkostninger i alt	8.399.572	7.135.825	7.621.000
Af- og nedskrivninger	0	0	0
Andre ordinære driftsomkostninger	1.054.446	1.139.325	1.247.000
Ordinære driftsomkostninger i alt	10.529.813	8.799.243	9.800.000
Resultat af ordinær drift	29.813	-700.757	0
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	0	0	0
Andre driftsomkostninger	0	0	0
Resultat før finansielle poster	29.813	-700.757	0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-755	-0	0
Finansielle omkostninger	-245	8.285	0
Resultat før ekstraordinære poster	28.813	-692.472	0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	0	0	0
Ekstraordinære omkostninger	0	0	0
Årets resultat	28.813	-692.472	0

Tabel 9: Resultatdisponering

	Resultatdisponering i hele kr.	2013
	Disponeret til bortfald	0
	Disponeret til reserveret egenkapital (båndlagt)	0
	Disponeret til udbytte til statskassen	0
	Disponeret til overført overskud	-692.472

Tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter

- Forsvarsministeriets Interne Revision har ikke tilbageført hensættelser eller periodiseringsposter.

Balancen

Tabel 10: Balancen

Note	Aktiver (kr.)	2012	2013
	Anlægsaktiver		
1	Immaterielle anlægsaktiver		
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	0	0
	Erhvervede koncessioner, patenter m.v.	0	0
	Udviklingsprojekter under opførelse	0	0
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	0	0
2	Materielle anlægsaktiver		
	Grunde, arealer, bygninger	0	0
	Infrastruktur	0	0
	Transportmateriel	0	0
	Produktionsanlæg og maskiner	0	0
	Inventar og IT-udstyr	0	0
	Igangværende arbejder for egen regning	0	0
	Materielle anlægsaktiver i alt	0	0
	Finansielle anlægsaktiver		
	Statsforskrivning	194.000	194.000
	Øvrige finansielle anlægsaktiver	0	0
	Finansielle anlægsaktiver i alt	194.000	194.000
	Anlægsaktiver i alt	194.000	194.000
	Omsætningsaktiver		
	Varebeholdninger	0	0
	Tilgodehavender	160.805	212.355
	Værdipapirer	0	0
	Likvide beholdninger		
	FF5 uforrentet konto	1.653.472	1.526.013
	FF7 finansieringskonto	17.593	859.643
	Andre likvider	0	0
	Likvide beholdninger i alt	1.671.065	2.385.656
	Omsætningsaktiver i alt	1.831.870	2.598.011
	Aktiver i alt	2.025.870	2.792.011

Note	Passiver (kr.)	2012	2013
	Egenkapital		
	Reguleret egenkapital (startkapital)	-194.000	-194.000
	Opskrivninger	0	0
	Reserveret egenkapital	0	0
	Bortfald af årets resultat	0	0
	Udbytte til staten	0	0
	Overført overskud	-145.052	-837.524
	Egenkapital i alt	-339.052	-1.031.524
	Hensatte forpligtelser	0	0
	Langfristede gældsposter		
	FF4 langfristet gæld	0	0
	Donationer	0	0
	Prioritetsgæld	0	0
	Anden langfristet gæld	0	0
	Langfristet gæld i alt	0	0
	Kortfristede gældsposter		
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	-270.838	-406.228
	Anden kortfristet gæld	-277.980	-283.259
	Skyldige feriepenge	-1.138.000	-1.071.000
	Reserveret bevilling	0	0
	Igangværende arbejder for fremmed regning	0	0
	Periodeafgrænsningsposter	0	0
	Kortfristet gæld i alt	-1.686.818	-1.760.487
	Gæld i alt	-1.686.818	-1.760.487
	Passiver i alt	-2.025.870	-2.792.011

Egenkapitalforklaringen

Tabel 11 viser udviklingen i Forsvarsministeriets Interne Revisions egenkapital fra 2012 til 2013.

Tabel 11: Egenkapitalforklaring

Egenkapital i kr.	2012	2013
Reguleret egenkapital primo (startkapital)	-194.000	-194.000
+ Ændring i startkapital	0	0
Startkapital ultimo	-194.000	-194.000
Opskrivninger primo	0	0
+ Ændring i opskrivninger	0	0
Opskrivninger	0	0
Reserveret egenkapital primo	0	0
+ Ændring i reserveret egenkapital	0	0
Reserveret egenkapital ultimo	0	0
Overført overskud primo	-173.865	-145.052
+ Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0	0
+ Regulering af det overførte overskud	0	0
+ Overført fra årets resultat	28.813	-692.472
- Bortfald af årets resultat	0	0
- Udbytte til staten	0	0
Overført overskud ultimo	-145.052	-837.524
Egenkapital ultimo	-339.052	-1.031.524

Likviditet og låneramme**Tabel 12: Udnyttelse af låneramme**

I kr.	2012
Sum af saldo på FF4 pr 31. december 2013	0
Låneramme på FL13	1.000.000
Udnyttelsesgrad i procent	0

Forsvarsministeriets Interne Revision har ikke udnyttet lånerammen i 2013, og Forsvarsministeriets Interne Revision forventer ikke, at lånerammen udnyttes fremadrettet.

Opfølgning på lønsumsloftet**Tabel 13: Opfølgning på lønsumsloft**

Hovedkonto 12.11.10	Mio. kr.
Lønsumsloft FL	7,5
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	7,5
Lønforbrug under lønsumsloft	7,1
Difference (mindreforbrug)	0,4
Akk. opsparing ultimo 2012	0,2
Akk. opsparing ultimo 2013	0,6

Forsvarsministeriets Interne Revision har valgt indtil videre at friholde en ledig stilling, hvilket har haft indflydelse på lønsumsforbruget.

Bevillingsregnskabet

Tabel 14 Bevillingsregnskab § 12.11.10.

Mio. kr.	Regnskab 2012	Budget 2013	Regnskab 2013	Budget 2014
Nettoudgiftsbevilling	10,5	9,8	9,5	9,8
Nettoforbrug af reservation	0,0	0,0	0,0	0,0
Indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0
Udgifter	10,5	10,1	8,8	9,8
Årets resultat	0,0	-0,3	0,7	0,0

Tabel 14 viser Forsvarsministeriets Interne Revisions bevillingsregnskab. Det viser et mindreforbrug på 700 t. kr. mod et budgetteret merforbrug på 300 t. kr., efter en justering af bevillingen på 0,3 mio. kr.

Regnskabet for 2013 viser et samlet mindreforbrug på 1,0 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget, hvilket skyldes 3 forhold:

1. Forsvarsministeriets Interne Revisions midlertidige placering under istandsættelse af Kastellet's bygninger efter oversvømmelsen i juli 2012 betyder kortvarigt lavere huslejeomkostninger, som Forsvarsministeriets Interne Revisions bevilling blev reduceret med.
2. Forsvarsministeriets Interne Revision har haft fokus på omkostningsstyring, hvilket har medført et mindreforbrug.
3. Friholdelse af en ubesat stilling, som medfører et mindreforbrug på løn.

I perioden 2012 til 2015 har Forsvarsministeriets Interne Revision indgået aftale om oprettelse af en erhvervs ph.d. stilling, hvor fokus er på risici, usikkerhed og beslutning baseret på ledelsesinformations-systemer.

Udgiftsbaserede hovedkonti

- Forsvarsministeriets Interne Revision har ikke udgiftsbaserede hovedkonti

Bilag

Noter til resultatopgørelse og balance

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

I hele kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter og licenser mv.	I alt
Kostpris	225.337	0	225.337
Primokorrektioner og flytning mellem bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	0	0	0
Afgang	0	0	0
Kostpris pr. 31/12 2013	0	0	0
Akkumulerede afskrivninger	225.337	0	225.337
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31/12 2013	225.337	0	225.337
Regnskabsmæssig værdi pr. 31/12 2013	0	0	0
Årets afskrivninger	0	0	0
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	0	0	0

	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2013	0
Tilgang	0
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	0
Kostpris pr. 31/12 2013	0

Note 2: Materielle anlægsaktiver

I hele kr.	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Kostpris	0	0	0	0	660.187	660.187
Primokorrektioner og flytning mellem bogføringskredse	0	0	0	0	0	0
Tilgang	0	0	0	0	0	0
Afgang	0	0	0	0	0	0
Kostpris pr. 31/12 2013	0	0	0	0	660.187	660.187
Akkumulerede afskrivninger	0	0	0	0	-660.187	-660.187
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31/12 2013	0	0	0	0	-660.187	-660.187
Regnskabsmæssig værdi pr. 31/12 2013	0	0	0	0	0	0
Årets afskrivninger	0	0	0	0	0	0
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	0	0	0	0	0	0

	Igangværende arbejder for egen regning
Primo saldo pr. 1. januar 2013	0
Tilgang	0
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	0
Kostpris pr. 31.12 2013	0

Indtægtsdækket virksomhed

- Forsvarsministeriets Interne Revision har ikke indtægtsdækket virksomhed.

Gebyrfinansieret virksomhed

- Forsvarsministeriets Interne Revision har ikke gebyrfinansieret virksomhed.

Tilskudsfinansieret aktiviteter

- Forsvarsministeriets Interne Revision har ikke tilskudsfinansierede aktiviteter.

Forelagte investeringer

- Forsvarsministeriets Interne Revision har ingen forelagte investeringer.